

**Śródroczne  
Skonsolidowane  
Sprawozdanie Finansowe  
Grupy Kapitałowej  
ING Banku Śląskiego**

za I półrocze 2007 roku

## Spis treści

### Śródroczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej ING Banku Śląskiego S.A.

<b>Skonsolidowany rachunek zysków i strat.....</b>	<b>1</b>
<b>Skonsolidowany bilans.....</b>	<b>2</b>
<b>Zestawienie zmian w skonsolidowanym kapitale własnym.....</b>	<b>3</b>
<b>Skonsolidowany rachunek przepływów pieniężnych.....</b>	<b>4</b>
<b>Dane informacyjne o Banku i Grupie kapitałowej.....</b>	<b>5</b>
<b>Wybrane dane finansowe ze skonsolidowanego sprawozdania finansowego.....</b>	<b>6</b>
<b>Znaczące zasady rachunkowości.....</b>	<b>7</b>
<b>Porównywalność danych finansowych – zmiany w sposobie prezentacji.....</b>	<b>31</b>
<b>Noty do skonsolidowanego sprawozdania finansowego.....</b>	<b>35</b>
1. Sprawozdawczość dotycząca segmentów działalności.....	35
2. Wynik z tytułu odsetek.....	39
3. Wynik z tytułu prowizji.....	39
4. Wynik na inwestycyjnych aktywach finansowych.....	40
5. Wynik na instrumentach finansowych wycenianych przez rachunek zysków i strat oraz rewaluacja.....	40
6. Pozostałe przychody i koszty operacyjne.....	41
7. Koszty działania banku .....	41
8. Pozostałe koszty .....	41
9. Odpisy na utratę wartości aktywów finansowych i rezerwy na zobowiązania pozabilansowe.....	42
10. Udział w zyskach netto jednostek stowarzyszonych .....	42
11. Podatek dochodowy.....	43
12. Zysk przypadający na jedną akcję.....	44
13. Dywidendy wypłacone / zaproponowane do wypłaty.....	44
14. Kasa, środki w Banku Centralnym.....	44
15. Lokaty w innych bankach oraz kredyty i pożyczki udzielone innym bankom.....	45
16. Aktywa finansowe wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat.....	45
17. Inwestycyjne aktywa finansowe.....	47
18. Aktywa stanowiące zabezpieczenie zobowiązań.....	48
19. Pochodne instrumenty zabezpieczające.....	49
20. Kredyty i pożyczki udzielone klientom.....	49
21. Jakość portfela należności.....	51
22. Zmiana stanu odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości należności kredytowych.....	51
23. Inwestycje w jednostki podporządkowane.....	52
24. Nieruchomości inwestycyjne.....	53
25. Rzeczowe aktywa trwałe.....	53
26. Wartości niematerialne .....	55
27. Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży.....	58
28. Aktywa i rezerwa z tytułu podatku odroczonego.....	59
29. Pozostałe aktywa.....	61
30. Świadczenia dla pracowników.....	62
31. Zobowiązania wobec innych banków.....	62
32. Zobowiązania finansowe wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat.....	63
33. Zobowiązania wobec klientów.....	63
34. Rezerwy.....	65
35. Inne zobowiązania.....	66
36. Kapitał akcyjny.....	67
37. Kapitał z aktualizacji wyceny.....	67
38. Zyski zatrzymane.....	68
39. Hiperinflacja.....	69
40. Struktura bilansu według walut.....	70

41. Pozycje pozabilansowe.....	73
42. Zobowiązania warunkowe.....	73
43. Pozabilansowe instrumenty finansowe.....	74
44. Rachunkowość zabezpieczeń.....	75
45. Wartość godziwa.....	76
46. Działalność powiernicza.....	79
47. Leasing operacyjny.....	79
48. Gotówka i jej ekwiwalenty.....	79
49. Objasnienie podziału działalności Grupy na działalność operacyjną, inwestycyjną i finansową w rachunku przepływów pieniężnych.....	80
50. Przyczyny występowania różnic pomiędzy bilansowymi zmianami stanu niektórych pozycji oraz zmianami stanu tych pozycji wykazanymi w rachunku przepływów pieniężnych.....	80
51. Jednostki powiązane.....	81
52. Transakcje z personelem zarządczym i pracownikami.....	82
53. Zdarzenia po dacie bilansowej.....	83
54. Przejęcia.....	84
<b>Zarządzanie ryzykiem w Grupie Kapitałowej ING Banku Śląskiego S.A. ....</b>	<b>85</b>

#### **Skrócone śródroczne jednostkowe sprawozdanie finansowe ING Banku Śląskiego S.A.**

<b>Rachunek zysków i strat.....</b>	<b>122</b>
<b>Bilans.....</b>	<b>123</b>
<b>Zestawienie zmian w kapitale własnym.....</b>	<b>124</b>
<b>Rachunek przepływów pieniężnych.....</b>	<b>125</b>
1. Istotne zasady rachunkowości.....	126
2. Dane uzupełniające do rachunku zysków i strat oraz bilansu.....	127
3. Sezonowość lub cykliczność działalności.....	135
4. Rodzaj oraz kwoty pozycji wpływających na aktywa, pasywa, wynik finansowy netto lub przepływy środków pieniężnych, które są niezwykle ze względu na ich rodzaj wielkość lub wpływ.....	135
5. Emisje, wykup i spłaty dłużnych i kapitałowych papierów wartościowych.....	135
6. Wyplacone dywidendy.....	135
7. Przejęcia.....	135
8. Zmiany zobowiązań warunkowych lub aktywów warunkowych, które nastąpiły po 31.12.2006.....	135
9. Nabycie lub zbycie pozycji aktywów rzeczowych trwałych (sprzedaż nieruchomości).....	136
10. Rozliczenia z tytułu spraw sądowych.....	136
11. Transakcje z jednostkami powiązanymi.....	136
12. Zdarzenia po dacie bilansowej.....	138
13. Wskazanie akcjonariuszy posiadających bezpośrednio lub pośrednio co najmniej 5% głosów na WZA .....	138
14. Zestawienie zmian w akcjach posiadanych przez osoby zarządzające.....	139
15. Wskazanie postępowań toczących się przed sądem o wartości co najmniej 10% kapitału lub łącznie co najmniej 10% kapitału .....	139
16. Informacje o udzieleniu poręczeń kredytu, pożyczki lub gwarancji stanowiących co najmniej 10% kapitału .....	139

## SKONSOLIDOWANY RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT

	Numer noty	I półrocze 2007 okres od 01.01.2007 do 30.06.2007	I półrocze 2006 okres od 01.01.2006 do 30.06.2006
Przychody z tytułu odsetek	2	1 178 207	957 143
Koszty odsetek	2	659 670	509 511
<b>Wynik z tytułu odsetek</b>	2	<b>518 537</b>	<b>447 632</b>
Przychody z tytułu prowizji	3	506 940	390 437
Koszty prowizji	3	52 229	40 457
<b>Wynik z tytułu prowizji</b>	3	<b>454 711</b>	<b>349 980</b>
Wynik na inwestycyjnych aktywach finansowych	4	22 881	16 704
Wynik na instrumentach finansowych wycenianych przez rachunek zysków i strat oraz rewaluacja	5	19 400	40 794
Pozostałe przychody i koszty operacyjne	6	29 135	39 850
<b>Wynik na działalności podstawowej</b>		<b>1 044 664</b>	<b>894 960</b>
Koszty działania banku	7	677 079	594 173
Pozostałe koszty	8	12 457	8 341
Odpisy na utratę wartości aktywów finansowych i rezerwy na zobowiązania pozabilansowe	9	-34 827	-93 929
Udział w zyskach netto jednostek stowarzyszonych	10	23 300	17 169
<b>Zysk (strata) brutto</b>		<b>413 255</b>	<b>403 544</b>
Podatek dochodowy	11	72 969	68 281
<b>Zysk (strata) netto</b>		<b>340 286</b>	<b>335 263</b>
- przypadający na akcjonariuszy jednostki dominującej		335 187	332 052
- przypadający na udziały mniejszości		5 099	3 211
<b>Zysk (strata) netto przypadający na akcjonariuszy jednostki dominującej</b>		<b>335 187</b>	<b>332 052</b>
<b>Średnia ważona liczba akcji zwykłych</b>		<b>13 010 000</b>	<b>13 010 000</b>
<b>Zysk (strata) na jedną akcję zwykłą (w zł)</b>	12	<b>25,76</b>	<b>25,52</b>
<b>Średnia ważona rozwodniona liczba akcji zwykłych</b>		13 010 000	13 010 000
<b>Rozwodniony zysk (strata) na jedną akcję zwykłą (w zł)</b>		25,76	25,52

SKONSOLIDOWANY BILANS	Numer noty	I półrocze 2007 stan na 30.06.2007	koniec roku 2006 stan na 31.12.2006	I półrocze 2006 stan na 30.06.2006
<b>A K T Y W A</b>				
- Kasa, środki w Banku Centralnym	14	2 608 866	1 147 900	1 230 988
- Lokaty w innych bankach oraz kredyty i pożyczki udzielone innym bankom	15	18 078 943	13 513 898	11 269 867
- Aktywa finansowe wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	16	6 591 553	7 058 115	5 836 426
- Inwestycyjne aktywa finansowe	17	9 593 763	12 614 914	12 221 167
- Pochodne instrumenty zabezpieczające	19	3 770	3 329	0
- Kredyty i pożyczki udzielone klientom	20	14 567 176	12 868 074	11 164 466
- Inwestycje w jednostki podporządkowane	23	77 028	90 309	67 627
- Nieruchomości inwestycyjne	24	149 127	145 970	147 656
- Rzeczowe aktywa trwałe	25	552 471	571 065	595 380
- Wartości niematerialne	26	319 332	317 661	325 871
- Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży	27	254	224	1 882
- Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	28	99 527	38 132	150 046
- Pozostałe aktywa	29	154 813	97 114	108 454
<b>A k t y w a   r a z e m</b>		<b>52 796 623</b>	<b>48 466 705</b>	<b>43 119 830</b>
<b>P A S Y W A</b>				
<b>ZOBOWIĄZANIA</b>				
- Zobowiązania wobec Banku Centralnego		0	696 000	0
- Zobowiązania wobec innych banków	31	3 868 436	1 401 149	1 944 650
- Zobowiązania finansowe wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	32	3 937 933	3 111 213	3 862 380
- Pochodne instrumenty zabezpieczające	19	0	0	2 111
- Zobowiązania wobec klientów	33	40 253 416	38 561 423	33 062 889
- Rezerwy	34	83 026	90 324	63 156
- Zobowiązania z tytułu bieżącego podatku dochodowego		50 986	67 532	49 600
- Inne zobowiązania	35	952 038	760 671	725 549
<b>Z o b o w i ą z a n i a   o g ó ł e m</b>		<b>49 145 835</b>	<b>44 688 312</b>	<b>39 710 335</b>
<b>KAPITAŁY</b>				
- Kapitał akcyjny	36	130 100	130 100	130 100
- Kapitał zapasowy - nadwyżka ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej		993 750	993 750	993 750
- Kapitał z aktualizacji wyceny aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży	37	-65 115	42 830	-55 564
- Kapitał z aktualizacji wyceny aktywów trwałych	37	53 681	52 263	44 359
- Zyski zatrzymane	38	2 509 476	2 536 751	2 276 963
<b>K a p i t a ł y   w ł a s n e   j e d n o s t k i   d o m i n u j ą c e j</b>		<b>3 621 892</b>	<b>3 755 694</b>	<b>3 389 608</b>
- Kapitały mniejszości		28 896	22 699	19 887
<b>K a p i t a ł y   w ł a s n e   o g ó ł e m</b>		<b>3 650 788</b>	<b>3 778 393</b>	<b>3 409 495</b>
<b>P a s y w a   r a z e m</b>		<b>52 796 623</b>	<b>48 466 705</b>	<b>43 119 830</b>
<b>Współczynnik wypłacalności</b>				
		13,41%	15,74%	16,09%
<b>Wartość księgowa</b>				
		3 621 892	3 755 694	3 389 608
<b>Liczba akcji</b>				
		13 010 000	13 010 000	13 010 000
<b>Wartość księgowa na jedną akcję ( w zł)</b>				
		278,39	288,68	260,54

## ZESTAWIENIE ZMIAN W SKONSOLIDOWANYM KAPITALE WŁASNYM

**I półrocze 2007**

okres od 01.01.2007 do 30.06.2007

	Kapitał akcyjny	Kapitał zapasowy - nadwyżka ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej	Kapitał z aktualizacji wyceny aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży	Kapitał z aktualizacji wyceny aktywów trwałych	Zyski zatrzymane	Kapitały mniejszości	Kapitały razem
<b>Kapitał na początek okresu</b>	<b>130 100</b>	<b>993 750</b>	<b>42 830</b>	<b>52 263</b>	<b>2 536 751</b>	<b>22 699</b>	<b>3 778 393</b>
- zyski/straty z rewaluacji aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży odniesione na kapitał własny	-	-	-90 084	-	-	-	-90 084
- przeniesienie na wynik finansowy w wyniku sprzedaży aktywów finansowych z portfela dostępnych do sprzedaży	-	-	-17 861	-	-	-	-17 861
- zbycie środków trwałych	-	-	-	-233	517	-	284
- aktualizacja wyceny środków trwałych	-	-	-	1 651	-	1 098	2 749
- wypłata dywidendy	-	-	-	-	-362 979	-	-362 979
- wynik netto bieżącego okresu	-	-	-	-	340 286	-	340 286
- udział akcjonariuszy mniejszościowych w wyniku finansowym netto	-	-	-	-	-5 099	5 099	0
<b>Razem kapitał (BZ)</b>	<b>130 100</b>	<b>993 750</b>	<b>-65 115</b>	<b>53 681</b>	<b>2 509 476</b>	<b>28 896</b>	<b>3 650 788</b>

Numer noty: 36,37,38

**koniec roku 2006**

okres od 01.01.2006 do 31.12.2006

	Kapitał akcyjny	Kapitał zapasowy - nadwyżka ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej	Kapitał z aktualizacji wyceny aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży	Kapitał z aktualizacji wyceny aktywów trwałych	Zyski zatrzymane	Kapitały mniejszości	Kapitały razem
<b>Kapitał na początek okresu</b>	<b>130 100</b>	<b>993 750</b>	<b>85 796</b>	<b>38 055</b>	<b>2 300 937</b>	<b>12 449</b>	<b>3 561 087</b>
- zyski/straty z rewaluacji aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży odniesione na kapitał własny	-	-	-28 754	-	-	-	-28 754
- przeniesienie na wynik finansowy w wyniku sprzedaży aktywów finansowych z portfela dostępnych do sprzedaży	-	-	-14 212	-	-	-	-14 212
- zbycie środków trwałych	-	-	-	-2 132	-1 411	-	-3 543
- aktualizacja wyceny środków trwałych	-	-	-	16 340	3 645	3 654	23 639
- wypłata dywidendy	-	-	-	-	-357 775	-	-357 775
- wynik netto bieżącego okresu	-	-	-	-	597 951	-	597 951
- udział akcjonariuszy mniejszościowych w wyniku finansowym netto	-	-	-	-	-6 596	6 596	0
<b>Razem kapitał (BZ)</b>	<b>130 100</b>	<b>993 750</b>	<b>42 830</b>	<b>52 263</b>	<b>2 536 751</b>	<b>22 699</b>	<b>3 778 393</b>

Numer noty: 36,37,38

**I półrocze 2006**

okres od 01.01.2006 do 30.06.2006

	Kapitał akcyjny	Kapitał zapasowy - nadwyżka ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej	Kapitał z aktualizacji wyceny aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży	Kapitał z aktualizacji wyceny aktywów trwałych	Zyski zatrzymane	Kapitały mniejszości	Kapitały razem
<b>Kapitał na początek okresu</b>	<b>130 100</b>	<b>993 750</b>	<b>85 796</b>	<b>38 055</b>	<b>2 300 937</b>	<b>12 449</b>	<b>3 561 087</b>
- zyski/straty z rewaluacji aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży odniesione na kapitał własny	-	-	-132 024	-	-	-	-132 024
- przeniesienie na wynik finansowy w wyniku sprzedaży aktywów finansowych z portfela dostępnych do sprzedaży	-	-	-9 336	-	-	-	-9 336
- zbycie środków trwałych	-	-	-	-30	1 749	-	1 719
- aktualizacja wyceny środków trwałych	-	-	-	6 334	-	4 227	10 561
- wypłata dywidendy	-	-	-	-	-357 775	-	-357 775
- wynik netto bieżącego okresu	-	-	-	-	335 263	-	335 263
- udział akcjonariuszy mniejszościowych w wyniku finansowym netto	-	-	-	-	-3 211	3 211	0
<b>Razem kapitał (BZ)</b>	<b>130 100</b>	<b>993 750</b>	<b>-55 564</b>	<b>44 359</b>	<b>2 276 963</b>	<b>19 887</b>	<b>3 409 495</b>

Numer noty: 36,37,38

SKONSOLIDOWANY RACHUNEK PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH - metoda pośrednia	Numer noty	I półrocze 2007 okres od 01.01.2007 do 30.06.2007	I półrocze 2006 okres od 01.01.2006 do 30.06.2006
DZIAŁALNOŚĆ OPERACYJNA			
Zysk (strata) netto		335 187	332 052
Korekty		-3 077 000	312 701
- Zyski (straty) udziałowców mniejszościowych ujęte w wyniku finansowym	38	5 099	3 211
- Udział w zyskach netto jednostek stowarzyszonych		-23 300	-17 169
- Niezrealizowane zyski (straty) z tytułu różnic kursowych		-159	1 972
- Amortyzacja	7	70 759	69 196
- Odsetki naliczone (z rachunku zysków i strat)		518 537	447 632
- Odsetki otrzymane / zapłacone		-606 897	-702 470
- Dywidendy otrzymane		-1 407	-1 571
- Zyski (straty) z działalności inwestycyjnej		291	98
- Podatek dochodowy (z rachunku zysków i strat)	11	72 969	68 281
- Podatek dochodowy zapłacony		-169 811	-54 149
- Zmiana stanu rezerw		-7 298	-17 363
- Zmiana stanu lokat oraz kredytów i pożyczek udzielonych innym bankom		-9 259 352	1 534 134
- Zmiana stanu aktywów finansowych wycenianych do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat		461 481	313 492
- Zmiana stanu inwestycyjnych aktywów finansowych		3 032 059	-1 171 995
- Zmiana stanu kredytów i pożyczek udzielonych klientom		-1 680 165	-1 345 881
- Zmiana stanu innych aktywów		-60 429	24 437
- Zmiana stanu zobowiązań wobec innych banków		1 772 229	607 846
- Zmiana stanu zobowiązań wycenianych do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat		826 720	176 591
- Zmiana stanu zobowiązań wobec klientów		1 724 825	270 748
- Zmiana stanu innych zobowiązań		246 849	105 661
Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej		-2 741 813	644 753
DZIAŁALNOŚĆ INWESTYCYJNA			
- Nabycie rzeczowych aktywów trwałych	25	-25 972	-30 809
- Zbycie rzeczowych aktywów trwałych		128	127
- Nabycie wartości niematerialnych	26	-26 940	-24 176
- Zbycie wartości niematerialnych		0	310
- Zbycie aktywów /zobowiązań trwałych przeznaczonych do sprzedaży		1 644	0
- Otrzymane dywidendy	4	1 407	1 571
Przepływy netto związane z działalnością inwestycyjną		-49 733	-52 977
DZIAŁALNOŚĆ FINANSOWA			
- Spłata kredytów długoterminowych		-19 140	-23 720
- Spłata odsetek od kredytów długoterminowych		-1 763	-1 040
- Dywidendy wypłacone	38	-362 979	-357 775
Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej		-383 882	-382 535
Zmiana stanu środków pieniężnych z tytułu różnic kursowych		-145 359	24 492
Zwiększenie / zmniejszenie środków pieniężnych netto		-3 175 428	209 241
Środki pieniężne na początek okresu		8 161 263	5 063 218
Środki pieniężne na koniec okresu	48	4 985 835	5 272 459

## Dane informacyjne o Banku i Grupie kapitałowej

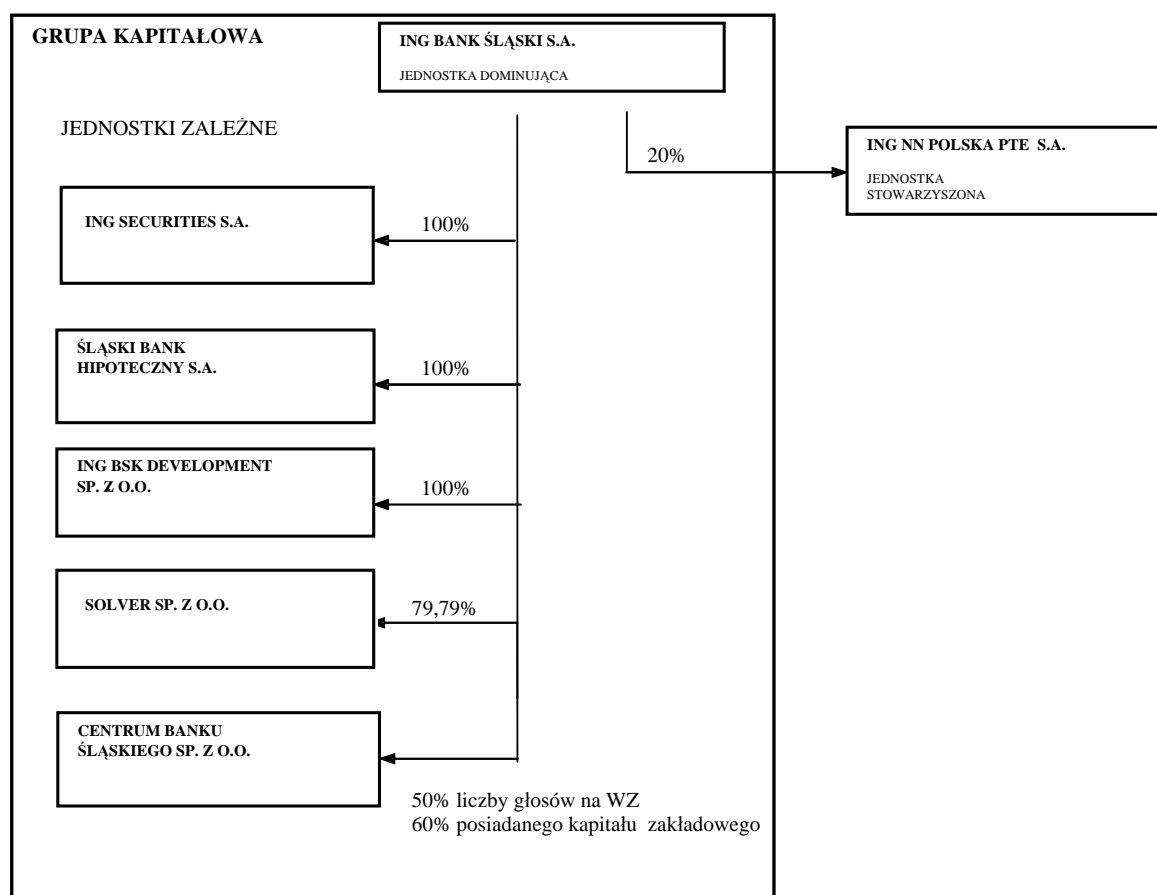
ING Bank Śląski S.A. („Spółka dominująca”, „Jednostka dominująca”, „Bank”) z siedzibą Centrali w Katowicach, przy ul. Sokolskiej 34, został wpisany do rejestru przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego prowadzonego przez Sąd Rejonowy w Katowicach, Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego, pod numerem KRS 5459.

Spółce dominującej nadano numer statystyczny REGON 271514909 oraz numer identyfikacji podatkowej NIP 634-013-54-75.

Czas trwania Spółki dominującej oraz jednostek wchodzących w skład Grupy Kapitałowej został określony jako nieoznaczony w statucie Banku oraz w statutach i umowach spółek wchodzących w skład Grupy Kapitałowej.

Kapitał akcyjny ING Banku Śląskiego S.A. wynosi 130 100 000 zł i dzieli się na 13 010 000 sztuk akcji zwykłych na okaziciela o wartości nominalnej 10,00 zł każda. Akcje Banku są notowane na Warszawskiej Giełdzie Papierów Wartościowych.

ING Bank Śląski S.A. jest podmiotem dominującym Grupy Kapitałowej ING Banku Śląskiego S.A. („Grupa”, „Grupa kapitałowa”).



ING Bank Śląski S.A. jest spółką zależną od ING Bank NV, który posiada 75% udziału w kapitale zakładowym ING Banku Śląskiego oraz 75% udziałów w ogólnej liczbie głosów na Walnym Zgromadzeniu Akcjonariuszy.

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe Banku za I półrocze 2007 r. zawiera dane Banku, jego jednostek zależnych (razem zwanych „Grupą”) oraz udziały w jednostce stowarzyszonej.

ING Bank Śląski S.A. oferuje szeroki zakres usług bankowych świadczonych na rzecz klientów indywidualnych oraz instytucjonalnych zgodnie z zakresem usług określonym w statucie Banku. Bank prowadzi operacje zarówno w złotych, jak i w walutach obcych oraz aktywnie uczestniczy w obrocie na krajowym i zagranicznych rynkach finansowych. Spółka zależna Śląski Bank Hipoteczny S.A. prowadzi również działalność bankową, w tym udzielanie kredytów pod zastaw hipoteczny. Ponadto poprzez pozostałe podmioty zależne Grupa prowadzi również działalność maklerską, pośrednictwa i obrotu nieruchomości, wynajmu nieruchomości, doradztwa i pośrednictwa finansowego oraz świadczy inne usługi finansowe.

Sprawozdanie finansowe za rok 2006 zostało zatwierdzone przez Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy w dniu 9 maja 2007 r.

### **Wybrane dane finansowe ze skonsolidowanego sprawozdania finansowego**

Pozycja	tys. zł		tys. EUR	
	30.06.2007	30.06.2006	30.06.2007	30.06.2006
Przychody z tytułu odsetek	1 178 207	957 143	306 139	245 409
Przychody z tytułu prowizji	506 940	390 437	131 721	100 107
Wynik na działalności podstawowej	1 044 664	894 960	271 440	229 465
Zysk (strata) brutto	413 255	403 544	107 378	103 468
Zysk (strata) netto przypadający na akcjonariuszy jednostki dominującej	335 187	332 052	87 093	85 137
Przepływy pieniężne netto	-3 175 428	209 241	-825 087	53 649
Zysk (strata) na 1 akcję zwykłą (w zł/EUR)	25,76	25,52	6,69	6,54
Wskaźnik rentowności (w %)	29,5	35,0	X	X
Wskaźnik zwrotu na aktywach (w %)	1,4	1,6	X	X
Wskaźnik zwrotu z kapitału (w %)	20,5	21,1	X	X
Wskaźnik udziału kosztów (w %)	64,6	66,1	X	X
Aktywa razem	52 796 623	43 119 830	14 020 028	10 664 250
Kapitał własny	3 621 892	3 389 608	961 786	838 306
Kapitał zakładowy	130 100	130 100	34 548	32 176
Liczba akcji	13 010 000	13 010 000	X	X
Wartość księgowa na 1 akcję (w zł/EUR)	278,39	260,54	73,93	64,44
Współczynnik wypłacalności (w %)	13,41	16,09	X	X

**Wskaźnik rentowności** - stosunek zysku brutto do kosztów ogółem.

**Wskaźnik zwrotu na aktywach (ROA)** - stosunek zysku netto przypadającego na akcjonariuszy jednostki dominującej do średniego stanu aktywów.

**Wskaźnik zwrotu z kapitału (ROE)** - liczony jako relacja zysku netto przypadającego na akcjonariuszy jednostki dominującej do średniego stanu kapitałów i funduszy własnych.

**Wskaźnik udziału kosztów (C/I)** - relacja kosztów ogółem do dochodów z działalności operacyjnej w układzie rodzajowym.

**Współczynnik wypłacalności** - wyrażający relację między kapitałami i funduszami własnymi netto a aktywami i zobowiązaniami pozabilansowymi z uwzględnieniem wag ryzyka.

Dla celów ustalenia podstawowych wielkości w EURO zastosowano następujące kursy:

- dla pozycji bilansowych – 3,7658 zł, kurs NBP z dnia 30.06.2007 r., 4,0434 kurs NBP z dnia 30.06.2006 r.,
- dla pozycji rachunku zysków i strat na 30.06.2007 – 3,8486 zł, kurs wyliczony jako średnia z kursów NBP, obowiązujących na ostatni dzień każdego miesiąca I i II kwartału 2007 r., 3,9002 kurs wyliczony jako średnia z kursów NBP, obowiązujących na ostatni dzień każdego miesiąca I i II kwartału 2006 r.

## *Znaczące zasady rachunkowości*

### **(a) Zgodność z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej**

Śródroczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej ING Banku Śląskiego S.A. za okres od 1 stycznia 2007 roku do 30 czerwca 2007 roku zostało sporządzone zgodnie z wymogami Międzynarodowego Standardu Rachunkowości 34 „Śródroczna sprawozdawczość finansowa”, który został zatwierdzony przez Unię Europejską i innymi obowiązującymi przepisami.

Sprawozdanie skonsolidowane zostało przygotowane w wersji pełnej, natomiast sprawozdanie jednostkowe Banku w wersji skróconej.

Sprawozdanie finansowe zostało sporządzane w złotych polskich w zaokrągleniu do tysiąca złotych (chyba, że zaznaczono inaczej).

W I półroczu 2007 roku Grupa uwzględniła następujące zmiany w obowiązujących standardach rachunkowości oraz nowe interpretacje:

- MSSF 7 Instrumenty Finansowe: ujawnianie informacji,
- zmiana do MSR 1 Ujawnianie informacji o kapitale (rezultat wprowadzenia MSSF 7),
- KIMSF 7 Zastosowanie metody przekształcenia,
- KIMSF 8 dotycząca MSSF 2 Płatności w formie akcji własnych,
- KIMSF 9 dotycząca ponownej wyceny wbudowanych instrumentów pochodnych,
- KIMSF 10 Śródroczna sprawozdawczość finansowa a utrata wartości.

Przyjęcie powyższych nowelizacji standardów rachunkowości oraz nowych interpretacji, w tym MSSF 7, nie spowodowało znaczących zmian w zasadach rachunkowości Grupy. Na niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe nie miały wpływu zmiany do KIMSF 7 Zastosowanie metody przekształcenia, KIMSF 8 dotycząca MSSF 2 Płatności w formie akcji własnych, KIMSF 9 dotycząca ponownej wyceny wbudowanych instrumentów pochodnych, KIMSF 10 Śródroczna sprawozdawczość finansowa a utrata wartości.

Najistotniejsze nowe ujawnienia wynikające z wdrożenia MSSF 7 zostały zaprezentowane w notach: 4, 5, 6, 16, 17, 18, 19, 32, 44, 45 oraz w rozdziale „Zarządzanie ryzykiem w Grupie Kapitałowej ING Banku Śląskiego S.A.”.

### **(b) Okres i zakres sprawozdania**

Śródroczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej ING Banku Śląskiego S.A. („Grupa”, „Grupa Kapitałowa”) obejmuje okres od 1 stycznia 2007 roku do 30 czerwca 2007 roku i zawiera dane porównawcze:

- dla pozycji bilansowych na dzień 31 grudnia 2006 roku oraz za rok obrotowy kończący się tego dnia oraz na dzień 30 czerwca 2006 roku,
- dla pozycji rachunku zysków i strat, zestawienia zmian w kapitale własnym oraz rachunku przepływów pieniężnych za okres od 1 stycznia 2006 roku do 30 czerwca 2006 roku.

### **(c) Wcześniejsze zastosowanie standardów, które nie są obowiązujące na dzień bilansowy**

Grupa nie skorzystała z możliwości wcześniejszego zastosowania standardów i interpretacji, które zostały zatwierdzone przez Unię Europejską, ale weszły lub wejdą w życie dopiero po dniu bilansowym. Na dzień bilansowy Grupa nie zakończyła procesu szacowania wpływu tych standardów i interpretacji na sprawozdanie finansowe za okres, w którym będą one zastosowane po raz pierwszy.

Opublikowane Standardy i Interpretacje, które zostały wydane, ale jeszcze nie obowiązują i nie zostały wcześniej zastosowane:

- KIMSF 11, MSSF 2 – Grupowe oraz Jednostkowe Opcje za Udziały, obowiązująca za roczne okresy rozpoczynające się po 1 marca 2007 r.
- KIMSF 12, Porozumienia o świadczeniu usług publicznych, obowiązująca za roczne okresy rozpoczynające się po 1 stycznia 2008 r.
- KIMSF 13, Programy lojalnościowe, obowiązująca za roczne okresy rozpoczynające się po 1 lipca 2008 r.
- KIMSF 14 – MSR 19, Ograniczenia w rozpoznawaniu aktywów programów określonych świadczeń pracowniczych, wymogi minimalnego finansowania i ich interakcje, obowiązująca za roczne okresy rozpoczynające się po 1 stycznia 2008 r.
- MSSF 8 Segmenty Operacyjne, obowiązująca za roczne okresy rozpoczynające się po 1 stycznia 2009 r.

KIMSF 11, 12, 13, 14 i MSSF 8 nie zostały przyjęte przez Unię Europejską.

#### **(d) Podstawy sporządzania sprawozdania finansowego**

W sprawozdaniu zastosowano koncepcję wartości godziwej dla aktywów finansowych i zobowiązań finansowych wycenianych według wartości godziwej, w tym instrumentów pochodnych, oraz aktywów finansowych klasyfikowanych jako dostępne do sprzedaży, za wyjątkiem tych, dla których nie można wiarygodnie ustalić wartości godziwej. Pozostałe składniki aktywów finansowych i zobowiązań (w tym kredyty i pożyczki) wykazywane są w wartości zamortyzowanego kosztu pomniejszonej o odpisy z tytułu utraty wartości lub cenie nabycia pomniejszonej o odpisy z tytułu utraty wartości.

Składniki aktywów trwałych oraz grupy do zbycia zaklasyfikowane jako przeznaczone do sprzedaży, wykazywane są w kwocie niższej z ich wartości bilansowej i wartości godziwej pomniejszonej o koszty zbycia.

#### **(e) Zastosowanie szacunków**

Sporządzenie sprawozdania finansowego zgodnie z MSSF wymaga dokonania przez Grupę pewnych szacunków oraz przyjęcia założeń, które mają wpływ na kwoty prezentowane w sprawozdaniu finansowym oraz w notach objaśniających.

Szacunki i założenia, przyjęte do prezentowania wartości aktywów i pasywów oraz przychodów i kosztów, dokonywane są w oparciu o dostępne dane historyczne oraz szereg innych czynników, które są uważane za właściwe w danych warunkach. Przyjęte założenia dotyczące przyszłości i dostępne źródła danych tworzą podstawę do dokonywania szacunków odnośnie wartości bilansowych aktywów i pasywów, których nie da się określić w jednoznaczny sposób na podstawie innych źródeł. Szacunki uwzględniają przewidywane na dzień bilansowy przyczyny/źródła niepewności.

Wyniki rzeczywiste mogą się różnić od wartości szacunkowych.

Szacunki i założenia podlegają bieżącym przeglądom. Korekty w szacunkach są rozpoznawane w okresie, w którym dokonano zmiany szacunku pod warunkiem, że korekta dotyczy tylko tego okresu lub w okresie, w którym dokonano zmiany i okresach przyszłych, jeśli korekta wpływa zarówno na bieżący jak i przyszłe okresy.

#### **Najistotniejsze szacunki księgowe dokonane przez Grupę dotyczą:**

##### ***Utrata wartości kredytów***

Grupa ocenia czy na datę bilansową istnieją obiektywne dowody utraty wartości pojedynczych składników aktywów finansowych lub grupy aktywów finansowych. Aktywa finansowe lub grupa

aktywów finansowych utraciła wartość, a straty z tytułu utraty wartości zostały poniesione, gdy istnieje obiektywny dowód utraty wartości jako następstwo jednego lub większej ilości zdarzeń. Wystąpienie takiego zdarzenia lub szeregu zdarzeń wpływa bezpośrednio na szacowanie przyszłych przepływów finansowych związanych z tymi aktywami. Szacunki mogą uwzględniać możliwe do zaobserwowania dane wskazujące na wystąpienie niekorzystnej zmiany sytuacji płatniczej kredytobiorców należących do określonej grupy lub sytuacji gospodarczej w danym kraju lub jego części, co ma związek z problemami występującymi w tej grupie aktywów. Historyczne parametry strat są korygowane na podstawie danych pochodzących z bieżących obserwacji w celu uwzględnienia wpływu aktualnych czynników rynkowych, które nie miały miejsca w okresie, którego dotyczą obserwacje historyczne, oraz wyłączenia skutków okoliczności, które miały miejsce w okresie historycznym, a które nie zachodzą obecnie.

Do określenia utraty wartości lub jej odwrócenia niezbędne jest wyliczenie bieżącej wartości oczekiwanych przyszłych przepływów pieniężnych. W sytuacji, gdy istnieje obiektywny dowód, że nastąpiła utrata wartości kredytów i należności wykazywanych według zamortyzowanego kosztu, wielkość straty ustalana jest jako różnica między wartością księgową aktywów a bieżącą wartością oszacowanych przyszłych przepływów pieniężnych zdyskontowanych według efektywnej stopy. Jeżeli w następnym okresie strata z tytułu utraty wartości ulegnie zmniejszeniu, a zmniejszenie to można w sposób obiektywny powiązać ze zdarzeniem następującym po ujęciu utraty wartości, to uprzednio ujętą stratę z tego tytułu odwraca się poprzez skorygowanie wartości bilansowej aktywa. Kwotę odwróconej straty ujmuje się w rachunku zysków i strat do wartości nie wyższej niż kwota uprzedniego odpisu.

Metodologia i założenia wykorzystywane przy szacowaniu zarówno wysokości jak i momentów przyszłych przepływów pieniężnych są regularnie przeglądane i uaktualniane w razie potrzeby. Ponadto dokonuje się testowania na danych historycznych celem porównania wartości rzeczywistych z szacunkami utraty wartości kredytów.

#### ***Utrata wartości innych aktywów trwałych***

Na każdy dzień bilansowy Grupa ocenia istnienie przesłanek, które wskazują, czy nastąpiła utrata wartości składników aktywów trwałych. W przypadku zidentyfikowania takiej przesłanki, Grupa dokonuje oszacowania wartości odzyskiwanej. Oszacowanie wartości użytkowej składnika aktywów trwałych (lub ośrodka wypracowującego środki pieniężne) wiąże się, między innymi, z przyjęciem założeń w zakresie szacunków co do kwot, terminów przyszłych przepływów pieniężnych, które Grupa może uzyskać z tytułu danego składnika aktywów trwałych (lub ośrodka wypracowującego środki pieniężne), innych czynników. Przyjęcie odmiennych założeń wyceny mogłoby mieć wpływ na wartość bilansową niektórych składników aktywów trwałych. Szacując wartość godziwą pomniejszoną o koszty sprzedaży Grupa opiera się na dostępnych danych rynkowych na ten temat lub wycenach sporządzonych przez niezależnych rzeczoznawców, które co do zasady również opierają się na szacunkach

#### ***Wycena instrumentów finansowych nie notowanych na aktywnych rynkach***

Wartość godziwą instrumentów finansowych nie notowanych na aktywnych rynkach ustala się stosując techniki wyceny. Dla instrumentów pochodnych o charakterze nieopcyjnym oraz dłużnych papierów wartościowych stosowane są modele bazujące na zdyskontowanych przepływach pieniężnych. Dla instrumentów pochodnych o charakterze opcyjnym stosuje się modele wyceny opcji.

Modele wyceny stosowane przez Grupę, podlegają niezależnemu sprawdzeniu przed ich zastosowaniem. W miarę możliwości do modeli wprowadzane są wyłącznie dane możliwe do obserwacji pochodzące z aktywnego rynku, jednakże w pewnych okolicznościach stosowane jest oszacowanie niepewności przez Grupę (takich jak ryzyko kredytowe, zmienności i korelacje rynkowe). Zmiana założeń dotyczących tych czynników może wpłynąć na godziwe wyceny niektórych instrumentów finansowych.

### **Rezerwy na odprawy emerytalne i rentowe**

Rezerwa na odprawy emerytalne i rentowe wyliczana jest metodą aktuariálną przez niezależnego aktuarusza jako wartość obecną przyszłych zobowiązań Grupy wobec pracowników według stanu zatrudnienia i płac na dzień aktualizacji. Wyliczenie rezerw jest oparte na szeregu założeń, zarówno co do warunków makroekonomicznych jak i założeń dotyczących rotacji pracowników, ryzyka śmierci i innych. Rezerwa będąca efektem wyceny aktuariálnej aktualizowana jest w okresach rocznych. Dodatkowo w okresach kwartalnych dokonuje się korekt wartości rezerwy na podstawie przeprowadzonych szacunków.

### **Rezerwy na premie dla pracowników i wyższej kadry kierowniczej**

Rezerwę na premie dla pracowników ustala się w kwocie wynikającej z obowiązującego regulaminu premiowania.

Rezerwa na premie dla wyższej kadry kierowniczej jest szacowana przez Zarząd jednostki dominującej Grupy, który dokonuje szacunków wysokości świadczeń na dzień bilansowy. Ostateczna kwota przedmiotowych świadczeń pracowniczych jest ustalana decyzjami Rad Nadzorczych Spółek Grupy.

## **(f) Podstawy konsolidacji**

### **(i) Jednostki zależne**

Jednostkami zależnymi są te podmioty, które są kontrolowane przez Bank. Kontrola ta istnieje wówczas, gdy Bank ma bezpośredni lub pośredni wpływ na politykę finansową i operacyjną podmiotu, który pozwala mu na osiąganie korzyści ekonomicznych z działalności tego podmiotu. O sprawowaniu kontroli można mówić również wtedy, gdy jednostka dominująca posiada połowę lub mniej praw głosu w danej jednostce gospodarczej i jeżeli:

- a) dysponuje więcej niż połową praw głosu na mocy umowy z innymi inwestorami,
- b) posiada zdolność kierowania polityką finansową i operacyjną jednostki gospodarczej na mocy statutu lub umowy,
- c) posiada zdolność mianowania lub odwoływania większości członków zarządu lub odpowiadającego mu organu, gdzie taki zarząd lub organ sprawuje kontrolę nad jednostką lub
- d) dysponuje większością głosów na posiedzeniach zarządu lub odpowiadającego mu organu gdzie taki zarząd lub organ sprawuje kontrolę nad jednostką.

Sprawozdania finansowe jednostek zależnych są zawarte w sprawozdaniu skonsolidowanym od momentu przejścia kontroli do chwili jej ustania.

### **(ii) Metoda nabycia**

Metoda nabycia stosowana jest przy rozliczaniu nabycia jednostek zależnych przez Grupę. Koszt połączenia określany jest jako suma wartości godziwej na dzień wymiany aktywów wydanych, wyemitowanych instrumentów kapitałowych oraz zobowiązań zaciągniętych lub przyjętych oraz kosztów, które można bezpośrednio przypisać połączeniu jednostek gospodarczych. Aktywa, zobowiązania oraz zobowiązania warunkowe przejęte w procesie połączenia jednostek są początkowo wyceniane w wartości godziwej na dzień nabycia, niezależnie od wielkości udziałów mniejszości. Nadwyżka kosztu połączenia nad wartością godziwą udziału Grupy w przejmowanych aktywach netto jednostki stanowi wartość firmy. Jeśli koszt połączenia jest mniejszy niż wartość godziwa aktywów netto nabywanej jednostki, to różnica jest ujmowana bezpośrednio w rachunku zysków i strat.

### **(iii) Jednostki stowarzyszone**

Jednostkami stowarzyszonymi są te jednostki, na które Grupa wywiera znaczący wpływ, ale nie sprawuje kontroli nad polityką finansową i operacyjną, co zwykle towarzyszy posiadaniu

od 20% do 50% ogólnej liczby głosów w organach stanowiących. Skonsolidowane sprawozdanie finansowe zawiera udział Grupy w zyskach i stratach jednostki stowarzyszonej według wielkości posiadanych udziałów w kapitale własnym, począwszy od dnia rozpoczęcia wywierania znaczącego wpływu do dnia, w którym znaczący wpływ wygasa.

Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych ujmuje się początkowo według ceny nabycia, a następnie rozlicza się metodą praw własności. Inwestycja Grupy w jednostkach stowarzyszonych obejmuje wartość firmy (pomniejszoną o ewentualne skumulowane odpisy z tytułu utraty wartości), określoną na dzień nabycia. Udział Grupy w wyniku finansowym jednostek stowarzyszonych od dnia nabycia ujmuje się w rachunku zysków i strat, zaś jej udział w zmianach stanu innych kapitałów od dnia nabycia – w innych kapitałach. Wartość bilansową inwestycji koryguje się o łączne zmiany stanu poszczególnych elementów kapitału od dnia ich nabycia.

W przypadku, gdy udział Grupy w stratach przewyższa wartość udziałów w jednostce stowarzyszonej, Grupa zaprzestaje ujmowania swojego udziału w dalszych stratach lub tworzy na wszelkie dodatkowe straty rezerwy tylko w takiej wysokości, w jakiej inwestor podjął prawny lub zwyczajowy obowiązek lub dokonał płatności w imieniu spółki stowarzyszonej.

*(iv) Transakcje podlegające wyłączeniu przy konsolidacji*

Salda wewnątrzgrupowe oraz niezrealizowane zyski i straty lub przychody i koszty powstałe w wyniku transakcji wewnątrzgrupowych podlegają wyłączeniu w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym.

**(g) Waluty obce**

*(i) Waluta funkcjonalna i waluta prezentacji*

Pozycje zawarte w sprawozdaniach finansowych poszczególnych jednostek Grupy wycenia się w walucie podstawowego środowiska gospodarczego, w którym dana jednostka prowadzi działalność („waluta funkcjonalna”). Skonsolidowane sprawozdanie finansowe prezentowane jest w złotych, które są walutą funkcjonalną i walutą prezentacji Grupy.

*(ii) Transakcje w walutach obcych*

Transakcje w walutach obcych są przeliczane po kursie obowiązującym w dniu transakcji. Wynikające z tych transakcji aktywa i zobowiązania pieniężne denominowane w walutach obcych, przeliczane są po kursie obowiązującym w danym dniu. Różnice kursowe powstające z rozliczenia tych transakcji oraz wyceny bilansowej aktywów i zobowiązań pieniężnych wyrażonych w walutach obcych rozpoznawane są w rachunku wyników.

Różnice kursowe z tytułu pozycji, jak aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat, wykazuje się w ramach zysków i strat z tytułu zmian wartości godziwej. Różnice kursowe z tytułu takich pozycji, jak instrumenty kapitałowe zaklasyfikowane do aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży ujmuje się w kapitale z aktualizacji wyceny aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży.

*(iii) Sprawozdania finansowe jednostek działających za granicą*

Grupa nie posiada jednostek działających za granicą.

**(h) Aktywa i zobowiązania finansowe**

*(i) Klasyfikacja*

Grupa klasyfikuje instrumenty finansowe do następujących kategorii: składniki aktywów finansowych lub zobowiązań finansowych wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy, inwestycje utrzymywane do terminu wymagalności, pożyczki i należności, aktywa finansowe dostępne do sprzedaży.

(a) *Składniki aktywów finansowych lub zobowiązań finansowych wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy*

Są to składniki aktywów lub zobowiązań finansowych spełniające jeden z poniższych warunków:

- Są klasyfikowane jako przeznaczone do obrotu. Składniki aktywów finansowych lub zobowiązań finansowych kwalifikuje się jako przeznaczone do obrotu, jeśli są nabyte lub zaciągnięte głównie w celu sprzedaży lub odkupienia w nieodległym terminie lub są częścią portfela określonych instrumentów finansowych, którymi zarządza się łącznie w celu generowania zysków osiąganych w krótkich terminach. Instrumenty pochodne klasyfikuje się również jako przeznaczone do obrotu, chyba że instrument pochodny jest wyznaczonym i efektywnym instrumentem zabezpieczającym.
- Przy początkowym ujęciu został wyznaczony przez Grupę jako wyceniany w wartości godziwej przez wynik finansowy. Wyznaczenie takie Grupa może zastosować tylko wówczas gdy: (i) wyznaczony składnik aktywów lub zobowiązań finansowych jest instrumentem łącznym zawierającym jeden lub więcej wbudowanych instrumentów pochodnych kwalifikujących się do odrębnego ich ujmowania, przy czym wbudowany instrument pochodny nie może zmieniać znacząco przepływów pieniężnych wynikających z umowy zasadniczej lub wydzielenie instrumentu pochodnego jest zabronione; (ii) zastosowanie takiej kwalifikacji aktywa lub zobowiązania eliminuje lub znacząco zmniejsza niespójność w zakresie wyceny lub ujmowania (tzw. niedopasowanie księgowe na skutek innego sposobu wyceny aktywów lub zobowiązań lub odmiennego ujmowania związanych z nimi zysków lub strat); (iii) grupa aktywów lub zobowiązań finansowych lub obu tych kategorii jest odpowiednio zarządzana, a jej wyniki oceniane w oparciu o wartość godziwą, zgodnie z udokumentowanymi zasadami zarządzania ryzykiem lub strategią inwestycyjną Grupy.

(b) *Inwestycje utrzymywane od terminu wymagalności*

Są to aktywa finansowe niebędące instrumentami pochodnymi, z ustalonymi lub możliwymi do określenia płatnościami oraz o ustalonym terminie wymagalności, względem których Grupa ma stanowczy zamiar i jest w stanie utrzymać w posiadaniu do upływu terminu wymagalności. W przypadku sprzedaży lub przekwalifikowania inwestycji utrzymywanych do terminu wymagalności o wartości większej niż nieznaczną w stosunku do całkowitej kwoty inwestycji utrzymywanych do terminu wymagalności przed terminem wymagalności, cała kategoria inwestycji podlega przeklasyfikowaniu do kategorii aktywów dostępnych do sprzedaży. W takim przypadku przez okres 2 lat Grupa nie może kwalifikować do kategorii inwestycji utrzymywanych do terminu wymagalności żadnych aktywów finansowych.

(c) *Pożyczki i należności*

Pożyczki i należności są aktywami finansowymi niebędącymi instrumentami pochodnymi, z ustalonymi lub możliwymi do określenia płatnościami, które nie są kwotowane na aktywnym rynku, inne niż:

- aktywa finansowe, które jednostka zamierza sprzedać natychmiast lub w bliskim terminie i które klasyfikowane są jako przeznaczone do obrotu bądź te, które przy początkowym ujęciu zostały wyznaczone do wyceny w wartości godziwej przez wynik finansowy,
- aktywa finansowe wyznaczone przez jednostkę przy początkowym ujęciu jako dostępne do sprzedaży lub,
- aktywa finansowe, których posiadacz może nie odzyskać zasadniczo pełnej kwoty inwestycji początkowej z innego powodu niż pogorszenie obsługi kredytu, które klasyfikuje się jako dostępne do sprzedaży.

Do kategorii pożyczek i należności należą kredyty i pożyczki udzielone innym bankom oraz klientom włączając skupione wierzytelności.

(d) *Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży*

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży są to aktywa finansowe niebędące instrumentami

pochodnymi, które zostały wyznaczone jako dostępne do sprzedaży lub niebędące pożyczkami i należnościami, inwestycjami utrzymywanymi do terminu wymagalności, ani aktywami finansowymi wycenianymi w wartości godziwej przez wynik finansowy.

(e) *Pozostałe zobowiązania finansowe*

Zobowiązania finansowe będące wynikającym z umowy obowiązkiem wydania środków pieniężnych lub innego składnika aktywów finansowych innej jednostce nie zakwalifikowane do grupy wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy mające charakter depozytu lub pożyczki otrzymanej.

(f) *Gwarancje finansowe*

Gwarancja finansowa jest kontraktem, na mocy którego wystawca zobowiązuje się do wykonania na rzecz beneficjanta określonych płatności w celu zrekompensowania poniesionych przez beneficjanta strat, spowodowanych zaniechaniem przez określonego dłużnika spłat wynikających z oryginalnych bądź zmodyfikowanych warunków umowy instrumentu dłużnego.

(ii) *Ujmowanie*

Grupa ujmuje składnik aktywów lub zobowiązanie finansowe w bilansie, gdy staje się stroną umowy tego instrumentu. Transakcje zakupu i sprzedaży aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat, utrzymywanych do terminu zapadalności i dostępnych do sprzedaży ujmuje się stosownie z przyjętą dla wszystkich tego typu operacji metoda księgowania w dniu rozliczenia transakcji – dniu, w którym składnik aktywów jest dostarczony jednostce lub dostarczony przez jednostkę. Pożyczki i należności są rozpoznawane w momencie wypłaty środków do kredytobiorcy.

(iii) *Usunięcie z bilansu*

Składnik aktywów finansowych jest wyłączany z bilansu Grupy w momencie, gdy wygasają umowne prawa do przepływów pieniężnych ze składnika aktywów finansowych lub w momencie, gdy Grupa przenosi umowne prawa do otrzymania przepływów pieniężnych ze składnika aktywów finansowych.

Przenosząc składnik aktywów finansowych Grupa ocenia, w jakim stopniu zachowuje ryzyko i korzyści związane z posiadaniem składnika aktywów finansowych. W tym przypadku:

- jeżeli Grupa przenosi zasadniczo całe ryzyko i wszystkie korzyści związane z posiadaniem składnika aktywów finansowych to wyłącza składnik aktywów finansowych z bilansu,
- jeżeli Grupa zachowuje zasadniczo całe ryzyko i wszystkie korzyści związane z posiadaniem składnika aktywów finansowych to w dalszym ciągu ujmuje składnik aktywów finansowych w bilansie,
- jeżeli Grupa nie przenosi ani nie zachowuje zasadniczo całego ryzyka i wszystkich korzyści związanych z posiadaniem składnika aktywów finansowych to Grupa ustala, czy zachowała kontrolę nad tym składnikiem aktywów finansowych. W przypadku zachowania kontroli składnik aktywów finansowych jest nadal ujmowany w bilansie Grupy, odpowiednio w przypadku braku kontroli jest z bilansu wyłączany do wysokości wynikającej z utrzymania zaangażowania (*continuing involvement*).

Grupa wyłącza ze swojego bilansu zobowiązanie finansowe (lub jego część), gdy obowiązek określony w umowie został wypełniony, umorzony lub wygasł.

W szczególności Grupa usuwa pożyczki i należności lub ich części z bilansu, jeżeli prawa dotyczące umowy kredytowej wygasają, Grupa zrzeknie się tych praw lub dokona sprzedaży kredytu.

Najczęściej Grupa spisuje należności w ciężar rezerw na utratę wartości w przypadku stwierdzenia nieściągalności należności, tj.:

- umorzenia postępowania egzekucyjnego,

- śmierci dłużnika,
- ukończenia postępowania upadłościowego,
- bezwarunkowego umorzenia części kredytu,
- długi okres bezskutecznej egzekucji.

Kwoty należności spisanych odzyskane w późniejszych okresach pomniejszają wartość rezerw utworzonych z tytułu utraty wartości w rachunku zysków i strat.

(iv) Wycena

W momencie początkowego ujęcia składnik aktywów finansowych lub zobowiązanie finansowe wycenia się w wartości godziwej, powiększonej w przypadku składnika aktywów lub zobowiązania finansowego nie klasyfikowanych jako wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy o istotne koszty transakcji, które mogą być bezpośrednio przypisane do nabycia lub emisji składnika aktywów finansowych lub zobowiązania finansowego.

Po początkowym ujęciu, Grupa wycenia aktywa finansowe, w tym instrumenty pochodne będące aktywami, w wartości godziwej, nie dokonując pomniejszania o koszty transakcji, jakie mogą być poniesione przy sprzedaży lub innym sposobie usunięcia z aktywów, za wyjątkiem:

- pożyczek i należności, które wycenia się według zamortyzowanego kosztu z zastosowaniem efektywnej stopy procentowej;
- inwestycji utrzymywanych do terminu wymagalności, które wycenia się według zamortyzowanego kosztu z zastosowaniem metody efektywnej stopy procentowej oraz
- inwestycji w instrumenty kapitałowe nie posiadające kwotowań cen rynkowych z aktywnego rynku i których wartość godziwa nie może być wiarygodnie zmierzona, a także powiązane z nimi instrumenty pochodne, które muszą zostać rozliczone przez dostawę nie kwotowanych instrumentów kapitałowych, które wycenia się według kosztu.

Po początkowym ujęciu zobowiązania finansowe są wyceniane według zamortyzowanego kosztu z zastosowaniem metody efektywnej stopy procentowej, za wyjątkiem:

- zobowiązań finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy. Takie zobowiązania, w tym instrumenty pochodne będące zobowiązaniami, wycenia się w wartości godziwej z wyjątkiem zobowiązania będącego instrumentem pochodnym powiązanym z instrumentem kapitałowym nie kwotowanym na aktywnym rynku, które musi być rozliczone przez dostawę tego instrumentu, wycenianego według kosztu, gdyż jego wartość godziwa nie może być wiarygodnie zmierzona;
- zobowiązań finansowych powstałych w wyniku przeniesienia składnika aktywów finansowych, które nie kwalifikuje się do wyłączenia z bilansu lub ujmowanych z zastosowaniem podejścia wynikającego z utrzymania zaangażowania (*continuing involvement*).

Pozostałe zobowiązania finansowe wyceniane są według zamortyzowanego kosztu lub w kwocie wymaganej zapłaty.

Udzielone gwarancje finansowe wyceniane są w kwocie wyższej z:

- (a) kwoty będącej najbardziej właściwym szacunkiem nakładów niezbędnych do wypełnienia obecnego obowiązku wynikającego z gwarancji finansowej, przy uwzględnieniu prawdopodobieństwa jej realizacji;
- (b) kwoty rozpoznanej w momencie początkowego ujęcia, skorygowanej o rozliczoną kwotę prowizji otrzymanej za udzielenie gwarancji.

(v) Zyski i straty wynikające z wyceny w terminie późniejszym

Zyski lub straty wynikające ze zmiany wartości godziwej składnika aktywów finansowych lub zobowiązania finansowego, nie stanowiących części powiązania zabezpieczającego, ujmuje się w następujący sposób:

- Zyski lub straty wynikające ze składnika aktywów finansowych lub zobowiązania finansowego, zakwalifikowanego jako wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy, ujmują się w rachunku zysków i strat.

- Zyski lub straty wynikające z wyceny do wartości godziwej składnika aktywów finansowych zaliczonego do dostępnych do sprzedaży, ujmują się bezpośrednio w kapitale własnym, poprzez zestawienie zmian w kapitale własnym.

Odsetki wyliczone przy zastosowaniu metody efektywnej stopy procentowej ujmują się w rachunku zysków i strat. Dywidendy wynikające z instrumentów kapitałowych dostępnych do sprzedaży ujmują się w rachunku zysków i strat w momencie, kiedy powstaje prawo jednostki do ich otrzymania.

Różnice kursowe wynikające ze zmian wartości składnika aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży wyrażonego w walucie obcej ujmują się bezpośrednio w kapitale własnym tylko w odniesieniu do aktywów niepieniężnych, natomiast różnice kursowe generowane przez aktywa pieniężne (np. papiery dłużne) zaliczane są do rachunku zysków i strat.

W momencie usunięcia składnika aktywów finansowych z bilansu skumulowane zyski lub straty poprzednio ujęte w kapitale własnym ujmują się w rachunku zysków i strat.

Jeżeli występują obiektywne przesłanki, iż nastąpiła utrata wartości składnika aktywów finansowych zaliczonego do dostępnych do sprzedaży to Grupa rozpoznaje odpis aktualizujący w sposób opisany w punkcie dotyczącym utraty wartości składników aktywów finansowych.

Wartość godziwa aktywów finansowych, dla których istnieje aktywny rynek wynika z bieżących cen kupna (*bid price*). W przypadku braku aktywnego rynku dla danego instrumentu lub w przypadku papierów wartościowych, które nie są notowane na aktywnym rynku Grupa ustala wartość godziwą przy zastosowaniu technik wyceny, do których zalicza się wykorzystanie ostatnich transakcji rynkowych, analizę zdyskontowanych przepływów pieniężnych, modele wyceny opcji oraz inne techniki wyceny powszechnie używane przez uczestników rynku.

#### **(i) Kompensowanie instrumentów finansowych**

Składnik aktywów finansowych i zobowiązanie finansowe Grupa kompensuje i wykazuje w bilansie w kwocie netto wtedy i tylko wtedy, gdy istnieje ważny tytuł prawny do dokonania kompensaty ujętych kwot oraz, gdy rozliczenie ma zostać dokonane w kwocie netto albo realizacja składnika aktywów i wykonanie zobowiązania następują jednocześnie.

W celu ograniczenia ryzyka strat kredytowych Grupa zawiera specjalne porozumienia ramowe z kontrahentami, z którymi zawiera transakcje o znacznym wolumenie. Specjalne porozumienia ramowe nie umożliwiają kompensowania aktywów i zobowiązań finansowych, ponieważ zazwyczaj rozliczane są w kwotach brutto.

#### **(j) Transakcje repo, reverse repo i pożyczek papierów wartościowych**

Grupa prezentuje w bilansie aktywa finansowe odsprzedane z klauzulą przyrzeczenia odkupu (transakcje typu repo, sell-buy-back) jednocześnie ujmując po stronie pasywów zobowiązania wynikające z udzielonego przyrzeczenia odkupu. Warunkiem stosowania takiego rozwiązania jest zachowanie przez Grupę ryzyk i korzyści wynikających z danego aktywa pomimo jego transferu. W przypadku transakcji zakupu papierów wartościowych z przyrzeczeniem sprzedaży (reverse repo, buy-sell-back) posiadane aktywa finansowe prezentowane są jako należność wynikająca z klauzuli odkupu.

Transakcje repo i reverse repo są wyceniane wg zamortyzowanego kosztu, natomiast papiery wartościowe będące przedmiotem transakcji z przyrzeczeniem odkupu nie są usuwane z bilansu i podlegają wycenie wg zasad określonych dla poszczególnych portfeli papierów wartościowych. Różnica między ceną sprzedaży i odkupu jest traktowana odpowiednio jako koszty/ przychody odsetkowe i rozliczana jest w czasie trwania umowy z zastosowaniem efektywnej stopy procentowej.

Grupa desygnuje transakcje sell-buy-back oraz buy-sell-back do wyceny w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat. Zmiany wartości godziwej rozpoznanych aktywów i zobowiązań finansowych rozpoznawane są w rachunku zysków i strat w pozycji „Wynik na instrumentach finansowych wycenianych w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat”.

Pożyczone papiery wartościowe od innych jednostek nie są wykazywane w sprawozdaniu finansowym Grupy. W przypadku ich sprzedaży przez Grupę powstają aktywa finansowe w postaci środków pieniężnych uzyskanych ze sprzedaży oraz wyceniane do wartości godziwej zobowiązanie odzwierciedlające obowiązek zwrotu pożyczonych papierów wartościowych. Wartość godziwa zobowiązania równa jest wartości godziwej pożyczonych papierów wartościowych.

#### **(k) Pochodne instrumenty finansowe**

Pochodne instrumenty finansowe wyceniane są w wartości godziwej bez uwzględniania kosztów transakcji, które będą poniesione przy ich sprzedaży. Podstawą do wyznaczenia wartości godziwej pochodnego instrumentu finansowego przy początkowym ujęciu jest cena transakcyjna, tj. wartość godziwa uiszczonej lub otrzymanej zapłaty.

Grupa oddziela i ujmuje w bilansie instrumenty pochodne będące składnikiem instrumentów hybrydowych. Instrument hybrydowy zawiera umowę zasadniczą niebędącą instrumentem pochodnym oraz instrument pochodny powodujący, że część lub całość przepływów pieniężnych wynikających z umowy zasadniczej jest modyfikowana w oparciu o określoną stopę procentową, cenę instrumentu finansowego, cenę towaru, kurs waluty, indeks cen lub stóp lub inną zmienną.

Grupa oddziela wbudowane instrumenty pochodne od umowy zasadniczej i ujmuje je analogicznie jak pozostałe instrumenty pochodne, jeżeli cechy ekonomiczne i ryzyka związane z wbudowanymi instrumentami pochodnymi nie są ściśle powiązane z cechami ekonomicznymi i ryzykami właściwymi dla umowy zasadniczej oraz umowa zasadnicza nie jest wyceniana w wartości godziwej przez wynik finansowy. Wbudowane instrumenty pochodne wyceniane są w wartości godziwej, a jej zmiany są ujmowane w rachunku zysków i strat.

Grupa wykorzystuje pochodne instrumenty finansowe w celu zabezpieczenia przed ryzykiem walutowym oraz ryzykiem stóp procentowych wynikającymi z działalności Grupy. Instrumenty pochodne, które nie podlegają zasadom wyceny zgodnie z zasadami rachunkowości zabezpieczeń, klasyfikowane są jako instrumenty przeznaczone do obrotu i wyceniane w wartości godziwej.

##### *(i) Instrumenty pochodne nie spełniające kryteriów rachunkowości zabezpieczeń*

Zmiany wartości godziwej instrumentów pochodnych nie spełniających kryteriów rachunkowości zabezpieczeń wykazywane są w rachunku zysków i strat bieżącego okresu.

##### *(ii) Rachunkowość zabezpieczeń*

Rachunkowość zabezpieczeń ujmuje wpływające na rachunek zysków i strat skutki kompensowania zmian wartości godziwej instrumentu zabezpieczającego oraz pozycji zabezpieczanej.

Grupa wyznacza pewne instrumenty pochodne jako zabezpieczenie wartości godziwej lub zabezpieczenie przepływów pieniężnych. Bank stosuje rachunkowość zabezpieczeń, jeśli spełnione są następujące warunki:

- w momencie ustanowienia zabezpieczenia sporządzono sformalizowaną dokumentację powiązania zabezpieczającego, w której określono przyjęty przez Grupę cel zarządzania ryzykiem oraz strategię zabezpieczania. W dokumentacji Grupa wyznacza instrument zabezpieczający, który zabezpiecza daną pozycję lub transakcję oraz określa rodzaj ryzyka, przed którym się zabezpiecza. Grupa określa sposób, w jaki będzie oceniał skuteczność instrumentu zabezpieczającego w równoważeniu zmian przepływów środków pieniężnych z tytułu zabezpieczanej transakcji, w zakresie ograniczenia ryzyka, przed którym Grupa się zabezpiecza,
- zabezpieczający instrument finansowy będący przedmiotem kontraktu i zabezpieczane za jego pomocą aktywa lub pasywa charakteryzują się podobnymi cechami, a w szczególności wartością nominalną, datą zapadalności, wrażliwością na zmiany stopy procentowej lub na zmiany

kursu waluty,

- Grupa przewiduje, że zabezpieczenie będzie odznaczało się wysoką skutecznością w równoważeniu przepływów środków pieniężnych, zgodnie z udokumentowaną strategią zarządzania ryzykiem, dotyczącą tego konkretnego powiązania zabezpieczającego,
- zabezpieczenie przepływów środków pieniężnych dotyczy wysoce prawdopodobnej prognozowanej transakcji, która jest narażona na ryzyko zmian przepływów środków pieniężnych wpływających na poziom wyniku finansowego,
- skuteczność zabezpieczenia można wiarygodnie ocenić, czyli można wiarygodnie wycenić wartość godziwą zabezpieczanej pozycji lub przepływy środków pieniężnych z niej pochodzące oraz wartość godziwą instrumentu zabezpieczającego,
- zabezpieczenie jest na bieżąco weryfikowane i stwierdza się jego wysoką skuteczność w całym okresie jego wykorzystania.

#### *zabezpieczenie wartości godziwej*

Jest to zabezpieczenie przed ryzykiem zmiany wartości godziwej ujętego składnika aktywów lub zobowiązania lub uprawdopodobnionego przyszłego zobowiązania, albo wyodrębnionej części takiego składnika aktywów, zobowiązania lub uprawdopodobnionego przyszłego zobowiązania, które przypisać można konkretnemu rodzajowi ryzyka i które może wpływać na rachunek zysków i strat.

Zabezpieczenie wartości godziwej ujmowane jest w następujący sposób: zyski lub straty wynikające ze zmiany wartości godziwej instrumentu zabezpieczającego (dla pochodnego instrumentu zabezpieczającego) wykazuje się w rachunku zysków i strat; zyski lub straty związane z pozycją zabezpieczaną, wynikające z zabezpieczanego ryzyka, korygują wartość bilansową zabezpieczanej pozycji i są ujmowane w rachunku zysków i strat.

W przypadku pozycji zabezpieczanej będącej składnikiem aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży, zyski lub straty wynikające z zabezpieczanego ryzyka ujmuje się w rachunku zysków i strat.

Grupa stosuje rachunkowość zabezpieczeń wartości godziwej w celu zabezpieczenia zmian wartości godziwej nieruchomości wynikających ze zmian bieżącego kursu walutowego oraz zmian wartości godziwej instrumentów dłużnych o stałej stopie procentowej zakwalifikowanych do portfela aktywów dostępnych do sprzedaży wynikających ze zmiany stóp procentowych.

#### *zabezpieczenie przepływów pieniężnych*

Jest to zabezpieczenie przed ryzykiem zmienności przepływów pieniężnych, które (i) można przypisać konkretnemu rodzajowi ryzyka związanemu z ujętym składnikiem aktywów lub zobowiązaniem (takimi, jak całość lub część przyszłych płatności odsetkowych od zadłużenia o zmiennym oprocentowaniu) lub z wysoce prawdopodobną planowaną transakcją i które (ii) może wpływać na rachunek zysków i strat.

Zabezpieczenie przepływów pieniężnych ujmowane jest w następujący sposób: część zysków lub strat związanych z instrumentem zabezpieczającym, który stanowi efektywne zabezpieczenie, ujmuje się bezpośrednio w kapitale własnym poprzez zestawienie zmian w kapitale własnym, zaś nieefektywną część zysków lub strat związanych z instrumentem zabezpieczającym ujmuje się w rachunku zysków i strat.

Zyski i straty ujęte w kapitale własnym (efektywne zabezpieczenie), w momencie ujęcia składnika aktywów lub zobowiązań finansowych będącego skutkiem zabezpieczanej planowanej transakcji, przenoszone są do rachunku zysków i strat w tym okresie lub w okresach, w których zabezpieczany składnik aktywów lub zobowiązań ma wpływ na rachunek zysków i strat.

W przypadku zabezpieczenia aktywów lub zobowiązań niefinansowych odniesione na kapitał, jako efektywne zabezpieczenie, zyski i straty odnoszone są do wyniku sukcesywnie, w okresach w których aktywo lub zobowiązanie niefinansowe ma wpływ na rachunek zysków i strat (np. w formie

amortyzacji) lub jednorazowo w formie korekty początkowego kosztu nabycia lub wartości bilansowej zabezpieczanej pozycji.

Grupa nie stosuje rachunkowości zabezpieczeń przepływów pieniężnych.

## **(I) Utrata wartości**

### ***Aktywa wyceniane według zamortyzowanego kosztu***

Na każdy dzień bilansowy Grupa ocenia, czy istnieją obiektywne dowody utraty wartości składnika aktywów finansowego lub grupy aktywów finansowych. Składnik aktywów finansowego lub grupa aktywów finansowych utraciły wartość, a strata z tytułu utraty wartości została poniesiona wyłącznie, gdy istnieją obiektywne dowody utraty wartości wynikające z jednego lub więcej zdarzeń mających miejsce po początkowym ujęciu składnika aktywów ('zdarzenie powodujące stratę'), a zdarzenie (lub zdarzenia) powodujące stratę ma wpływ na oczekiwane przyszłe przepływy pieniężne wynikające ze składnika aktywów finansowych lub grupy aktywów finansowych, których wiarygodne oszacowanie jest możliwe. Nie ujmuje się strat oczekiwanych w wyniku przyszłych zdarzeń bez względu na stopień prawdopodobieństwa ich zajścia. Do obiektywnych dowodów utraty wartości składnika aktywów finansowych lub grupy aktywów zalicza się uzyskane przez posiadacza składnika aktywów informacje dotyczące następujących zdarzeń powodujących stratę:

- (a) znaczące trudności finansowe emitenta lub dłużnika;
- (b) niedotrzymanie warunków umowy, w tym niespłacenie albo zaleganie ze spłaceniem odsetek lub należności głównej powyżej 90 dni;
- (c) przyznanie pożyczkobiorcy przez pożyczkodawcę, ze względów ekonomicznych lub prawnych wynikających z trudności finansowych pożyczkobiorcy, udogodnienia, którego w innym wypadku pożyczkodawca by nie udzielił;
- (d) wysoce prawdopodobna upadłość pożyczkobiorcy lub inna reorganizacja finansowa pożyczkobiorcy;
- (e) zanik aktywnego rynku na dany składnik aktywów finansowych ze względu na trudności finansowe; lub
- (f) pozyskane informacje wskazują na możliwy do zmierzenia spadek oszacowanych przyszłych przepływów pieniężnych związanych z grupą aktywów finansowych od momentu początkowego ich ujęcia, mimo że nie można jeszcze ustalić spadku dotyczącego pojedynczego składnika grupy aktywów finansowych.

W pierwszej kolejności Grupa ocenia, czy występują obiektywne przesłanki utraty wartości dla istotnych składników aktywów finansowych, oraz czy dowody takie występują dla aktywów, które są indywidualnie nieistotne. Podstawą tego procesu jest podział portfela kredytowego Grupy na istotne ekspozycje kredytowe (kryterium wysokości zaangażowania) oraz pozostałe homogeniczne grupy kredytów. Jeżeli w wyniku oceny stwierdza się, że dla danego składnika aktywów finansowych ocenianego indywidualnie nie istnieją obiektywne przesłanki utraty wartości lub istnieją przesłanki utraty wartości, ale oszacowane odpisy aktualizacyjne są równe zero, składnik ten włączany jest do grup aktywów finansowych o podobnych cechach ryzyka kredytowego, które wskazują na zdolność dłużnika do spłaty całości zobowiązania zgodnie z warunkami umowy. Grupy te następnie podlegają kolektywnej ocenie pod kątem utraty wartości. Składniki aktywów finansowych, dla których wykazana została strata z tytułu utraty wartości w oparciu o analizę indywidualną, nie są uwzględniane w kolektywnej ocenie utraty wartości. Dla celów kolektywnej oceny utraty wartości, aktywa finansowe są grupowane według podobnych charakterystyk ryzyka kredytowego w ramach danego portfela.

Jeśli istnieją obiektywne dowody, że została poniesiona strata z tytułu utraty wartości pożyczek i należności lub inwestycji utrzymywanych do terminu wymagalności wycenianych według zamortyzowanego kosztu, to kwota odpisu aktualizującego równa się różnicy pomiędzy wartością bilansową składnika aktywów a wartością bieżącą oszacowanych przyszłych przepływów pieniężnych

zdyskontowanych z zastosowaniem pierwotnej efektywnej stopy procentowej danego składnika instrumentu finansowego.

Jeżeli istniejące obiektywne dowody utraty wartości składnika aktywów lub grupy aktywów finansowych wycenianych według zamortyzowanego kosztu wskazują, że oczekiwane przyszłe przepływy pieniężne wynikające z w/w aktywów finansowych nie wystąpią, wtedy kwota odpisu aktualizującego wartość aktywów równa jest ich wartości bilansowej.

Przyszłe przepływy pieniężne w grupie aktywów finansowych, dla których utrata wartości oceniana jest kolektywnie, są szacowane na podstawie historii strat dla aktywów o podobnych charakterystykach ryzyka kredytowego. Dane historyczne dotyczące strat są korygowane na podstawie dostępnych bieżących danych (w celu odzwierciedlenia oddziaływania bieżących warunków, które nie miały wpływu w ocenianym okresie) jak też, korygowane poprzez wyeliminowanie czynników mających wpływ na dane historyczne, a nie występujących obecnie. Grupa regularnie sprawdza metodologię i założenia przyjęte od oszacowania przyszłych przepływów pieniężnych w celu zmniejszenia rozbieżności pomiędzy stratami szacowanymi a rzeczywistymi.

W celu wyliczenia kwoty rezerwy na ekspozycje bilansowe analizowane grupowo wykorzystuje się, między innymi, prawdopodobieństwo wystąpienia straty (zmodyfikowany parametr PD). Modyfikację parametru PD pozwalają na uwzględnienie specyfiki poszczególnych produktów oraz okresów ujawniania się strat na tych produktach. Podejście to w szczególności pozwala: 1) na wykrycie już zaistniałych strat jak również 2) strat, które wystąpiły na dzień oceny utraty wartości, lecz jeszcze nie zostały udokumentowane (tzw. rezerwa na straty kredytowe, które „nastąpiły, lecz nie są raportowane” – IBNR).

Utrata wartości wykazywana jest jako zmniejszenie wartości bilansowej składnika aktywów poprzez dokonanie odpisów aktualizujących, zaś kwota straty (utworzonego w okresie odpisu aktualizującego) obciąża rachunek zysków i strat okresu.

Jeżeli w kolejnym okresie wysokość straty z tytułu utraty wartości zmniejszy się na skutek zdarzenia, które nastąpiło po wystąpieniu utraty wartości (np. poprawy oceny zdolności kredytowej dłużnika), wówczas uprzednio dokonany odpis z tytułu utraty wartości jest odwracany przez rachunek zysków i strat poprzez dokonanie odpowiedniej korekty odpisów aktualizujących.

#### ***Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży***

Dla aktywów finansowych klasyfikowanych jako dostępne do sprzedaży, jeśli zmniejszenie wartości godziwej tych aktywów ujmowane było bezpośrednio w kapitale własnym i występują obiektywne dowody, że nastąpiła utrata wartości tego składnika, to skumulowane straty ujęte dotychczas bezpośrednio w kapitale własnym wyksięgowuje się z kapitału własnego i ujmuje w rachunku zysków i strat, nawet jeśli składnik aktywów finansowych nie został wyłączony z bilansu.

Kwota skumulowanych strat, która zostaje wyksięgowana z kapitału własnego i ujęta w rachunku zysków i strat, stanowi różnicę pomiędzy kosztem nabycia (pomniejszonym o wszelkie spłaty kapitału i amortyzację) i bieżącą wartością godziwą, pomniejszoną o wszelkie straty z tytułu utraty wartości tego składnika aktywów uprzednio ujęte w rachunku zysków i strat.

Strat z tytułu utraty wartości inwestycji w instrument kapitałowy kwalifikowany jako dostępny do sprzedaży nie poddaje się odwróceniu przez rachunek zysków i strat.

Jeśli w następnym okresie wartość godziwa instrumentu dłużnego dostępnego do sprzedaży wzrośnie, a wzrost ten może być obiektywnie łączony ze zdarzeniem następującym po ujęciu straty z tytułu utraty wartości w rachunku zysków i strat, to kwotę odwracanego odpisu ujmuje się w rachunku zysków i strat.

#### ***Aktywa finansowe wyceniane według kosztu***

Jeśli występują obiektywne dowody, że nastąpiła utrata wartości nienotowanego instrumentu kapitałowego, który nie jest wyceniany według wartości godziwej, gdyż jego wartości godziwej nie można wiarygodnie ustalić, albo instrumentu pochodnego, który jest powiązany i musi zostać rozliczony przez dostawę takiego nienotowanego instrumentu kapitałowego, to kwotę straty z tytułu

utruty wartości ustala się jako różnicę pomiędzy wartością bilansową składnika aktywów finansowych oraz wartością bieżącą oszacowanych przyszłych przepływów pieniężnych zdyskontowanych przy zastosowaniu bieżącej rynkowej stopy zwrotu dla podobnych aktywów finansowych. Tak ustalonych strat z tytułu utraty wartości nie poddaje się odwróceniu.

#### **(m) Nieruchomości inwestycyjne**

Nieruchomość inwestycyjna to nieruchomość (grunt, budynek, lub część budynku lub też oba te elementy), którą Grupa (działając jako właściciel lub leasingobiorca w leasingu finansowym) traktuje jako źródło przychodów z czynszów lub utrzymuje w posiadaniu ze względu na przyrost jej wartości, względnie obie te korzyści. Jednocześnie nieruchomość taka nie jest a) zajmowana przez Grupę, ani też b) przeznaczona na sprzedaż w ramach zwykłej działalności Grupy. W związku z tym przepływy środków pieniężnych uzyskiwane dzięki nieruchomości inwestycyjnej są w dużej mierze niezależne od pozostałych aktywów będących w posiadaniu Grupy.

Nieruchomość inwestycyjna początkowo ujmowana jest wg ceny nabycia lub kosztu wytworzenia. Po początkowym ujęciu wartość nieruchomości inwestycyjnej wyceniana jest w oparciu o model wartości godziwej. Zysk lub strata wynikająca ze zmiany wartości odnoszona jest do zysku lub straty netto okresu, w którym wystąpiła zmiana. Szacunek wartości godziwej nieruchomości inwestycyjnej odzwierciedla warunki rynkowe na dzień bilansowy.

Efekt przeszacowania jest odzwierciedlony w rezerwie rewaluacyjnej / kapitale z aktualizacji w przypadku wzrostu wartości lub w rachunku zysków i strat w przypadku spadku wartości bilansowej składnika. Jednakże zwiększenie wartości ujmowane jest jako przychód w takim zakresie, w jakim odwraca ono zmniejszenie wartości z tytułu przeszacowania tego samego składnika aktywów, które poprzednio ujęto jako koszt danego okresu. Analogicznie zmniejszenie wartości aktywów wynikające z przeszacowania rozlicza się z odnośną nadwyżką powstałą w wyniku poprzednio dokonanego przeszacowania tego aktywów.

Całość nadwyżki z przeszacowania realizuje się w momencie wycofania z użycia lub zbycia składnika aktywów.

#### **(n) Rzeczowe aktywa trwałe**

##### *(i) Własne składniki rzeczowych aktywów trwałych*

Rzeczowe aktywa trwałe stanowią kontrolowane środki trwałe oraz nakłady na ich budowę. Do środków trwałych zaliczane są składniki rzeczowych aktywów trwałych o przewidywanym okresie wykorzystywania dłuższym niż rok, które są utrzymywane z uwagi na ich wykorzystanie na własne potrzeby lub w celu oddania ich do użytkowania innym podmiotom na podstawie umowy najmu lub w celach administracyjnych.

Rzeczowe aktywa trwałe, za wyjątkiem budynków i gruntów wykazuje się według modelu opartego na cenie nabycia lub koszcie wytworzenia tzn. po początkowym ujęciu wykazuje się według kosztu historycznego pomniejszonego o odpisy amortyzacyjne/ umorzeniowe oraz z tytułu trwałej utraty wartości. Na koszt historyczny składają się cena nabycia/ koszt wytworzenia i koszty bezpośrednio związane z nabyciem danych aktywów.

Każda część składowa pozycji rzeczowych aktywów trwałych, której cena nabycia lub koszt wytworzenia jest istotny w porównaniu z ceną nabycia lub kosztem wytworzenia całej pozycji jest amortyzowana osobno. Grupa alokuje początkową wartość pozycji rzeczowych aktywów trwałych na jej istotne części.

Budynki i grunty wykazuje się według modelu opartego na wartości przeszacowanej tzn. po początkowym ujęciu wykazuje się w wartości przeszacowanej, stanowiącej jej wartość godziwą na dzień przeszacowania, pomniejszonej o kwotę późniejszej zakumulowanej amortyzacji i późniejszych zakumulowanych odpisów aktualizacyjnych z tytułu utraty wartości. Przeszacowania przeprowadza się na tyle regularnie, aby wartość bilansowa nie różniła w sposób istotny od wartości, która zostałaby ustalona przy zastosowaniu wartości godziwej na dzień bilansowy.

*(ii) Nakłady ponoszone w terminie późniejszym*

Grupa ujmuje w wartości bilansowej pozycji rzeczowych aktywów trwałych koszty wymiany części tych pozycji w momencie ich poniesienia, jeśli istnieje prawdopodobieństwo, że Grupa uzyska przyszłe korzyści ekonomiczne związane ze składnikiem aktywów, a cenę nabycia lub koszt wytworzenia można wycenić w wiarygodny sposób. Pozostałe koszty są ujmowane w rachunku zysków i strat w momencie ich poniesienia.

**(o) Wartości niematerialne**

Składnik wartości niematerialnych to możliwy do zidentyfikowania niepieniężny składnik aktywów, który nie posiada postaci fizycznej.

Do wartości niematerialnych klasyfikowane są aktywa spełniające następujące wymagania:

- można je wyodrębnić lub wydzielić z jednostki gospodarczej i sprzedać, przekazać, licencjonować lub oddać do odpłatnego użytkowania osobom trzecim, zarówno indywidualnie, jak też łącznie z powiązanymi z nimi umowami, składnikami aktywów lub zobowiązań,
- wynikają z tytułów umownych lub innych tytułów prawnych, bez względu na to, czy podlegają one przeniesieniu lub wyodrębnieniu z jednostki gospodarczej lub innych praw i obowiązków.

*(i) Wartość firmy*

Wartość firmy z tytułu przejęcia jednostki gospodarczej jest początkowo ujmowana według ceny nabycia stanowiącej nadwyżkę kosztów połączenia jednostek gospodarczych nad udziałem jednostki przejmującej w wartości godziwej netto możliwych do zidentyfikowania aktywów, zobowiązań i zobowiązań warunkowych. Po początkowym ujęciu, wartość firmy jest wykazywana według ceny nabycia pomniejszonej o wszelkie skumulowane odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości.

Test na utratę wartości przeprowadza się na dzień bilansowy. Utrata wartości ustalana jest poprzez oszacowanie odzyskiwalnej wartości ośrodka wypracowującego środki pieniężne, którego dotyczy dana wartość firmy. W przypadku, gdy odzyskiwalna wartość ośrodka wypracowującego środki pieniężne jest niższa niż wartość bilansowa, tworzony jest odpis z tytułu utraty wartości.

*(ii) Oprogramowanie komputerowe*

Nabyte licencje na oprogramowanie komputerowe są aktywowane w wysokości poniesionych kosztów nabycia i jego zaimplementowania.

Nakłady związane z ulepszaniem lub utrzymywaniem oprogramowania komputerowego są wykazywane jako koszty w momencie ich poniesienia.

*(iii) Pozostałe wartości niematerialne*

Pozostałe wartości niematerialne nabywane przez Grupę, wykazuje się w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia pomniejszonym o umorzenie i łączną kwotę odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości.

*(iv) Późniejsze nakłady*

Nakłady poniesione po początkowym ujęciu nabytego składnika wartości niematerialnych są aktywowane tylko w przypadku, gdy te nakłady zwiększają przyszłe korzyści ekonomiczne danego składnika. W pozostałych przypadkach nakłady te są ujmowane w rachunku zysków i strat jako koszty w momencie ich poniesienia.

**(p) Odpisy amortyzacyjne**

Odpisy amortyzacyjne od wartości podlegającej amortyzacji rzeczowych aktywów trwałych oraz wartości niematerialnych dokonywane są metodą liniową zgodnie z ustalonymi stawkami amortyzacji przez przewidywany okres ich użyteczności ekonomicznej. Przez wartość podlegającą amortyzacji rozumie się cenę nabycia lub koszt wytworzenia danego składnika aktywów

po pomniejszeniu o wartość końcową (rezydualną) tego składnika. Okres ekonomicznej użyteczności, stawki amortyzacji a także wartość końcowa rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych podlegających amortyzacji są corocznie weryfikowane. Wnioski z tej weryfikacji stanowią podstawę dla ewentualnej zmiany okresów amortyzacji rozpoznawanej prospektywnie od daty dostosowania (efekt takiej zmiany jest zgodnie z MSR 8 odnoszony do rachunku zysków i strat).

W przypadku budynków podlegających wycenie do wartości godziwej saldo zakumulowanego umorzenia w dniu przeszacowania jest eliminowane z wartości bilansowej brutto, a wartość bilansowa netto korygowana do wartości przeszacowanej.

Odpisy amortyzacyjne rzeczowych aktywów trwałych oraz wartości niematerialnych są ujmowane w rachunku zysków i strat. Wartość firmy oraz inne wartości niematerialne o nieokreślonym okresie użytkowania są systematycznie testowane pod kątem trwałej utraty wartości na każdy dzień bilansowy. Szacowane okresy użytkowania są następujące:

- |                                     |                                  |
|-------------------------------------|----------------------------------|
| • budynki i budowle                 | 50 lat                           |
| • inwestycje w obce środki trwałe   | okres najmu, dzierżawy, leasingu |
| • maszyny i urządzenia              | 3 - 5 lat                        |
| • wyposażenie                       | 5 lat                            |
| • koszty wytworzenia oprogramowania | 3 lata                           |
| • oprogramowanie komputerowe        | 3 lata                           |

#### **(q) Leasing**

##### *(i) Grupa jako leasingodawca*

Grupa jest stroną umów leasingowych, na mocy których oddaje do odpłatnego używania lub pobierania pożytków środki trwałe lub wartości niematerialne przez uzgodniony okres.

W przypadku umów leasingu na mocy których następuje przeniesienie zasadniczo całego ryzyka i pożytków wynikających z tytułu posiadania aktywów będących przedmiotem umowy (leasing finansowy), przedmiot leasingu przestaje być ujmowany w bilansie Grupy. Ujmowana jest natomiast należność w kwocie równej bieżącej wartości minimalnych opłat leasingowych. Rozliczenie opłat leasingowych (podział między przychody finansowe i zmniejszenie salda należności) następuje w sposób umożliwiający uzyskanie stałej stopy zwrotu z pozostałej do spłaty należności.

Opłaty leasingowe z tytułu umów, które nie spełniają warunków umowy leasingu finansowego, ujmowane są jako przychody w rachunku zysków i strat metodą liniową przez okres trwania leasingu.

##### *(ii) Grupa jako leasingobiorca*

Grupa jest również stroną umów leasingowych na podstawie, których przyjmuje do odpłatnego używania lub pobierania pożytków obce środki trwałe przez uzgodniony okres.

W przypadku umów leasingu, na mocy których następuje przeniesienie zasadniczo całego ryzyka i pożytków wynikających z tytułu posiadania aktywów będących przedmiotem umowy, przedmiot leasingu jest ujmowany w aktywach jako środek trwały i jednocześnie ujmowane jest zobowiązanie w kwocie równej wartości bieżącej minimalnych opłat leasingowych ustalonej na dzień rozpoczęcia leasingu. Opłaty leasingowe są dzielone między koszty finansowe i zmniejszenie salda zobowiązania w sposób umożliwiający uzyskanie stałej stopy odsetek od pozostałego do spłaty zobowiązania. Koszty finansowe ujmowane są bezpośrednio w rachunku zysków i strat.

Środki trwałe będące przedmiotem umowy leasingu finansowego są amortyzowane w sposób określony dla własnych środków trwałych. Jednakże, gdy brak jest pewności co do przejścia prawa własności przedmiotu umowy, wówczas środki trwałe używane na podstawie umów leasingu finansowego są amortyzowane przez krótszy z dwóch okresów: przewidywany okres użytkowania lub okres trwania leasingu.

Opłaty leasingowe z tytułu umów, które nie spełniają warunków umowy leasingu finansowego, ujmowane są jako koszty w rachunku zysków i strat metodą liniową przez okres trwania leasingu.

**(r) Pozostałe składniki bilansu**

*(i) Pozostałe należności handlowe i inne należności*

Należności handlowe i inne należności są ujmowane w kwocie wymaganej zapłaty pomniejszonej o odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości.

*(ii) Zobowiązania*

Zobowiązania, inne niż zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu, są ujmowane w kwocie wymaganej zapłaty.

*(iii) Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży oraz działalność zaniechana*

Do aktywów trwałych przeznaczonych do sprzedaży klasyfikowane są aktywa trwałe, w przypadku, jeśli ich wartość bilansowa zostanie odzyskana przede wszystkim w drodze transakcji sprzedaży, a nie poprzez ich dalsze wykorzystanie. Sytuacja taka ma miejsce, gdy pojedynczy składnik aktywów (lub grupa) jest dostępny do natychmiastowej sprzedaży w jego bieżącym stanie z uwzględnieniem jedynie normalnych i zwyczajowo przyjętych warunków dla sprzedaży tego typu aktywów oraz jego sprzedaż jest wysoce prawdopodobna, tzn. zdecydowano o wypełnieniu planu sprzedaży danego składnika aktywów, rozpoczęto aktywny program znalezienia nabywcy i zakończenia planu zbycia. Ponadto, taki składnik aktywów jest oferowany do sprzedaży po cenie, która jest racjonalna w odniesieniu do jego bieżącej wartości godziwej i oczekuje się, że sprzedaż zostanie ujęta jako sprzedaż zakończona w czasie jednego roku od dnia zaklasyfikowania składnika aktywów do tej kategorii.

Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży ujmuje się w kwocie niższej z dwóch: wartości bilansowej i wartości godziwej pomniejszonej o koszty zbycia tych aktywów. Dla aktywów zaklasyfikowanych do tej kategorii nie nalicza się amortyzacji.

W przypadku gdy kryteria klasyfikacji do grupy aktywów trwałych do zbycia nie są spełnione Grupa zaprzestaje ich ujmowania w tej kategorii i dokonuje reklasyfikacji do odpowiedniej kategorii aktywów. W takim przypadku Grupa wycenia składnik aktywów, który nie jest dłużej klasyfikowany jako przeznaczony do zbycia (lub nie wchodzi już w skład grupy przeznaczonej do sprzedaży) w kwocie niższej z:

1. jego wartości bilansowej z dnia poprzedzającego klasyfikację składnika aktywów (lub grupy do zbycia) jako przeznaczony do sprzedaży, skorygowanej o amortyzację lub aktualizację wyceny, która zostałaby ujęta, gdyby składnik aktywów (lub grupa do zbycia) nie został zaklasyfikowany jako przeznaczony do sprzedaży;
2. jego wartości odzyskiwalnej z dnia podjęcia decyzji o braku jego sprzedaży.

Działalność zaniechana to element przedsięwzięcia Grupy, który został zbyty lub jest zakwalifikowany jako przeznaczony do sprzedaży, jak również stanowi odrębną, ważną dziedzinę działalności lub jej geograficzny obszar działalności, albo jest jednostką zależną nabytą wyłącznie z zamiarem jej odsprzedaży. Klasyfikacja do działalności zaniechanej następuje w momencie zbycia lub w momencie, gdy działalność spełnia kryteria działalności przeznaczonej do sprzedaży, jeśli ten moment nastąpił wcześniej. Grupa do zbycia, która ma zostać wycofana z użytkowania, również może się kwalifikować jako działalność zaniechana.

*(iv) Środki pieniężne i ekwiwalent środków pieniężnych*

Środki pieniężne i ekwiwalent środków pieniężnych – z punktu widzenia rachunku przepływów pieniężnych na stan środków pieniężnych składa się wartość gotówki (gotówka w kasach i Banku Centralnym) oraz jej ekwiwalentów, na które składają się salda na rachunkach bieżących i rachunkach lokat jednodniowych w innych bankach.

**(s) Odpis aktualizacyjny z tytułu utraty wartości niefinansowych aktywów**

Na każdy dzień bilansowy Grupa dokonuje oceny aktywów pod względem istnienia przesłanek wskazujących na utratę ich wartości. W przypadku istnienia takiej przesłanki, Grupa dokonuje formalnego oszacowania wartości odzyskiwalnej. W przypadku, gdy wartość bilansowa danego składnika aktywów przewyższa jego wartość odzyskiwaną, uznaje się utratę jego wartości i dokonuje odpisu aktualizującego jego wartość do poziomu wartości odzyskiwalnej.

W przypadku, gdy istnieją przesłanki, że nastąpiła utrata wartości majątku wspólnego, czyli aktywów, które nie wypracowują wpływów pieniężnych niezależne od innych aktywów lub zespołów aktywów oraz nie można ustalić wartości odzyskiwanej pojedynczego składnika aktywów zaliczanego do majątku wspólnego, Grupa ustala wartość odzyskiwaną na poziomie ośrodka wypracowującego środki pieniężne, do którego dany składnik należy.

Odpis aktualizacyjny z tytułu utraty wartości jest ujmowany, jeżeli wartość księgowa aktywa lub jego ośrodka wypracowującego środki pieniężne przekracza wartość odzyskiwalną. Odpis aktualizacyjny z tytułu utraty wartości jest ujmowany w rachunku zysków i strat.

Odpisy aktualizacyjne z tytułu utraty wartości w przypadku ośrodków wypracowujących środki pieniężne w pierwszej kolejności redukują wartość firmy przypadającą na te ośrodki wypracowujące środki pieniężne (grupę ośrodków), a następnie redukują proporcjonalnie wartość księgową innych aktywów w ośrodku (grupie ośrodków).

***Kalkulacja wartości odzyskiwalnej***

Wartość odzyskiwalną stanowi wartość użytkowa lub wartość sprzedaży netto w zależności od tego, która z wyżej wymienionych wartości na moment przeprowadzania przeglądu jest wyższa. W celu wyznaczenia wartości użytkowej, oszacowane przyszłe przepływy pieniężne są dyskontowane do ich wartości bieżącej przy użyciu stopy dyskontowej przed opodatkowaniem, która odzwierciedla bieżące oczekiwania rynku co do wartości pieniądza oraz specyficznego ryzyka w odniesieniu do danego aktywa.

***Odwrócenie odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości***

Odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości w odniesieniu do wartości firmy nie podlega odwracaniu.

W przypadku innych aktywów, odpis ten podlega odwracaniu, jeżeli nastąpiła zmiana w szacunkach służących do określenia wartości możliwej do odzyskania.

Odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości może być odwrócony tylko do poziomu, przy którym wartość księgowa aktywa nie przekracza wartości księgowej, która pomniejszona o kwotę amortyzacji, zostałaby wyznaczona, jeżeli nie zostałby ujęty odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości.

**(t) Kapitały**

Na kapitały własne składają się: kapitał zakładowy, kapitał zapasowy ze sprzedaży akcji powyżej wartości nominalnej, kapitał z aktualizacji wyceny oraz zyski zatrzymane. Wszystkie kwoty kapitałów i funduszy wykazywane są w wartości nominalnej.

**Kapitał zakładowy**

Kapitał zakładowy wykazywany jest według wartości nominalnej, zgodnie ze statutem oraz wpisem do rejestru handlowego

***(i) Nabyte akcje własne***

Jeśli Grupa nabywa własne instrumenty kapitałowe, to kwotę zapłaconą, łącznie z kosztami bezpośrednimi do tego odnoszącymi, ujmuje się jako zmianę w kapitale własnym. Nabyte akcje własne ujmuje się jako akcje własne i ujawnia się je jako zmniejszenie kapitału własnego.

*(ii) Dywidendy*

Dywidendy za dany rok, które zostały zatwierdzone przez Walne Zgromadzenie, ale nie zostały wypłacone na dzień bilansowy, ujawnia się w pozycji zobowiązania z tytułu dywidendy w ramach „pozostałych zobowiązań”.

**Kapitał zapasowy ze sprzedaży akcji powyżej wartości nominalnej**

Tworzony jest z premii emisyjnej uzyskanej z emisji akcji, pomniejszonej o poniesione bezpośrednie koszty z nią związane.

**Kapitał z aktualizacji wyceny**

Kapitał z aktualizacji wyceny tworzony jest w wyniku:

- wyceny instrumentów finansowych zakwalifikowanych do kategorii „dostępne do sprzedaży”,
- wyceny instrumentów finansowych stanowiących zabezpieczenie przepływów pieniężnych,
- wyceny aktywów trwałych wycenianych według wartości godziwej.

Na kapitał z aktualizacji wyceny odnosi się odpisy z tytułu podatku odroczonego z tytułu ujęcia powyższych wycen. Kapitał z aktualizacji wyceny nie podlega dystrybucji.

**Zyski zatrzymane**

Zyski zatrzymane tworzone są z odpisów z zysku i są przeznaczone na cele określone w statucie lub innych przepisach prawach. Zyski zatrzymane obejmują:

- pozostały kapitał zapasowy,
- pozostałe kapitały rezerwowe,
- fundusz ryzyka ogólnego,
- niepodzielony wynik z lat ubiegłych,
- wynik finansowy netto przypadający na jednostkę dominującą.

Pozostały kapitał zapasowy, pozostały kapitał rezerwowy i fundusz ryzyka ogólnego tworzone są z odpisów z zysku i są przeznaczone na cele określone w statucie lub innych przepisach prawa.

Fundusz ogólnego ryzyka bankowego tworzony jest zgodnie z przepisami ustawy Prawo Bankowe z dnia 29 sierpnia 1997 r. z późniejszymi zmianami, z zysku po opodatkowaniu.

Wynik finansowy netto przypadający na jednostkę dominującą stanowi wynik brutto z rachunku zysków i strat roku bieżącego skorygowany obciążeniem z tytułu podatku dochodowego od osób prawnych oraz o wynik przypadający na udziały mniejszości.

**(u) Rozliczenia międzyokresowe**

***Koszty rozliczane w czasie***

Koszty rozliczane w czasie dotyczą poszczególnych rodzajów wydatków, których rozliczenie w ciężar rachunku zysków i strat nastąpi stosownie do upływu czasu w przyszłych okresach sprawozdawczych. W pozycji tej ujęto rozliczane w czasie nadwyżki pierwszej opłaty rocznej z tytułu wieczystego użytkowania gruntów. Koszty rozliczane w czasie prezentuje się w bilansie w pozycji „Pozostałe aktywa”.

***Przychody przyszłych okresów***

Pozycja obejmuje głównie prowizje rozliczane liniowo oraz inne dochody pobrane z góry, których rozliczenie do rachunku zysków i strat nastąpi w przyszłych okresach sprawozdawczych. Składnikami

kosztów rozliczanych w czasie są rezerwy na koszty rzeczowe wynikające ze świadczeń wykonanych na rzecz Grupy przez kontrahentów, które zostaną rozliczone w następnych okresach oraz rozliczenia z tytułu świadczeń na rzecz pracowników. Koszty i przychody rozliczane w czasie prezentuje się w bilansie w pozycji „Inne zobowiązania”.

**(w) Świadczenia pracownicze**

*(i) Programy określonych składek*

Zobowiązania z tytułu składek na cel programu określonych składek są ujmowane jako koszty w rachunku zysków i strat.

*(ii) Krótkoterminowe świadczenia pracownicze*

Krótkoterminowe świadczenia pracownicze Grupy (inne niż świadczenia z tytułu rozwiązania umowy o pracę) zawierają wynagrodzenia, premie, płatne urlopy oraz składki na ubezpieczenie społeczne.

Grupa ujmuje przewidywaną nie zdyskontowaną wartość krótkoterminowych świadczeń pracowniczych jako koszty w okresie, w którym pracownicy świadczyli związaną z nimi pracę (bez względu na termin zapłaty) w korespondencji z pozostałymi zobowiązaniami bilansu.

Kwota krótkoterminowych świadczeń pracowniczych z tytułu niewykorzystanych dni urlopowych przysługujących pracownikom Grupy jest wyliczana jako suma niewykorzystanych urlopów przysługujących poszczególnym pracownikom Grupy.

*(iii) Długoterminowe świadczenia pracownicze*

Zobowiązania Grupy z tytułu długoterminowych świadczeń pracowniczych, inne niż plany emerytalne, są kwotą przyszłych korzyści, które pracownik otrzyma w zamian za świadczenie swoich usług w bieżącym i wcześniejszych okresach, które nie są należne w całości w ciągu 12 miesięcy od wykonania pracy. Rezerwy na odprawy emerytalne przyznane w ramach świadczeń z tytułu regulacji wynikających z Kodeksu Pracy szacowane są na podstawie wyceny aktuarialnej. Rezerwa będąca efektem wyceny aktuarialnej ujmowana i aktualizowana jest w okresach rocznych. Dodatkowo w okresach kwartalnych dokonuje się korekt wartości rezerwy na podstawie przeprowadzonych szacunków. Rezerwy z tytułu długoterminowych świadczeń pracowniczych ujmuje się w pozycji „Rezerwy” bilansu w korespondencji z kosztami wynagrodzeń w rachunku zysków i strat.

Grupa ING BSK uczestniczy w długoterminowym programie motywacyjnym, zainicjowanym przez ING Group NV. ING Group NV przyznał kadrze kierowniczej wyższego szczebla (członkom Zarządu, dyrektorom naczelnym i innym pracownikom wytypowanym przez Zarząd) prawa do objęcia opcji na akcje ING Group NV i warunkowe prawa do objęcia świadectw depozytowych w odniesieniu do akcji ING. Celem programów opcji na akcje i udziału w zysku, poza promowaniem trwałego rozwoju ING Group NV, jest pozyskanie, utrzymanie i motywowanie kadry wyższego szczebla i pracowników objętych tym programem.

ING Group NV posiada akcje własne w celu wypełnienia, w sposób pośredni lub bezpośredni, zobowiązań wynikających z prowadzonego programu opcji na akcje oraz w celu zabezpieczenia pozycji ryzyka wynikającego z przedmiotowych opcji (tak zwane zabezpieczenie „delta hedge”). W związku z powyższym, przyznane opcje są zabezpieczone zabezpieczeniem delta (delta hedge) mając na uwadze następujące parametry: ustaloną cenę wykonania, cenę otwarcia, stopę zerokuponową, dochód z dywidendy, spodziewaną zmienność oraz zachowanie pracowników objętych programem.

Zabezpieczenie podlega regularnym korektom w terminach określonych z góry. Zaangażowanie wynikające z programu udziału w zysku nie podlega zabezpieczeniu. Zobowiązania dotyczące tych programów są finansowane w drodze emisji akcji własnych.

Prawa wynikające z opcji są ważne przez okres od pięciu do dziesięciu lat. Opcje niezrealizowane w tym okresie wygasają. Przyznane opcje pozostają ważne do czasu wygaśnięcia, nawet jeżeli program opcji dobiegł końca. Prawa na opcje podlegają określonym warunkom, w tym minimum gwarantowanemu, ciągłemu okresowi realizacji. Cena realizacji opcji odpowiada kwotowanej cenie akcji ING Group NV w dniu przyznania opcji.

Uprawnienie do otrzymania świadectw depozytowych w odniesieniu do akcji ING jest przyznawane warunkowo. Jeżeli uczestnik programu pozostaje nieprzerwanie zatrudniony przez okres trzech lat od daty przyznania uprawnienia, uprawnienie staje się bezwarunkowe. Rokrocznie Zarząd ING Group NV podejmuje decyzję o kontynuacji oraz o zakresie programów opcji na akcje i udziału w zysku.

#### **(x) Rezerwy**

Rezerwy, w tym na zobowiązania pozabilansowe, są ujmowane w bilansie, jeżeli na Grupie ciąży obowiązek prawny lub wynikający z ogólnie przyjętych zwyczajów (prawo zwyczajowe) mający swe źródło w zdarzeniach przeszłych, jak również jeżeli prawdopodobne jest, że wypełnienie tego obowiązku spowoduje konieczność wypływu środków. Jeżeli skutek jest istotny, kwotę rezerwy wyznacza się za pomocą zdyskontowanych oczekiwanych przepływów pieniężnych według stopy przed opodatkowaniem, która odzwierciedla bieżącą ocenę rynku odnośnie wartości pieniądza w czasie oraz, tam gdzie to dotyczy, ryzyka związane z danym składnikiem zobowiązań. W oparciu o powyższą zasadę rozpoznawane są rezerwy na zobowiązania pozabilansowe obciążone ryzykiem takie jak: gwarancje, akredytywy dokumentowe, nieodwołalne niewykorzystane linie kredytowe.

#### **(y) Wynik z tytułu odsetek**

Przychody i koszty z tytułu odsetek dla wszystkich instrumentów finansowych są ujmowane w rachunku zysków i strat. Przychody z tytułu odsetek od aktywów finansowych zaliczanych do kategorii dostępnych do sprzedaży, kredytów i pożyczek oraz utrzymywanych do terminu zapadalności ujmowane są w rachunku zysków i strat w wysokości zamortyzowanego kosztu przy użyciu efektywnej stopy procentowej.

Przychody/koszty odsetkowe od instrumentów pochodnych zaklasyfikowanych do kategorii przeznaczone do obrotu wykazywane są w pozycji „Wynik na instrumentach finansowych wycenianych do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat”. Przychody odsetkowe od dłużnych papierów wartościowych zaklasyfikowanych do kategorii przeznaczonych do obrotu bądź desygnowanych do wyceny w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat są ujmowane w przychodach z tytułu odsetek.

Metoda efektywnej stopy procentowej jest metodą naliczania zamortyzowanego kosztu składnika aktywów lub zobowiązania finansowego (albo grupy aktywów finansowych lub zobowiązań finansowych) oraz przypisania przychodów lub kosztów odsetkowych do odpowiednich okresów. Efektywna stopa procentowa jest stopą, która dyskontuje oszacowane przyszłe pieniężne wpływy lub płatności dokonywane w oczekiwanym okresie do wygaśnięcia instrumentu finansowego, a w uzasadnionych przypadkach w okresie krótszym, do bilansowej wartości netto składnika aktywów lub zobowiązania finansowego. Przy wyliczaniu efektywnej stopy procentowej Grupa dokonuje oszacowania przepływów pieniężnych, uwzględniając wszelkie postanowienia umowy instrumentu finansowego jednakże nie uwzględnia potencjalnych przyszłych strat związanych z nieściągalnością kredytów. Wyliczenie obejmuje wszelkie płacone i otrzymywane (zewnętrzne) przez strony umowy prowizje i opłaty stanowiące integralną część efektywnej stopy procentowej, koszty transakcji oraz wszelkie inne premie i dyskonta.

Przychody z tytułu odsetek obejmują odsetki oraz prowizje (otrzymane lub należne) ujęte w kalkulacji efektywnej stopy procentowej z tytułu: kredytów z harmonogramami spłat, lokat międzybankowych oraz papierów wartościowych utrzymywanych do terminu zapadalności i dostępnych do sprzedaży oraz przeznaczonych do obrotu.

W przypadku aktywów finansowych lub grupy podobnych aktywów finansowych, dla których dokonano odpisu z tytułu utraty wartości, przychody odsetkowe są naliczane od wartości bieżącej

należności (to jest wartości pomniejszonej o odpis aktualizujący wartość) przy zastosowaniu stopy procentowej użytej do zdyskontowania przyszłych przepływów pieniężnych dla celów oszacowania straty z tytułu utraty wartości.

**(z) Przychody i koszty z tytułu prowizji**

Przychody z tytułu prowizji powstają w wyniku świadczenia usług finansowych oferowanych przez Grupę i obejmują udzielenie kredytów, opłaty za zobowiązanie się Grupy do udzielenia kredytu, opłaty za wydanie kart, usługi zarządzania środkami pieniężnymi, usługi maklerskie oraz usługi zarządzania aktywami. Przychody z tytułu prowizji obejmują również marże transakcyjne na pochodnych instrumentach walutowych zawieranych z klientami korporacyjnymi.

Opłaty i prowizje (zarówno przychody jak i koszty) bezpośrednio związane z powstaniem aktywów finansowych posiadających określone harmonogramy spłat są ujmowane w rachunku zysków i strat jako element efektywnej stopy procentowej i stanowią część przychodów odsetkowych. Inne integralnie związane z powstaniem aktywów bez określonych harmonogramów rozliczane są liniowo w okresie trwania kontraktu. Opłaty za zobowiązanie się do udzielenia pożyczek, które najprawdopodobniej będą zaciągnięte, są odraczane i z chwilą powstania aktywów finansowych są rozliczane jako element efektywnej stopy procentowej lub liniowo przy uwzględnieniu wyżej wymienionego kryterium.

Pozostałe opłaty i prowizje związane z usługami finansowymi oferowanymi przez Grupę, takie jak usługi zarządzania środkami pieniężnymi, usługi maklerskie oraz usługi zarządzania aktywami, są rozpoznawane w rachunku zysków i strat w momencie wykonania usługi.

**(aa) Wynik na instrumentach finansowych wycenianych przez rachunek zysków i strat oraz rewaluacja**

Wynik na instrumentach finansowych wycenianych przez rachunek zysków i strat oraz rewaluacja zawiera zyski i straty powstałe ze zbycia oraz zmian wartości godziwej aktywów i zobowiązań przeznaczonych do obrotu oraz desygnowanych przy początkowym ujęciu do wyceny w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat.

Wynik na instrumentach finansowych wycenianych przez rachunek zysków i strat oraz rewaluacja obejmuje również punkty swapowe z transakcji pochodnych, które Bank zawiera w celu zapewnienia płynności w obcych walutach.

Wynik z tytułu naliczenia odsetek oraz rozliczenia dyskonta bądź premii od dłużnych papierów wartościowych przeznaczonych do obrotu bądź klasyfikowanych do wyceny w wartości godziwej przez wynik finansowy rozpoznawany jest jako wynik odsetkowy.

**(bb) Wynik na inwestycyjnych aktywach finansowych**

Na wynik na inwestycyjnych aktywach finansowych składają się zrealizowane zyski i straty powstałe na skutek zbycia aktywów finansowych zaklasyfikowanych do dostępnych do sprzedaży oraz przychody z tytułu dywidend. Przychody z tytułu dywidend są ujmowane w rachunku zysków i strat w dniu ustalenia praw udziałowców/akcjonariuszy do ich otrzymania.

**(cc) Pozostałe przychody i koszty operacyjne**

Do pozostałych przychodów i kosztów operacyjnych zaliczane są koszty i przychody nie związane bezpośrednio z działalnością bankową i maklerską Grupy

Są to w szczególności wynik z tytułu sprzedaży i likwidacji środków trwałych, przychody z tytułu sprzedaży pozostałych usług, otrzymane i zapłacone odszkodowania kary i grzywny, koszty rezerw na sprawy sporne oraz z tytułu przekazanych darowizn.

**(dd) Udziały mniejszości**

Udziały mniejszości stanowią tę część zysku lub straty oraz wyników netto uzyskanych z działalności oraz aktywów netto jednostki zależnej, które można przyporządkować do udziałów nie należących (bezpośrednio lub pośrednio przez jednostki zależne) do jednostki dominującej.

**(ee) Podatek dochodowy**

Podatek dochodowy ujmowany jest jako podatek bieżący oraz podatek odroczony. Podatek dochodowy bieżący ujmowany jest w rachunku zysków i strat. Podatek dochodowy odroczony w zależności od źródła pochodzenia różnic przejściowych ujmowany jest w rachunku zysków i strat lub w kapitale.

Bieżący podatek jest zobowiązaniem podatkowym odnoszącym się do przychodu do opodatkowania przy użyciu stopy podatkowej obowiązującej na dzień bilansowy, wraz ze wszystkimi korektami zobowiązania podatkowego dotyczącego poprzednich lat.

**(ff) Odroczony podatek dochodowy**

Grupa tworzy rezerwę na przejściową różnicę z tytułu podatku dochodowego spowodowaną odmiennością momentu uznania przychodów za osiągnięte oraz kosztów za poniesione w myśl przepisów rachunkowych oraz przepisów o podatku dochodowym od osób prawnych. Dodatnią różnicę netto wykazuje się w pasywach jako „Rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego”. Ujemną różnicę netto wykazuje się w pozycji „Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego”.

Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego jest tworzona metodą zobowiązań bilansowych w stosunku do wszystkich dodatnich różnic przejściowych występujących na dzień bilansowy między wartością podatkową aktywów i zobowiązań a ich wartością bilansową wykazaną w sprawozdaniu finansowym, z wyjątkiem sytuacji, gdy rezerwa z tytułu podatku odroczonego wynika z:

- początkowego ujęcia wartości firmy;
- wartości firmy, której amortyzacja nie stanowi kosztów uzyskania przychodu;
- początkowego ujęcia danego składnika aktywów lub zobowiązań pochodzącego z transakcji, która nie jest połączeniem jednostek gospodarczych oraz w czasie wystąpienia transakcji nie ma wpływu na wynik finansowy brutto, ani na dochód podlegający opodatkowaniu (stratę podatkową)

Aktywa z tytułu podatku odroczonego ujmowane są w odniesieniu do wszystkich ujemnych różnic przejściowych występujących na dzień bilansowy między wartością podatkową aktywów i zobowiązań a ich wartością bilansową wykazaną w w sprawozdaniu finansowym oraz niewykorzystanych strat podatkowych. Aktywa z tytułu podatku odroczonego ujmowane są do wysokości, do której jest prawdopodobne, że zostanie osiągnięty dochód do opodatkowania, który pozwoli na potrącenie ujemnych różnic przejściowych, z wyjątkiem sytuacji, gdy składnik aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego wynika z początkowego ujęcia składnika aktywów bądź zobowiązania przy transakcji, które nie jest połączeniem jednostek gospodarczych i w chwili jej zawierania nie mają wpływu ani na wynik finansowy brutto, ani na dochód do opodatkowania czy stratę podatkową.

Wartość bilansowa składnika aktywów z tytułu odroczonego podatku podlega weryfikacji na każdy dzień bilansowy i ulega stosownemu obniżeniu o tyle, o ile przestało być prawdopodobne osiągnięcie dochodu do opodatkowania wystarczającego do częściowego lub całkowitego zrealizowania składnika aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego.

Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego oraz rezerwy na podatek odroczony wyceniane są z zastosowaniem stawek podatkowych, które według przewidywań będą obowiązywać w okresie, gdy składnik aktywów zostanie zrealizowany lub rezerwa rozwiązana, przyjmując za podstawę stawki podatkowe (i przepisy podatkowe) prawnie lub faktycznie obowiązujące na dzień bilansowy.

Podatek dochodowy dotyczący pozycji ujętych bezpośrednio w kapitale własnym jest ujmowany w kapitale własnym.

Aktywa i rezerwy z tytułu podatku dochodowego Grupa wykazuje w bilansie po skompensowaniu na poziomie każdej ze spółek podlegającej konsolidacji. Grupa kompensuje ze sobą aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego z rezerwami z tytułu odroczonego podatku dochodowego wtedy, gdy posiada tytułu prawny do przeprowadzenia takiej kompensaty oraz aktywa i rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego dotyczą tego samego podatnika.

**(gg) Inne podatki**

Przychody, koszty i aktywa są ujmowane pomniejszone o wartość podatku od towarów i usług, podatku od czynności cywilno-prawnych i innych podatków od sprzedaży, z wyjątkiem, gdy podatek od sprzedaży zapłacony przy zakupie towarów i usług nie jest możliwy do odzyskania od władz podatkowych; wtedy podatek od sprzedaży jest ujmowany odpowiednio jako część kosztów nabycia składnika aktywów lub jako element kosztów.

Kwota netto podatku od sprzedaży możliwa do odzyskania lub należna do zapłaty na rzecz władz podatkowych jest ujęta w bilansie jako część należności lub zobowiązań.

### **Porównywalność danych finansowych – zmiany w sposobie prezentacji**

W sporządzonym za okres od dnia 1 stycznia 2007 roku do dnia 30 czerwca 2007 roku sprawozdaniu finansowym Bank dokonał zmian w sposobie prezentacji niektórych pozycji rachunku zysków i strat. Zmiany te polegały głównie na agregacji pozycji o podobnym charakterze lub zawierających wyceny produktów finansowych o tej samej bądź zbliżonej charakterystyce.

Taka sytuacja miała miejsce w przypadku „Wyniku na instrumentach finansowych wycenianych do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat” oraz „Wyniku z pozycji wymiany”. W przypadku obu pozycji, głównym czynnikiem je kształtującym były składniki wyceny instrumentów finansowych, podzielone dotychczas dla celów prezentacji na element wyceny „do rynku” i zmiany z tytułu zmian kursów walutowych. Zdaniem Banku połączenie tych pozycji w jednej linii sprawozdania finansowego lepiej prezentuje wynik osiągany na poszczególnych instrumentach finansowych i ułatwia ich analizę. Ponadto z pozycji „Wynik na instrumentach finansowych wycenianych do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat” przeniesiono do „Wyniku z tytułu prowizji” marże transakcyjne na pochodnych instrumentach walutowych zawieranych z klientami korporacyjnymi.

Analogicznie z „Wyniku z pozycji wymiany” do „Wyniku z tytułu prowizji” zostały przeniesione prowizje otrzymywane z tytułu transakcji wymiany walut dokonywanych w oddziałach Banku, które tworzą stabilny z roku na rok strumień przychodów.

Pozycja „Przychody z tytułu dywidend” oraz „Wynik na inwestycyjnych aktywach finansowych” zostały połączone w jedną linię „Wynik na inwestycyjnych aktywach finansowych”.

Dodatkowo Bank przeprowadził szczegółową analizę treści ekonomicznej poszczególnych pozycji dotychczas prezentowanych w „Pozostałych przychodach/kosztach operacyjnych” i dokonał jednoznacznego ich podziału ze względu na charakter na typowo przychodowe i kosztowe, a jednocześnie przeniósł do „Wyniku z tytułu prowizji” te pozycje, które mają charakter typowo prowizyjny i wykazują stabilną tendencję na przestrzeni kolejnych okresów.

Z pozycji „Koszty działania banku” do pozycji „Pozostałe przychody i koszty operacyjne” przeniesione zostały koszty związane z bezpośrednim utrzymaniem budynków.

Pozycja „Koszty działania banku i koszty ogólnego zarządu” oraz „Amortyzacja środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych” zostały połączone w jedną linię „Koszty działania banku”.

Niewielka zmiana została również przeprowadzona w odniesieniu do pozycji „Odpisy na utratę wartości i rezerwy na zobowiązania pozabilansowe”, z której zostały wyłączone elementy dotyczące wycen nieruchomości własnych, i przeniesione do nowo utworzonej kategorii w pozycji „Pozostałe koszty”.

Rachunek zysków i strat za okres od dnia 1 stycznia do dnia 30 czerwca 2006 roku został przekształcony, w celu zapewnienia porównywalności.

W sporządzonym na dzień 30.06.2007 r. sprawozdaniu finansowym Bank dokonał zmiany w sposobie prezentacji w bilansie gotówki powierzonej outsourcerowi (zewnętrzna firma zarządzająca na zlecenie obiegiem gotówki będącej w posiadaniu Banku). Zmiana polegała na przeniesieniu z pozycji „Kredyty i pożyczki udzielone klientom” do pozycji „Kasa, środki w Banku Centralnym”. Za powyższą zmianą przemawia fakt, że pomimo iż zgodnie z warunkami umowy ryzyko w całości przenoszone jest na outsourcera to faktycznie Bank zatrzymuje kontrolę nad składnikami aktywów. Wspomniana zmiana dotyczy także prezentacji środków pieniężnych w rachunku przepływów pieniężnych.

Na dzień 30.06.2007 r. wyodrębniono w aktywach i pasywach bilansu pozycję „Pochodne instrumenty zabezpieczające”, w której zaprezentowano wycenę bilansową instrumentów pochodnych zabezpieczających w rachunkowości zabezpieczeń wartości godziwej i dokonano przesunięcia odpowiednich kwot z pozycji „Aktywa finansowe wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat” oraz „Zobowiązania finansowe wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat”. Następstwem wspomnianej zmiany w bilansie była zmiana w rachunku przepływów pieniężnych. Polegała ona na przesunięciu odpowiednich kwot z pozycji „Zmiana stanu aktywów finansowych wycenianych do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat” do pozycji „Zmiana stanu innych aktywów” oraz z pozycji „Zmiana stanu zobowiązań wycenianych do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat” do pozycji „Zmiana stanu innych zobowiązań”.

Bilans oraz rachunek przepływów pieniężnych za okresy wcześniejsze zostały przekształcone w celu zapewnienia porównywalności.

*Śródroczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej ING Banku Śląskiego S.A.  
za okres od 1 stycznia 2007 roku do 30 czerwca 2007 roku.*

**Rachunek zysków i strat skonsolidowany**

		Rachunek zysków i strat przed zmianą układu																								
	Rachunek zysków i strat																									
Rachunek zysków i strat po zmianie układu	30.06.2006 Grupa skonsolidowana	957 143	-509 511	447 632	344 997	-40 380	304 617	1 571	14 252	15 133	6 683	-3	7 014	72 980	31 066	-10 566	890 379	-528 804	-69 196	4	93 992	17 169	403 544	-68 281	335 263	
	Przychody z tytułu odsetek	957 143																							957 143	
	Koszty odsetek		-509 511																						-509 511	
	Wynik z tytułu odsetek																								447 632	
	Przychody z tytułu prowizji				344 997									45 440 [A]											390 437	
	Koszty prowizji					-40 380											-77 [B]								-40 457	
	Wynik z tytułu prowizji																								349 980	
	Wynik na inwestycyjnych aktywach finansowych							1 571			15 133														16 704	
	Wynik na instrumentach finansowych wycenianych przez rachunek zysków i strat oraz rewaluacja								14 252						26 542											40 794
	Pozostałe przychody i koszty operacyjne											6 683	-3	7 014	998 [C]	31 066	-2 081 [D]		-3 827 [E]						39 850	
	Wynik na działalności podstawowej																									894 960
	Koszty działania banku																		-524 977	-69 196						-594 173
	Pozostałe koszty																-8 408				4	63 [F]				-8 341
	Odписy na utratę wartości i rezerwy na zobowiązania pozabilansowe																					93 929				93 929
	Udział w zyskach netto jednostek stowarzyszonych																						17 169			17 169
	Zysk (strata) brutto																									403 544
	Podatek dochodowy																								-68 281	-68 281
	Zysk (strata) netto	957 143	-509 511	447 632	344 997	-40 380	304 617	1 571	14 252	15 133	6 683	-3	7 014	72 980	31 066	-10 566	890 379	-528 804	-69 196	4	93 992	17 169	403 544	-68 281	335 263	

[A]-przeniesienie dotyczy: prowizji z tytułu operacji wymiany oraz marży transakcyjnej na pochodnych instrumentach walutowych

[B]-przeniesienie dotyczy: kosztów prowizji zawieszonych dotyczących spisanych należności KUP i NKUP

[C]-przeniesienie dotyczy: wyceny nieruchomości inwestycyjnej, kosztów operacyjnych związanych z bezpośrednim utrzymaniem budynków oraz wyceny transakcji zabezpieczającej w rachunkowości zabezpieczeń wartości godziwej nieruchomości

[D]-przeniesienie dotyczy: innych kosztów operacyjnych związanych z kartami płatniczymi i ubezpieczeniami związanymi z kredytami hipotecznymi oraz kosztów operacyjnych związanych z bezpośrednim utrzymaniem budynków

[E]-przeniesienie dotyczy: kosztów ogólnoadministracyjnych związanych z kosztami bezpośredniego utrzymania budynków

[F]-przeniesienie dotyczy: odpisów na utratę innych aktywów niefinansowych oraz wyceny do wartości godziwej rzeczowych aktywów trwałych

*Śródroczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej ING Banku Śląskiego S.A.  
za okres od 1 stycznia 2007 roku do 30 czerwca 2007 roku.*

**Rachunek zysków i strat jednostkowy**

		Rachunek zysków i strat przed zmianą układu																					
	Rachunek zysków i strat	Przychody z tytułu odsetek	Koszty odsetek	Wynik z tytułu odsetek	Przychody z tytułu prowizji	Koszty prowizji	Wynik z tytułu prowizji	Przychody z tytułu dywidendy	Wynik na instrumentach finansowych wycenianionych do wartości godziwej przez r-r zysków i strat	Wynik na inwestycyjnych aktywach finansowych	Wynik z aktywów do zbycia i aktywów trwałych przeznaczonych do sprzedaży	Wynik z tytułu pozycji wymiany	Pozostałe przychody operacyjne	Pozostałe koszty operacyjne	Wynik na działalności podstawowej	Koszty działania banku i koszty ogólnego zarządu	Amortyzacja środków trwałych oraz wartości niematerialnych	Wynik z tytułu zbycia aktywów innych niż przeznaczone do sprzedaży	Odpisy na utratę wartości i rezerwy na zobowiązania pozabilansowe	Zysk (strata) brutto	Podatek dochodowy	Zysk (strata) netto	
	30.06.2006 Bank jednostkowo	959 024	-513 521	445 503	290 523	-27 891	262 632	56 640	13 958	15 133	-3	86 561	19 525	-7 762	892 187	-515 865	-67 054	4	91 316	400 588	-64 071	336 517	
Rachunek zysków i strat po zmianie układu	Przychody z tytułu odsetek	959 024																				959 024	
	Koszty odsetek		-513 521																			-513 521	
	Wynik z tytułu odsetek																					445 503	
	Przychody z tytułu prowizji				290 523							45 440 [A]										335 963	
	Koszty prowizji					-27 891								-77 [B]								-27 968	
	Wynik z tytułu prowizji																					307 995	
	Wynik na inwestycyjnych aktywach finansowych							56 640			15 133											71 773	
	Wynik na instrumentach finansowych wycenianych przez rachunek zysków i strat oraz rewaluacja									13 958			41 121									55 079	
	Pozostałe przychody i koszty operacyjne											-3		19 525	-1 605 [C]							17 917	
	Wynik na działalności podstawowej																					898 267	
	Koszty działania banku																-515 865	-67 054				-582 919	
	Pozostałe koszty														-6 080				4	113 [D]		-5 963	
	Odpisy na utratę wartości i rezerwy na zobowiązania pozabilansowe																			91 203		91 203	
	Zysk (strata) brutto																					400 588	
	Podatek dochodowy																					-64 071	-64 071
	Zysk (strata) netto	959 024	-513 521	445 503	290 523	-27 891	262 632	56 640	13 958	15 133	-3	86 561	19 525	-7 762	892 187	-515 865	-67 054	4	91 316	400 588	-64 071	336 517	

- {A} przeniesienie dotyczy: prowizji z tytułu operacji wymiany oraz marży transakcyjnej na pochodnych instrumentach walutowych  
 {B} przeniesienie dotyczy: kosztów prowizji zawieszonych dotyczących spisanych należności KUP i NKUP  
 {C} przeniesienie dotyczy: innych kosztów operacyjnych związanych z kartami płatniczymi i ubezpieczeniami związanymi z kredytami hipotecznymi  
 {D} przeniesienie dotyczy: odpisów na utratę innych aktywów niefinansowych, wyceny do wartości godziwej rzeczowych aktywów trwałych

## **Noty do skonsolidowanego sprawozdania finansowego**

### **1. Sprawozdawczość dotycząca segmentów działalności**

Sprawozdawczość dotycząca segmentów działalności jest prezentowana w układzie branżowym Grupy oraz w układzie geograficznym. Podstawowym wzorem sprawozdawczym Grupy są segmenty branżowe. Wynika to z funkcjonującej w Grupie struktury zarządzania oraz systemu wewnętrznego raportowania.

Wycena aktywów i pasywów segmentu, przychodów i kosztów segmentu jest oparta na zasadach rachunkowości stosowanych przez Grupę, zawartych w notach opisujących stosowane zasady rachunkowości. W szczególności ustalenia dochodów i kosztów odsetkowych wewnętrznych i zewnętrznych dla poszczególnych segmentów dokonuje się przy wykorzystaniu systemu cen transferowych. Ceny transferowe wyznaczane są w oparciu o jedną krzywą rentowności dla danej waluty wspólną dla produktów aktywnych i pasywnych. Cena transferowa wyznaczona dla produktów aktywnych i pasywnych o tym samym położeniu na krzywej rentowności jest jednakowa. Możliwe są modyfikacje wyjściowej ceny transferowej otrzymane z wyceny produktu na krzywej rentowności, a czynnikami korygującymi cenę transferową mogą być: premia za pozyskanie długoterminowej płynności, dopasowanie pozycji Grupy, koszt zabezpieczenia w przypadku produktów skomplikowanych oraz polityka cenowa. Wykorzystując równania matematyczne – na podstawie stawek kwotowań dostępnych w serwisach informacyjnych – budowane są następnie krzywe dochodowości.

Przychody i koszty, wyniki, aktywa i pasywa segmentu zawierają te elementy, które bezpośrednio można przyporządkować do danego segmentu, jak również te, które można przypisać do danego segmentu w oparciu o racjonalne przesłanki.

#### ***Segmenty branżowe***

Podstawowym podziałem stosowanym przez Grupę jest podział branżowy. Zarządzanie Grupą kapitałową ING Banku Śląskiego odbywa się poprzez podział działalności na następujące segmenty branżowe:

- detaliczny,
- korporacyjny,
- rynków finansowych, ALCO.

W ramach działalności detalicznej Grupa Kapitałowa Banku obsługuje osoby prywatne (segment klientów masowych i klientów zamożnych) oraz małe firmy. Działalność ta jest analizowana w ujęciu następujących produktów: produkty kredytowe (overdraft w ROR, kredyty związane z kartami, kredyty ratalne, kredyty mieszkaniowe, kredyty hipoteczne), kredyty kontraktowe udzielane przez Kasę Mieszkaniową, kredyty hipoteczne udzielane przez Śląski Bank Hipoteczny, produkty depozytowe (rachunki bieżące, lokaty terminowe, rachunki oszczędnościowe), jednostki uczestnictwa funduszy ING, usługi maklerskie realizowane przez ING Securities. SA, karty bankowe.

Działalność korporacyjna obejmuje obsługę klientów instytucjonalnych, w ramach której wyróżniane są następujące segmenty: klienci strategiczni, duże firmy oraz średnie firmy. Grupa kapitałowa prowadzi dla działalności korporacyjnej sprawozdawczość w podziale na produkty kredytowe (kredyty obrotowe, inwestycyjne), produkty depozytowe (rachunki bieżące lokaty terminowe i negocjowane, rachunki oszczędnościowe), usługi w zakresie powiernictwa, operacje na rynku kapitałowym realizowane przez podmiot dominujący i ING Securities oraz pośrednictwo w usługach leasingowych.

Rynki finansowe obejmują operacje dokonywane na rynkach pieniężnych i kapitałowych prowadzone

zarówno na rachunek własny jak i na rzecz klientów. W ramach tej działalności wyróżnia się produkty rynków walutowych, pieniężnych i instrumentów pochodnych, operacje papierami wartościowymi (papiery skarbowe, akcje i obligacje). Pozycja *Rynki finansowe - przychody segmentu ogółem* przedstawia przychody z działalności handlowej na własny rachunek. Przychody ze sprzedaży produktów rynków finansowych dla segmentu korporacyjnego i segmentu detalicznego uwzględnione są w przychodach tych segmentów.

ALCO (Komitet Zarządzania Aktywami i Pasywami) zajmuje się przede wszystkim inwestowaniem środków pochodzących z funduszy własnych oraz finansowaniem niektórych aktywów podmiotu dominującego. Głównym elementem przychodów z działalności podstawowej ALCO są przychody z inwestowania funduszy własnych (kapitału księgowego). Przychody te korygowane są następnie o odsetki naliczone od kapitału ekonomicznego wymaganego przez poszczególne linie biznesowe (segment detaliczny, korporacyjny, rynki finansowe). Odsetki od kapitału ekonomicznego są alokowane z linii ALCO na poszczególne linie biznesowe według ich zapotrzebowania na kapitał ekonomiczny.

Podstawą wydzielenia segmentu korporacyjnego i detalicznego jest podział branżowy, określony wewnętrznymi regulacjami podmiotu dominującego Grupy.

### ***Segmenty geograficzne***

Grupa Kapitałowa prowadzi działalność na terenie Rzeczypospolitej Polskiej.

Śródroczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej ING Banku Śląskiego S.A.  
za okres od 1 stycznia 2007 roku do 30 czerwca 2007 roku.

**Sprawozdawczość dotycząca segmentów działalności – ciąg dalszy**

w tysiącach zł	30.06.2007					30.06.2006				
	Segment klientów detalicznych	Segment klientów korporacyjnych	Operacje własne		RAZEM	Segment klientów detalicznych	Segment klientów korporacyjnych	Operacje własne		RAZEM
			Trading	ALCO				Trading	ALCO	
<b>Przychody segmentu ogółem</b>	<b>587 752</b>	<b>362 320</b>	<b>68 299</b>	<b>49 593</b>	<b>1 067 964</b>	<b>479 229</b>	<b>309 415</b>	<b>70 152</b>	<b>53 334</b>	<b>912 129</b>
<b>Działalność podstawowa</b>	<b>578 258</b>	<b>353 493</b>	<b>63 430</b>	<b>72 784</b>	<b>1 067 964</b>	<b>468 418</b>	<b>292 486</b>	<b>64 153</b>	<b>87 072</b>	<b>912 129</b>
Dochody od kredytów i kart kredytowych	114 525	102 616			217 141	114 966	79 393			194 359
<i>Dochody odsetkowe zewnętrzne</i>	<i>154 096</i>	<i>281 539</i>				<i>141 849</i>	<i>205 940</i>			
<i>Koszty odsetkowe wewnętrzne</i>	<i>-71 750</i>	<i>-224 694</i>				<i>-54 204</i>	<i>-154 130</i>			
<i>Dochody prowizyjne/ pozostałe dochody</i>	<i>32 179</i>	<i>45 771</i>				<i>27 320</i>	<i>27 583</i>			
Dochody od depozytów	313 551	131 624			445 176	278 848	110 070			388 918
<i>Koszty odsetkowe zewnętrzne</i>	<i>-321 960</i>	<i>-167 858</i>				<i>-293 941</i>	<i>-171 865</i>			
<i>Dochody odsetkowe wewnętrzne</i>	<i>514 768</i>	<i>244 077</i>				<i>463 892</i>	<i>227 393</i>			
<i>Dochody prowizyjne/ pozostałe dochody</i>	<i>120 744</i>	<i>55 405</i>				<i>108 897</i>	<i>54 541</i>			
Dochody od funduszy powierniczych	96 808				96 808	33 488				33 488
Dochody z działalności maklerskiej i powierniczej	25 763	47 612			73 375	19 417	35 801			55 218
Pozostałe dochody z działalności podstawowej	-1 739	-604	141 724	72 784	212 164	207	-745	136 443	87 072	222 977
Sprzedaż produktów FM	6 050	72 244	-78 294		0	4 323	67 967	-72 290		0
Dochody z tytułu udziałów w PTE	23 300				23 300	17 169				17 169
Wynik na kapitale ekonomicznym	9 495	8 826	4 869	-23 190	0	10 811	16 928	5 999	-33 738	0
<b>Koszty segmentu ogółem</b>	<b>430 747</b>	<b>219 643</b>	<b>28 249</b>	<b>10 897</b>	<b>689 536</b>	<b>380 780</b>	<b>182 983</b>	<b>21 793</b>	<b>16 959</b>	<b>602 514</b>
Koszty operacyjne	429 519	219 631	28 249	10 897	688 296	381 261	182 935	21 793	16 959	602 948
<i>w tym amortyzacja</i>	<i>55 822</i>	<i>11 541</i>	<i>3 396</i>		<i>70 759</i>	<i>54 589</i>	<i>11 286</i>	<i>3 321</i>		<i>69 196</i>
Inne koszty operacyjne (ryzyko operacyjne)	1 228	12	0	0	1 240	-481	48	0	0	-434
<b>Wynik segmentu</b>	<b>157 005</b>	<b>142 677</b>	<b>40 049</b>	<b>38 697</b>	<b>378 428</b>	<b>98 449</b>	<b>126 432</b>	<b>48 359</b>	<b>36 375</b>	<b>309 615</b>
Koszty ryzyka	-16 112	-18 715	0	0	-34 827	-12 729	-81 200	0	0	-93 929
<b>Wynik segmentu z uwzględnieniem kosztów ryzyka</b>	<b>173 118</b>	<b>161 391</b>	<b>40 049</b>	<b>38 697</b>	<b>413 255</b>	<b>111 179</b>	<b>207 631</b>	<b>48 359</b>	<b>36 375</b>	<b>403 544</b>
Podatek					72 969					68 281
<b>Wynik finansowy netto</b>					<b>340 286</b>					<b>335 263</b>
- przypadający na akcjonariuszy jednostki dominującej					335 187					332 052
- przypadający na udziały mniejszości					5 099					3 211

*Śródroczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej ING Banku Śląskiego S.A.  
za okres od 1 stycznia 2007 roku do 30 czerwca 2007 roku.*

w tysiącach złotych	30.06.2007					30.06.2006				
	Segment branżowy				RAZEM	Segment branżowy				RAZEM
	Segment klientów detalicznych	Segment klientów korporacyjnych	Rynki Finansowe	ALCO		Segment klientów detalicznych	Segment klientów korporacyjnych	Rynki Finansowe	ALCO	
<b>Aktywa i pasywa</b>										
Aktywa segmentu	3 735 829	12 110 609	34 986 419	611 214	51 444 071	2 892 207	9 443 939	28 808 152	578 616	41 722 914
Inwestycje segmentu w jednostkach podporządkowanych	77 028				77 028	67 627				67 627
Pozostałe aktywa (nieprzypisane segmentom)					1 275 524					1 329 289
<b>Aktywa ogółem</b>					<b>52 796 623</b>					<b>43 119 830</b>
Zobowiązania segmentu	23 835 543	15 178 074	9 046 168		48 059 785	21 594 340	12 372 873	4 904 817		38 872 030
Pozostałe zobowiązania (nieprzypisane segmentom)					1 086 050					838 305
Kapitały własne					3 650 788					3 409 495
<b>Pasywa ogółem</b>					<b>52 796 623</b>					<b>43 119 830</b>
<b>Inne</b>										
Nakłady inwestycyjne	48 951	24 961	3 210	1 238	78 360	46 267	22 233	2 648	2 061	73 209
Amortyzacja	55 822	11 541	3 396		70 759	54 589	11 286	3 321		69 196
Przepływy pieniężne - działalność operacyjna	755 575	-309 043	4 364 116	-7 471 726	-2 661 078	294 882	-985 330	-628 121	2 161 186	842 617
Przepływy pieniężne - działalność operacyjna - pozostałe pozycje nieprzypisane segmentom					-80 735					-197 864
Przepływy pieniężne - działalność operacyjna razem					-2 741 813					644 753
Przepływy pieniężne - działalność inwestycyjna	-11 689	-23 494	-15 040	491	-49 733	-7 507	-23 262	-13 895	-8 313	-52 977
Przepływy pieniężne - działalność finansowa	0	-20 903	0	-362 979	-383 882	-4 480	-20 280	0	-357 775	-382 535

## 2. Wynik z tytułu odsetek

	I półrocze 2007	I półrocze 2006
<b>Przychody odsetkowe i przychody o podobnym charakterze</b>		
- Lokaty, kredyty i pożyczki dla banków	415 610	248 351
- Kredyty i pożyczki dla klientów	407 954	338 118
- Odsetki od dłużnych pap wartościowych przeznaczonych do obrotu	68 500	61 035
- Odsetki od dłużnych pap wartościowych dostępnych do sprzedaży	285 168	308 079
- Instrumenty reverse repo	479	1 222
- Inne	496	338
	<b>1 178 207</b>	<b>957 143</b>

Z ww przychodów odsetkowych za I półrocze 2007 r. kwotę 6.469 tys. zł stanowią przychody od aktywów finansowych, dla których rozpoznano utratę wartości. W I półroczu 2006 r. kwota ta wynosi odpowiednio 23.207 tys. zł. Przychody odsetkowe dla aktywów finansowych obliczane są w oparciu o kwoty zaangażowania netto, tzn kwoty uwzględniające dokonane odpisy aktualizacyjne z tytułu utraty wartości.

<b>Koszty odsetek i podobne koszty</b>		
- Depozyty bankowe	52 599	35 508
- Depozyty klientów	551 799	459 107
- Kredyty i pożyczki otrzymane	233	999
- Instrumenty repo	54 943	13 897
- Inne udokumentowane zobowiązania	96	0
	<b>659 670</b>	<b>509 511</b>
<b>Wynik z tytułu odsetek</b>	<b>518 537</b>	<b>447 632</b>

## 3. Wynik z tytułu prowizji

	I półrocze 2007	I półrocze 2006
<b>Przychody w tytułu prowizji</b>		
- Prowizje maklerskie	65 539	52 293
- Prowizje za usługi powiernictwa oraz przechowywanie pap. wartościowych	15 621	11 297
- Prowizje za zagraniczne operacje handlowe	11 237	9 572
- Prowizje za przelewy, wpłaty i wypłaty gotówkowe oraz inne transakcje płatnicze	51 158	51 097
- Prowizje i opłaty dot. kart płatniczych i kredytowych	67 240	55 132
- Prowizje od kredytów i pożyczek	41 509	37 810
- Prowizje i opłaty zw. z prowadzeniem rachunków	74 822	73 236
- Prowizje i opłaty zw. z systemami bankowości elektronicznej	5 908	5 574
- Prowizje i opłaty od gwarancji i poręczeń oraz akredytywy	11 318	8 675
- Prowizje i opłaty z tytułu dystrybucji jednostek uczestnictwa	104 934	33 943
- Marża transakcyjna na transakcjach wymiany walut	51 560	45 440
- Pozostałe prowizje	6 094	6 368
	<b>506 940</b>	<b>390 437</b>
<b>Koszty opłat i prowizji</b>		
- Prowizje maklerskie	14 921	12 419
- Pozostałe prowizje, w tym:	37 308	28 038
- koszty BFG	2 014	1 741
- koszty KIR	2 097	1 345
- zapłacone prowizje związane z obrotem papierami wartościowymi	2 915	1 705
- zapłacone prowizje od kart systemu VISA	17 163	12 065
	<b>52 229</b>	<b>40 457</b>
<b>Wynik z tytułu prowizji</b>	<b>454 711</b>	<b>349 980</b>

#### 4. Wynik na inwestycyjnych aktywach finansowych

	I półrocze 2007	I półrocze 2006
- Instrumenty kapitałowe	14 640	5 805
- Instrumenty dłużne	7 021	9 328
- Przychody z tytułu dywidend	1 407	1 571
- Wycena transakcji zabezpieczanej w rachunkowości zabezpieczeń wartości godziwej papierów wartościowych	-1 192	0
- Wycena transakcji zabezpieczającej w rachunkowości zabezpieczeń wartości godziwej papierów wartościowych	1 005	0
<b>Wynik na inwestycyjnych aktywach finansowych</b>	<b>22 881</b>	<b>16 704</b>

#### 5. Wynik na instrumentach finansowych wycenianych przez rachunek zysków i strat oraz rewaluacja

	I półrocze 2007	I półrocze 2006
<u>Wynik na wycenie do wartości godziwej instrumentów przeznaczonych do obrotu:</u>	-8 803	1 891
- Wynik na instrumentach kapitałowych	1 333	-83
- Wynik na instrumentach dłużnych	-37 624	-6 820
- Wynik na instrumentach pochodnych:	27 488	8 794
transakcje pochodne walutowe	-721	-11 221
transakcje pochodne na stopę procentową	22 944	18 616
transakcje pochodne związane z papierami wartościowymi	5 265	1 399
<u>Wynik z tytułu aktywów i zobowiązań finansowych wycenianych wg wartości godziwej przy początkowym ujęciu</u>	3 014	3 336
- Wynik na instrumentach dłużnych	3 014	3 336
<u>Wynik z rewaluacji pozycji bilansowych</u>	25 189	35 567
<b>Wynik na instrumentach finansowych wycenianych przez rachunek zysków i strat oraz rewaluacja</b>	<b>19 400</b>	<b>40 794</b>

Wynik na instrumentach kapitałowych zawiera wynik netto na obrocie kapitałowymi papierami wartościowymi.

Wynik na instrumentach dłużnych zawiera wynik netto na obrocie rządowymi papierami wartościowymi, dłużnymi instrumentami komercyjnymi oraz instrumentami rynku pieniężnego (bony skarbowe). Wynik na instrumentach pochodnych zawiera wynik netto na obrocie instrumentami na stopę procentową (FRA, IRS/CIRS), instrumentami walutowymi (swap, opcje) oraz opcjami na indeks giełdowy.

Wynik odsetkowy dla dłużnych papierów wartościowych zaprezentowany jest w wyniku z tytułu odsetek.

## 6. Pozostałe przychody i koszty operacyjne

	I półrocze 2007	I półrocze 2006
- Odzyskane należności nieściągalne	422	543
- Odszkodowania i straty związane z działalnością bankową	254	8 391
- Sprzedaż pozostałych usług	3 869	2 607
- Wynik z tytułu aktywów do zbycia i aktywów przeznaczonych do	-19	-3
- Wynik z tytułu nieruchomości inwestycyjnych:	7 739	17 857
czynsze z tytułu najmu nieruchomości inwestycyjnej	8 354	6 828
wycena nieruchomości inwestycyjnych do wartości godziwej	2 882	14 852
koszty bezpośredniego utrzymania nieruchomości inwestycyjnej	-3 497	-3 823
- Korekta wartości godziwej w rachunkowości zabezpieczeń	-2 672	7 014
- Wycena transakcji zabezpieczającej w rachunkowości	2 599	-7 647
zabezpieczeń wartości godziwej nieruchomości		
- Inne	16 943	11 088
<b>Razem</b>	<b>29 135</b>	<b>39 850</b>

Pozycja "Sprzedaż pozostałych usług" dotyczy przede wszystkim sprzedaży usług w ośrodkach wypoczynkowych jednej ze spółek zależnych ING Banku Śląskiego S.A.

## 7. Koszty działania banku

	I półrocze 2007	I półrocze 2006
- Koszty pracownicze:	<b>321 589</b>	<b>279 234</b>
wynagrodzenia, w tym:	267 857	233 173
odprawy specjalne i emerytalne	1 595	957
świadczenia na rzecz pracowników	53 732	46 061
koszty szkoleń	8 050	4 481
- Koszty ogólno-administracyjne:	<b>284 731</b>	<b>245 743</b>
koszty rzeczowe	42 520	39 920
podatki i opłaty (w tym PFRON)	3 556	3 606
koszty utrzymania i wynajmu budynków	71 297	64 448
usługi łączności	30 564	31 841
usługi leasingowe	5 548	5 234
usługi remontowe	14 988	16 628
licencje i patenty	9 121	7 902
pozostałe usługi obce	107 137	76 164
- Amortyzacja	<b>70 759</b>	<b>69 196</b>
amortyzacja rzeczowych aktywów trwałych	46 032	50 755
amortyzacja wartości niematerialnych	24 727	18 441
<b>Razem</b>	<b>677 079</b>	<b>594 173</b>

## 8. Pozostałe koszty

	I półrocze 2007	I półrocze 2006
- Koszty sądowe	0	36
- Darowizny	1 033	1 157
- Roszczenia sporne	1 167	147
- Odpis na utratę innych aktywów niefinansowych	591	616
- Wycena do wartości godziwej rzeczowych aktywów trwałych	-423	-679
- Wynik z tytułu zbycia aktywów (środków trwałych, wartości niematerialnych) i nieruchomości własnych	328	-4
- Inne	9 761	7 068
<b>Razem</b>	<b>12 457</b>	<b>8 341</b>

Koszty operacyjne z tytułu roszczeń spornych obejmują koszty dotyczące spraw spornych związanych z nienależytym wykonaniem umów, spraw o charakterze przestępczym oraz spraw dotyczących roszczeń byłych pracowników.

## 9. Odpisy na utratę wartości aktywów finansowych i rezerwy na zobowiązania pozabilansowe

	I półrocze 2007	I półrocze 2006
- Odpisy z tytułu utraty wartości kredytów i pożyczek	40 132	148 332
- Rozwiązanie odpisów z tytułu utraty wartości kredytów i pożyczek	-32 040	-186 626
<b>Netto odpisy z tytułu utraty wartości kredytów i pożyczek</b>	<b>8 092</b>	<b>-38 294</b>
w tym:		
- dotyczące kredytów i pożyczek zagrożonych utratą wartości	318	-16 250
- IBNR	7 774	-22 044
- Odpisanie należności nieściągalnych	58 629	11 061
- Rozwiązanie odpisów z tytułu odzyskanych należności uprzednio spisanych	-105 535	-64 662
<b>Netto odpisy z tytułu należności nieściągalnych</b>	<b>-46 906</b>	<b>-53 601</b>
- Odpisy z tytułu utraty wartości aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży:	0	0
- papierów wartościowych	0	0
- akcji i udziałów w jednostkach stowarzyszonych i udziałów mniejszościowych	0	0
- Rozwiązanie odpisów z tytułu utraty wartości aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży:	-314	-79
- papierów wartościowych	0	0
- akcji i udziałów w jednostkach stowarzyszonych i udziałów mniejszościowych	-314	-79
<b>Netto odpisy z tytułu utraty wartości aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży</b>	<b>-314</b>	<b>-79</b>
w tym:		
- papierów wartościowych	0	0
- akcji i udziałów w jednostkach stowarzyszonych i udziałów mniejszościowych	-314	-79
- Odpisy na rezerwy na zobowiązania pozabilansowe	13 978	11 038
- Rozwiązanie rezerw na zobowiązania pozabilansowe	-9 677	-12 993
<b>Netto odpisy na rezerwy na zobowiązania pozabilansowe</b>	<b>4 301</b>	<b>-1 955</b>
w tym:		
- dotyczące portfela zagrożonego utratą wartości	129	-5 634
- IBNR	4 172	3 679
<b>Razem odpisy</b>	<b>112 739</b>	<b>170 431</b>
<b>Razem rozwiązanie odpisów</b>	<b>-147 566</b>	<b>-264 360</b>
<b>Netto odpisy na utratę wartości i rezerwy na zobowiązania pozabilansowe</b>	<b>-34 827</b>	<b>-93 929</b>

## 10. Udział w zyskach netto jednostek stowarzyszonych

	I półrocze 2007	I półrocze 2006
- ING Nationale Nederlanden Polska PTE S.A.	23 300	17 169
<b>Razem</b>	<b>23 300</b>	<b>17 169</b>

## 11. Podatek dochodowy

### Ujęty w rachunku zysków i strat

	I półrocze 2007	I półrocze 2006
- Bieżący podatek		
Bieżący rok	110 861	105 938
Korekta rozliczenia podatkowego dotycząca roku ubiegłego	3 731	-179
	<b>114 592</b>	<b>105 759</b>
- Podatek odroczony		
Powstanie i odwrócenie się różnic przejściowych	-41 854	-37 940
Korzyści wykorzystania straty podatkowej	-174	-4
	<b>-42 028</b>	<b>-37 944</b>
- zwiększenia/zmniejszenia należności z tytułu 8% ulgi dotyczącej rezerw celowych	405	466
<b>Razem podatek dochodowy w rachunku zysków i strat</b>	<b>72 969</b>	<b>68 281</b>

### Wyliczenie efektywnej stawki podatkowej

- Zysk brutto	413 255	403 544
- Podatek dochodowy 19%	78 518	76 673
- Zwiększenia - koszty nie stanowiące kosztów uzyskania przychodu	3 701	3 244
- rezerwa na przewidywane straty	288	87
- PFRON	448	437
- wydatki na reprezentację i reklamę w części przekraczającej limit określony ustawą	0	321
- koszty reprezentacji	558	0
- koszty z tytułu płatności zagranicznych	91	97
- koszty spisanania należności kredytowych i pozakredytowych	548	636
- inne	1 768	1 666
- Zmniejszenia - przychody niepodlegające opodatkowaniu	9 655	12 102
- dochód zwolniony podmiotowo	280	290
- przychody z tytułu otrzymanych dywidend	267	297
- rozwiązanie rezerwy na przewidywane straty	197	312
- rezerwy na utratę wartości w części nie pokrytej podatkiem odroczonym	145	2 860
- amortyzacja nieruchomości	949	992
- udział w zyskach netto jednostek stowarzyszonych	4 427	3 262
- wycena bilansowa kredytów	0	496
- inne	3 390	3 593
- Podatek dochodowy 19% +/- zwiększenia +/- zmniejszenia	72 564	67 815
- zwiększenia/zmniejszenia należności z tytułu 8% ulgi dotyczącej rezerw celowych	405	466
<b>Podatek dochodowy ujęty w rachunku zysków i strat</b>	<b>72 969</b>	<b>68 281</b>
<b>Efektywna stawka podatkowa</b>	<b>17,46%</b>	<b>16,69%</b>

## 12. Zysk przypadający na jedną akcję

### **Podstawowy zysk przypadający na jedną akcję**

Wyczenie podstawowego zysku przypadającego na jedną akcję jednostki dominującej za I półrocze 2007 r. oparte było na zysku netto w kwocie 335.187 tys. zł. (I półrocze 2006 r.: 332.052 tys. zł.) oraz średniej ważonej ilości akcji zwykłych występujących w analogicznym okresie w liczbie 13.010.000 (I półrocze 2006 r.: 13.010.000).

	I półrocze 2007	I półrocze 2006
- Zysk netto przypadający na akcjonariuszy jednostki dominującej	335 187	332 052
- Średnia ważona ilość akcji zwykłych	13 010 000	13 010 000
<b>Zysk przypadający na jedną akcję (w zł)</b>	<b>25,76</b>	<b>25,52</b>

### **Rozwodniony zysk przypadający na jedną akcję**

W ciągu I półrocza 2007 r. jak również w ciągu roku 2006 ilość akcji składających się na kapitał akcyjny ING Banku Śląskiego S.A. nie uległa zmianie. W opisywanym okresie Bank nie emitował obligacji zamiennych na akcje oraz opcji na akcje. Kapitał zakładowy dzieli się w całości na akcje zwykłe (nie ma akcji uprzywilejowanych). Ze względu na powyższe wartość rozwodnionego zysku przypadającego na jedną akcję pokrywa się z wartością podstawowego zysku przypadającego na jedną akcję.

## 13. Dywidendy wypłacone / zaproponowane do wypłaty

Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy Banku w dniu 27 kwietnia 2006 r. zatwierdziło wypłatę dywidendy za rok 2005 w wysokości 27,50 zł brutto na 1 akcję, co stanowi 357.775 tys. zł. Wypłata dywidendy miała miejsce w dniu 5 czerwca 2006 r.

Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy Banku w dniu 9 maja 2007 r. zatwierdziło wypłatę dywidendy za rok 2006 w wysokości 27,90 zł brutto za 1 akcję, co stanowi 362 979 tys. zł. Wypłata dywidendy miała miejsce w dniu 11 czerwca 2007 r.

## 14. Kasa, środki w Banku Centralnym

	I półrocze 2007	koniec roku 2006	I półrocze 2006
- Gotówka i pozostałe środki pieniężne	454 058	508 254	427 967
- Środki na rachunkach w Banku Centralnym	2 154 808	639 646	803 021
<b>Razem</b>	<b>2 608 866</b>	<b>1 147 900</b>	<b>1 230 988</b>

Podmiot dominujący Grupy utrzymuje na rachunku bieżącym w Narodowym Banku Polskim rezerwę obowiązkową w wysokości 3,5% wartości depozytów otrzymanych przez Bank. Kwota naliczonej rezerwy pomniejszana jest o równowartość 500 tys. EUR co stanowiło w przeliczeniu kwotę:

- 1.894 tys. zł według stanu na 30.04.2007 r.,
- 1.944 tys. zł według stanu na 31.10.2006 r.,
- 1.974 tys. zł według stanu na 31.05.2006 r..

Średnia arytmetyczna stanu środków rezerwy obowiązkowej wynosiła:

- 1.374.918 tys. zł dla okresu od 31.05.2007 do 01.07.2007r.,
- 1.190.991 tys. zł dla okresu od 30.11.2006 do 01.01.2007r.,
- 1.150.941 tys. zł dla okresu od 30.06.2006 do 30.07.2006r..

Grupa ma możliwość wykorzystania limitu zadłużenia w Narodowym Banku Polskim na kwotę 9.400.106 tys. zł. czyli 0,8 wartości nominalnej rządowych papierów wartościowych obciążonych zastawem.

### 15. Lokaty w innych bankach oraz kredyty i pożyczki udzielone innym bankom

	I półrocze 2007	koniec roku 2006	I półrocze 2006
- rachunki nostro	352 110	277 596	51 165
- lokaty międzybankowe	17 322 487	12 976 032	11 006 604
- pozostałe należności	307 256	220 665	177 286
- kredyty i pożyczki	187 698	170 188	123 362
- inne należności	119 558	50 477	53 924
- odsetki naliczone	97 944	40 031	35 058
<b>Razem (brutto)</b>	<b>18 079 797</b>	<b>13 514 324</b>	<b>11 270 113</b>
Odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości	-854	-426	-246
<b>Razem (netto)</b>	<b>18 078 943</b>	<b>13 513 898</b>	<b>11 269 867</b>

#### *Lokaty w innych bankach oraz kredyty i pożyczki udzielone innym bankom według terminów zapadalności*

	I półrocze 2007	koniec roku 2006	I półrocze 2006
- Z terminem zapadalności:	17 981 853	13 474 293	11 235 055
- do 1 miesiąca	8 950 788	11 330 679	6 022 081
- powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy	8 477 364	2 026 960	4 998 709
- powyżej 3 miesięcy do 1 roku	549 783	110 542	205 357
- powyżej 1 roku do 5 lat	3 918	6 112	8 908
- powyżej 5 lat	0	0	0
- dla których termin zapadalności upłynął	0	0	0
- Odsetki naliczone	97 944	40 031	35 058
<b>Razem</b>	<b>18 079 797</b>	<b>13 514 324</b>	<b>11 270 113</b>

### 16. Aktywa finansowe wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat

	I półrocze 2007	koniec roku 2006	I półrocze 2006
- Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	4 768 855	6 834 597	5 517 113
- Aktywa finansowe desygnowane do wyceny do wartości godziwej przy początkowym ujęciu	1 822 698	223 518	319 313
<b>Razem</b>	<b>6 591 553</b>	<b>7 058 115</b>	<b>5 836 426</b>

#### *Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu*

	I półrocze 2007	koniec roku 2006	I półrocze 2006
- Instrumenty dłużne			
Obligacje i bony wyemitowane przez:	3 916 998	5 856 674	4 603 151
Skarb Państwa	3 802 664	5 856 674	4 523 017
Monetarne instytucje finansowe	34 343	0	0
Podmioty finansowe	43 416	0	0
Podmioty niefinansowe	36 575	0	80 134
<b>Instrumenty dłużne razem</b>	<b>3 916 998</b>	<b>5 856 674</b>	<b>4 603 151</b>
Instrumenty notowane na giełdzie	3 800 859	5 842 211	4 523 017
Instrumenty nienotowane na giełdzie	116 139	14 463	80 134
<b>Instrumenty kapitałowe</b>	<b>2 108</b>	<b>16 679</b>	<b>300</b>
Instrumenty notowane na giełdzie	2 108	16 679	300
<b>Pochodne instrumenty finansowe</b>	<b>849 749</b>	<b>961 244</b>	<b>913 662</b>
<b>Razem</b>	<b>4 768 855</b>	<b>6 834 597</b>	<b>5 517 113</b>

**Aktywa finansowe desygnowane do wyceny do wartości godziwej przy początkowym ujęciu**

	I półrocze 2007	koniec roku 2006	I półrocze 2006
<b>Instrumenty dłużne, w tym:</b>	<b>1 035 805</b>	<b>142 559</b>	<b>149 090</b>
- Obligacje i bony wyemitowane przez:	1 035 805	142 559	149 090
Skarb Państwa	891 686	0	0
Podmioty niefinansowe	144 119	142 559	149 090
<b>Transakcje z przyrzeczeniem odkupu</b>	<b>786 893</b>	<b>80 959</b>	<b>170 223</b>
<b>Razem</b>	<b>1 822 698</b>	<b>223 518</b>	<b>319 313</b>

Grupa wyznaczyła następujące składniki aktywów i zobowiązań finansowych do wyceny według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat: dłużne papiery wartościowe w formie obligacji emitowanych przez jeden podmiot niefinansowy i przez Skarb Państwa oraz wszystkie transakcje typu buy-sell-back i sell-buy-back.

Desygnowanie ww. obligacji do wyceny według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat prowadzi do uzyskania bardziej przydatnych informacji z uwagi na eliminację "niedopasowania księgowego". "Niedopasowanie" polegałoby na niespójności w zakresie ujmowania efektów wyceny pozycji inwestycyjnej w formie ww. obligacji i transakcji IRS, wycenianej w wartości godziwej przez wynik finansowy, zabezpieczającej ryzyko stopy procentowej płynące z inwestycji. Grupa transakcji sell-buy-back oraz buy-sell-back wskazana została do wyceny według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat z uwagi na ich zaliczanie do portfela zarządzanego przez Departament Operacji Rynków Finansowych i Klientów Strategicznych. Pozycje aktywów i zobowiązań finansowych w ramach tego portfela zgodnie z zasadami zarządzania ryzykiem oraz strategią inwestycyjną obowiązującymi w Banku wyceniane są i zarządzane na bazie wartości godziwej. W kwocie wyceny na dzień bilansowy zobowiązań finansowych wyznaczonych do wyceny według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat nie rozpoznano kwoty zmian wartości zobowiązania, którą można przypisać do zmian ryzyka kredytowego, którego źródłem jest Bank jako pożyczkobiorca. W ocenie Banku cała kwota zmiany wartości zobowiązania finansowego wynika ze zmian warunków rynkowych powodujących ryzyko rynkowe.

W przypadku transakcji z przyrzeczeniem odkupu, wszelkie korzyści oraz ryzyka związane z posiadaniem aktywów oraz możliwość ich sprzedaży pozostają po stronie Grupy.

**Aktywa finansowe wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat według terminów zapadalności**

	I półrocze 2007	koniec roku 2006	I półrocze 2006
- do 1 miesiąca	921 857	149 185	105 475
- powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy	228 011	1 197 034	247 708
- powyżej 3 miesięcy do 1 roku	325 636	669 002	1 846 082
- powyżej 1 roku do 5 lat	3 986 842	4 831 720	1 507 370
- powyżej 5 lat	1 129 207	211 174	2 129 791
<b>Razem</b>	<b>6 591 553</b>	<b>7 058 115</b>	<b>5 836 426</b>

**Zmiana stanu aktywów finansowych wycenianych do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat**

	I półrocze 2007	koniec roku 2006	I półrocze 2006
Saldo na początek okresu	7 058 115	6 155 240	6 155 240
Zwiększenia	197 192 244	903 044 920	445 796 047
- zakup dłużnych papierów wartościowych	196 697 138	902 882 781	445 571 593
- zakup akcji i udziałów w pozostałych jednostkach	399 534	0	82 258
- zwiększenie wartości papierów wartościowych	95 572	161 572	69 021
- wycena pozabilansowych instrumentów pochodnych	0	567	73 175
Zmniejszenia	-197 658 806	-902 142 045	-446 114 861
- sprzedaż dłużnych papierów wartościowych	-175 022 595	-855 335 221	-426 856 217
- wykup dłużnych papierów wartościowych	-19 987 069	-37 971 704	-19 033 435
- sprzedaż akcji i udziałów w pozostałych jednostkach	-414 407	0	-83 254
- zmniejszenie wartości papierów wartościowych	-2 123 238	-8 835 117	-97 826
- wycena pozabilansowych instrumentów pochodnych	-111 497	-3	-44 129
<b>Saldo na koniec okresu</b>	<b>6 591 553</b>	<b>7 058 115</b>	<b>5 836 426</b>

Przychody o charakterze odsetkowym z instrumentów dłużnych ujmowane są w wyniku odsetkowym.

Przychody z instrumentów kapitałowych są ujmowane w pozycji przychodów z tytułu dywidend.

Zyski i straty powstające z tytułu transakcji na pochodnych instrumentach finansowych oraz z tytułu zmian wartości godziwej innych instrumentów przeznaczonych do obrotu są ujmowane w pozycji "wynik na instrumentach wycenianych do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat".

## 17. Inwestycyjne aktywa finansowe

	I półrocze 2007	koniec roku 2006	I półrocze 2006
- Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży, w tym:	9 593 763	12 614 914	12 221 167
<i>zabezpieczenie wartości godziwej - pozycje zabezpieczone</i>	48 541	0	0
<b>Razem</b>	<b>9 593 763</b>	<b>12 614 914</b>	<b>12 221 167</b>

### **Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży**

	I półrocze 2007	koniec roku 2006	I półrocze 2006
- Instrumenty dłużne o stałym oprocentowaniu	8 673 154	10 921 628	10 589 637
<i>Obligacje Skarbu Państwa</i>	8 522 434	10 659 886	10 358 039
<i>Bony Skarbu Państwa</i>	150 720	261 742	231 598
- Instrumenty dłużne o zmiennym oprocentowaniu	899 259	1 667 227	1 623 001
<i>Obligacje Skarbu Państwa</i>	389 044	1 119 430	1 117 972
<i>Obligacje NBP</i>	502 857	516 017	504 624
<i>Pozostałe</i>	7 358	31 780	405
<b>Instrumenty dłużne razem</b>	<b>9 572 413</b>	<b>12 588 855</b>	<b>12 212 638</b>
<i>Instrumenty notowane na giełdzie</i>	8 911 488	11 779 326	12 212 233
<i>Instrumenty nienotowane na giełdzie</i>	660 925	809 529	405
- Instrumenty kapitałowe			
<i>Instrumenty kapitałowe w cenie nabycia</i>	15 454	27 432	4 780
<i>Wycena do wartości rynkowej</i>	19 130	11 868	6 292
<i>Utrata wartości</i>	-13 234	-13 241	-2 543
<b>Instrumenty kapitałowe - wartość bilansowa</b>	<b>21 350</b>	<b>26 059</b>	<b>8 529</b>
<i>Instrumenty notowane na giełdzie</i>	153	0	6 293
<i>Instrumenty nienotowane na giełdzie</i>	21 197	26 059	2 236
<b>Razem</b>	<b>9 593 763</b>	<b>12 614 914</b>	<b>12 221 167</b>

W pozycji "Instrumenty kapitałowe" prezentowane są akcje i udziały kilkunastu podmiotów w większości nienotowanych na giełdzie. Grupa nie wycenia ich do wartości godziwej. Wyjątek stanowią akcje jednej ze spółek, w której Grupa posiada akcje serii B (nie notowane na giełdzie), natomiast wycena dokonywana jest w oparciu o kurs akcji serii A, znajdujących się w obrocie regulowanym.

Posiadanie części akcji i udziałów związane jest z funkcjonowaniem jednostek Grupy. Są to akcje i udziały min. w GPW, CeTO, KIR, SWIFT, BIK. Pozostałe udziały Grupa kwalifikuje do zbycia w drodze sprzedaży lub likwidacji.

### **Zabezpieczenie wartości godziwej - pozycje zabezpieczone**

	I półrocze 2007	koniec roku 2006	I półrocze 2006
Instrumenty dłużne o stałym oprocentowaniu	48 541	0	0
- Obligacje wyemitowane przez:	48 541	0	0
<i>Skarb Państwa</i>	48 541	0	0
<b>Razem</b>	<b>48 541</b>	<b>0</b>	<b>0</b>

### **Zmiana stanu inwestycyjnych aktywów finansowych**

	I półrocze 2007	koniec roku 2006	I półrocze 2006
Saldo na początek okresu	12 614 914	10 922 919	10 922 919
Zwiększenia	1 910 928	5 110 142	3 452 968
- zakup dłużnych papierów wartościowych	1 620 807	4 460 042	3 311 668
- zwiększenie wartości papierów wartościowych	290 105	636 794	140 241
- zakup akcji i udziałów	10	12 256	9
- rozwiązanie rezerwy na akcje i udziały	6	1 050	1 050
Zmniejszenia	-4 932 079	-3 418 147	-2 154 720
- sprzedaż dłużnych papierów wartościowych	-4 016 344	-1 511 959	-780 956
- wykup dłużnych papierów wartościowych	-357 389	-1 323 147	-1 009 320
- zmniejszenie wartości papierów wartościowych	-546 364	-581 983	-363 392
- sprzedaż akcji i udziałów	-11 982	-1 052	-1 052
- utworzenie rezerwy na akcje i udziały	0	-6	0
<b>Saldo na koniec okresu</b>	<b>9 593 763</b>	<b>12 614 914</b>	<b>12 221 167</b>

W I półroczu 2007 Grupa sprzedała akcje 2 spółek, których wartość w księgach wynosiła 11.982 tys.zł. Na kwotę tę składa się wartość zaangażowania w następujących podmiotach:

- Stalexport S.A.
- WRJ Inwestycje Sp. z o.o.

W roku 2006 Grupa sprzedała akcje 1 spółki, której wartość w księgach wynosiła 191 tys.zł.

### **18. Aktywa stanowiące zabezpieczenie zobowiązań**

W portfelu aktywów finansowych przeznaczonych do obrotu znajdują się obligacje skarbowe stanowiące zabezpieczenie zobowiązań z tytułu sprzedanych papierów wartościowych z udzielonym przyrzeczeniem odkupu. Wartość nominalną obligacji prezentuje tabela poniżej. Korekta z tytułu wyceny transakcji do wartości godziwej wynosiła:

- według stanu na 30.06.2007 r.: -6.443 tys.zł,
- według stanu na 31.12.2006 r.: 1.330 tys.zł,
- według stanu na 30.06.2006 r.: 81 tys.zł.

Wielkość zobowiązań podlegających zabezpieczeniu ww. aktywami wynosiła:

- według stanu na 30.06.2007 r.: 3.123.892 tys.zł,
- według stanu na 31.12.2006 r.: 2.282.291 tys.zł,
- według stanu na 30.06.2006 r.: 2.795.952 tys.zł.

W dniu 18.06.2002 r. Bank uzyskał z Bankowego Funduszu Gwarancyjnego pożyczkę w kwocie 30 000 000 zł. związaną z przejęciem Wielkopolskiego Banku Rolniczego S.A.. Pożyczka została udzielona na okres 5 lat. W czerwcu 2004 r. została spłacona I rata pożyczki, kolejne raty były płatne co pół roku (w grudniu i w czerwcu). W roku 2006 pożyczka została spłacona w pełnej wysokości. Na dzień 30.06.2006 r. w portfelu aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży znajdowały się bony skarbowe stanowiące zabezpieczenie otrzymanej pożyczki. Wartość nominalna tych bonów zaprezentowana jest w tabeli poniżej.

### **Wartość nominalna aktywów stanowiących zabezpieczenie zobowiązań**

	I półrocze 2007	koniec roku 2006	I półrocze 2006
<u>Z portfela aktywów finansowych przeznaczonych do obrotu:</u>			
- obligacje skarbowe stanowiące zabezpieczenie zobowiązań z tytułu sprzedanych papierów wartościowych z udzielonym przyrzeczeniem odkupu	3 128 240	2 227 309	2 813 088
<u>Z portfela aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży:</u>			
- bony skarbowe stanowiące zabezpieczenie na rzecz Bankowego Funduszu Gwarancyjnego	109 800	92 900	65 800
- bony skarbowe stanowiące zabezpieczenie pożyczki otrzymanej z Bankowego Funduszu Gwarancyjnego	0	0	13 110
- obligacje skarbowe stanowiące zabezpieczenie kredytu lombardowego	0	870 000	0

Blokowanie papierów wartościowych odbywa się z uwzględnieniem warunków wynikających z:

- Ustawy o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym (Dz. U. 183 z 2005 roku, poz. 1538),
- Umowy z Narodowym Bankiem Polskim o udzielenie kredytu lombardowego i o zastaw zabezpieczający ten kredyt z 30 grudnia 2003 roku,
- Regulaminu refinansowania banków kredytem lombardowym przez Narodowy Bank Polski, stawiającego załącznik do uchwały nr 42/2003 Zarządu Narodowego Banku Polskiego z dnia 3 października 2003 roku,
- z istoty transakcji.

## 19. Pochodne instrumenty zabezpieczające

### *Instrumenty zabezpieczające w rachunkowości zabezpieczeń wartości godziwej*

	I półrocze 2007	koniec roku 2006	I półrocze 2006
- Wycena bilansowa instrumentów zabezpieczających wartość godziwą papierów wartościowych	935	0	0
<i>transakcja Interest Rate Swap</i>	935	0	0
- Wycena bilansowa instrumentów zabezpieczających wartość godziwą nieruchomości	2 835	3 329	-2 111
<i>transakcja forward walutowy</i>	2 835	3 329	-2 111
<b>Razem</b>	<b>3 770</b>	<b>3 329</b>	<b>-2 111</b>

Kwoty dodatnie z niniejsze tabeli prezentowane są w pozycji "Pochodne instrumenty zabezpieczające" w aktywach bilansu natomiast kwoty ze znakiem "-" oznaczają ujemną wycenę i prezentowane są w pozycji "Pochodne instrumenty zabezpieczające" w pasywach bilansu.

## 20. Kredyty i pożyczki udzielone klientom

	I półrocze 2007	koniec roku 2006	I półrocze 2006
<i>Kredyty i pożyczki udzielone innym niż banki podmiotom sektora finansowego</i>			
- kredyty i pożyczki	2 053 482	2 010 466	1 434 104
w rachunku bieżącym	436 288	493 093	408 806
terminowe	1 617 194	1 517 373	1 025 298
- pozostałe należności	69 649	52 171	31 164
- odsetki naliczone	4 048	3 892	3 268
<b>Razem (brutto)</b>	<b>2 127 179</b>	<b>2 066 529</b>	<b>1 468 536</b>
Odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości	-4 702	-11 335	-6 591
<b>Razem (netto)</b>	<b>2 122 477</b>	<b>2 055 194</b>	<b>1 461 945</b>

### *Kredyty i pożyczki udzielone podmiotom sektora niefinansowego*

- kredyty i pożyczki udzielone podmiotom gospodarczym	8 145 620	7 064 684	6 402 885
w rachunku bieżącym	3 044 135	2 386 692	2 356 071
terminowe	5 101 485	4 677 992	4 046 814
- kredyty i pożyczki udzielone gospodarstwom domowym	4 162 035	3 615 383	3 419 359
w rachunku bieżącym	997 614	961 359	965 847
terminowe	3 164 421	2 654 024	2 453 512
- pozostałe należności	135 627	115 687	203 643
- odsetki naliczone	18 946	37 596	36 310
<b>Razem (brutto)</b>	<b>12 462 228</b>	<b>10 833 350</b>	<b>10 062 197</b>
Odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości	-590 673	-664 859	-729 865
<b>Razem (netto)</b>	<b>11 871 555</b>	<b>10 168 491</b>	<b>9 332 332</b>

***Kredyty i pożyczki udzielone podmiotom sektora instytucji rządowych i samorządowych***

- kredyty i pożyczki	603 741	668 637	398 089
w rachunku bieżącym	10 641	2 575	4 346
terminowe	593 100	666 062	393 743
- odsetki naliczone	2 016	2 459	1 234
<b>Razem (brutto)</b>	<b>605 757</b>	<b>671 096</b>	<b>399 323</b>
Odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości	-32 613	-26 707	-29 134
<b>Razem (netto)</b>	<b>573 144</b>	<b>644 389</b>	<b>370 189</b>

***Kredyty i pożyczki udzielone klientom - razem***

- kredyty i pożyczki	14 964 878	13 359 170	11 654 437
- pozostałe należności	205 276	167 858	234 807
- odsetki naliczone	25 010	43 947	40 812
<b>Kredyty i pożyczki udzielone klientom - brutto</b>	<b>15 195 164</b>	<b>13 570 975</b>	<b>11 930 056</b>
Odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości	-627 988	-702 901	-765 590
<b>Kredyty i pożyczki udzielone klientom - netto</b>	<b>14 567 176</b>	<b>12 868 074</b>	<b>11 164 466</b>

***Kredyty i pożyczki udzielone klientom według terminów zapadalności***

	I półrocze 2007	koniec roku 2006	I półrocze 2006
- Z terminem zapadalności:	15 170 154	13 527 028	11 889 244
- do 1 miesiąca	5 876 595	5 458 257	5 274 919
- powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy	1 295 841	1 016 968	1 427 232
- powyżej 3 miesięcy do 1 roku	2 422 199	1 985 465	1 358 271
- powyżej 1 roku do 5 lat	3 432 178	3 076 505	2 439 141
- powyżej 5 lat	2 143 341	1 989 833	1 389 681
- Odsetki naliczone	25 010	43 947	40 812
<b>Razem</b>	<b>15 195 164</b>	<b>13 570 975</b>	<b>11 930 056</b>

W kwocie odsetek naliczonych na dzień 30.06.2007 r. znajduje się kwota 14.316 tys. zł. dotycząca odsetek naliczonych niezapłaconych w sytuacji zagrożonej utratą wartości a pochodzących sprzed 01.01.2005 r., na które został dokonany odpis w pełnej wysokości.

***Średnia efektywna stopa procentowa dla kredytów i pożyczek (w %)***

	I półrocze 2007	koniec roku 2006	I półrocze 2006
- Średnia efektywna stopa procentowa dla kredytów i pożyczek w złotych	6,26%	6,33%	7,01%
- Średnia efektywna stopa procentowa dla kredytów i pożyczek w walutach obcych	5,00%	4,24%	4,14%

Zgodnie z polityką kredytową ING Bank Śląski S.A. przyjmuje zabezpieczenia spłaty udzielonych kredytów, ustanowione na rachunkach kredytobiorców oraz zabezpieczenia na majątku kredytobiorców. Szczegółowe informacje na temat rodzajów, klasyfikacji, limitów a także wartości godziwej zabezpieczeń zaprezentowano w rozdziale "Zarządzanie ryzykiem w Grupie Kapitałowej ING Banku Śląskiego S.A." w punkcie "Zabezpieczenia i inne formy ograniczania ryzyka kredytowego".

***Należności z tytułu leasingu finansowego***

Grupa nie posiada takich należności.

## 21. Jakość portfela należności

	I półrocze 2007	koniec roku 2006	I półrocze 2006
<b>Kredyty i inne należności udzielone bankom i klientom (brutto)</b>	<b>33 274 961</b>	<b>27 085 299</b>	<b>23 200 169</b>
- zagrożone utratą wartości	587 656	690 367	790 447
- niezagrożone utratą wartości	32 687 305	26 394 932	22 409 722
<b>Odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości</b>	<b>-628 842</b>	<b>-703 327</b>	<b>-765 836</b>
- dotyczący portfela należności zagrożonych utratą wartości	-531 269	-614 603	-674 901
- dotyczący portfela należności niezagrożonych utratą wartości	-97 573	-88 724	-90 935
<b>Kredyty i inne należności udzielone bankom i klientom (netto)</b>	<b>32 646 119</b>	<b>26 381 972</b>	<b>22 434 333</b>

W pozycji "Kredyty i inne należności udzielone bankom i klientom" ujęto wartość lokat w innych bankach.

### Podział portfela należności według metody szacunku impairmentu

	I półrocze 2007	koniec roku 2006	I półrocze 2006
<b>Kredyty i inne należności udzielone bankom i klientom (brutto)</b>	<b>33 274 961</b>	<b>27 085 299</b>	<b>23 200 169</b>
- wyceniane indywidualnie	343 730	368 081	407 685
- wyceniane portfelowo	32 931 231	26 717 218	22 792 484
<b>Odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości</b>	<b>-628 842</b>	<b>-703 327</b>	<b>-765 836</b>
- odpis aktualizujący dotyczący należności wycenianych indywidualnie	-333 301	-339 202	-364 485
- odpis aktualizujący dotyczący należności wycenianych portfelowo	-295 541	-364 125	-401 351
<b>Kredyty i inne należności udzielone bankom i klientom (netto)</b>	<b>32 646 119</b>	<b>26 381 972</b>	<b>22 434 333</b>

## 22. Zmiana stanu odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości należności kredytowych

	I półrocze 2007	koniec roku 2006	I półrocze 2006
Saldo na początek okresu	703 327	805 376	805 376
Zmiany w wartości odpisu:			
<i>Utworzenie w okresie</i>	-74 485	-102 049	-39 540
<i>Rozwiązanie w okresie</i>	94 079	200 182	160 502
<i>Odpisy wykorzystane</i>	-132 407	-356 262	-252 395
<i>Kwoty odzyskane z kredytów uprzednio spisanych</i>	-77 576	-69 692	-2 237
<i>Przeniesienia księgowe</i>	46 906	119 505	53 601
<i>Przeniesienia księgowe</i>	-5 487	4 218	989
<b>Saldo na koniec okresu</b>	<b>628 842</b>	<b>703 327</b>	<b>765 836</b>
Z czego dotyczy:			
- lokat w innych bankach oraz kredytów i pożyczek udzielonych innym bankom	854	426	246
- kredytów i pożyczek udzielonych klientom	627 988	702 901	765 590

Odpisy wykorzystane to umorzenie / spisanie należności w ciężar utworzonego odpisu oraz przeniesienia księgowe z/do innej kategorii rezerw.

## 23. Inwestycje w jednostki podporządkowane

Grupa posiada udziały w podmiocie stowarzyszonym ING Nationale Nederlanden Polska PTE S.A.:

	Kraj	Rodzaj działalności	Udział w kapitałach		
			I półrocze 2007	koniec roku 2006	I półrocze 2006
ING Nationale Nederlanden Polska PTE S.A.	Polska	tworzenie i zarządzanie OFE	20%	20%	20%
			I półrocze 2007	koniec roku 2006	I półrocze 2006
- Saldo na początek okresu			90 309	75 080	75 080
- Udział w zyskach			23 300	39 850	17 169
- Dywidenda wypłacona			-36 581	-24 621	-24 622
<b>Saldo na koniec okresu</b>			<b>77 028</b>	<b>90 309</b>	<b>67 627</b>

Ogólne informacje finansowe dotyczące jednostki stowarzyszonej:

	Aktywa	Zobowiązania i rezerwy na zobowiązania	Aktywa netto	Przychody	Zysk/(strata)
<b>I półrocze 2007</b>					
ING Nationale Nederlanden Polska PTE S.A.	418 504	30 775	387 729	190 977	103 719
<b>koniec roku 2006</b>					
ING Nationale Nederlanden Polska PTE S.A.	507 151	35 279	471 872	368 463	198 804
<b>I półrocze 2006</b>					
ING Nationale Nederlanden Polska PTE S.A.	412 975	51 471	361 504	176 596	92 445

W sprawozdaniu jednostkowym Bank wykazuje udziały w następujących podmiotach zależnych i stowarzyszonych:

Nazwa podmiotu	Charakter powiązania kapitałowego	Cena nabycia		
		I półrocze 2007	koniec roku 2006	I półrocze 2006
- ING Securities S.A.	zależny	30 228	30 228	30 228
- Śląski Bank Hipoteczny S.A.	zależny	63 450	49 950	49 950
- ING BSK Development Sp. z o.o.	zależny	50	50	50
- Solver Sp. z o.o.	zależny	6 682	6 682	6 682
- Centrum Banku Śląskiego Sp. z o.o.	zależny	0	0	0
- ING Nationale Nederlanden Polska PTE S.A.	stowarzyszony	40 000	40 000	40 000
<b>Razem</b>		<b>140 410</b>	<b>126 910</b>	<b>126 910</b>

Udziały w spółce Centrum Banku Śląskiego Sp. z o.o. posiada ING BSK Development Sp. z o.o. (wartość bilansowa tych udziałów wynosi 2.645 tys. zł).

## 24. Nieruchomości inwestycyjne

	I półrocze 2007	koniec roku 2006	I półrocze 2006
a) wartość brutto na początek okresu	181 951	180 181	180 181
b) zwiększenia (z tytułu)	273	1 821	476
- zakupu	273	1 821	476
- inne	0	0	0
c) zmniejszenia (z tytułu)	0	-51	-50
- sprzedaży i likwidacji	0	0	0
- inne	0	-51	-50
d) wartość brutto na koniec okresu	182 224	181 951	180 607
e) wycena do wartości godziwej na początek okresu	-35 981	-39 633	-39 633
- zwiększenie	2 884	3 652	6 682
- zmniejszenie	0	0	0
f) wycena do wartości godziwej na koniec okresu	-33 097	-35 981	-32 951
g) wartość netto na koniec okresu	<b>149 127</b>	<b>145 970</b>	<b>147 656</b>

Grupa jest właścicielem jednej nieruchomości o charakterze inwestycyjnym zlokalizowanej w Katowicach. Zarządzającą nią spółka wchodząca w skład Grupy uzyskuje z tytułu jej posiadania przychody w postaci rat czynszowych. Zgodnie z zasadami rachunkowości przyjętymi przez Grupę nieruchomość jest wyceniana do wartości godziwej. Wartość godziwa została ustalona na podstawie wyceny niezależnego rzeczoznawcy. Do wyceny zastosowano metodę dochodową zdyskontowanych przepływów w okresie 10 lat. Przy wycenie zastosowano ogólnie przyjęte parametry rynkowe dla podobnych inwestycji przy uwzględnieniu stopnia wykorzystania powierzchni budynku.

Wycena nieruchomości inwestycyjnej jest dokonywana w EUR (wartość nieruchomości na dzień 30.06.2007 r. wynosiła 39.600 tys. EUR wobec 38.100 tys. EUR na dzień 31.12.2006 r. oraz 37.000 tys. EUR na dzień 30.06.2006 r.), w związku z czym różnice kursowe mają wpływ na zmianę wartości nieruchomości inwestycyjnej.

	I półrocze 2007	koniec roku 2006	I półrocze 2006
- Przychód z tytułu najmu nieruchomości inwestycyjnej uzyskany przez Grupę	7 448	14 944	6 840
- Koszt operacyjny związany z nieruchomością inwestycyjną	1 756	4 252	747

Nie występują ograniczenia prawne dotyczące nieruchomości inwestycyjnej ani też zobowiązania umowne związane z nabyciem ww. nieruchomości.

## 25. Rzeczowe aktywa trwałe

	I półrocze 2007	koniec roku 2006	I półrocze 2006
- Nieruchomości i inwestycje w obcych środkach trwałych	414 749	426 017	423 864
- Sprzęt informatyczny	51 476	60 851	70 954
- Środki transportu	436	579	1 290
- Pozostałe wyposażenie	71 113	80 438	80 957
- Środki trwałe w budowie	14 697	3 180	18 315
<b>Razem</b>	<b>552 471</b>	<b>571 065</b>	<b>595 380</b>

*Śródroczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej ING Banku Śląskiego S.A.  
za okres od 1 stycznia 2007 roku do 30 czerwca 2007 roku*

**I półrocze 2007**

	Nieruchomości i inwestycje w obcych środkach trwałych	Sprzęt informatyczny	Środki transportu	Pozostałe wypożyczenie	Środki trwałe w budowie	RAZEM
a) wartość brutto na początek okresu	668 678	267 205	3 957	341 238	3 180	1 284 258
b) zwiększenia (z tytułu)	2 421	6 891	97	5 241	16 321	30 971
- zakupu	240	6 753	97	2 567	16 315	25 972
- przyjęcia z inwestycji	2 147	138	0	2 674	0	4 959
- inne	34	0	0	0	6	40
c) zmniejszenia (z tytułu)	-1 065	-16 771	-586	-10 925	-4 804	-34 151
- sprzedaży i likwidacji	-118	-14 659	-299	-5 334	0	-20 410
- przyjęcia z inwestycji	0	0	0	-282	-4 679	-4 961
- inne, w tym:	-947	-2 112	-287	-5 309	-125	-8 780
- darowizny	0	-6	0	0	0	-6
- przekwalifikowanie do aktywów trwałych przeznaczonych do sprzedaży	-947	-2 106	-32	-5 292	0	-8 377
d) transfery	0	0	0	0	0	0
e) wartość brutto na koniec okresu	670 034	257 325	3 468	335 554	14 697	1 281 078
f) skumulowana amortyzacja (umorzenie) na początek okresu	-266 205	-206 354	-3 378	-260 800	0	-736 737
g) amortyzacja za okres (z tytułu)	-15 722	505	346	-3 641	0	-18 512
- odpisy amortyzacyjne	-15 830	-15 454	-166	-14 582	0	-46 032
- sprzedaży i likwidacji	70	14 646	299	5 926	0	20 941
- transfery	0	0	0	0	0	0
- inne, w tym:	38	1 313	213	5 015	0	6 579
- darowizny	0	6	0	0	0	6
- przekwalifikowanie do aktywów trwałych przeznaczonych do sprzedaży	40	1 307	21	5 015	0	6 383
h) skumulowana amortyzacja (umorzenie) na koniec okresu	-281 927	-205 849	-3 032	-264 441	0	-755 249
i) wycena do wartości godziwej na początek okresu	23 544	0	0	0	0	23 544
- zwiększenie	2 810	0	0	0	0	2 810
- zmniejszenie, w tym:	288	0	0	0	0	288
- przekwalifikowanie do aktywów trwałych przeznaczonych do sprzedaży	288	0	0	0	0	288
j) wycena do wartości godziwej na koniec okresu	26 642	0	0	0	0	26 642
k) wartość netto na koniec okresu	414 749	51 476	436	71 113	14 697	552 471

**koniec roku 2006**

	Nieruchomości i inwestycje w obcych środkach trwałych	Sprzęt informatyczny	Środki transportu	Pozostałe wypożyczenie	Środki trwałe w budowie	RAZEM
a) wartość brutto na początek okresu	665 532	307 171	6 231	335 185	13 881	1 328 000
b) zwiększenia (z tytułu)	10 220	19 509	37	27 507	22 662	79 935
- zakupu	564	18 592	2	8 958	22 662	50 778
- przyjęcia z inwestycji	9 656	916	0	18 171	0	28 743
- inne	0	1	35	378	0	414
c) zmniejszenia (z tytułu)	-7 074	-58 488	-2 311	-22 441	-33 363	-123 677
- sprzedaży i likwidacji	-2 049	-57 941	-2 311	-20 407	0	-82 708
- przyjęcia z inwestycji	0	0	0	-2 035	-29 098	-31 133
- inne, w tym:	-5 025	-547	0	1	-4 265	-9 836
- darowizny	0	-527	0	-92	0	-619
- przekwalifikowanie do aktywów trwałych przeznaczonych do sprzedaży	-3 066	0	0	0	0	-3 066
d) transfery	0	-987	0	987	0	0
e) wartość brutto na koniec okresu	668 678	267 205	3 957	341 238	3 180	1 284 258
f) skumulowana amortyzacja (umorzenie) na początek okresu	-238 503	-228 462	-4 404	-248 693	0	-720 062
g) amortyzacja za okres (z tytułu)	-27 702	22 108	1 026	-12 107	0	-16 675
- odpisy amortyzacyjne	-30 839	-34 492	-935	-32 434	0	-98 700
- sprzedaży i likwidacji	1 529	55 766	1 987	19 437	0	78 719
- transfery	0	309	0	-309	0	0
- inne, w tym:	1 608	525	-26	1 199	0	3 306
- darowizny	0	525	0	83	0	608
- przekwalifikowanie do aktywów trwałych przeznaczonych do sprzedaży	392	0	0	0	0	392
h) skumulowana amortyzacja (umorzenie) na koniec okresu	-266 205	-206 354	-3 378	-260 800	0	-736 737
i) wycena do wartości godziwej na początek okresu	-7 087	0	0	0	0	-7 087
- zwiększenie, w tym:	35 359	0	0	0	0	35 359
- przekwalifikowanie do aktywów trwałych przeznaczonych do sprzedaży	486	0	0	0	0	486
- zmniejszenie	-4 728	0	0	0	0	-4 728
j) wycena do wartości godziwej na koniec okresu	23 544	0	0	0	0	23 544
k) wartość netto na koniec okresu	426 017	60 851	579	80 438	3 180	571 065

*Śródroczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej ING Banku Śląskiego S.A.  
za okres od 1 stycznia 2007 roku do 30 czerwca 2007 roku*

**I półrocze 2006**

	Nieruchomości i inwestycje w obcych środkach trwałych	Sprzęt informatyczny	Środki transportu	Pozostałe wypośażenie	Środki trwałe w budowie	RAZEM
a) wartość brutto na początek okresu	665 532	307 171	6 231	335 185	13 881	1 328 000
b) zwiększenia (z tytułu)	3 738	11 718	3	10 026	16 783	42 268
- zakupu	342	11 636	2	2 785	16 044	30 809
- przyjęcia z inwestycji	2 830	82	0	7 240	0	10 152
- inne	566	0	1	3	739	1 309
c) zmniejszenia (z tytułu)	-3 484	-17 361	-201	-2 580	-12 349	-35 975
- sprzedaży i likwidacji	-244	-16 917	-201	-2 498	0	-19 860
- przyjęcia z inwestycji	0	0	0	-92	-10 400	-10 492
- inne, w tym:	-3 240	-444	0	10	-1 949	-5 623
- darowizny	0	-444	0	-92	0	-536
- przekwalifikowanie do aktywów trwałych przeznaczonych do sprzedaży	-2 958	0	0	0	-74	-3 032
d) transfery	2 087	-988	0	-1 099	0	0
e) wartość brutto na koniec okresu	667 873	300 540	6 033	341 532	18 315	1 334 293
f) skumulowana amortyzacja (umorzenie) na początek okresu	-238 503	-228 462	-4 404	-248 693	0	-720 062
g) amortyzacja za okres (z tytułu)	-16 947	-1 124	-339	-11 882	0	-30 292
- odpisy amortyzacyjne	-15 448	-18 744	-524	-16 039	0	-50 755
- sprzedaży i likwidacji	218	16 868	186	2 427	0	19 699
- transfery	-1 154	310	0	844	0	0
- inne, w tym:	-563	442	-1	886	0	764
- darowizny	0	444	0	83	0	527
- przekwalifikowanie do aktywów trwałych przeznaczonych do sprzedaży	1 190	0	0	0	0	1 190
h) skumulowana amortyzacja (umorzenie) na koniec okresu	-255 450	-229 586	-4 743	-260 575	0	-750 354
i) wycena do wartości godziwej na początek okresu	-7 087	0	0	0	0	-7 087
- zwiększenie	18 528	0	0	0	0	18 528
- zmniejszenie	0	0	0	0	0	0
j) wycena do wartości godziwej na koniec okresu	11 441	0	0	0	0	11 441
k) wartość netto na koniec okresu	423 864	70 954	1 290	80 957	18 315	595 380

Pozycja "nieruchomości i inwestycje w obcych środkach trwałych" obejmuje m.in. grunty, których wartość z uwzględnieniem wyceny do wartości godziwej na 30.06.2007 r. wyniosła 5.022 tys.zł. Wartość ta w stosunku do grudnia 2006 r. nie uległa zmianie.

Na dzień 30.06.2007 r. w kapitale z aktualizacji wyceny była zaewidencjonowana kwota 53.681 tys.zł dotycząca nieruchomości wycenionych do wartości godziwej. Według stanu na dzień 31.12.2006 r. i 30.06.2006 r. kwota ta wynosiła odpowiednio 52.263 tys.zł oraz 44.359 tys.zł.

Wycena nieruchomości została przeprowadzona w grudniu 2006 przez niezależnego rzeczoznawcę. Wycena została przeprowadzona zgodnie z obowiązującymi zasadami wyceny nieruchomości zależnie od charakteru budynku (dla budynków administracyjnych - metodą odtworzeniową, dla budynków operacyjnych - metodą dochodową). Wartość wycenianych nieruchomości oszacowana według kosztu historycznego z uwzględnieniem utraty wartości i odpisów amortyzacyjnych wyniosłaby 150.540 tys. zł. W I półroczu 2007 r. przeprowadzona była wycena jednego z ośrodków wypoczynkowych Banku na potrzeby modelu wyceny aktywów przeznaczonych do sprzedaży

Na dzień 30.06.2007 r. wartość rzeczowych aktywów trwałych w pełni umorzonych wyniosła 252.065 tys.zł wobec 260.175 tys.zł na dzień 30.06.2006 r.. Wartość rzeczowych aktywów trwałych w pełni umorzonych na dzień 31.12.2006 r. wyniosła 283.215 tys.zł.

Nie występują ograniczenia prawne dotyczące rzeczowych aktywów trwałych. Do 30.06.2007 r. jednostki wchodzące w skład Grupy zawarły umowy z kontrahentami na nabycie w przyszłości aktywów trwałych w kwocie 2.974 tys. zł. Kwota ta dotyczy projektu otwierania placówek partnerskich, który ma zostać zakończony w 2008 roku.

## 26. Wartości niematerialne

	I półrocze 2007	koniec roku 2006	I półrocze 2006
- Wartość firmy	223 821	223 821	223 821
- Oprogramowanie	79 807	78 787	52 855
- Nakłady na projekty	7 650	9 890	24 724
- Inne wartości niematerialne	569	1 409	495
- Nakłady na wartości niematerialne	7 485	3 754	23 976
<b>Razem</b>	<b>319 332</b>	<b>317 661</b>	<b>325 871</b>

*Śródroczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej ING Banku Śląskiego S.A.  
za okres od 1 stycznia 2007 roku do 30 czerwca 2007 roku*

**I półrocze 2007**

	Wartość firmy	Oprogramo- wanie	Nakłady na projekty	Inne wartości niematerialne	Nakłady na wartości niematerialne	RAZEM
a) wartość brutto na początek okresu	223 821	193 465	9 890	9 415	3 754	440 345
b) zwiększenia (z tytułu)	0	26 143	5 829	41	15 143	47 156
- zakupu	0	5 933	5 823	41	15 143	26 940
- przyjęcia z inwestycji	0	20 210	6	0	0	20 216
- inne	0	0	0	0	0	0
c) zmniejszenia (z tytułu)	0	-2 307	-8 069	0	-12 222	-22 598
- sprzedaży i likwidacji	0	-2 307	0	0	0	-2 307
- przyjęcia z inwestycji	0	0	-8 001	0	-12 215	-20 216
- inne	0	0	-68	0	-7	-75
d) transfery	0	0	0	-810	810	0
e) wartość brutto na koniec okresu	223 821	217 301	7 650	8 646	7 485	464 903
f) skumulowana amortyzacja (umorzenie) na początek okresu	0	-114 678	0	-8 006	0	-122 684
g) amortyzacja za okres (z tytułu)	0	-22 816	0	-71	0	-22 887
- odpisy amortyzacyjne	0	-24 656	0	-71	0	-24 727
- sprzedaży i likwidacji	0	1 841	0	0	0	1 841
- transfery	0	0	0	0	0	0
- inne	0	-1	0	0	0	-1
h) skumulowana amortyzacja (umorzenie) na koniec okresu	0	-137 494	0	-8 077	0	-145 571
i) wycena do wartości godziwej na początek okresu	0	0	0	0	0	0
- zwiększenie	0	0	0	0	0	0
- zmniejszenie	0	0	0	0	0	0
j) wycena do wartości godziwej na koniec okresu	0	0	0	0	0	0
k) wartość netto na koniec okresu	223 821	79 807	7 650	569	7 485	319 332

**koniec roku 2006**

	Wartość firmy	Oprogramo- wanie	Nakłady na projekty	Inne wartości niematerialne	Nakłady na wartości niematerialne	RAZEM
a) wartość brutto na początek okresu	223 821	162 996	27 179	8 500	8 759	431 255
b) zwiększenia (z tytułu)	0	30 061	15 982	16	20 603	66 662
- zakupu	0	5 564	15 870	16	19 349	40 799
- przyjęcia z inwestycji	0	24 493	112	0	445	25 050
- inne	0	4	0	0	809	813
c) zmniejszenia (z tytułu)	0	408	-33 271	-16	-24 693	-57 572
- sprzedaży i likwidacji	0	-32 632	0	-16	0	-32 648
- przyjęcia z inwestycji	0	33 040	-33 040	0	-24 693	-24 693
- inne	0	0	-231	0	0	-231
d) transfery	0	0	0	915	-915	0
e) wartość brutto na koniec okresu	223 821	193 465	9 890	9 415	3 754	440 345
f) skumulowana amortyzacja (umorzenie) na początek okresu	0	-104 875	0	-7 523	0	-112 398
g) amortyzacja za okres (z tytułu)	0	-9 803	0	-483	0	-10 286
- odpisy amortyzacyjne	0	-42 428	0	-497	0	-42 925
- sprzedaży i likwidacji	0	32 625	0	15	0	32 640
- transfery	0	0	0	0	0	0
- inne	0	0	0	-1	0	-1
h) skumulowana amortyzacja (umorzenie) na koniec okresu	0	-114 678	0	-8 006	0	-122 684
i) wycena do wartości godziwej na początek okresu	0	0	0	0	0	0
- zwiększenie	0	0	0	0	0	0
- zmniejszenie	0	0	0	0	0	0
j) wycena do wartości godziwej na koniec okresu	0	0	0	0	0	0
k) wartość netto na koniec okresu	223 821	78 787	9 890	1 409	3 754	317 661

*Śródroczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej ING Banku Śląskiego S.A.  
za okres od 1 stycznia 2007 roku do 30 czerwca 2007 roku*

**I półrocze 2006**

	Wartość firmy	Oprogramo- wanie	Nakłady na projekty	Inne wartości niematerialne	Nakłady na wartości niematerialne	RAZEM
a) wartość brutto na początek okresu	223 821	162 996	27 179	8 500	8 759	431 255
b) zwiększenia (z tytułu)	0	12 694	5 995	54	15 538	34 281
- zakupu	0	2 589	5 995	54	15 538	24 176
- przyjęcia z inwestycji	0	7 596	0	0	0	7 596
- inne	0	2 509	0	0	0	2 509
c) zmniejszenia (z tytułu)	0	-280	-8 450	-55	-321	-9 106
- sprzedaży i likwidacji	0	-280	0	0	0	-280
- przyjęcia z inwestycji	0	0	-7 220	-55	-321	-7 596
- inne	0	0	-1 230	0	0	-1 230
d) transfery	0	759	0	-759	0	0
e) wartość brutto na koniec okresu	223 821	176 169	24 724	7 740	23 976	456 430
f) skumulowana amortyzacja (umorzenie) na początek okresu	0	-104 875	0	-7 523	0	-112 398
g) amortyzacja za okres (z tytułu)	0	-18 439	0	278	0	-18 161
- odpisy amortyzacyjne	0	-18 103	0	-338	0	-18 441
- sprzedaży i likwidacji	0	277	0	0	0	277
- transfery	0	-616	0	616	0	0
- inne	0	3	0	0	0	3
h) skumulowana amortyzacja (umorzenie) na koniec okresu	0	-123 314	0	-7 245	0	-130 559
i) wycena do wartości godziwej na początek okresu	0	0	0	0	0	0
- zwiększenie	0	0	0	0	0	0
- zmniejszenie	0	0	0	0	0	0
j) wycena do wartości godziwej na koniec okresu	0	0	0	0	0	0
k) wartość netto na koniec okresu	223 821	52 855	24 724	495	23 976	325 871

Na dzień 30.06.2007 r. stan wartości niematerialnych w pełni umorzonych wynosił 54.822 tys.zł wobec 41.117 tys.zł na dzień 30.06.2006 r. Na dzień 31.12.2006 r. stan wartości niematerialnych w pełni umorzonych wynosił 68.879 tys.zł.

Do dnia 30 czerwca 2007 roku jednostki wchodzące w skład Grupy zawarły umowy z kontrahentami na nabycie w przyszłości wartości niematerialnych w kwocie 14.377 tys.zł, w tym w 2007 roku 2.159 tys.zł.

**Test na utratę wartości ośrodków wypracowujących środki pieniężne, które posiadają wartość firmy**

W odniesieniu do wartości firmy test na utratę wartości jest przeprowadzany przynajmniej dwa razy w roku bez względu na stwierdzenie jakichkolwiek przesłanek wskazujących na to, że możliwość utraty wartości mogła nastąpić.

W Banku testem na utratę wartości objęto wartość firmy uzyskaną w wyniku wniesionego aportem oddziału ING Bank NV. Ustalono najmniejszy możliwy do zidentyfikowania ośrodek wypracowujący środki pieniężne, do którego przypisano wartość firmy w kwocie 285.119 tys. zł. Nie stwierdzono żadnych innych dodatkowych składników wartości niematerialnych o nieokreślonym okresie użytkowania, które mogłyby zostać przypisane do zidentyfikowanego ośrodka generującego środki pieniężne. Test wykonywany jest na podstawie modelu kalkulującego i porównującego wartość bieżącą wolnych przepływów pieniężnych ośrodka z wielkością szacowanej wartości księgowej kapitałów ośrodka. Wolne przepływy pieniężne ośrodka zdefiniowane są jako zyski netto pomniejszone o kapitał wymagany do utrzymania współczynnika wypłacalności na wymaganym poziomie. Do dyskontowania przepływów używa się stopę dyskonta reprezentującą koszt kapitału kalkulowaną przez ING Bank.

Ustalenie wartości odzyskiwalnej przeprowadzono w oparciu o oszacowanie wartości użytkowej składnika aktywów przy uwzględnieniu szacunkowej prognozy oczekiwanych przyszłych przepływów pieniężnych generowanych w trakcie kontynuowania użytkowania. Prognozy dotyczące przepływów pieniężnych opierają się na racjonalnych założeniach odzwierciedlających jak najwłaściwszą ocenę kierownictwa odnośnie całokształtu warunków, które wystąpią podczas pozostającego okresu użytkowania aktywów. Prognozy dotyczące przepływów oparte są na przyjętym w Banku średnioterminowym planie finansowym oraz strategii działania obejmującym maksymalnie okres najbliższych 3 lat. Dane dotyczące kolejnych dwóch lat są wynikiem ekstrapolacji. Ekstrapolacja zakłada, że ośrodek wypracowujący przepływy pieniężne utrzyma wskaźnik Zysk brutto/ Aktywa ważone ryzykiem na poziomie z ostatniego roku prognozy Banku podnosząc swoje zyski o uprzednio wskazaną stopę wzrostu. Zasadność przyjętych założeń jest okresowo weryfikowana a rozbieżności pomiędzy szacowanymi w oparciu o przyszłe przepływy a rzeczywistymi przepływami analizowane.

Dla celów dyskontowania przepływów pieniężnych przyjęto trzymiesięczny WIBOR.

## 27. Aktywa trwale przeznaczone do sprzedaży

	I półrocze 2007	koniec roku 2006	I półrocze 2006
a) wartość brutto na początek okresu	224	6 403	6 403
b) zwiększenia (z tytułu)	8 277	3 113	2 587
- zakupu	13	0	0
- inne, w tym:	8 264	3 113	2 587
- przekwalifikowanie z rzeczowych aktywów trwałych do aktywów trwałych przeznaczonych do sprzedaży	8 089	3 113	2 587
c) zmniejszenia (z tytułu)	-8 089	-9 292	-6 622
- sprzedaży i likwidacji	-8 089	-9 292	-6 998
- inne	0	0	376
d) transfery	0	0	0
e) wartość brutto na koniec okresu	412	224	2 368
f) skumulowana amortyzacja (umorzenie) na początek okresu	0	-514	-9
g) amortyzacja za okres (z tytułu)	-158	514	9
- sprzedaży i likwidacji	6 383	906	713
- inne, w tym:	-6 541	-392	-704
- przekwalifikowanie z rzeczowych aktywów trwałych do aktywów trwałych przeznaczonych do sprzedaży	-6 383	-392	-1 190
g) skumulowana amortyzacja (umorzenie) na koniec okresu	-158	0	0
i) wycena do wartości godziwej na początek okresu	0	80	0
- zwiększenie, w tym:	288	406	0
- przekwalifikowanie z rzeczowych aktywów trwałych do aktywów trwałych przeznaczonych do sprzedaży	0	406	0
- zmniejszenie	-288	-486	-486
- przekwalifikowanie z rzeczowych aktywów trwałych do aktywów trwałych przeznaczonych do sprzedaży	-288	-486	-486
j) wycena do wartości godziwej na koniec okresu	0	0	-486
k) wartość netto na koniec okresu	254	224	1 882

W kwocie Aktywów przeznaczonych do sprzedaży według stanu na 30.06.2007 r. znajduje się wartość środków transportu przejętych z windykacji lub wycofanych z użytkowania. Grupa zamierza je zbyć w drodze ogłoszenia przetargu.

## 28. Aktywa i rezerwa z tytułu podatku odroczonego

### Zmiany różnic przejściowych w ciągu roku

#### I półrocze 2007

##### Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego

	Saldo na 31.12.2006	Zmiany odnoszone na wynik finansowy	Zmiany odnoszone na kapitał	Zmiany odnoszone na kapitały mniejszości	Saldo na 30.06.2007
- Odsetki naliczone (koszt)	-15 678	-2 594	0	0	-18 272
- Papiery wartościowe z portfela dostępnych do sprzedaży	0	0	-19 827	0	-19 827
- Rezerwy na należności kredytowe	-92 536	8 878	0	0	-83 658
- Pozostałe rezerwy	-17 578	-14 178	0	0	-31 756
- Świadczenia emerytalne i urlopowe	-4 328	0	0	0	-4 328
- Rozliczone straty z lat ubiegłych	-359	-2 123	0	0	-2 482
- Inne	-35 760	395	0	0	-35 365
	<b>-166 239</b>	<b>-9 622</b>	<b>-19 827</b>	<b>0</b>	<b>-195 688</b>

##### Rezerwy z tytułu podatku odroczonego

	Saldo na 31.12.2006	Zmiany odnoszone na wynik finansowy	Zmiany odnoszone na kapitał	Zmiany odnoszone na kapitały mniejszości	Saldo na 30.06.2007
- Odsetki naliczone (przychód)	80 987	-31 156	0	0	49 831
- Rozliczenie różnicy między amortyzacją podatkową a bilansową	15 016	-1 415	0	0	13 601
- Rozliczenie międzyokresowe dotyczące amortyzacji z tytułu zastosowanej ulgi inwestycyjnej	11 126	-250	0	0	10 876
- Aktualizacja wyceny środków trwałych	9 490	0	1 582	1 098	12 170
- Papiery wartościowe z portfela dostępnych do sprzedaży	5 855	0	-2 220	0	3 635
- Inne	5 633	415	0	0	6 048
	<b>128 107</b>	<b>-32 406</b>	<b>-638</b>	<b>1 098</b>	<b>96 161</b>
<b>Podatek odroczonego stan bilansowy</b>	<b>-38 132</b>	<b>-42 028</b>	<b>-20 465</b>	<b>1 098</b>	<b>-99 527</b>

#### koniec roku 2006

##### Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego

	Saldo na 31.12.2005	Zmiany odnoszone na wynik finansowy	Zmiany odnoszone na kapitał	Zmiany odnoszone na kapitały mniejszości	Saldo na 31.12.2006
- Odsetki naliczone (koszt)	-14 412	-1 266	0	0	-15 678
- Papiery wartościowe z portfela dostępnych do sprzedaży	0	0	0	0	0
- Rezerwy na należności kredytowe	-120 620	28 084	0	0	-92 536
- Pozostałe rezerwy	-13 375	-4 203	0	0	-17 578
- Świadczenia emerytalne i urlopowe	-3 920	-408	0	0	-4 328
- Rozliczone straty z lat ubiegłych	-498	139	0	0	-359
- Inne	-34 892	-868	0	0	-35 760
	<b>-187 717</b>	<b>21 478</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>-166 239</b>

##### Rezerwy z tytułu podatku odroczonego

	Saldo na 31.12.2005	Zmiany odnoszone na wynik finansowy	Zmiany odnoszone na kapitał	Zmiany odnoszone na kapitały mniejszości	Saldo na 31.12.2006
- Odsetki naliczone (przychód)	48 412	32 575	0	0	80 987
- Rozliczenie różnicy między amortyzacją podatkową a bilansową	15 234	-218	0	0	15 016
- Rozliczenie międzyokresowe dotyczące amortyzacji z tytułu zastosowanej ulgi inwestycyjnej	13 641	-2 515	0	0	11 126
- Aktualizacja wyceny środków trwałych	7 441	0	2 049	0	9 490
- Papiery wartościowe z portfela dostępnych do sprzedaży	18 374	0	-12 519	0	5 855
- Inne	6 490	-857	0	0	5 633
	<b>109 592</b>	<b>28 985</b>	<b>-10 470</b>	<b>0</b>	<b>128 107</b>
<b>Podatek odroczonego stan bilansowy</b>	<b>-78 125</b>	<b>50 463</b>	<b>-10 470</b>	<b>0</b>	<b>-38 132</b>

**I półrocze 2006**

**Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego**

	Saldo na 31.12.2005	Zmiany odnoszone na wynik finansowy	Zmiany odnoszone na kapitał	Zmiany odnoszone na kapitały mniejszości	Saldo na 30.06.2006
- Odsetki naliczone (koszt)	-14 412	-4 915	0	0	-19 327
- Papiery wartościowe z portfela dostępnych do sprzedaży	0	0	-15 603	0	-15 603
- Rezerwy na należności kredytowe	-120 620	152	0	0	-120 468
- Pozostałe rezerwy	-13 375	-4 543	0	0	-17 918
- Świadczenia emerytalne i urlopowe	-3 920	79	0	0	-3 841
- Rozliczone straty z lat ubiegłych	-498	-256	0	0	-754
- Inne	-34 892	611	0	0	-34 281
	<b>-187 717</b>	<b>-8 872</b>	<b>-15 603</b>	<b>0</b>	<b>-212 192</b>

**Rezerwy z tytułu podatku odroczonego**

	Saldo na 31.12.2005	Zmiany odnoszone na wynik finansowy	Zmiany odnoszone na kapitał	Zmiany odnoszone na kapitały mniejszości	Saldo na 30.06.2006
- Odsetki naliczone (przychód)	48 412	-27 213	0	0	21 199
- Rozliczenie różnicy między amortyzacją podatkową a bilansową	15 234	583	0	0	15 817
- Rozliczenie międzyokresowe dotyczące amortyzacji z tytułu zastosowanej ulgi inwestycyjnej	13 641	-2 201	0	0	11 440
- Aktualizacja wyceny środków trwałych	7 441	0	0	0	7 441
- Papiery wartościowe z portfela dostępnych do sprzedaży	18 374	0	-18 374	0	0
- Inne	6 490	-241	0	0	6 249
	<b>109 592</b>	<b>-29 072</b>	<b>-18 374</b>	<b>0</b>	<b>62 146</b>

<b>Podatek odroczony stan bilansowy</b>	<b>-78 125</b>	<b>-37 944</b>	<b>-33 977</b>	<b>0</b>	<b>-150 046</b>
---	----------------	----------------	----------------	----------	-----------------

**Uznawanie aktywów i tworzenie rezerw przypadających na dany okres sprawozdawczy**

**Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego**

	I półrocze 2007	koniec roku 2006	I półrocze 2006
- Odsetki naliczone (koszt)	-2 594	-1 266	-4 915
- Rezerwy na należności kredytowe	8 878	28 084	152
- Pozostałe rezerwy	-14 178	-4 203	-4 543
- Świadczenia emerytalne i urlopowe	0	-408	79
- Rozliczone straty z lat ubiegłych	-2 123	139	-256
- Inne	395	-868	611
	<b>-9 622</b>	<b>21 478</b>	<b>-8 872</b>

**Rezerwy z tytułu podatku odroczonego**

	I półrocze 2007	koniec roku 2006	I półrocze 2006
- Odsetki naliczone (przychód)	-31 156	32 575	-27 213
- Rozliczenie różnicy między amortyzacją podatkową a bilansową	-1 415	-218	583
- Rozliczenia międzyokresowe z tytułu amortyzacji związanej z zastosowaną ulgą inwestycyjną	-250	-2 515	-2 201
- Inne	415	-857	-241
	<b>-32 406</b>	<b>28 985</b>	<b>-29 072</b>
<b>Podatek odroczony za okres sprawozdawczy</b>	<b>-42 028</b>	<b>50 463</b>	<b>-37 944</b>

**Nieuznane aktywa z tytułu podatku odroczonego**

Aktywa z tytułu podatku odroczonego, związane z następującymi pozycjami, nie zostały uznane:

	I półrocze 2007	koniec roku 2006	I półrocze 2006
- Rezerwy celowe, których ściagalność nie zostanie uprawdopodobniona	1 275	21 866	1 204
- Straty podatkowe	798	2 917	6 960
<b>Razem</b>	<b>2 073</b>	<b>24 783</b>	<b>8 164</b>

Rok wygaśnięcia nieuznanych różnic przejściowych z tytułu podatku odroczonego:

	kwota różnic na 30.06.2007	kwota różnic na 31.12.2006	kwota różnic na 30.06.2006
rok 2006	929	0	1 399
rok 2007	900	23 923	4 634
rok 2008	46	621	1 370
rok 2009	0	46	761
rok 2010	0	193	0
rok 2011	198	0	0
<b>Razem</b>	<b>2 073</b>	<b>24 783</b>	<b>8 164</b>

**Podatek odroczony ujęty bezpośrednio w kapitałach**

	I półrocze 2007	koniec roku 2006	I półrocze 2006
- Wycena papierów wartościowych dostępnych do sprzedaży	-16 192	5 855	-15 603
- Aktualizacja wyceny środków trwałych	11 072	9 490	7 442
<b>Razem</b>	<b>-5 120</b>	<b>15 345</b>	<b>-8 161</b>

**Różnice przejściowe dotyczące wyceny udziałów w jednostce stowarzyszonej**

Bank nie utworzył podatku odroczonego od wyceny udziału w podmiocie stowarzyszonym ING Nationale Nederlanden Polska PTE S.A. Łączna kwota różnic przejściowych związanych z inwestycjami w jednostce stowarzyszonej, na które nie utworzono rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego wynosi 4.427 tys.zł.

**29. Pozostałe aktywa**

	I półrocze 2007	koniec roku 2006	I półrocze 2006
<b>- Rozliczenia międzyokresowe</b>	<b>55 691</b>	<b>39 974</b>	<b>35 565</b>
- koszty działania banku opłacone z góry	4 738	4 026	2 682
- koszty zapłacone z góry z tytułu ubezpieczeń w NN	1 511	1 530	1 539
- materiały i towary na składzie	3 740	3 426	3 662
- koszty do rozliczenia	58	31	2 803
- przychody do otrzymania	30 800	21 655	17 714
- pozostałe	14 844	9 306	7 165
<b>- Inne aktywa</b>	<b>101 430</b>	<b>60 536</b>	<b>76 642</b>
- rozliczenia międzybankowe	2 558	1 937	1 126
- rozliczenia międzyoddziałowe	0	305	716
- rozliczenia publiczno-prawne	16 270	14 930	16 350
- pożyczki z ZFŚS	17 122	17 845	18 106
- pozostałe	65 480	25 519	40 344
<b>Razem (brutto)</b>	<b>157 121</b>	<b>100 510</b>	<b>112 207</b>
- rezerwa na pozostałe aktywa	-2 308	-3 396	-3 753
<b>Razem (netto)</b>	<b>154 813</b>	<b>97 114</b>	<b>108 454</b>

W pozycji "rozliczenia publiczno-prawne" została zaprezentowana kwota należności wynikająca z Funduszu Poręczeń Unijnych. Kwota ta w poszczególnych okresach wynosiła:

- 12.371 tys.zł wg stanu na 30.06.2007 r.,
- 12.777 tys.zł wg stanu na 31.12.2006 r.,
- 13.430 tys.zł wg stanu na 30.06.2006 r..

### 30. Świadczenia dla pracowników

ING Bank Śląski jest uczestnikiem długoterminowego systemu motywacyjnego (DSM), wprowadzonego przez Grupę ING. System ten motywuje pracowników jednostek Grupy ING poprzez powiązanie ich wyników finansowych z wynikami finansowymi Grupy. DSM kierowany jest do członków Zarządu Banku, kadry kierowniczej oraz specjalistów wysokiego szczebla. W ramach systemu oferowane są dwa instrumenty:

- *Share options*
- *Performance shares*

Share options posiadają dziesięcioletni okres zapadalności i mogą być zrealizowane po trzech latach od ich emisji pod warunkiem, że posiadacz opcji jest pracownikiem Banku (lub innej jednostki Grupy ING) lub przeszedł na emeryturę. Cena realizacji opcji jest różnicą pomiędzy ceną początkową a ceną realizacji opcji, ustaloną przez Euronext Amsterdam w dniu realizacji w okresie tzw. open period po Walnym Zgromadzeniu Akcjonariuszy ING Groep NV.

Performance shares są przyznawane warunkowo. Liczba otrzymanych performance shares zależy od wyników, jakie uzyskała Grupa ING na koniec trzyletniego okresu. W tym celu wyznaczany jest tzw. Total Shareholder Return (TSR) dla każdego trzyletniego okresu w porównaniu do wskaźnika wyliczonego dla grupy podobnych do ING instytucji finansowych. W zależności od miejsca ING w rankingu liczba możliwych do zrealizowania akcji może wynieść od 200% dla rankingu 1-3 i 0% dla rankingu 18-20. Cena realizacji wyznaczana jest jak dla share options.

Dla realizacji w/w systemu motywacyjnego Bank ponosi koszty finansowania opcji i administracji systemu, które w I półroczu 2007 r. wynosiły 2,2 mln zł. w porównaniu z 1,2 mln zł w I półroczu 2006 r.

Bank dokonuje wyceny przyznanych share option i performance option do wartości godziwej. Wartość tej wyceny za I półrocze 2007 wynosiła 1.6 mln zł i obciążyła wynik finansowy Banku (w I półroczu 2006 r. wartość wyceny wynosiła 2,6 mln zł.).

### 31. Zobowiązania wobec innych banków

	I półrocze 2007	koniec roku 2006	I półrocze 2006
- Rachunki bieżące	180 446	178 315	135 646
- Depozyty międzybankowe	3 160 610	951 544	1 633 450
- Transakcje z przyrzeczeniem odkupu	481 543	105 805	125 210
- Pozostałe zobowiązania	40 856	161 446	48 738
- Odsetki naliczone	4 981	4 039	1 606
<b>Razem</b>	<b>3 868 436</b>	<b>1 401 149</b>	<b>1 944 650</b>

W pozycji 'Transakcje z przyrzeczeniem odkupu' prezentowane są transakcje repo. Grupa pozyskuje fundusze poprzez sprzedaż instrumentów finansowych z przyrzeczeniem ich odkupu w przyszłości po tej samej cenie powiększonej o z góry ustaloną kwotę odsetek.

Transakcje repo są używane powszechnie jako narzędzie krótkoterminowego finansowania aktywów odsetkowych, w zależności od poziomu stóp procentowych.

#### Zobowiązania wobec innych banków według terminów zapadalności

	I półrocze 2007	koniec roku 2006	I półrocze 2006
- Z terminem zapadalności:	3 863 455	1 397 110	1 943 044
- do 1 miesiąca	3 689 151	1 046 122	1 867 116
- powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy	0	74 836	10 456
- powyżej 3 miesięcy do 1 roku	174 304	129 395	135
- powyżej 1 roku do 5 lat	0	146 757	65 337
- powyżej 5 lat	0	0	0
- Odsetki naliczone	4 981	4 039	1 606
<b>Razem</b>	<b>3 868 436</b>	<b>1 401 149</b>	<b>1 944 650</b>

**Przedmiotem transakcji repo zawartych z bankami były następujące aktywa:**

**I półrocze 2007**

	Data odkupu	Wartość nominalna	Wartość bilansowa	odsetki
Aktywa z portfela dostępnych do sprzedaży	04-07-2007	105 000	108 392	343
Aktywa z portfela dostępnych do sprzedaży	10-12-2007	66 000	65 337	1 443
Aktywa z portfela dostępnych do sprzedaży	12-07-2007	301 000	307 814	583
		<b>472 000</b>	<b>481 543</b>	<b>2 369</b>

**koniec roku 2006**

	Data odkupu	Wartość nominalna	Wartość bilansowa	odsetki
Aktywa z portfela dostępnych do sprzedaży	2007-12-10	66 000	65 337	3 173
Aktywa z portfela dostępnych do sprzedaży	2007-02-06	20 680	20 462	7
Aktywa z portfela dostępnych do sprzedaży	2007-02-02	20 220	20 006	6
		<b>106 900</b>	<b>105 805</b>	<b>3 186</b>

**I półrocze 2006**

	Data odkupu	Wartość nominalna	Wartość bilansowa	odsetki
Aktywa z portfela dostępnych do sprzedaży	06-07-2006	8 136	7 399	19
Aktywa z portfela dostępnych do sprzedaży	14-07-2006	20 410	19 696	101
Aktywa z portfela dostępnych do sprzedaży	17-07-2006	33 709	32 778	26
Aktywa z portfela dostępnych do sprzedaży	10-12-2007	66 000	65 337	1 072
		<b>128 255</b>	<b>125 210</b>	<b>1 218</b>

**32. Zobowiązania finansowe wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat**

	I półrocze 2007	koniec roku 2006	I półrocze 2006
- Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu	814 041	828 922	1 066 428
<i>Pochodne instrumenty finansowe</i>	814 041	828 922	1 066 428
- Zobowiązania finansowe desygnowane do wyceny do wartości godziwej przy początkowym ujęciu	3 123 892	2 282 291	2 795 952
<i>Transakcje z przyrzeczeniem odkupu</i>	3 123 892	2 282 291	2 795 952
<b>Razem</b>	<b>3 937 933</b>	<b>3 111 213</b>	<b>3 862 380</b>

Grupa wyznaczyła następujące składniki aktywów i zobowiązań finansowych do wyceny według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat: dłużne papiery wartościowe w formie obligacji emitowanych przez jeden podmiot niefinansowy i przez Skarb Państwa oraz wszystkie transakcje typu buy-sell-back i sell-buy-back.

Grupa transakcji sell-buy-back oraz buy-sell-back wskazana została do wyceny według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat z uwagi na ich zaliczanie do portfela zarządzanego przez Departament Operacji Rynków Finansowych i Klientów Strategicznych. Pozycje aktywów i zobowiązań finansowych w ramach tego portfela zgodnie z zasadami zarządzania ryzykiem oraz strategią inwestycyjną obowiązującymi w Banku wyceniane są i zarządzane na bazie wartości godziwej. W kwocie wyceny na dzień bilansowy zobowiązań finansowych wyznaczonych do wyceny według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat nie rozpoznano kwoty zmian wartości zobowiązania, którą można przypisać do zmian ryzyka kredytowego, którego źródłem jest Bank jako pożyczkobiorca. W ocenie Banku cała kwota zmiany wartości zobowiązania finansowego wynika ze zmian warunków rynkowych powodujących ryzyko rynkowe.

**33. Zobowiązania wobec klientów**

	I półrocze 2007	koniec roku 2006	I półrocze 2006
<i>Zobowiązania wobec innych niż banki podmiotów sektora finansowego</i>			
- Depozyty	2 744 315	2 881 573	1 721 969
rachunki bieżące	2 099 342	2 265 816	725 674
rachunki terminowe	644 973	615 757	996 295
- Transakcje z przyrzeczeniem odkupu	1 972 999	1 429 242	16 397
- Pozostałe zobowiązania	71 884	45 344	72 285
- Odsetki naliczone	1 944	1 688	689
<b>Razem</b>	<b>4 791 142</b>	<b>4 357 847</b>	<b>1 811 340</b>

**Zobowiązania wobec podmiotów sektora niefinansowego**

- Depozyty podmiotów gospodarczych	10 688 271	10 375 275	8 553 755
rachunki bieżące	6 202 649	5 885 516	4 955 222
rachunki terminowe	4 485 622	4 489 759	3 598 533
- Depozyty gospodarstw domowych	21 983 661	21 472 352	20 520 414
rachunki bieżące	2 999 064	3 095 615	2 489 501
rachunki oszczędnościowe	15 427 642	15 421 774	13 558 901
rachunki terminowe	3 556 955	2 954 963	4 472 012
- Transakcje z przyrzeczeniem odkupu	18 727	371 824	123 094
- Pozostałe zobowiązania	579 368	407 010	495 157
- Odsetki naliczone	61 338	46 306	66 618
<b>Razem</b>	<b>33 331 365</b>	<b>32 672 767</b>	<b>29 759 038</b>

**Zobowiązania wobec podmiotów sektora instytucji rządowych i samorządowych**

- Depozyty	2 128 210	1 528 107	1 489 713
rachunki bieżące	909 977	1 190 267	813 069
rachunki terminowe	1 218 233	337 840	676 644
- Pozostałe zobowiązania	703	714	1 634
- Odsetki naliczone	1 996	1 988	1 164
<b>Razem</b>	<b>2 130 909</b>	<b>1 530 809</b>	<b>1 492 511</b>

**Zobowiązania wobec klientów - razem**

- Depozyty	37 544 457	36 257 307	32 285 851
- Transakcje z przyrzeczeniem odkupu	1 991 726	1 801 066	139 491
- Pozostałe zobowiązania	651 955	453 068	569 076
- Odsetki naliczone	65 278	49 982	68 471
<b>Razem</b>	<b>40 253 416</b>	<b>38 561 423</b>	<b>33 062 889</b>

W pozycji 'Transakcje z przyrzeczeniem odkupu' prezentowane są transakcje repo. Grupa pozyskuje fundusze poprzez sprzedaż instrumentów finansowych z przyrzeczeniem ich odkupu w przyszłości po tej samej cenie powiększonej o z góry ustaloną kwotę odsetek.

Transakcje repo są używane powszechnie jako narzędzie krótkoterminowego finansowania aktywów odsetkowych, w zależności od poziomu stóp procentowych.

**Przedmiotem transakcji repo zawartych z klientami były następujące aktywa:**

**I półrocze 2007**

	Data odkupu	Wartość nominalna	Wartość bilansowa	odsetki
Aktywa z portfela dostępnych do sprzedaży	03-07-2007	2 026 472	1 978 960	1 154
Aktywa z portfela dostępnych do sprzedaży	10-07-2007	6 000	5 967	3
Aktywa z portfela dostępnych do sprzedaży	16-07-2007	6 602	6 799	16
		<b>2 039 074</b>	<b>1 991 726</b>	<b>1 173</b>

**koniec roku 2006**

	Data odkupu	Wartość nominalna	Wartość bilansowa	odsetki
Aktywa z portfela dostępnych do sprzedaży	2007-01-02	190 260	186 704	96
Aktywa z portfela dostępnych do sprzedaży	2007-01-05	238 821	232 749	83
Aktywa z portfela dostępnych do sprzedaży	2007-01-08	50 000	49 413	21
Aktywa z portfela dostępnych do sprzedaży	2007-01-10	35 392	33 000	11
Aktywa z portfela dostępnych do sprzedaży	2007-01-11	40 781	38 085	18
Aktywa z portfela dostępnych do sprzedaży	2007-01-12	1 064 243	1 002 994	326
Aktywa z portfela dostępnych do sprzedaży	2007-01-15	9 870	9 750	18
Aktywa z portfela dostępnych do sprzedaży	2007-01-18	6 724	6 251	10
Aktywa z portfela dostępnych do sprzedaży	2007-01-22	95 550	90 277	109
Aktywa z portfela dostępnych do sprzedaży	2007-01-24	37 297	34 678	46
Aktywa z portfela dostępnych do sprzedaży	2007-01-29	7 167	6 679	2
Aktywa z portfela dostępnych do sprzedaży	2007-02-09	61 234	57 499	313
Aktywa z portfela dostępnych do sprzedaży	2007-02-26	53 830	52 987	223
		<b>1 891 169</b>	<b>1 801 066</b>	<b>1 276</b>

### Zobowiązania wobec klientów według terminów zapadalności

	I półrocze 2007	koniec roku 2006	I półrocze 2006
- Z terminem zapadalności:	40 188 138	38 511 441	32 994 418
- do 1 miesiąca	35 905 867	34 389 022	28 577 581
- powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy	1 827 754	1 521 061	1 978 531
- powyżej 3 miesięcy do 1 roku	1 668 462	1 945 281	2 120 098
- powyżej 1 roku do 5 lat	712 231	584 159	314 747
- powyżej 5 lat	73 824	71 918	3 461
- Odsetki naliczone	65 278	49 982	68 471
<b>Razem</b>	<b>40 253 416</b>	<b>38 561 423</b>	<b>33 062 889</b>

### Średnia efektywna stopa procentowa dla depozytów (w %)

	I półrocze 2007	koniec roku 2006	I półrocze 2006
- Średnia efektywna stopa procentowa dla depozytów w złotych	2,73%	2,76%	2,80%
- Średnia efektywna stopa procentowa dla depozytów w walutach obcych	1,97%	1,58%	1,43%

## 34. Rezerwy

	I półrocze 2007	koniec roku 2006	I półrocze 2006
- rezerwa na sprawy sporne	33 152	42 262	13 597
- rezerwa na zobowiązania pozabilansowe	26 827	25 015	27 683
- rezerwa na odpawy emerytalne	10 899	10 899	10 668
- rezerwa na niewykorzystane urlopy	12 148	12 148	9 786
- rezerwa na restrukturyzację zatrudnienia	0	0	1 422
<b>Razem</b>	<b>83 026</b>	<b>90 324</b>	<b>63 156</b>

#### I półrocze 2007

	rezerwa na sprawy sporne	rezerwa na zobowiązania pozabilansowe	rezerwa na odpawy emerytalne	rezerwa na niewykorzystane urlopy	rezerwa na restrukturyzację zatrudnienia	RAZEM
<b>Saldo na koniec poprzedniego okresu</b>	<b>42 262</b>	<b>25 015</b>	<b>10 899</b>	<b>12 148</b>	<b>0</b>	<b>90 324</b>
Rezerwy utworzone	1 163	1 812	-	-	-	2 975
Rezerwy wykorzystane	-9 227	-	-	-	-	-9 227
Rezerwy rozwiązane	-996	-	-	-	-	-996
Przeniesienia księgowe	-50	-	-	-	-	-50
<b>Saldo na koniec okresu</b>	<b>33 152</b>	<b>26 827</b>	<b>10 899</b>	<b>12 148</b>	<b>0</b>	<b>83 026</b>
przewidywany okres rozliczenia rezerwy						
- do 1 roku	33 152	-	-	12 148	-	45 300
- powyżej 1 roku	-	26 827	10 899	-	-	37 726

#### koniec roku 2006

	rezerwa na sprawy sporne	rezerwa na zobowiązania pozabilansowe	rezerwa na odpawy emerytalne	rezerwa na niewykorzystane urlopy	rezerwa na restrukturyzację zatrudnienia	RAZEM
<b>Saldo na koniec poprzedniego okresu</b>	<b>19 340</b>	<b>29 638</b>	<b>11 063</b>	<b>9 824</b>	<b>10 654</b>	<b>80 519</b>
Rezerwy utworzone	32 084	-	354	2 370	592	35 400
Rezerwy wykorzystane	-4 962	-	-	-30	-10 074	-15 066
Rezerwy rozwiązane	-4 200	-4 623	-518	-16	-1 172	-10 529
<b>Saldo na koniec okresu</b>	<b>42 262</b>	<b>25 015</b>	<b>10 899</b>	<b>12 148</b>	<b>0</b>	<b>90 324</b>
przewidywany okres rozliczenia rezerwy						
- do 1 roku	42 262	-	-	12 148	-	54 410
- powyżej 1 roku	-	25 015	10 899	-	-	35 914

#### I półrocze 2006

	rezerwa na sprawy sporne	rezerwa na zobowiązania pozabilansowe	rezerwa na odpawy emerytalne	rezerwa na niewykorzystane urlopy	rezerwa na restrukturyzację zatrudnienia	RAZEM
<b>Saldo na koniec poprzedniego okresu</b>	<b>19 340</b>	<b>29 638</b>	<b>11 063</b>	<b>9 824</b>	<b>10 654</b>	<b>80 519</b>
Rezerwy utworzone	134	-	120	-	-	254
Rezerwy wykorzystane	-4 236	-	-	-	-9 232	-13 468
Rezerwy rozwiązane	-1 641	-1 955	-515	-38	-	-4 149
<b>Saldo na koniec okresu</b>	<b>13 597</b>	<b>27 683</b>	<b>10 668</b>	<b>9 786</b>	<b>1 422</b>	<b>63 156</b>
przewidywany okres rozliczenia rezerwy						
- do 1 roku	11 859	-	-	9 786	1 422	23 067
- powyżej 1 roku	1 738	27 683	10 668	-	-	40 089

### Rezerwa na sprawy sporne

Grupa prowadzi szczegółową ewidencję spraw sądowych oraz innych należności o charakterze roszczeń prawnych. W sprawach, w których na Grupie ciąży obowiązek prawny lub wynikający z ogólnie przyjętych zwyczajów, mający swe źródło w zdarzeniach przeszłych, jak również jeżeli prawdopodobne jest, że wypełnienie tego obowiązku spowoduje konieczność wypływu środków Grupa tworzy rezerwy. Ewentualne przyszłe rozliczenia dokonywane są w ciężar utworzonych rezerw.

Na wykazaną kwotę rezerw składają się rezerwy na:

- 1) sprawy sporne związane z nienależytym wykonaniem umów: 31.254 tys. zł,
- 2) sprawy o charakterze przestępczym: 1.872 tys. zł,
- 3) sprawy dotyczące roszczeń byłych pracowników: 26 tys. zł.

Grupa rozpoznała rezerwy na wszystkie szacowane straty. W niektórych przypadkach Grupa ma prawo do zwrotów środków z tytułu utworzonych rezerw. Jednakże z uwagi na niepewność dotyczącą wpływu spodziewanych korzyści ekonomicznych, Grupa nie rozpoznała aktywów z tego tytułu w sprawozdaniu finansowym.

### Rezerwa na odprawy emerytalne

Grupa tworzy rezerwy na odprawy emerytalne zgodnie z MSR 19. Rezerwy na odprawy emerytalne przyznane w ramach świadczeń z tytułu regulacji wynikających z Kodeksu Pracy szacowane są na podstawie wyceny aktuarialnej. Rezerwa będąca efektem wyceny aktuarialnej ujmowana i aktualizowana jest w okresach rocznych. Dodatkowo w okresach kwartalnych dokonuje się korekt wartości rezerwy na podstawie przeprowadzonych szacunków. Wartość obecna przyszłych zobowiązań z tytułu odpraw emerytalnych wg stanu na dzień 30.06.2007 r. wynosi 10.899 tys. zł. (10.899 tys. zł. wg stanu na 31.12.2006 r.; 10.668 tys. zł. wg stanu na 30.06.2006 r.).

### Restrukturyzacja

Rezerwa na restrukturyzację jest tworzona wówczas, gdy Bank posiada szczegółowy, formalny plan restrukturyzacji określający co najmniej działalność lub część działalności, której dotyczy, podstawowe lokalizacje, miejsce zatrudnienia, funkcje i przybliżoną liczbę pracowników objętych odszkodowaniem, kwotę nakładów do poniesienia oraz termin przeprowadzenia. Warunkiem niezbędnym do utworzenia rezerwy jest również rozpoczęcie restrukturyzacji albo jej publiczne ogłoszenie. Rezerwa na restrukturyzację nie obejmuje przyszłych kosztów operacyjnych.

W związku z rozpoczętą w Banku w IV kwartale 2005 r. procedurą zwolnień grupowych utworzona została rezerwa na restrukturyzację zatrudnienia w łącznej wysokości 11,3 mln zł. W 2006 roku rezerwa została w pełni wykorzystana.

Z ogólnej kwoty rezerw 10,3 mln zł. dotyczyło rezerw na odprawy dla zwalnianych pracowników.

Restrukturyzacja zatrudnienia była efektem prowadzonych w Banku projektów mających na celu optymalizację działania obszaru operacyjnego. Centralizacja wybranych czynności, konsolidacja jednostek operacyjnych oraz ograniczenie działań w zakresie windykacji terenowej na skutek podpisania umów outsourcingowych pozwoliły na redukcję zatrudnienia o 354 osoby.

## 35. Inne zobowiązania

	I półrocze 2007	koniec roku 2006	I półrocze 2006
- wobec pracowników	24 896	20 457	25 656
- z tytułu leasingu	6 880	11 161	18 776
- rozliczenia międzyokresowe	118 170	137 880	98 806
- z tytułu kosztów działania	3 938	5 796	4 520
- z tytułu świadczeń pracowniczych	49 519	62 872	35 340
- z tytułu udzielonych kredytów	2 085	3 971	6 781
- z tytułu prowizji	54 272	52 779	45 686
- z tytułu dystrybucji funduszy powiązanych z lokatą	2 938	5 582	2 638
- pozostałe	5 418	6 880	3 841
- pozostałe zobowiązania	802 092	591 173	582 311
- rozrachunki międzybankowe	523 376	441 194	404 399
- rozrachunki międzyoddziałowe	38 687	14 727	47 178
- rozrachunki publiczno-prawne	32 036	30 583	39 592
- rozliczenia z tytułu obrotu papierami wartościowymi	78 484	0	50
- pozostałe	129 509	104 669	91 092
	<b>952 038</b>	<b>760 671</b>	<b>725 549</b>

Kwota prezentowana w pozycji "rozliczenia z tytułu obrotu papierami wartościowymi" dotyczy nierozliczonej transakcji kupna papierów wartościowych na rachunek klienta.

**Zobowiązania brutto z tytułu leasingu finansowego według terminów zapadalności**

	I półrocze 2007	koniec roku 2006	I półrocze 2006
- poniżej 1 roku	5 972	7 672	9 366
- od 1 roku od 5 lat	932	3 530	7 752
- powyżej 5 lat	0	0	0
<b>Razem</b>	<b>6 904</b>	<b>11 202</b>	<b>17 118</b>

**Wartość bieżąca należnych rat leasingowych według terminów zapadalności**

	I półrocze 2007	koniec roku 2006	I półrocze 2006
- poniżej 1 roku	6 033	8 087	8 595
- od 1 roku od 5 lat	935	3 617	7 453
- powyżej 5 lat	0	0	0
<b>Razem</b>	<b>6 968</b>	<b>11 704</b>	<b>16 048</b>

**Uzgodnienie różnic między zobowiązaniami brutto z tytułu leasingu finansowego a wartością bieżącą minimalnych rat leasingowych**

	I półrocze 2007	koniec roku 2006	I półrocze 2006
- Zobowiązania brutto w tytułu leasingu finansowego	6 904	11 202	17 118
- Niezrealizowane koszty finansowe	64	502	-1 070
<b>- Wartość bieżąca minimalnych rat leasingowych</b>	<b>6 968</b>	<b>11 704</b>	<b>16 048</b>

Grupa jest leasingobiorcą w umowach leasingu finansowego dotyczących części sprzętu informatycznego oraz obiektów stanowiących nieruchomości użytkowane przez Grupę. Umowy te nie przewidują ponoszenia przez leasingobiorcę opłat warunkowych, z postanowień umów leasingowych nie wynikają też ograniczenia. W niektórych przypadkach umowy zawierają możliwość przedłużenia umowy, wykorzystania możliwości zakupu lub zmiany ceny.

### 36. Kapitał akcyjny

Kapitał akcyjny Banku wynosi 130.100.000,00 zł i dzieli się na:

- 9.260.000 akcji zwykłych na okaziciela serii A o wartości nominalnej 10,00 zł każda,
- 3.750.000 akcji zwykłych na okaziciela serii B o wartości nominalnej 10,00 zł każda.

Każda akcja zwykła daje swojemu posiadaczowi prawo do dywidendy i jednego głosu na Walnym Zgromadzeniu Akcjonariuszy Banku.

W I półroczu 2007 oraz w ciągu roku 2006 wysokość kapitału akcyjnego jak również ilość akcji nie uległa zmianie.

### 37. Kapitał z aktualizacji wyceny

	I półrocze 2007	koniec roku 2006	I półrocze 2006
- Kapitał z aktualizacji wyceny aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży	-65 115	42 830	-55 564
- w tym podatek odroczony	16 192	-5 855	15 603
- Kapitał z aktualizacji wyceny aktywów trwałych	53 681	52 263	44 359
- w tym podatek odroczony	-11 072	-9 490	-7 442
<b>Razem</b>	<b>-11 434</b>	<b>95 093</b>	<b>-11 205</b>

*Śródroczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej ING Banku Śląskiego S.A.  
za okres od 1 stycznia 2007 roku do 30 czerwca 2007 roku*

**I półrocze 2007**

	Kapitał z aktualizacji wyceny aktywów finansowych dostępny do sprzedaży	w tym podatek odroczoney	Kapitał z aktualizacji wyceny aktywów trwałych	w tym podatek odroczoney	RAZEM
<b>Kapitał z aktualizacji wyceny na początek okresu</b>	<b>42 830</b>	<b>-5 855</b>	<b>52 263</b>	<b>-9 490</b>	<b>95 093</b>
- zyski/straty z rewaluacji aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży odniesione na kapitał własny	-90 084	17 857	-	-	<b>-90 084</b>
- przeniesienie na wynik finansowy w wyniku sprzedaży aktywów finansowych z portfela dostępnych do sprzedaży	-17 861	4 190	-	-	<b>-17 861</b>
- zbycie środków trwałych	-	-	-233	55	<b>-233</b>
- aktualizacja wyceny środków trwałych	-	-	1 651	-1 637	<b>1 651</b>
<b>Kapitał z aktualizacji wyceny na koniec bieżącego okresu</b>	<b>-65 115</b>	<b>16 192</b>	<b>53 681</b>	<b>-11 072</b>	<b>-11 434</b>

**koniec roku 2006**

	Kapitał z aktualizacji wyceny aktywów finansowych dostępny do sprzedaży	w tym podatek odroczoney	Kapitał z aktualizacji wyceny aktywów trwałych	w tym podatek odroczoney	RAZEM
<b>Kapitał z aktualizacji wyceny na początek okresu</b>	<b>85 797</b>	<b>-18 374</b>	<b>38 055</b>	<b>-7 442</b>	<b>123 852</b>
- zyski/straty z rewaluacji aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży odniesione na kapitał własny	-28 755	9 819	-	-	<b>-28 755</b>
- przeniesienie na wynik finansowy w wyniku sprzedaży aktywów finansowych z portfela dostępnych do sprzedaży	-14 212	2 700	-	-	<b>-14 212</b>
- zbycie środków trwałych	-	-	-2 132	169	<b>-2 132</b>
- aktualizacja wyceny środków trwałych	-	-	16 340	-2 217	<b>16 340</b>
<b>Kapitał z aktualizacji wyceny na koniec bieżącego okresu</b>	<b>42 830</b>	<b>-5 855</b>	<b>52 263</b>	<b>-9 490</b>	<b>95 093</b>

**I półrocze 2006**

	Kapitał z aktualizacji wyceny aktywów finansowych dostępny do sprzedaży	w tym podatek odroczoney	Kapitał z aktualizacji wyceny aktywów trwałych	w tym podatek odroczoney	RAZEM
<b>Kapitał z aktualizacji wyceny na początek okresu</b>	<b>85 797</b>	<b>-18 374</b>	<b>38 055</b>	<b>-7 442</b>	<b>123 852</b>
- zyski/straty z rewaluacji aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży odniesione na kapitał własny	-129 836	31 787	-	-	<b>-129 836</b>
- przeniesienie na wynik finansowy w wyniku sprzedaży aktywów finansowych z portfela dostępnych do sprzedaży	-11 525	2 190	-	-	<b>-11 525</b>
- zbycie środków trwałych	-	-	-30	-	<b>-30</b>
- aktualizacja wyceny środków trwałych	-	-	6 334	-	<b>6 334</b>
<b>Kapitał z aktualizacji wyceny na koniec bieżącego okresu</b>	<b>-55 564</b>	<b>15 603</b>	<b>44 359</b>	<b>-7 442</b>	<b>-11 205</b>

**38. Zyski zatrzymane**

	I półrocze 2007	koniec roku 2006	I półrocze 2006
- Pozostały kapitał zapasowy	35 867	35 468	34 591
- Kapitał rezerwowy	1 505 970	1 378 377	1 378 377
- Fundusz ogólnego ryzyka	530 179	480 179	480 179
- Niepodzielony wynik lat ubiegłych	102 273	51 372	51 764
- Wynik roku bieżącego	335 187	591 355	332 052
<b>Razem</b>	<b>2 509 476</b>	<b>2 536 751</b>	<b>2 276 963</b>

**I półrocze 2007**

	pozostały kapitał zapasowy	kapitał rezerwowy	fundusz ogólnego ryzyka	niepodzielony wynik lat ubiegłych	wynik roku bieżącego	RAZEM
<b>Zyski zatrzymane na początek okresu</b>	<b>35 468</b>	<b>1 378 377</b>	<b>480 179</b>	<b>642 727</b>	<b>0</b>	<b>2 536 751</b>
- zbycie środków trwałych	255	-	-	262	-	<b>517</b>
- podział zysku, w tym:	144	127 593	50 000	-540 716	-	<b>-362 979</b>
- odpis z zysku na kapitał zapasowy	144	-	-	-144	-	<b>0</b>
- odpis z zysku na kapitał rezerwowy	-	127 593	-	-127 593	-	<b>0</b>
- odpis z zysku na fundusz ogólnego ryzyka	-	-	50 000	-50 000	-	<b>0</b>
- wypłata dywidendy	-	-	-	-362 979	-	<b>-362 979</b>
- wynik netto bieżącego okresu	-	-	-	-	340 286	<b>340 286</b>
- udział akcjonariuszy mniejszościowych w wyniku finansowym netto	-	-	-	-	-5 099	<b>-5 099</b>
<b>Zyski zatrzymane na koniec bieżącego okresu</b>	<b>35 867</b>	<b>1 505 970</b>	<b>530 179</b>	<b>102 273</b>	<b>335 187</b>	<b>2 509 476</b>

**koniec roku 2006**

	pozostały kapitał zapasowy	kapitał rezerwowy	fundusz ogólnego ryzyka	niepodzielony wynik lat ubiegłych	wynik roku bieżącego	RAZEM
<b>Zyski zatrzymane na początek okresu</b>	<b>31 396</b>	<b>1 231 839</b>	<b>430 179</b>	<b>607 523</b>	<b>0</b>	<b>2 300 937</b>
- zbycie środków trwałych	-	-	-	2 234	-	2 234
- aktualizacja wyceny środków trwałych	1 411	-	-	-1 411	-	0
- podział zysku, w tym:	2 661	146 538	50 000	-556 974	-	-357 775
- odpis z zysku na kapitał zapasowy	2 661	-	-	-2 661	-	0
- odpis z zysku na kapitał rezerwowy	-	146 538	-	-146 538	-	0
- odpis z zysku na fundusz ogólnego ryzyka	-	-	50 000	-50 000	-	0
- wypłata dywidendy	-	-	-	-357 775	-	-357 775
- wynik netto bieżącego okresu	-	-	-	-	597 951	597 951
- udział akcjonariuszy mniejszościowych w wyniku finansowym netto	-	-	-	-	-6 596	-6 596
<b>Zyski zatrzymane na koniec bieżącego okresu</b>	<b>35 468</b>	<b>1 378 377</b>	<b>480 179</b>	<b>51 372</b>	<b>591 355</b>	<b>2 536 751</b>

**I półrocze 2006**

	pozostały kapitał zapasowy	kapitał rezerwowy	fundusz ogólnego ryzyka	niepodzielony wynik lat ubiegłych	wynik roku bieżącego	RAZEM
<b>Zyski zatrzymane na początek okresu</b>	<b>31 396</b>	<b>1 231 839</b>	<b>430 179</b>	<b>607 523</b>	<b>0</b>	<b>2 300 937</b>
- zbycie środków trwałych	534	-	-	1 215	-	1 749
- podział zysku, w tym:	2 661	146 538	50 000	-556 974	-	-357 775
- odpis z zysku na kapitał zapasowy	2 661	-	-	-2 661	-	0
- odpis z zysku na kapitał rezerwowy	-	146 538	-	-146 538	-	0
- odpis z zysku na fundusz ogólnego ryzyka	-	-	50 000	-50 000	-	0
- wypłata dywidendy	-	-	-	-357 775	-	-357 775
- wynik netto bieżącego okresu	-	-	-	-	335 263	335 263
- udział akcjonariuszy mniejszościowych w wyniku finansowym netto	-	-	-	-	-3 211	-3 211
<b>Zyski zatrzymane na koniec bieżącego okresu</b>	<b>34 591</b>	<b>1 378 377</b>	<b>480 179</b>	<b>51 764</b>	<b>332 052</b>	<b>2 276 963</b>

**Kapitał zapasowy**

Kapitał zapasowy tworzy się z odpisów z zysku po opodatkowaniu, z nadwyżek osiągniętych przy wydawaniu akcji powyżej ich wartości nominalnej oraz z uiszczanych przez akcjonariuszy dopłat, z przeznaczeniem na pokrycie strat bilansowych. Decyzję o wykorzystaniu kapitału zapasowego podejmuje Walne Zgromadzenie.

**Kapitał rezerwowy**

Kapitał rezerwowy tworzony jest niezależnie od kapitału zapasowego z odpisów z zysku po opodatkowaniu, w wysokości uchwalonej przez Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy. Kapitał rezerwowy przeznaczony jest na pokrycie szczególnych strat i wydatków. Decyzję o wykorzystaniu kapitału rezerwowego podejmuje Walne Zgromadzenie.

**Fundusz Ogólnego Ryzyka**

Fundusz ogólnego Ryzyka tworzony jest na podstawie ustawy Prawo Bankowe z zysku po opodatkowaniu i jest przeznaczony na niezidentyfikowane ryzyko działalności bankowej. Decyzje o użyciu funduszu podejmuje Zarząd.

**39. Hiperinflacja**

Zgodnie z wymogami MSSF 1 (Zastosowanie Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej po raz pierwszy) Grupa Kapitałowa ma obowiązek zastosować do sporządzania sprawozdań finansowych MSR 29 (Sprawozdawczość finansowa w warunkach hiperinflacji) retrospektywnie.

Na podstawie paragrafu 24 MSR 29 "Sprawozdawczość finansowa w warunkach hiperinflacji" składniki kapitału własnego przekształca się przy zastosowaniu ogólnego indeksu cen, począwszy od daty, w której kapitały te zostały wniesione lub powstały w inny sposób za okres, w którym gospodarka, w której dany podmiot prowadzi działalność, była gospodarką w myśl MSR 29 hiperinflacyjną.

Efekt przeliczenia odpowiednich składników kapitału własnego wskaźnikami inflacji powinien zostać ujęty drugostronnie w niepodzielonym wyniku finansowym lat ubiegłych. Zastosowanie przepisów paragrafu 24 MSR 29 spowodowałoby wzrost kapitału akcyjnego i kapitału zapasowego - nadwyżki ceny emisyjnej akcji nad ich wartością nominalną o kwotę 460.500 tys. zł i jednocześnie obciążenie w takiej wysokości niepodzielonego wyniku finansowego lat ubiegłych.

Pełne wprowadzenie wymogów MSR 29 rodziłoby skutki prawne w związku z koniecznością zmiany kapitału akcyjnego na podstawie Kodeksu Spółek Handlowych i Prawa Bankowego. Jednocześnie z uwagi na fakt, że efekty przeszacowania, o których mowa powyżej, nie mają wpływu na zmianę wartości aktywów netto Grupy Kapitałowej, Zarząd Banku uważa, że ujęcie takie nie miałoby istotnego wpływu na prawidłowość i rzetelność przedstawienia sytuacji finansowej prezentowanej w niniejszym sprawozdaniu.

**40. Struktura bilansu według walut**

I półrocze 2007

BILANS SKONSOLIDOWANY (w tys. PLN)									
	PLN	EUR w przeliczeniu na PLN	USD w przeliczeniu na PLN	CHF w przeliczeniu na PLN	w walucie	pozaostat waluty (w przeliczeniu na PLN)	RAZEM		
<b>A K T Y W A</b>									
- Kasa, środki w Banku Centralnym	2 414 605	175 936	16 475	186	5 866	82	2 608 866		
- Lokaty w innych bankach oraz kredyty i pożyczki udzielone innym bankom	7 031 659	2 188 078	8 403 212	89 152	3 002 327	39 222	18 078 943		
- Aktywa finansowe wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	5 546 394	965 768	78 968	0	28 214	0	6 591 553		
- Inwestycyjne aktywa finansowe	9 574 504	272	18 987	0	6 764	0	9 593 763		
- Pochodne instrumenty zabezpieczające	3 770	0	0	0	0	0	3 770		
- Kredyty i pożyczki udzielone klientom	13 103 463	1 268 044	102 359	76 819	36 571	33 796	14 567 176		
- Inwestycje w jednostki podporządkowane	77 028	0	0	0	0	0	77 028		
- Nieruchomości inwestycyjne	149 127	0	0	0	0	0	149 127		
- Rzeczowe aktywa trwałe	552 471	0	0	0	0	0	552 471		
- Wartości niematerialne	319 332	0	0	0	0	0	319 332		
- Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży	254	0	0	0	0	0	254		
- Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	99 527	0	0	0	0	0	99 527		
- Pozostałe aktywa	154 402	243	157	1	56	0	154 813		
<b>A k t y w a r a z e m</b>	<b>39 026 536</b>	<b>4 598 341</b>	<b>8 620 158</b>	<b>166 158</b>	<b>3 079 838</b>	<b>73 100</b>	<b>52 796 623</b>		
<b>P A S Y W A</b>									
<b>ZOBOWIĄZANIA</b>									
- Zobowiązania wobec Banku Centralnego	0	0	0	0	0	0	0		
- Zobowiązania wobec innych banków	2 189 766	10 362	1 484 370	151 211	530 340	66 525	3 868 436		
- Zobowiązania finansowe wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	3 538 430	276 300	122 492	188	43 764	83	3 937 933		
- Pochodne instrumenty zabezpieczające	0	0	0	0	0	0	0		
- Zobowiązania wobec klientów	34 405 237	3 863 231	1 726 514	3 791	616 854	1 668	40 253 416		
- Rezerwy	79 808	2 771	434	0	155	0	83 026		
- Zobowiązania z tytułu bieżącego podatku dochodowego	50 986	0	0	0	0	0	50 986		
- Inne zobowiązania	857 495	15 244	854	0	305	0	952 038		
<b>Zobowiązania ogółem</b>	<b>41 121 722</b>	<b>4 167 908</b>	<b>3 334 664</b>	<b>155 190</b>	<b>1 191 418</b>	<b>68 276</b>	<b>49 145 835</b>		
<b>KAPITAŁY</b>									
- Kapitał akcyjny	130 100	0	0	0	0	0	130 100		
- Kapitał zapasowy - nadwyżka ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej	993 750	0	0	0	0	0	993 750		
- Kapitał z aktualizacji wyceny aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży	-46 128	0	-18 987	0	-6 784	0	-65 115		
- Kapitał z aktualizacji wyceny aktywów trwałych	53 681	0	0	0	0	0	53 681		
- Zyski zatrzymane	2 509 476	0	0	0	0	0	2 509 476		
<b>Kapitały własne jednostki dominującej</b>	<b>3 640 879</b>	<b>0</b>	<b>-18 987</b>	<b>0</b>	<b>-6 784</b>	<b>0</b>	<b>3 621 892</b>		
- Kapitały mniejszości	28 896	0	0	0	0	0	28 896		
<b>Kapitały własne ogółem</b>	<b>3 669 775</b>	<b>0</b>	<b>-18 987</b>	<b>0</b>	<b>-6 784</b>	<b>0</b>	<b>3 650 788</b>		
<b>Pasywa razem</b>	<b>44 791 497</b>	<b>4 167 908</b>	<b>3 315 677</b>	<b>155 190</b>	<b>1 184 634</b>	<b>68 276</b>	<b>52 796 623</b>		

koniec roku 2006

BILANS SKONSOLIDOWANY (w tys. PLN)									
	PLN	EUR		USD		CHF		pozostałe waluty (w przeliczeniu na PLN)	RAZEM
		w przeliczeniu na PLN	w walucie	w przeliczeniu na PLN	w walucie	w przeliczeniu na PLN	w walucie		
AKTYWA									
- Kasa, środki w Banku Centralnym	1 025 567	103 993	27 144	16 077	5 524	169	71	2 094	1 147 900
- Lokaty w innych bankach oraz kredyty i pożyczki udzielone innym bankom	2 434 761	1 986 393	518 478	9 016 203	3 097 819	26 358	11 055	50 183	13 513 898
- Aktywa finansowe wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	6 961 285	38 398	10 022	58 079	19 955	225	94	128	7 058 115
- Inwestycyjne aktywa finansowe	12 602 770	276	72	11 868	4 078	0	0	0	12 614 914
- Pochodne instrumenty zabezpieczające	3 329	0	0	0	0	0	0	0	3 329
- Kredyty i pożyczki udzielone klientom	11 140 757	1 476 828	385 474	154 212	52 985	71 831	30 128	24 446	12 868 074
- Inwestycje w jednostki podporządkowane	90 309	0	0	0	0	0	0	0	90 309
- Nieruchomości inwestycyjne	145 970	0	0	0	0	0	0	0	145 970
- Rzeczowe aktywa trwałe	571 065	0	0	0	0	0	0	0	571 065
- Wartości niematerialne	317 661	0	0	0	0	0	0	0	317 661
- Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży	224	0	0	0	0	0	0	0	224
- Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	38 132	0	0	0	0	0	0	0	38 132
- Pozostałe aktywa	90 900	5 904	1 541	225	77	3	1	82	97 114
Aktywa razem	35 422 730	3 611 792	942 731	9 256 664	3 180 438	98 586	41 349	76 933	48 466 705
PASywa									
ZOBOWIĄZANIA									
- Zobowiązania wobec Banku Centralnego	696 000	0	0	0	0	0	0	0	696 000
- Zobowiązania wobec innych banków	1 066 839	27 488	7 175	295 075	101 383	1 884	790	9 863	1 401 149
- Zobowiązania finansowe wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	3 026 659	19 332	5 046	63 813	21 925	192	81	1 217	3 111 213
- Pochodne instrumenty zabezpieczające	0	0	0	0	0	0	0	0	0
- Zobowiązania wobec Klientów	38 252 565	137 154	35 799	151 351	52 002	726	305	19 627	38 561 423
- Rezerwy	90 324	0	0	0	0	0	0	0	90 324
- Zobowiązania z tytułu bieżącego podatku dochodowego	67 532	0	0	0	0	0	0	0	67 532
- Inne zobowiązania	751 766	8 373	2 185	527	181	5	2	0	760 671
Zobowiązania ogółem	43 951 685	192 347	50 205	510 766	175 491	2 807	1 178	30 707	44 688 312
KAPITAŁY									
- Kapitał akcyjny	130 100	0	0	0	0	0	0	0	130 100
- Kapitał zapasowy - nadwyżka ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej	993 750	0	0	0	0	0	0	0	993 750
- Kapitał z aktualizacji wyceny aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży	42 830	0	0	0	0	0	0	0	42 830
- Kapitał z aktualizacji wyceny aktywów trwałych	52 263	0	0	0	0	0	0	0	52 263
- Zyski zatrzymane	2 536 751	0	0	0	0	0	0	0	2 536 751
Kapitały własne jednostki dominującej	3 755 694	0	0	0	0	0	0	0	3 755 694
- Kapitały mniejszości	22 699	0	0	0	0	0	0	0	22 699
Kapitały własne ogółem	3 778 393	0	0	0	0	0	0	0	3 778 393
Pasywa razem	47 730 078	192 347	50 205	510 766	175 491	2 807	1 178	30 707	48 466 705

I półrocze 2006

BILANS SKONSOLIDOWANY (w tys. PLN)									
	PLN	EUR w przeliczeniu na PLN	USD w przeliczeniu na PLN	CHF w przeliczeniu na PLN	w walucie	CHF w walucie	pozostałe waluty (w przeliczeniu na PLN)	RAZEM	
<b>A K T Y W A</b>									
- Kasa, środki w Banku Centralnym	1 114 020	111 465	3 695	209	1 161	81	1 599	1 230 988	
- Lokaty w innych bankach oraz kredyty i pożyczki udzielone innym bankom	2 240 217	1 572 999	7 393 777	11 628	2 323 918	4 506	51 246	11 269 867	
- Aktywa finansowe wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	5 735 919	28 514	68 600	8	21 561	3	3 385	5 836 426	
- Inwestycyjne aktywa finansowe	12 214 582	292	6 293	0	1 978	0	0	12 221 167	
- Pochodne instrumenty zabezpieczające	0	0	0	0	0	0	0	0	
- Kredyty i pożyczki udzielone klientom	9 299 360	1 575 692	174 369	79 260	54 805	30 717	35 785	11 164 466	
- Inwestycje w jednostki podporządkowane	67 627	0	0	0	0	0	0	67 627	
- Nieruchomości inwestycyjne	147 656	0	0	0	0	0	0	147 656	
- Rzeczowe aktywa trwałe	595 380	0	0	0	0	0	0	595 380	
- Wartości niematerialne	325 871	0	0	0	0	0	0	325 871	
- Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży	1 882	0	0	0	0	0	0	1 882	
- Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	150 046	0	0	0	0	0	0	150 046	
- Pozostałe aktywa	101 541	6 672	188	8	59	3	45	108 454	
<b>A k t y w a r a z e m</b>	<b>31 994 101</b>	<b>3 295 634</b>	<b>7 646 922</b>	<b>91 113</b>	<b>2 403 482</b>	<b>35 310</b>	<b>92 060</b>	<b>43 119 830</b>	
<b>P A S Y W A</b>									
<b>ZOBOWIĄZANIA</b>									
- Zobowiązania wobec Banku Centralnego	0	0	0	0	0	0	0	0	
- Zobowiązania wobec innych banków	1 704 014	53 771	171 573	1	53 927	1	15 291	1 944 650	
- Zobowiązania finansowe wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	3 760 609	23 382	72 818	1 128	22 887	437	4 443	3 862 380	
- Pochodne instrumenty zabezpieczające	2 111	0	0	0	0	0	0	2 111	
- Zobowiązania wobec Klientów	28 501 480	2 829 591	1 645 046	13 291	517 050	5 151	73 481	33 062 889	
- Rezerwy	56 874	4 361	1 889	0	594	0	32	63 156	
- Zobowiązania z tytułu bieżącego podatku dochodowego	49 600	0	0	0	0	0	0	49 600	
- Inne zobowiązania	709 071	15 720	747	0	235	0	11	725 549	
<b>Z o b o w i ą z a n i a o g ół e m</b>	<b>34 783 759</b>	<b>2 926 825</b>	<b>1 892 073</b>	<b>14 420</b>	<b>594 693</b>	<b>5 588</b>	<b>93 258</b>	<b>39 710 335</b>	
<b>KAPITAŁY</b>									
- Kapitał akcyjny	130 100	0	0	0	0	0	0	130 100	
- Kapitał zapasowy - nadwyżka ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej	993 750	0	0	0	0	0	0	993 750	
- Kapitał z aktualizacji wyceny aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży	-61 856	0	6 292	0	1 978	0	0	-55 564	
- Kapitał z aktualizacji wyceny aktywów trwałych	44 359	0	0	0	0	0	0	44 359	
- Zyski zatrzymane	2 276 963	0	0	0	0	0	0	2 276 963	
<b>Kapitały własne jednostki dominującej</b>	<b>3 383 316</b>	<b>0</b>	<b>6 292</b>	<b>0</b>	<b>1 978</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>3 389 608</b>	
- Kapitały mniejszości	19 887	0	0	0	0	0	0	19 887	
<b>Kapitały własne ogółem</b>	<b>3 403 203</b>	<b>0</b>	<b>6 292</b>	<b>0</b>	<b>1 978</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>3 409 495</b>	
<b>Pasywa razem</b>	<b>38 186 962</b>	<b>2 926 825</b>	<b>1 898 365</b>	<b>14 420</b>	<b>596 671</b>	<b>5 588</b>	<b>93 258</b>	<b>43 119 830</b>	

#### 41. Pozycje pozabilansowe

	I półrocze 2007	koniec roku 2006	I półrocze 2006
- Zobowiązania warunkowe udzielone	13 043 342	13 817 539	9 345 434
- Zobowiązania warunkowe otrzymane	9 496 147	10 530 245	10 526 285
- Pozabilansowe instrumenty finansowe	178 185 130	157 144 424	153 972 301
<b>Razem</b>	<b>200 724 619</b>	<b>181 492 208</b>	<b>173 844 020</b>

#### 42. Zobowiązania warunkowe

##### **Zobowiązania udzielone**

Grupa posiada zobowiązania do udzielenia kredytów. Na zobowiązania te składają się zatwierdzone kredyty, limity na kartach kredytowych oraz limity zadłużenia w rachunku bieżącym.

Grupa wystawia gwarancje i akredytywy, które stanowią zabezpieczenie wywiązania się klientów Grupy ze swoich zobowiązań wobec podmiotów trzecich.

Z tytułu udzielonych zobowiązań warunkowych Grupa pobiera prowizje, które są rozliczane zgodnie z charakterystyką danego instrumentu.

Wartości zobowiązań warunkowych wynikające z kontraktów z podziałem na kategorie zostały zaprezentowane w poniższej tabeli. Wartości gwarancji i akredytów pokazane w poniższej tabeli odzwierciedlają maksymalną możliwą do poniesienia stratę, jaka byłaby ujawniona na dzień bilansowy, gdyby klienci w całości nie wywiązali się ze swoich zobowiązań.

	I półrocze 2007	koniec roku 2006	I półrocze 2006
- Limity na kartach kredytowych	970 954	660 563	563 269
- Niewykorzystane linie kredytowe	6 488 990	6 217 846	5 300 371
- Niewykorzystane kredyty w rachunku bieżącym	1 976 812	1 790 166	2 085 519
- Gwarancje i akredytywy	1 860 104	1 442 839	1 348 775
- Depozyty do wydania	1 746 482	3 706 125	47 500
<b>Razem</b>	<b>13 043 342</b>	<b>13 817 539</b>	<b>9 345 434</b>

Na zobowiązania warunkowe dotyczące finansowania obarczone ryzykiem wystąpienia straty z tytułu utraty wartości aktywów tworzone są rezerwy. Jeśli na dzień bilansowy w odniesieniu do zobowiązań warunkowych istnieją obiektywne dowody utraty wartości aktywów Bank tworzy rezerwę równą różnicy pomiędzy statystycznie oszacowaną częścią zaangażowania pozabilansowego (ekwiwalent bilansowy bieżących pozycji pozabilansowych) i wartością bieżącą oszacowanych przyszłych przepływów pieniężnych. Wobec pozabilansowej formy zobowiązania warunkowego wartość wyliczonej rezerwy nie obniża wartości bilansowej aktywów i jest ujmowana w bilansie Banku oraz w rachunku zysków i strat. Rezerwy na zobowiązania pozabilansowe prezentowane są w bilansie Grupy w pozycji "Rezerwy" oraz w nocie objaśniającej nr 34.

##### **Zobowiązania otrzymane**

	I półrocze 2007	koniec roku 2006	I półrocze 2006
Zobowiązania warunkowe o charakterze gwarancyjnym	9 345 291	10 418 776	10 440 502
Zobowiązania warunkowe dotyczące finansowania	150 856	111 469	85 783
<b>Razem</b>	<b>9 496 147</b>	<b>10 530 245</b>	<b>10 526 285</b>

##### **Informacja o gwarancjach emisji udzielonych innym emitentom**

W I półroczu 2007 Grupa nie zawarła żadnej umowy na gwarantowanie emisji papierów komercyjnych.

W 2006 roku Grupa była gwarantem dla emisji papierów komercyjnych dwóch podmiotów budżetowych oraz jednego podmiotu sektora paliwowego. Łączna kwota gwarancji wynosiła 58,5 mln zł, z czego wykorzystano 6 mln zł.

### 43. Pozabilansowe instrumenty finansowe

#### I półrocze 2007

	Wartość nominalna instrumentów o terminie pozostającym do realizacji			Razem	Wycena do wartości godziwej	
	poniżej 3 miesięcy	od 3 m-cy do 1 roku	powyżej 1 roku		Aktywa	Pasywa
<b>Instrumenty pochodne na stopę procentową</b>						
Kontrakty na przyszłą stopę procentową (FRA)	5 000 000	26 570 275	800 000	32 370 275	9 419	11 904
Swapy na stopę procentową (IRS)	31 053 598	21 330 193	18 928 029	71 311 820	348 908	303 118
Opcje CAP	0	0	406 893	406 893	2 219	2 219
<b>Razem</b>	<b>36 053 598</b>	<b>47 900 468</b>	<b>20 134 922</b>	<b>104 088 988</b>	<b>360 546</b>	<b>317 241</b>
<b>Walutowe instrumenty pochodne</b>						
Kontrakty walutowe (swap, forward)	21 139 351	15 801 911	1 693 617	38 634 879	330 673	368 182
CIRS	-	-	-	0	71 893	10 262
Opcje walutowe (nabyte)	978 031	1 691 520	50 564	2 720 115	21 801	0
Opcje walutowe (sprzedane)	1 317 113	1 615 475	28 913	2 961 501	0	31 912
<b>Razem</b>	<b>23 434 495</b>	<b>19 108 906</b>	<b>1 773 094</b>	<b>44 316 495</b>	<b>424 367</b>	<b>410 356</b>
<b>Bieżące transakcje pozabilansowe</b>						
Operacje wymiany walutowej	22 239 658	0	0	22 239 658	7 040	11 660
Operacje papierami wartościowymi	6 812 072	0	0	6 812 072	-275	12 990
<b>Razem</b>	<b>29 051 730</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>29 051 730</b>	<b>6 765</b>	<b>24 650</b>
<b>Instrumenty pochodne na indeks giełdowy</b>						
Opcje na indeks giełdowy (nabyte)	0	21 666	342 272	363 938	61 841	0
Opcje na indeks giełdowy (sprzedane)	0	21 666	342 313	363 979	0	61 794
<b>Razem</b>	<b>0</b>	<b>43 332</b>	<b>684 585</b>	<b>727 917</b>	<b>61 841</b>	<b>61 794</b>
<b>Razem</b>	<b>88 539 823</b>	<b>67 052 706</b>	<b>22 592 601</b>	<b>178 185 130</b>	<b>853 519</b>	<b>814 041</b>

#### koniec roku 2006

	Wartość nominalna instrumentów o terminie pozostającym do realizacji			Razem	Wycena do wartości godziwej	
	poniżej 3 miesięcy	od 3 m-cy do 1 roku	powyżej 1 roku		Aktywa	Pasywa
<b>Instrumenty pochodne na stopę procentową</b>						
Kontrakty na przyszłą stopę procentową (FRA)	2 000 000	32 305 065	700 000	35 005 065	11 069	12 095
Swapy na stopę procentową (IRS)	15 461 715	19 263 854	15 198 759	49 924 328	424 426	321 706
<b>Razem</b>	<b>17 461 715</b>	<b>51 568 919</b>	<b>15 898 759</b>	<b>84 929 393</b>	<b>435 495</b>	<b>333 801</b>
<b>Walutowe instrumenty pochodne</b>						
Kontrakty walutowe (swap, forward)	25 613 568	12 539 505	2 050 699	40 203 772	396 502	421 332
CIRS	-	-	-	-	80 378	11 983
Opcje walutowe (nabyte)	560 209	589 950	1 082	1 151 241	9 881	0
Opcje walutowe (sprzedane)	315 268	940 759	1 118	1 257 145	0	15 501
<b>Razem</b>	<b>26 489 045</b>	<b>14 070 214</b>	<b>2 052 899</b>	<b>42 612 158</b>	<b>486 761</b>	<b>448 816</b>
<b>Bieżące transakcje pozabilansowe</b>						
Operacje wymiany walutowej	24 680 691	0	0	24 680 691	986	7 662
Operacje papierami wartościowymi	4 433 562	0	0	4 433 562	2 885	198
<b>Razem</b>	<b>29 114 253</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>29 114 253</b>	<b>3 871</b>	<b>7 860</b>
<b>Instrumenty pochodne na indeks giełdowy</b>						
Opcje na indeks giełdowy (nabyte)	0	0	244 310	244 310	38 446	0
Opcje na indeks giełdowy (sprzedane)	0	0	244 310	244 310	0	38 445
<b>Razem</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>488 620</b>	<b>488 620</b>	<b>38 446</b>	<b>38 445</b>
<b>Razem</b>	<b>73 065 013</b>	<b>65 639 133</b>	<b>18 440 278</b>	<b>157 144 424</b>	<b>964 573</b>	<b>828 922</b>

#### I półrocze 2006

	Wartość nominalna instrumentów o terminie pozostającym do realizacji			Razem	Wycena do wartości godziwej	
	poniżej 3 miesięcy	od 3 m-cy do 1 roku	powyżej 1 roku		Aktywa	Pasywa
<b>Instrumenty pochodne na stopę procentową</b>						
Kontrakty na przyszłą stopę procentową (FRA)	2 000 000	33 390 632	2 650 000	38 040 632	12 521	16 523
Swapy na stopę procentową (IRS)	11 599 280	23 527 558	12 774 777	47 901 615	540 032	457 380
<b>Razem</b>	<b>13 599 280</b>	<b>56 918 190</b>	<b>15 424 777</b>	<b>85 942 247</b>	<b>552 553</b>	<b>473 903</b>
<b>Walutowe instrumenty pochodne</b>						
Kontrakty walutowe (swap, forward)	19 418 730	20 183 716	2 558 804	42 161 250	239 124	529 239
CIRS	-	-	-	-	65 826	6 983
Opcje walutowe (nabyte)	1 015 807	573 987	62 440	1 652 234	26 826	0
Opcje walutowe (sprzedane)	1 052 008	538 730	62 440	1 653 178	0	30 631
<b>Razem</b>	<b>21 486 545</b>	<b>21 296 433</b>	<b>2 683 684</b>	<b>45 466 662</b>	<b>331 776</b>	<b>566 853</b>
<b>Bieżące transakcje pozabilansowe</b>						
Operacje wymiany walutowej	16 916 532	0	0	16 916 532	13 862	12 312
Operacje papierami wartościowymi	5 317 918	0	0	5 317 918	0	0
<b>Razem</b>	<b>22 234 450</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>22 234 450</b>	<b>13 862</b>	<b>12 312</b>
<b>Instrumenty pochodne na indeks giełdowy</b>						
Opcje na indeks giełdowy (nabyte)	0	0	164 471	164 471	15 471	0
Opcje na indeks giełdowy (sprzedane)	0	0	164 471	164 471	0	15 471
<b>Razem</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>328 942</b>	<b>328 942</b>	<b>15 471</b>	<b>15 471</b>
<b>Razem</b>	<b>57 320 275</b>	<b>78 214 623</b>	<b>18 437 403</b>	<b>153 972 301</b>	<b>913 662</b>	<b>1 068 539</b>

### Kontrakty walutowe

Tabela poniżej podsumowuje, w podziale na główne waluty, umowne wartości kontraktów walutowych forward, swap oraz opcji, wraz ze szczegółami okresu pozostałego do terminu zapadalności danego kontraktu. Wartości w walucie obcej są przeliczane po kursach obowiązujących na dzień bilansowy.

	I półrocze 2007	koniec roku 2006	I półrocze 2006
<b>PLN</b>			
Poniżej 3 miesięcy	9 968 688	17 491 056	8 254 611
Od 3 miesięcy do 1 roku	7 191 901	8 787 456	9 234 035
Powyżej 1 roku	933 680	1 117 934	1 359 741
<b>EUR</b>			
Poniżej 3 miesięcy	5 323 858	3 089 703	5 171 667
Od 3 miesięcy do 1 roku	5 769 428	3 336 287	5 954 915
Powyżej 1 roku	573 270	704 936	970 118
<b>USD</b>			
Poniżej 3 miesięcy	7 926 357	5 621 511	7 486 046
Od 3 miesięcy do 1 roku	6 124 149	1 940 650	6 038 211
Powyżej 1 roku	245 243	230 030	353 394
<b>GBP</b>			
Poniżej 3 miesięcy	22 402	61 176	389 089
Od 3 miesięcy do 1 roku	2 800	3 211	0
Powyżej 1 roku	0	0	0
<b>pozostałe waluty</b>			
Poniżej 3 miesięcy	193 190	225 599	185 132
Od 3 miesięcy do 1 roku	20 629	2 609	69 273
Powyżej 1 roku	20 900	0	430
<b>Razem</b>	<b>44 316 495</b>	<b>42 612 158</b>	<b>45 466 662</b>

### Wbudowane instrumenty pochodne

Grupa posiada depozyty w PLN i USD, w które wbudowane są instrumenty pochodne. Instrumentami wbudowanymi są opcje walutowe oraz opcje na indeksy giełdowe, na indeksy rynku towarowego i na jednostki uczestnictwa w funduszach inwestycyjnych. Wartość wyceny instrumentów wbudowanych na dzień 30.06.2007 r. wynosi 38.952 tys. zł. (31.12.2006 r.: 32.900 tys. zł; 30.06.2006 r.: 12.423 tys. zł).

## 44. Rachunkowość zabezpieczeń

### Rachunkowość zabezpieczenia wartości godziwej

W sporządzonym na dzień 30.06.2007 r. sprawozdaniu finansowym Grupa stosuje rachunkowość zabezpieczenia wartości godziwej papierów wartościowych oraz nieruchomości.

#### Zabezpieczenie wartości godziwej papierów wartościowych

Zabezpieczanym ryzykiem jest zmiana wartości godziwej składnika aktywów finansowych na skutek zmian stóp procentowych. Przedmiotem zabezpieczenia jest wartość godziwa instrumentu dłużnego w PLN o stałej stopie procentowej tj. pozycja (część pozycji) na danym papierze wartościowym zaliczanym do portfela aktywów dostępnych do sprzedaży (AFS), który na moment ustanowienia powiązania zabezpieczającego posiada określoną wartość godziwą odniesioną na fundusz z aktualizacji wyceny. Zabezpieczeniu podlega wartość godziwa tego składnika aktywów finansowych na skutek zmian stóp procentowych.

Instrumentem zabezpieczającym jest Interest Rate Swap w PLN zamieniający stałą stopę procentową na zmienną. Powyższe sprawia, że wartość godziwa instrumentu zabezpieczającego wykazuje tendencje odwrotną niż wartość godziwa pozycji zabezpieczanej. W związku z tym, dzięki ustanowieniu powiązania zabezpieczającego, w rachunku wyników uzyskiwany jest efekt wzajemnego kompensowania się zmian wartości godziwej instrumentu zabezpieczającego i pozycji zabezpieczanej z tytułu zabezpieczonego ryzyka. Ponieważ zabezpieczeniu podlega tylko jeden rodzaj ryzyka (ryzyko zmiany stóp procentowych), zmiany wartości godziwej pozycji zabezpieczanej wynikające z pozostałych niezabezpieczonych ryzyk są odnoszone na fundusz z aktualizacji wyceny.

Wycena transakcji zabezpieczającej oraz zabezpieczanej zaprezentowana jest w rachunku zysków i strat w nocie "Wynik na instrumentach finansowych wycenianych przez rachunek zysków i strat oraz rewaluacja".

Wycena transakcji zabezpieczanej zaprezentowana jest w bilansie w pozycji "Inwestycyjne aktywa finansowe".

Wartość godziwa instrumentów objętych rachunkowością zabezpieczenia wartości godziwej papierów wartościowych

**I półrocze 2007**

	wartość nominalna	wartość godziwa
<u>Instrumenty zabezpieczane</u>		
- dłużne papiery wartościowe z portfela dostępnych do sprzedaży	50 000	48 541
- obligacje Skarbu Państwa	50 000	48 541
<u>Instrument zabezpieczający</u>		
- Interest Rate Swap	50 000	935

Dla instrumentu zabezpieczającego jako wartość godziwą podano wartość wyceny bilansowej.

Zabezpieczenie wartości godziwej nieruchomości

Zabezpieczanym ryzykiem jest zmiana wartości godziwej nieruchomości (budynek spółki zależnej - Centrum Banku Śląskiego Sp. z o.o., w którym znajduje się Centrala ING Banku Śląskiego w Katowicach) z tytułu zmiany spotowego kursu EUR/PLN, a instrumentem zabezpieczającym jest transakcja walutowa typu forward. Wartość nominalna transakcji zabezpieczającej jest aktualizowana stosownie do aktualizacji wartości budynku dokonanych przez niezależnego rzeczoznawcę.

Na dzień 30.06.2007 r. strata z tytułu wyceny pozycji zabezpieczanej w wysokości 2.672 tys. zł pomniejszona o odroczony podatek dochodowy w wysokości 508 tys. zł zmniejszyła wynik finansowy Grupy.

Na dzień 30.06.2007 wycena transakcji zabezpieczającej była dodatnia i wynosiła 2.599 tys. zł w porównaniu z ujemną wyceną wynoszącą -7.647 tys. zł według stanu na 30.06.2006 r..

Wycena transakcji zabezpieczanej oraz zabezpieczającej zaprezentowana jest w rachunku zysków i strat w pozycji "Pozostałe przychody i koszty operacyjne".

Wycena transakcji zabezpieczanej jest zaprezentowana w bilansie w pozycji "Rzeczowe aktywa trwałe".

***Rachunkowość zabezpieczenia przepływów pieniężnych***

W sprawozdaniu finansowym na dzień 30.06.2007 r. Grupa nie stosowała rachunkowości zabezpieczenia przepływów pieniężnych.

## 45. Wartość godziwa

***Wartość godziwa aktywów i zobowiązań finansowych***

Wartość godziwa to kwota, za jaką składnik aktywów mógłby być wymieniony, lub zobowiązanie wykonane, pomiędzy dobrze poinformowanymi i zainteresowanymi stronami w bezpośrednio zawartej transakcji, innej niż sprzedaż pod przymusem lub likwidacja i jest najlepiej odzwieczona przez cenę rynkową, jeśli jest dostępna.

Poniżej znajduje się podsumowanie wartości bilansowych i godziwych dla każdej grupy aktywów i pasywów, które nie są prezentowane w grupowym bilansie w wartości godziwej. W celu oszacowania wartości godziwej aktywów i pasywów użyto odpowiednio cen kupna i sprzedaży. W przypadku aktywów i zobowiązań finansowych o charakterze krótkoterminowym zakłada się, że wartość bilansowa tych instrumentów jest w przybliżeniu równa ich wartości godziwej.

*Śródroczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej ING Banku Śląskiego S.A.  
za okres od 1 stycznia 2007 roku do 30 czerwca 2007 roku*

**I półrocze 2007**

	<b>Wartość bilansowa</b>	<b>Wartość godziwa</b>
<b>Aktywa</b>		
Kasa, środki w Banku Centralnym	2 608 866	2 608 866
Lokaty w innych bankach oraz kredyty i pożyczki udzielone innym bankom	18 078 943	18 078 943
Aktywa finansowe wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	6 591 553	6 591 553
Inwestycyjne aktywa finansowe	9 593 763	9 593 763
Pochodne instrumenty zabezpieczające	3 770	3 770
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	14 567 176	14 579 905
Inwestycje w jednostki podporządkowane	77 028	77 028
<b>Pasywa</b>		
Zobowiązania wobec Banku Centralnego	0	0
Zobowiązania wobec innych banków	3 868 436	3 868 436
Zobowiązania finansowe wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	3 937 933	3 937 933
Pochodne instrumenty zabezpieczające	0	0
Zobowiązania wobec klientów	40 253 416	40 248 763

**koniec roku 2006**

	<b>Wartość bilansowa</b>	<b>Wartość godziwa</b>
<b>Aktywa</b>		
Kasa, środki w Banku Centralnym	1 147 900	1 147 900
Lokaty w innych bankach oraz kredyty i pożyczki udzielone innym bankom	13 513 898	13 513 898
Aktywa finansowe wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	7 058 115	7 058 115
Inwestycyjne aktywa finansowe	12 614 914	12 614 914
Pochodne instrumenty zabezpieczające	3 329	3 329
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	12 868 074	12 956 099
Inwestycje w jednostki podporządkowane	90 309	90 309
<b>Pasywa</b>		
Zobowiązania wobec Banku Centralnego	696 000	696 000
Zobowiązania wobec innych banków	1 401 149	1 401 149
Zobowiązania finansowe wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	3 111 213	3 111 213
Pochodne instrumenty zabezpieczające	0	0
Zobowiązania wobec klientów	38 561 423	38 553 466

**I półrocze 2006**

	<b>Wartość bilansowa</b>	<b>Wartość godziwa</b>
<b>Aktywa</b>		
Kasa, środki w Banku Centralnym	1 230 988	1 230 988
Lokaty w innych bankach oraz kredyty i pożyczki udzielone innym bankom	11 269 867	11 269 867
Aktywa finansowe wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	5 836 426	5 836 426
Inwestycyjne aktywa finansowe	12 221 167	12 221 167
Pochodne instrumenty zabezpieczające	0	0
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	11 164 466	11 285 229
Inwestycje w jednostki podporządkowane	67 627	67 627
<b>Pasywa</b>		
Zobowiązania wobec Banku Centralnego	0	0
Zobowiązania wobec innych banków	1 944 650	1 944 650
Zobowiązania finansowe wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	3 862 380	3 862 380
Pochodne instrumenty zabezpieczające	2 111	2 111
Zobowiązania wobec klientów	33 062 889	32 997 889

### **Określenie wartości godziwej**

Bank ujawnia dane nt. wartości godziwej kredytów i depozytów zaliczanych do grup aktywów finansowych wycenianych według zamortyzowanego kosztu z uwzględnieniem efektywnej stopy procentowej oraz zobowiązań finansowych wycenianych według zamortyzowanego kosztu z uwzględnieniem efektywnej stopy procentowej.

Dla potrzeb wyliczeń wykorzystywana jest krzywa rentowności zawierająca ceny transferowe które są kalkulowane na podstawie:

- PLN: do 1 roku - jako średnia z notowań strony BID (WIBID i kwotowania BID brokerów) pobieranych z godzin 9.00, 11.00, 12.30 i 14.00; powyżej 1 roku są kalkulowane jako średnia notowań strony OFFER kontraktów IRS zamienionych na stawkę efektywną,

- USD i CHF: do 1 roku na podstawie adekwatnych notowań stawki LIBOR, od 1 roku kalkulowane na podstawie notowań strony OFFER kontraktów IRS zamienionych na stawkę efektywną,

- EUR: do 1 roku na podstawie adekwatnych notowań stawki EURIBOR; od 1 roku kalkulowane na podstawie notowań strony OFFER kontraktów IRS zamienionych na stawkę efektywną.

Szacunki w zakresie strat kredytowych są odzwierciedleniem funkcjonującego w Banku modelu tworzenia odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości.

Przyjęty przez Bank model w niektórych aspektach jest oparty na założeniach, których nie potwierdzają ceny weryfikowalnych bieżących transakcji rynkowych dotyczących tego samego instrumentu – model nie uwzględnia przedpłat, nie uwzględnia też zmian spowodowanych restrukturyzacją.

### Lokaty w innych bankach oraz kredyty i pożyczki udzielone innym bankom

Wartością godziwą lokat w innych bankach oraz kredytów i pożyczek udzielonych innym bankom jest ich wartość bilansowa.

### Kredyty i pożyczki udzielone klientom

Portfel kredytowy jest klasyfikowany na subportfele uwzględniające system ewidencyjny, rodzaj produktu, segment klienta oraz walutę. W przypadku kredytów nieposiadających harmonogramu spłat oraz kredytów z grupy impaired przyjmuje się, że dla tych kredytów wartość godziwa równa się ich wartości księgowej. Dla tak wyodrębnionych subportfeli stosowany jest czynnik dyskontujący dla każdego przepływu pieniężnego. W rezultacie powstaje wartość godziwa jako suma wartości bieżącej netto przepływów pieniężnych pojedynczego kredytu.

Suma wartości godziwej poszczególnych kredytów jest wartością godziwą portfela analizowanych kredytów.

Dla kredytów przyjmuje się czynnik dyskontowy jako sumę:

- stopy rynkowej opartej na krzywej rentowności z dnia bilansowego oraz
- średniej marży opartej na portfelu kredytów udzielonych w ostatnim półroczu.

W tym celu przyjmuje się następujące założenia:

- wykorzystanie do kalkulacji kredytów udzielonych w ostatnim półroczu,
- podział na wyżej opisane grupy produktowe,
- miejsce na krzywej rentowności, z którego zostaje wyznaczona właściwa stopa rynkowa odzwierciedla data przeszacowania każdego kredytu.

### Inwestycje w jednostki podporządkowane

W przypadku aktywów finansowych stanowiących inwestycje w jednostki podporządkowane zastosowano wycenę metodą praw własności.

### Zobowiązania wobec banków

Wartością godziwą depozytów wobec banków jest ich wartość bilansowa.

### Zobowiązania wobec klientów

Portfel depozytowy jest dzielony według rodzaju produktu, segmentu klienta oraz waluty. Dla depozytów płatnych na żądanie przyjmuje się, że dla nich wartość godziwa równa się ich wartości księgowej.

Kolejnym etapem jest wyliczenie przyszłych przepływów pieniężnych jako sumy przepływów kapitałowych i odsetkowych. Następnie poprzez zastosowanie czynnika dyskontowego dla każdego przepływu pieniężnego w rezultacie otrzymuje się wartość godziwą poszczególnych depozytów. Suma wartości godziwej poszczególnych depozytów jest wartością godziwą portfela analizowanych depozytów.

Dla depozytów czynnik dyskontowy to suma:

- stopy rynkowej opartej na krzywej rentowności z dnia bilansowego oraz
- średniej marży opartej na portfelu depozytów przyjętych w dwóch ostatnich miesiącach.

W tym celu przyjmuje się następujące założenia:

- wykorzystanie do kalkulacji depozytów przyjętych w dwóch ostatnich miesiącach,
- podział na wyżej opisane grupy produktowe,
- miejsce na krzywej rentowności, z którego zostaje wyznaczona właściwa stopa rynkowa odzwierciedla data przeszacowania każdego depozytu.

#### 46. Działalność powiernicza

Na dzień 30.06.2007 r. ING Bank Śląski S.A. prowadził 1.837 rachunków papierów wartościowych, na których były przechowywane papiery wartościowe na rzecz Klientów Banku. Na koniec I półrocza 2007 ING Bank Śląski S.A. pełnił funkcję banku depozytariusza dla 54 funduszy inwestycyjnych oraz 1 funduszu pracowniczego. Grupa została również wybrany do pełnienia tej funkcji dla 14 nowotworzonych funduszy inwestycyjnych. W okresie od 01.01.2007 r. do 30.06.2007 r. Grupa współpracowała z 21-oma polskimi domami maklerskimi.

#### 47. Leasing operacyjny

##### Grupa jako leasingobiorca

Grupa współpracuje z ING Car Lease w zakresie leasingu samochodów oraz zarządzania flotą samochodową. Grupa ponosi także płatności z tytułu najmu lokali, który jest traktowany jako leasing operacyjny. Umowy te nie przewidują ponoszenia przez leasingobiorcę opłat warunkowych, z postanowień umów leasingowych nie wynikają też ograniczenia. W niektórych przypadkach umowy zawierają możliwość przedłużenia umowy, wykorzystania możliwości zakupu lub zmiany ceny.

Płatności leasingowe według terminów zapadalności prezentuje poniższa tabela:

	I półrocze 2007	koniec roku 2006	I półrocze 2006
do 1 roku	89 015	15 197	36 147
od 1 roku do 5 lat	203 149	63 801	171 232
powyżej 5 lat - kwota płatności rocznej	27 253	17 521	28 002

##### Grupa jako leasingodawca

Grupa uzyskuje przychody z tytułu najmu lokali użytkowych w nieruchomości inwestycyjnej. Umowy te są traktowane jako umowy leasingu operacyjnego. Umowy te nie przewidują ponoszenia przez leasingobiorcę opłat warunkowych, z postanowień umów leasingowych nie wynikają też ograniczenia. W niektórych przypadkach umowy zawierają możliwość przedłużenia umowy lub zmiany ceny. Umowy nie zawierają natomiast możliwości zakupu.

Płatności leasingowe według terminów zapadalności prezentuje poniższa tabela:

	I półrocze 2007	koniec roku 2006	I półrocze 2006
do 1 roku	14 800	15 122	14 266
od 1 roku do 5 lat	62 977	63 262	60 263
powyżej 5 lat - kwota płatności rocznej	16 711	17 521	15 903

Płatności leasingowe obejmują wyłącznie płatności z tytułu czynszu najmu budynku Centrali ING Banku Śląskiego S.A.. Nie obejmują płatności z tytułu wynajmu miejsc parkingowych, dodatkowego czynszu za zakupione nakłady oraz opłat za usługi i energię elektryczną.

#### 48. Gotówka i jej ekwiwalenty

Dla celów rachunku przepływów pieniężnych, gotówka i jej ekwiwalenty obejmują bilansowy stan środków pieniężnych oraz salda rachunków bieżących i lokat jednodniowych w innych bankach.

	I półrocze 2007	koniec roku 2006	I półrocze 2006
- Gotówka i pozostałe środki pieniężne (prezentowane w nocie 14)	454 058	508 254	427 967
- Środki na rachunkach w Banku Centralnym (prezentowane w nocie 14)	2 154 808	639 646	803 021
- Rachunki bieżące w innych bankach (prezentowane w nocie 15)	352 110	277 596	51 165
- Lokaty jednodniowe w innych bankach (prezentowane w nocie 15)	1 982 814	6 686 865	3 962 065
- Pozostałe należności (prezentowane w nocie 15)	42 045	48 902	28 241
<b>Razem</b>	<b>4 985 835</b>	<b>8 161 263</b>	<b>5 272 459</b>

**49. Objasnienie podziału działalności Grupy na działalność operacyjną, inwestycyjną i finansową w rachunku przepływów pieniężnych**

Działalność operacyjna dotyczy podstawowego obszaru działalności Grupy, nie zaliczanej do działalności inwestycyjnej i finansowej.

Działalność inwestycyjna polega na nabywaniu i zbywaniu udziałów lub akcji w jednostkach podporządkowanych jak również wartości niematerialnych i rzeczowych aktywów trwałych. Wpływy z działalności inwestycyjnej obejmują ponadto dywidendy otrzymane z tytułu posiadania akcji i udziałów w innych podmiotach.

Działalność finansowa dotyczy długoterminowych (powyżej 1 roku) operacji finansowych, przeprowadzanych z podmiotami finansowymi. Wpływy z działalności finansowej wskazują na źródła finansowania Grupy, uzyskiwane np. poprzez zaciąganie długoterminowych kredytów i pożyczek od innych banków oraz od innych niż banki podmiotów finansowych. Wydatki z działalności finansowej dotyczą głównie spłat przez Grupę długoterminowych zobowiązań (np. spłat otrzymanych kredytów) oraz płatności dywidend na rzecz właścicieli i innych wydatków z tytułu podziału zysku.

**50. Przyczyny występowania różnic pomiędzy bilansowymi zmianami stanu niektórych pozycji oraz zmianami stanu tych pozycji wykazanymi w rachunku przepływów pieniężnych**

Zmiana stanu inwestycyjnych aktywów finansowych

Zmiana nie uwzględnia tej części wyceny aktywów dostępnych do sprzedaży, która została odniesiona na kapitały (kapitał z aktualizacji wyceny aktywów dostępnych do sprzedaży).

Zmiana stanu kredytów i pożyczek oraz lokat w innych bankach

W punkcie tym nie uwzględniono części należności z tytułu operacji z NBP i innymi bankami, która została zaprezentowana w pozycji 'Przepływy pieniężne netto, razem' (zmiana stanu środków pieniężnych).

Zmiana stanu zobowiązań wobec banków oraz Zmiana stanu zobowiązań wobec klientów

Pozycja ta nie obejmuje zobowiązań z tytułu zaciągnięcia / spłaty długoterminowych (powyżej 1 roku) kredytów i pożyczek otrzymanych od innych banków i pozostałych instytucji finansowych, które wykazane są w części dotyczącej działalności finansowej. Wyłączono z tej pozycji również zmianę stanu zobowiązań wobec sektora finansowego wywołaną różnicami kursowymi i zaprezentowano ją w punkcie 'Zmiana stanu środków pieniężnych z tytułu różnic kursowych'.

## **51. Jednostki powiązane**

Podmioty zależne i stowarzyszone z ING Bankiem Śląskim:

- ING Securities S.A.,
- ING BSK Development Sp. z o.o.,
- Solver Sp. z o.o.,
- PTE ING Nationale Nederlanden S.A.,
- Centrum Banku Śląskiego (CBS) Sp. z o.o.,
- Śląski Bank Hipoteczny S.A.

w ramach wykonywanej działalności posiadają rachunki bieżące w ING Banku Śląskim, na których dokonują standardowych operacji rozliczeniowych, a ponadto deponują swoje środki pieniężne na lokatach terminowych. Ponadto CBS i Śląski Bank Hipoteczny zaciągnęły w ING Banku Śląskim kredyty. Podobnie ING Bank Śląski prowadzi rachunki bankowe innym podmiotom z Grupy ING m.in. ING Lease (Polska), ING Car Lease, ING Nationale Nederlanden, ING Real Estate. Transakcje z w/w podmiotami odbywają się na zasadach rynkowych.

ING Bank Śląski dokonuje na rynku międzybankowym operacji z ING Bank NV i podmiotami zależnymi od niego. Są to zarówno lokaty i kredyty krótkoterminowe jak i operacje instrumentami pochodnymi: Forex Spot i Forex Forward, opcje walutowe, transakcje SWAP.

Pomiędzy podmiotami powiązanymi z ING Bankiem Śląskim przeprowadzane są również transakcje wynikające z zawartych umów o współpracy, podnajmu pomieszczeń, dzierżawy sprzętu, przetwarzania danych, składki na ubezpieczenie pracowników, leasingu środków trwałych i wartości niematerialnych oraz leasingu i zarządzania flotą samochodową.

W okresie 1.01.2007 – 30.06.2007 zostały zrealizowane następujące transakcje o łącznej wartości powyżej 500 tys. EUR:

- W związku z realizacją umowy o współpracy zawartej pomiędzy ING Bankiem Śląskim S.A. a ING Bank NV, wynagrodzenia za świadczone usługi w zakresie doradztwa finansowego w okresie 6 miesięcy 2007 r. wyniosły 22,6 mln zł (netto). W związku z realizacją umowy dotyczącej świadczenia usług przetwarzania danych i analizy informacji finansowej zawartej pomiędzy ING Bankiem Śląskim S.A. a ING Bank NV, opłata za korzystanie przez ING Bank Śląski z usług przetwarzania danych i analizy informacji finansowej wyniosła 5,9 mln zł (netto).
- Z tytułu umowy najmu pomieszczeń biurowych w budynku, będącego własnością CBS ING Bank Śląski zapłacił czynsz (za pośrednictwem ING BSK Development) w wysokości 11,0 mln zł (brutto) w ratach miesięcznych. Dodatkowo Bank zapłacił 0,9 mln zł tytułem prac adaptacyjnych.
- ING Services Polska świadczy usługi na rzecz ING Banku Śląskiego w zakresie najmu zasobów komputerowych. Koszt usług wyniósł 9,0 mln zł (brutto).
- ING Bank Śląski dokonał transakcji z ING Lease z tytułu podnajmu pomieszczeń użytkowych o łącznej wartości 7,6 mln zł (brutto).
- ING Bank Śląski współpracuje z ING Car Lease w zakresie leasingu samochodów oraz zarządzania flotą samochodową. Kwota płatności z tego tytułu w okresie 6 miesięcy 2007 r. wyniosła 5,3 mln zł (brutto).

**Informacje o transakcjach pomiędzy podmiotami powiązanymi**

**30.06.2007**

	Podmiot dominujący	Pozostałe podmioty Grupy ING	Spółki zależne	Spółki stowarzyszone
<b>Należności i zobowiązania</b>				
Lokaty	1 735 047	386 759	-	-
Kredyty	-	1 070 055	346 047	-
Depozyty	1 528 094	233 138	284 102	17 141
Papiery wartościowe	-	-	30 260	-
Inne należności	208 520	500	2 706	-
Inne zobowiązania	116 465	6 624	17	-
<b>Operacje pozabilansowe</b>				
Udzielone gwarancje	304 493	202 381	-	-
Otrzymane gwarancje	1 779 621	-	-	-
Udzielone linie kredytowe	254 626	1 380 100	217 967	-
Transakcje wymiany walutowej	20 084 213	1 456 868	-	-
Transakcje forward	276 575	1 569 467	-	-
IRS/CIRS	26 762 366	101 889	-	-
FRA	360 987	-	-	-
Opcje	1 019 080	631 567	-	-
<b>Przychody i koszty</b>				
Przychody	369 808	21 853	9 249	108
Koszty	318 236	2 426	16 201	1 844

**Informacje o transakcjach pomiędzy podmiotami powiązanymi (w tys. zł)**

**30.06.2006**

	Podmiot dominujący	Pozostałe podmioty Grupy ING	Spółki zależne	Spółki stowarzyszone
<b>Należności i zobowiązania</b>				
Lokaty	2 498 013	349 920	-	-
Kredyty	-	510 331	379 042	-
Depozyty	148 200	107 148	214 760	24 887
Papiery wartościowe	-	-	42 569	-
Inne należności	17 870	3 703	2 745	-
Inne zobowiązania	3 780	18 312	41	-
<b>Operacje pozabilansowe</b>				
Udzielone gwarancje	444 502	185 731	-	-
Otrzymane gwarancje	2 023 799	-	-	-
Udzielone linie kredytowe	205 159	1 709 230	318 688	-
Transakcje wymiany walutowej	15 163 777	3 463 991	-	-
Transakcje forward	99 737	738 492	-	-
IRS/CIRS	25 459 231	74 982	-	-
FRA	3 769 917	-	-	-
Opcje	695 233	-	-	-
<b>Przychody i koszty</b>				
Przychody	356 463	47 606	7 500	218
Koszty	304 213	37 664	14 992	1 626

## 52. Transakcje z personelem zarządczym i pracownikami

Pracownicy Grupy ING Banku Śląskiego S.A. korzystają z kredytów na takich samych warunkach jak pozostali klienci Banku (nie ma kredytów preferencyjnych dla pracowników). Kredyty dla pracowników ujęte są w kwocie kredytów dla klientów i według stanu na 30.06.2007 r. wynoszą 64 740 tys. zł (bez pożyczek z ZFŚS).

Udzielenie kredytu, pożyczki pieniężnej, gwarancji bankowej i poręczenia dla osób będących w kierownictwie Banku jest określone odrębną procedurą i monitorowaniem zgodnie z Zarządzeniem Prezesa ING Banku Śląskiego S.A.

W sprawozdaniu finansowym za I półrocze 2007 rok ujęto udzielone kredyty, pożyczki pieniężne,

gwarancje i poręczenia bankowe dla kierownictwa Banku (w rozumieniu Art. 79 Prawa Bankowego) w wysokości 16 042 tys. zł.

Pracownicy mogą korzystać z różnorodnych form pomocy socjalnej w ramach utworzonych w podmiotach Grupy Zakładowych Funduszy Świadczeń Socjalnych. Stan pożyczek udzielonych z Zakładowych Funduszy Świadczeń Socjalnych według stanu na 30.06.2007 r. wynosi 17 122 tys. zł.

#### **Wynagrodzenia wypłacone w I półroczu 2007 r. Członkom Zarządu ING Banku Śląskiego S.A. oraz Członkom Rady Nadzorczej ING Banku Śląskiego S.A.**

Wynagrodzenie Członków Zarządu ING Banku Śląskiego S.A. (dane w tys. zł)

Okres	Wynagrodzenia i nagrody	Korzyści	Razem
I półrocze 2007	7 882	1 984	9 866
I półrocze 2006	7 991	1 194	9 185

Jako łączną kwotę wypłaconych lub należnych wynagrodzeń i nagród za I półrocze 2007 podano wartość brutto wynagrodzeń wypłaconych lub należnych w okresie I-VI/2007 roku oraz premii za rok 2006 wypłaconej w I połowie 2007 roku w kwocie 3 743 tys. zł.

Członkowie Zarządu mają zawarte umowy o zakazie konkurencji po zaprzestaniu pełnienia funkcji w Zarządzie Banku. W przypadku nie powołania na nową kadencję lub odwołania Członkom Zarządu przysługuje odprawa. Informacja o odprawach przysługujących Członkom Zarządu jest zawarta w ich umowach o pracę i należy się tylko w przypadku rozwiązania umowy o pracę przez Bank z przyczyn innych niż uprawniające do rozwiązania umowy o pracę bez wypowiedzenia.

Wynagrodzenie Członków Rady Nadzorczej ING Banku Śląskiego S.A. (dane w tys. zł)

Okres	Wynagrodzenia i nagrody	Korzyści	Razem
I półrocze 2007	308	0	308
I półrocze 2006	487	0	487

Członkowie Zarządu oraz inne osoby będące pracownikami ING Banku Śląskiego S.A. nie otrzymują wynagrodzenia ani nagród z tytułu pełnienia funkcji we władzach jednostek zależnych i stowarzyszonych Grupy ING Banku Śląskiego S.A.

Spośród członków Rady Nadzorczej Banku akcje ING Banku Śląskiego posiadają: Pan Mirosław Kośmider – 3 akcje, Pan Wojciech Popiołek – 9 akcji. Pozostali członkowie Rady Nadzorczej Banku oraz członkowie Zarządu Banku nie posiadają akcji ING Banku Śląskiego S.A.

### **53. Zdarzenia po dacie bilansowej**

W dniu 19 września 2007 r. została podpisana umowa nabycia przez ING Bank Śląski S.A. udziałów spółki Centrum Banku Śląskiego Sp. z o.o. Zbywającym jest BUILDCO SA, Avenue Pasteur 3, L-2311 Luxembourg. ING Bank Śląski S.A. nie jest powiązany z podmiotem zbywającym – BUILDCO SA.

Przedmiotem umowy jest 36.716 udziałów o wartości nominalnej 1.000 zł za każdy udział o łącznej wartości nominalnej 36.716.000 zł, co stanowi 40% kapitału zakładowego spółki Centrum

Banku Śląskiego Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością, ul. Chorzowska 50, Katowice, KRS 47713, Sąd Rejonowy w Katowicach, Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego, REGON 273842724, NIP 9542206197. Cena nabycia wynosi 5 mln EURO, co stanowi 18.865.000,00 zł po przeliczeniu wg średniego kursu NBP z dnia 19.09.2007 r. Zapłata nastąpi przelewem na rachunek sprzedającego w terminie 7 dni roboczych od daty podpisania umowy. Źródłem finansowania transakcji są fundusze własne Banku. ING Bank Śląski S.A. posiada 100% udziałów w spółce ING BSK Development Sp. z o.o. ING BSK Development Sp. z o.o. posiada 60% udziałów w spółce Centrum Banku Śląskiego Sp. z o.o. Po zakończeniu transakcji ING Bank Śląski S.A. będzie bezpośrednio i pośrednio kontrolował 100 % kapitału zakładowego Centrum Banku Śląskiego Sp. z o.o.

#### **54. Przejęcia**

W I półroczu 2007 r. Grupa nie dokonała przejęcia, podobnie jak w analogicznym okresie roku poprzedniego.

## Zarządzanie ryzykiem w Grupie Kapitałowej ING Banku Śląskiego S.A.

Wszystkie działania Grupy pociągają za sobą analizę, ocenę, akceptację oraz zarządzanie pewnymi rodzajami ryzyk lub ich kombinacją. Najważniejszymi rodzajami ryzyk, których źródło stanowią aktywa finansowe są: ryzyko kredytowe, ryzyko płynności oraz ryzyko rynkowe obejmujące ryzyko walutowe, ryzyko stopy procentowej oraz ryzyko cenowe. Poniżej przedstawiony jest opis zarządzania wszystkimi ryzykami, które są znaczące dla Grupy

### I. Zarządzanie ryzykiem kredytowym

#### 1. Definicja ryzyka kredytowego

Ryzyko kredytowe to możliwość nie odzyskania należnych Bankowi kwot z tytułu udzielonych produktów kredytowych i parakredytowych prowadząca w konsekwencji do nie uzyskania dochodu i/lub poniesienia straty finansowej.

Straty wynikające z działalności kredytowej są pochodną ryzyka oraz działań Banku zmierzających do ograniczenia tych strat. Bank oddziałuje na poziom strat poprzez poziom ryzyka, jakie akceptuje, kwotę ekspozycji na ryzyko, zabezpieczenie ponoszonego ryzyka oraz w przypadku, gdy ryzyko się zmaterializuje poprzez bezpośrednie działania ograniczające straty.

Z tego względu obszar zarządzania ryzykiem kredytowym obejmuje następujące elementy:

- identyfikację i ocenę ryzyka,
- pomiar i monitorowanie ryzyka,
- ograniczanie ryzyka i działania zapobiegawcze,
- rozwój narzędzi wspierających identyfikację i pomiar ryzyka,
- sposób finansowego pokrycia potencjalnych i faktycznych strat z tytułu ponoszonego ryzyka kredytowego.

Obszar zarządzania ryzykiem kredytowym dotyczy: przygotowania i wprowadzenia produktu kredytowego, całego procesu kredytowego i wszystkich jednostek zaangażowanych w te procesy.

#### Maksymalna ekspozycja na ryzyko kredytowe

	30.06.2007	31.12.2006	30.06.2006
- Kasa, środki w Banku Centralnym	2 608 866	1 147 900	1 230 988
- Lokaty w innych bankach oraz kredyty i pożyczki udzielone innym bankom	18 078 943	13 513 898	11 269 867
- Aktywa finansowe wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	6 591 553	7 058 115	5 836 426
- Inwestycyjne aktywa finansowe	9 593 763	12 614 914	12 221 167
- Pochodne instrumenty zabezpieczające	3 770	3 329	0
- Kredyty i pożyczki udzielone klientom	14 567 176	12 868 074	11 164 466
- Udzielone zobowiązania warunkowe, w tym:	13 043 342	13 817 539	9 345 434
- limity na kartach kredytowych	970 954	660 563	563 269
- niewykorzystane linie kredytowe	6 488 990	6 217 846	5 300 371
- niewykorzystane kredyty w rachunku bieżącym	1 976 812	1 790 166	2 085 519
- gwarancje i akredytywy	1 860 104	1 442 839	1 348 775
- depozyty do wydania	1 746 482	3 706 125	47 500
<b>Razem</b>	<b>64 487 413</b>	<b>61 023 769</b>	<b>51 068 348</b>

## **2. Struktura organizacyjna zarządzania ryzykiem**

Struktura organizacyjna Banku obejmuje w ramach zarządzania ryzykiem kredytowym następujące jednostki organizacyjne:

- Radę Nadzorczą Banku,
- Zarząd Banku wraz z Komitetem Polityki Kredytowej zatwierdzające w ramach swoich kompetencji określone wewnętrzne akty normatywne z obszaru ryzyka,
- Departament Polityki Kredytowej, Procedur i Projektów Strategicznych,
- Departament Modelowania, Monitorowania i Raportowania Ryzyka,
- Departament Zarządzania i Zatwierdzania Transakcji Klientów Strategicznych i Ryzyka Kraju,
- Departament Zarządzania i Zatwierdzania Transakcji Klientów Północ,
- Departament Zarządzania i Zatwierdzania Transakcji Klientów Południe,
- Departament Zarządzania Kredytowym Ryzykiem Detalicznym,
- Departament Kredytów Zwiększonego Ryzyka,
- Departament Inspekcji Ryzyka Kredytowego,
- jednostki operacyjne oraz analitycy kredytowi,
- Departament Kontroli Wewnętrznej.

Misją tych jednostek jest zapewnienie właściwej równowagi pomiędzy celami komercyjnymi ING Banku Śląskiego S.A. i akceptowalnym przez Bank poziomem „apetytu na ryzyko” przy uwzględnieniu aktualnych realiów ekonomicznych.

Cel ten jest osiągany poprzez następujące działania:

- opracowanie zasad polityki kredytowej oraz procesów i procedur dla celów akceptacji dopuszczalnego poziomu ryzyka kredytowego wobec przedsiębiorców i kontrahentów, wsparcie rozwoju narzędzi służących identyfikacji i pomiarowi ryzyka, egzekwowanie wykonania decyzji kredytowych, tworzenie rezerw na ryzyko kredytowe oraz inicjowanie koniecznych zmian w zarządzaniu procesem kredytowym,
- przeprowadzanie analizy kredytowej i podejmowanie decyzji kredytowych,
- zwiększanie wśród pracowników Banku świadomości ryzyka kredytowego i kontrahenta w celu jego ograniczania,
- zarządzanie trudnymi kredytami zorientowane na minimalizację ryzyka i strat Banku,
- niezależną i obiektywną ocenę skuteczności, adekwatności i efektywności działania jednostek kredytujących oraz oceniających ryzyko kredytowe dzięki regularnym inspekcjom w tych jednostkach.

Funkcje komercyjne są oddzielone od oceny ryzyka transakcji i ryzyka klienta (zasada „dwóch par oczu”).

Poniżej przedstawiono bardziej szczegółowo zakresy zadań poszczególnych jednostek organizacyjnych w ramach procesu zarządzania ryzykiem kredytowym w ING Banku Śląskim S.A.

### **1.1 Rada Nadzorcza**

Rada Nadzorcza dokonuje okresowej oceny realizacji przez Zarząd założeń oraz strategii zarządzania ryzykiem kredytowym w Banku.

### **1.2 Zarząd**

Zarząd ING Banku Śląskiego S.A.:

- zatwierdza Politykę Kredytową określającą strategiczne podejście do podejmowania ryzyka kredytowego oraz jego akceptowalny poziom,

- powołuje i zatwierdza skład Komitetu Polityki Kredytowej, za pośrednictwem którego sprawuje ciągły nadzór nad procesem zarządzania ryzykiem kredytowym.
- okresowo, ale nie rzadziej niż raz w roku, informuje Radę Nadzorczą Banku o poziomie i profilu ryzyka oraz zmianach w Polityce Kredytowej.
- aktywnie wspiera wdrażanie i realizację Polityki Kredytowej poprzez indywidualne działania Członków Zarządu sprawujących nadzór nad podległymi obszarami. W skład zarządu wchodzi Członek odpowiedzialny za Pion Zarządzania Ryzykiem, który ponosi odpowiedzialność za zarządzanie ryzykiem kredytowym i rynkowym.
- dokonuje przeglądu skuteczności metod identyfikacji ekspozycji kredytowych, które utraciły wartość oraz ustalania wysokości odpisów z tego tytułu oraz ocenia adekwatność i wrażliwość wykorzystywanych metod na zmiany warunków zewnętrznych.
- dokonuje przeglądu procesów i sposobu monitorowania jakości ekspozycji kredytowych.

### **1.3 Komitety**

W Banku funkcjonują następujące stałe Komitety, których kompetencje obejmują obszary związane z ryzykiem kredytowym:

- Komitet Polityki Kredytowej (KPK), którego podstawowym celem jest nadzorowanie realizacji i kontrola przestrzegania przez jednostki organizacyjne ING Banku Śląskiego S.A. „Zasad polityki kredytowej”,
- Komitety Kredytowe:
  - ING Banku Śląskiego S.A. (Komitet Kredytowy Banku),
  - Centrali Banku (Komitet Kredytowy Centrali),
  - Komitet Kredytowy Regionu,
  - Restrukturyzacyjny.

W obszarze klientów strategicznych podejmowanie decyzji następuje na w trybie dwuosobowym przez osoby ustanowione przez KPK.

### **1.4 Pion Zarządzania Ryzykiem Kredytowym i Zarządzania Ryzykiem Rynkowym**

W strukturze organizacyjnej Banku jest wydzielony Pion Zarządzania Ryzykiem Kredytowym i Zarządzania Ryzykiem Rynkowym.

Misją Pionu Zarządzania Ryzykiem Kredytowym i Zarządzania Ryzykiem Rynkowym jest utrzymanie odpowiedniego poziomu ryzyka kredytowego i rynkowego w Banku.

Pion kierowany jest przez Dyrektora Banku, podległego i raportującego do Członka Zarządu odpowiedzialnego za ryzyko banku.

Dyrektor Banku (Pionu) nadzoruje między innymi departamenty, których obszar kompetencyjny obejmuje systemowe zarządzanie ryzykiem kredytowym Banku, w tym:

- Departament Polityki Kredytowej, Procedur i Projektów Strategicznych,
- Departament Modelowania, Monitorowania i Raportowania Ryzyka,
- Departament Zarządzania Kredytowym Ryzykiem Detalicznym.

W ramach powyższych departamentów funkcjonują jednostki/zespoły odpowiedzialne za politykę i procedury, badanie i modelowanie ryzyka kredytowego oraz monitoring i raportowanie portfelowego ryzyka kredytowego.

Zadania poszczególnych Departamentów uczestniczących w procesie zarządzania ryzykiem kredytowym są następujące:

### **1.5 Departament Polityki Kredytowej, Procedur i Projektów Strategicznych**

- opracowywanie skutecznych systemów zarządzania ryzykiem kredytowym poprzez stałe utrzymywanie i rozbudowę zasad polityki kredytowej oraz opis procesów i procedur celem zapewnienia właściwej równowagi pomiędzy aktualnymi celami komercyjnymi ING Banku Śląskiego S.A. i odpowiednim poziomem świadomości / apetytu na ryzyko zważywszy na rzeczywistość rynkową w Polsce.
- zapewnienie skutecznego i odpowiadającego aktualnym warunkom funkcjonowania obszaru zarządzania ryzykiem i procesów poprzez zarządzanie, uczestnictwo w projektach, projektowanie organizacji, przegląd procesów, reagowanie na potrzeby front office, operacji, realizację wniosków Zarządu i Centrali Grupy ING.

### **1.6 Departament Modelowania, Monitorowania i Raportowania Ryzyka**

- Definiowanie i przegląd sprawozdawczości zarządczej w obszarze ryzyka,
- Wspieranie procesu zarządzania ryzykiem kredytowym i ryzykiem kontrahenta poprzez opracowywanie narzędzi służących identyfikacji i pomiarowi ryzyka, monitoringowi i sprawozdawczości w zakresie jakości portfela kredytowego, udzielanie rekomendacji odnośnie rezerw na ryzyko kredytowe; wspieranie jednostek zarządzania ryzykiem kredytowym i ryzykiem kontrahenta w zakresie przepisów prawa i administracyjnym.

### **1.7 Departament Zarządzania i Zatwierdzania Transakcji Klientów Strategicznych i Ryzyka Kraju / Departament Zarządzania i Zatwierdzania Transakcji Klientów Korporacyjnych Północ / Departament Zarządzania i Zatwierdzania Transakcji Klientów Korporacyjnych Południe**

- zarządzanie ryzykiem kredytowym związanym z finansowaniem klientów poprzez zapewnianie doradztwa z zakresu ryzyka w procesie podejmowania decyzji kredytowych, egzekwowania realizacji decyzji kredytowych, rekomendowania wymaganych zmian w zarządzaniu procesem kredytowym,
- zapewnienie istotnych danych dla zasad polityki kredytowej oraz procesów i procedur celem zatwierdzania akceptowalnego poziomu ryzyka klienta,
- zwiększenie świadomości ryzyka kredytowego i ryzyka kontrahenta wśród pracowników Banku celem ograniczenia tych rodzajów ryzyka,
- rekomendowanie poziomu rezerw i koniecznych zmian w zarządzaniu procesami kredytowymi definiowaniu produktów, polityce kredytowej celem redukcji ryzyka.

### **1.8 Departament Zarządzania Kredytowym Ryzykiem Detalicznym**

- zarządzanie ryzykiem poprzez: pomiar poziomu ryzyka, rozwój narzędzi wspierających identyfikację i pomiar ryzyka, określanie kryteriów akceptacji ryzyka, monitorowanie i raportowanie jakości portfela kredytowego, wycenę potencjalnych strat, rekomendowanie rezerw finansowych i koniecznych zmian w zarządzaniu procesem kredytowym, definicji produktów, polityce kredytowej w celu zmniejszenia ryzyka,
- uzgadnianie akceptowalnego poziomu ryzyka (apetytu na ryzyko),
- rozwój i aktualizację modeli kalkulacji zdolności kredytowej, przygotowywanie i aktualizację statystycznych modeli akceptacyjnych (kart scoringowych dla klientów detalicznych),
- określanie zasad identyfikacji należności dotkniętych utratą wartości i tworzenia odpisów z tego tytułu,
- zwiększanie wśród pracowników Banku świadomości ryzyka kredytowego, możliwości i metod ich ograniczania.

### **1.9 Departament Kredytów Zwiększonego Ryzyka**

- zarządzanie trudnymi kredytami (korporacyjnymi) zorientowane na minimalizację ryzyka i strat Banku wynikających z portfela zaangażowań nieregularnych.
- współpraca z regionalnymi Wydziałami Zarządzania Ryzykiem (WZR) i jednostkami sprzedaży w zakresie windykacji i restrukturyzacji trudnych kredytów.
- nadzór funkcjonalny nad regionalnymi Zespołami Intensive Care i Windykacji, funkcjonującymi w ramach WZR.

### **1.10 Departament Inspekcji Ryzyka Kredytowego (DIRK)**

- okresowa weryfikacja dokumentacji kredytowej i ocenianie funkcjonowania procesu kredytowego w ING Banku Śląskim S.A., na poziomie front-office i back-office (możliwość rekomendowania do Komitetu Polityki Kredytowej zmian w obecnie funkcjonujących politykach i procesach),
- analizowanie wybranych kredytów i adekwatności lokalnego zarządzania ryzykiem podczas regularnych inspekcji w jednostkach organizacyjnych Banku;
- identyfikacja obszarów mogących stanowić ewentualny problem oraz reagowanie na sygnały płynące z organizacji;
- kontrola przestrzegania kryteriów zatwierdzania transakcji, procesu uruchamiania kredytów, zachowań/statystyk w zakresie spłat, statystyk nieterminowych spłat, adekwatności monitorowania zaangażowań i kategorii ryzyka, prawidłowości wprowadzonych danych kredytowych w systemie informatycznym i odzyskiwania należności.

### **1.11 Jednostki operacyjne oraz analitycy kredytowi**

- tworzą bazę wiedzy eksperckiej na temat charakterystyki ryzyka klientów.

### **1.12 Departament Kontroli Wewnętrznej (DKW)**

Podstawową misją DKW jest dostarczenie Zarządowi Banku niezależnej i obiektywnej oceny na temat adekwatności i skuteczności systemu kontroli wewnętrznej Banku, zapewniającej ujawnianie słabych stron bądź luk w jego organizacji i funkcjonowaniu.

Lokalny Departament Kontroli Wewnętrznej przeprowadza regularne audyty ram Modelu Ładu Korporacyjnego, polityki i procedur ryzyka kredytowego. Jego spostrzeżenia (łącznie z proponowanymi zmianami do polityki i procedur) przekształcane są w wykaz działań, jakie powinny zostać wykonane przed zatwierdzeniem przez Komitet Polityki Kredytowej.

Nadrzędnym celem DKW jest wskazywanie na istniejące w działalności Banku ryzyka oraz ocena i proponowanie działań prowadzących do lepszej kontroli i zarządzania tymi ryzykami. Poprzez swoją działalność DKW przyczynia się do usprawnienia organizacji i zarządzania Bankiem oraz osiągnięcia założonych przez Bank celów.

Zakres prac DKW obejmuje całokształt działalności prowadzonej przez ING Bank Śląski S.A., wszystkie komórki i jednostki organizacyjne Banku, jak również jednostki organizacyjne grupy kapitałowej ING Banku Śląskiego S.A..

## **3. Ustalenie struktury autoryzacji decyzji w procesie kredytowym**

Kompetencje decyzyjne w indywidualnych sprawach kredytowych (komitety kredytowe poszczególnych szczebli) oddzielone są od decyzji w sferze polityki kredytowej i zarządzania ryzykiem.

Wszelkie decyzje na wszystkich szczeblach (z wyjątkiem obszaru Klientów Strategicznych) podejmowane są kolegiально w trybie komitetów kredytowych, których sposób funkcjonowania precyzują regulaminy; kolegialność podejmowania decyzji nie zwalnia każdego z uczestników procesu decyzyjnego od osobistej odpowiedzialności za podejmowane decyzje. W obszarze Klientów Strategicznych podejmowanie decyzji kredytowych odbywa się w trybie dwuosobowym (SAP), uregulowanym w Instrukcji Kredytowej dla Klientów Strategicznych.

Poziom kompetencyjny skorelowany jest z poziomem ryzyka kredytowego wynikającym z ryzyka klienta i transakcji. Wraz ze wzrostem ryzyka kredytowego decyzje podejmowane są przez gremia, które ze swej natury posiadają więcej doświadczenia, a zatem umiejętności szerokiego i wnikliwego identyfikowania ryzyka, dlatego również dla obszaru poza Klientami Strategicznymi, w przypadku zaangażowań na mniejsze kwoty dopuszcza się podejmowanie decyzji kredytowych w trybie dwuosobowym.

Rozwiązania w zakresie określania szczebla kompetencyjnego w odniesieniu do decyzji kredytowych dla ekspozycji kredytowych dla portfela regularnego oparte są na wyznaczonej klasie ryzyka klienta oraz:

- poziomie łącznego zaangażowania Grupy ING Banku Śląskiego SA, wobec dłużnika oraz podmiotów wchodzących w skład grupy kapitałowej (w rozumieniu art. 3 ust. 1 pkt 44 Ustawy z dnia 29.09.1994r. o rachunkowości), do której należy również dłużnik oraz podmiotów z nim powiązanych osobowo przez małżonków (dotyczy to wyłącznie sytuacji, gdy finansowany jest przedsiębiorca-osoba fizyczna),
- przedmiotu danej decyzji kredytowej.

#### **4. Przeglądy i ocena ryzyka kredytowego**

Funkcje komercyjne, realizujące działania skutkujące powstaniem ryzyka kredytowego, są oddzielone od procesu oceny ryzyka transakcji i ryzyka klienta (zasada „dwóch par oczu”). Ocena ryzyka kredytowego (Menedżer Ryzyka) przeprowadzana jest w oparciu o zasadę oddzielenia od funkcji komercyjnych (Doradca klienta).

W procesie określania klasy ryzyka i ustalania ratingu uczestniczą: Właściciel Ratingu (Doradca klienta) oraz Menedżer Ryzyka.

Właściciel Ratingu dokonuje wprowadzenia danych finansowych dotyczących klienta i ponosi wyłączną odpowiedzialność za prawidłowość określenia klasy ryzyka (ratingu) oraz dokonywanie przeglądów ratingu.

W danym momencie może być tylko jeden Właściciel Ratingu wobec danego Kredytobiorcy. W przypadku kredytobiorców posiadających klasę ryzyka od 18 do 22 Właścicielem Ratingu może zostać również jednostka zajmująca się restrukturyzacją kredytu.

Właściciel Ratingu, z wykorzystaniem modelu dedykowanego dla docelowej grupy klientów, określa propozycję ratingu. Istnieje możliwość odstąpienia od zastosowania modelu dedykowanego dla danego typu podmiotu, pod warunkiem przedstawienia pisemnego uzasadnienia.

Rating ostateczny jest określany przez Menedżera Ryzyka, a w przypadku zgłoszenia apelacji – przez Komitet Apelacyjny.

Menedżer Ryzyka jest odpowiedzialny za:

- zweryfikowanie poprawności zastosowania odpowiedniego modelu ratingowego w przypadku danego kredytobiorcy,
- zweryfikowanie prawidłowości wprowadzonych danych finansowych i niefinansowych,
- dokonanie oceny jakości danych finansowych, które nie podlegały audytowi,
- określanie ratingu ostatecznego.

Wyniki zastosowania określonych modeli mogą podlegać arbitralnym korektom, poprzez ustalanie docelowych klas ratingowych w procesie tzw. apelacji.

Ustalanie ratingu w procesie apelacji może być rozpoczęte w przypadku występowania różnicy jednej klasy ryzyka (zarówno w górę jak i w dół) pomiędzy klasą ryzyka proponowaną przez model ratingowy, a propozycją osoby zgłaszającej wniosek o apelację ratingu.

Zgłoszenie apelacji ratingu następuje, gdy:

- model ratingu nie jest odpowiedni dla Kredytobiorcy,
- pojawiły się okoliczności, które być może nie zostały (jeszcze) ujęte w modelu ratingu, ale które mogą wywierać (zazwyczaj negatywny) wpływ na ocenę zdolności do spłaty kredytu przez Kredytobiorcę, w szczególności:
  - klient nie spłacił lub można przypuszczać, że nie spłaci zobowiązań finansowych którejkolwiek stronie,
  - wystąpiły poważne zakłócenia działalności klienta,
  - pojawiły się zmiany w ustawodawstwie, która mogą wywrzeć znaczący wpływ na wyniki finansowe klienta.

#### **4.1 Częstotliwość przeglądów oraz ewentualnych aktualizacji nadanych ratingów**

Przegląd ratingu może być przeprowadzany wyłącznie przez właściciela ratingu. W przypadku dokonywania przeglądu ratingu obowiązują następujące zasady:

- rating musi być poddawany przeglądowi w cyklu przynajmniej rocznym. Rating jest uważany za przeterminowany po upływie 12 miesięcy od daty ostatniego zatwierdzenia ratingu (18 miesięcy dla Klientów Strategicznych),
- właściciel ratingu podejmuje odpowiednie działania w celu przeprowadzenia przeglądu albo dąży do unieważnienia ratingu, jeżeli Bank zakończył relacje z kredytobiorcą i nie występuje już żadne ryzyko kredytowe. Okresowy przegląd ratingu powinien zostać przeprowadzony przez właściciela ratingu w przypadku, gdy wartość jednego lub kilku czynników ryzyka uległa istotnej zmianie. Okoliczności wymagające dokonania ponownego przeglądu ratingu obejmują np. zmianę ratingu ryzyka podmiotu dominującego lub zmianę jednego z czynników jakościowych w modelu ryzyka,
- w przypadku braku przeprowadzonego przeglądu ratingu następuje jego automatyczne wygaśnięcie,
- z zakresu stosowania zasady automatycznego wygaśnięcia wyłączone są następujące ratingi:
  - ratingi określone ręcznie,
  - ratingi odpowiadające klasom ryzyka 14 – 22,
  - ratingi rządu i kraju,
  - ratingi podmiotów Grupy ING, ING Insurance, oraz ING Bank.

#### **5. Ustalenie limitów koncentracji**

Celem ograniczenia ryzyka koncentracji, Bank przestrzega określonych w Art. 71 Ustawy Prawo Bankowe następujących limitów zaangażowań:

- limit 20% funduszy własnych Banku - w odniesieniu do podmiotów powiązanych z Bankiem,
- limit 25% funduszy własnych Banku - w stosunku do pozostałych podmiotów,
- limit 800% funduszy własnych Banku - dla łącznej sumy “dużych” zaangażowań, tzn. których wartość przekracza 10% funduszy własnych Banku.

Ponadto, zgodnie z zaleceniami ustawowymi i rekomendacjami Nadzoru Bankowego, Bank ustala wewnętrzne limity dotyczące koncentracji w odniesieniu do branż, przyjmowanych form zabezpieczeń

oraz na bieżąco monitoruje zjawisko koncentracji w obszarach geograficznych swej działalności (Regionach).

Wyznaczanie ustawowych limitów koncentracji Bank realizuje w cyklach miesięcznych. Na podstawie zweryfikowanych danych przygotowana jest informacja obejmująca aktualne stany funduszy własnych Banku oraz wysokości poszczególnych limitów ustawowych. Informacja przekazywana jest zainteresowanym jednostkom Banku, wśród których znajdują się m.in.: Centra Bankowości Korporacyjnej, Oddziały regionalne, Departamenty Pionu Kredytowego, Pionu Ryzyka oraz Departament Rewizji. Oddziały regionalne prowadzą redystrybucję otrzymanej informacji do podległych im jednostek.

Bank monitoruje wykorzystanie limitów, sporządzając zestawienie klientów i grup klientów powiązanych oraz odnosząc ich aktualne zaangażowanie do wysokości obowiązujących limitów.

Na poziomie operacyjnym, kontrola zachowania limitów koncentracji odbywa się zarówno na etapie opracowywania wniosków kredytowych, zatwierdzania konkretnych transakcji oraz w procesie okresowych przeglądów zaangażowań.

W celu uniknięcia nadmiernej koncentracji ryzyka kredytowego w branżach, Bank na bieżąco monitoruje zaangażowania w poszczególnych sektorach gospodarki. Na podstawie przeprowadzanych analiz określa on pożądane kierunki, w których zaangażowanie Banku powinno się zwiększać, oraz sektory o niekorzystnych perspektywach rozwojowych, w których zaangażowanie powinno być zmniejszane.

Realizacja powyższych zadań opiera się m.in. na ustalaniu limitów dla grupy branż o istotnym udziale w portfelu Banku, tj. których łączny udział w stosunku do całego portfela kredytowego oscyluje w granicach 60%, zaś jednostkowo udział branży w portfelu korporacyjnym przekracza 5%. Ustalanie limitów dla branż leży w kompetencjach Komitetu Polityki Kredytowej.

Monitorowanie ryzyka koncentracji zaangażowań z punktu widzenia obszarów geograficznych jest realizowane na podstawie istniejącego podziału regionalnego sieci oddziałów. Dla kontroli zjawiska koncentracji w Regionach, przyjmuje się wskaźnik graniczny na poziomie 20% portfela ogółem Banku. Przekroczenie tego wskaźnika może stanowić sygnał do ustalenia limitu geograficznego.

Ponieważ koncentracja geograficzna jest niewielka i nie powoduje wzrostu ryzyka kredytowego, w ING Banku Śląskim dotychczas nie zaistniała potrzeba wyznaczenia limitów geograficznych.

Uwzględniając potencjalny poziom ryzyka Bank wprowadził limity w obszarze kredytów hipotecznych zgodnie z Rekomendacją S Komisji Nadzoru Bankowego dla:

- kredytów udzielanych z niskim wkładem własnym (ubezpieczonych)
- nowoudzielanych kredytów indeksowanych kursem waluty
- kredytów zabezpieczonych hipotecznie
- kredytów na cele mieszkaniowe

Przestrzeganie ustawowych i wewnętrznych norm koncentracji jest przedmiotem miesięcznego raportu z obszaru ryzyka, przekazywanego Zarządowi Banku, KPK oraz Dyrektorom Oddziałów Regionalnych. Okresowo jest on również prezentowany Radzie Nadzorczej Banku.

## **6. Zabezpieczenia i inne formy ograniczania ryzyka kredytowego**

Chociaż zabezpieczenia są istotnym czynnikiem ograniczania ryzyka kredytowego, polityką Grupy jest udzielanie kredytów w wysokości i na warunkach umożliwiających regularne spłaty bez konieczności odzyskiwania należności z zabezpieczeń.

Bank przyjmuje wszystkie dopuszczalnie prawne formy zabezpieczeń, przy czym, na wybór zabezpieczenia w konkretnych przypadkach wpływają różne czynniki, w tym w szczególności:

- możliwość klienta w zaoferowaniu określonych zabezpieczeń,
- rodzaj i okres ekspozycji,
- poziom ryzyka klienta;
- poziom ryzyka transakcji,
- płynność oferowanego zabezpieczenia (możliwość szybkiego spieniężenia);
- wartość zabezpieczenia

Każdemu zabezpieczeniu nadaje się określoną klasę zabezpieczenia. Jest ona odrębna i niezależna od klasyfikacji ryzyka kredytowego.

Klasyfikacja zabezpieczeń opiera się nie tylko na podziale zabezpieczeń według prawnych form ich ustanowienia, ale uwzględnia także charakterystykę danego przedmiotu zabezpieczenia, ze szczególnym uwzględnieniem wskaźnika odzysku z zabezpieczenia. Na ostateczną klasyfikację zabezpieczeń dla danego zaangażowania wpływają następujące czynniki:

- Uwarunkowania prawne, określające możliwość skutecznej realizacji zabezpieczenia, z uwzględnieniem takich elementów jak: szybkość postępowania windykacyjnego dla danej formy prawnej zabezpieczenia, pozycja Banku w relacji do innych wierzycieli (w tym wobec Skarbu Państwa i ZUS ); w miarę możliwości uwzględnia się również uwarunkowania wynikające z praktyki funkcjonowania organów egzekucyjnych i wymiaru sprawiedliwości, mające wpływ na możliwość skutecznej windykacji;
- Płynność oraz wartość aktywów stanowiących zabezpieczenie, z uwzględnieniem tego, jak mocno aktywa danego rodzaju są narażone na szybką utratę wartości;
- Koszty windykacji i koszty utrzymywania należności nieregularnych w księgach banku (do czasu odzyskania lub umorzenia należności).

Oprócz klasycznych form zabezpieczenia (rzeczowych i osobistych) Bank stosuje dodatkowe instrumenty ograniczania ryzyka utraty należności w formie dodatkowych warunków / klauzul w umowach kredytowych (covenants). W ramach podstawowych typów covenants Bank stosuje klauzule ochronne oraz finansowe. O zakresie stosowania konkretnych klauzul lub ich kombinacji decydują: długość okresu kredytowania, rodzaj oferowanego produktu kredytowego, specyfika formy organizacyjno – prawnej lub przedmiotu działalności kredytobiorcy, kategoria ryzyka klienta. Wprowadzenie pewnych klauzul do umów kredytowych umożliwia czasami rezygnację z części lub całości prawnych zabezpieczeń.

Struktura poszczególnych grup zabezpieczeń jest zdywersyfikowana.

Największy udział posiadają następujące zabezpieczenia:

- poręczenia i gwarancje korporacyjne - w ramach tej grupy zabezpieczeń, znajdują się poręczyciele różnych branż , o zróżnicowanej sytuacji ekonomiczno-finansowej. Nie stwarza to zatem znaczącego ryzyka w zakresie koncentracji. W sytuacji przyjmowania określonego odzysku zabezpieczenia, większego od 0% , konieczne jest zbadanie sytuacji ekonomiczno-finansowej poręczyciela oraz ustalenie kategorii ryzyka na poziomie inwestycyjnym lub spekulacyjnym.
- hipoteki - udział ten wynika z faktu, że hipoteki zazwyczaj zabezpieczają kredyty inwestycyjne długoterminowe. Ponadto, hipoteki są głównym zabezpieczeniem kredytów na finansowanie nieruchomości komercyjnych.

## 7. Ustalenie metodologii klasyfikowania ekspozycji

### 7.1 Należności kredytowe klientów korporacyjnych

#### *Przesłanki utraty wartości należności kredytowej*

Zdarzenia stanowiące przesłanki utraty wartości to zdarzenia, które miały miejsce w stosunku do aktywa lub grupy aktywów finansowych mające negatywny wpływ na wysokość oczekiwanych przepływów pieniężnych. Przyjęta przez Bank lista przesłanek utraty wartości dla korporacyjnych należności kredytowych jest następująca:

- Upadłość/ Zagrożenie upadłością: Kredytobiorca został postawiony lub wkrótce zostanie postawiony (czy to przez Bank, stronę trzecią lub z własnej inicjatywy) w stan upadłości (bankructwa), co będzie skutkowało brakiem spłaty lub jej opóźnieniem;
- Opóźnienie w spłacie: Kredytobiorca zaprzestał spłacania kapitału lub odsetek/prowizji i opóźnienie w spłacie utrzymuje się przez:
  - Dla klientów korporacyjnych (oprócz instytucji finansowych) – więcej niż 90 dni;
  - Dla instytucji finansowych i rządów – 0 dni lub więcej; jednakże w tym przypadku stosuje się 14 dniowy okres wyjaśniający dla ustalenia czy brak spłaty był spowodowany czynnikami związanymi z pogorszeniem się standingu kredytowego instytucji finansowej, czy raczej przyczynami operacyjnymi. Opóźnienie w spłacie z przyczyn operacyjnych nie jest przesłanką utraty wartości.
- Bank ocenia, że kredytobiorca będzie miał trudności ze spłatą zadłużenia: Kredytobiorca boryka się z istotnymi trudnościami finansowymi do tego stopnia, że trudności te będą miały negatywny wpływ (z prawdopodobieństwem, co najmniej 50%) na przyszłe przepływy pieniężne z danej należności kredytowej (w ocenie tej brana jest pod uwagę perspektywa 1 roku);
- Restrukturyzacja należności kredytowej nie wynikająca ze względów komercyjnych: W związku z trudnościami finansowymi kredytobiorcy Bank dokonał restrukturyzacji zaangażowania kredytowego, udzielając kredytobiorcy udogodnień lub ustępstw, efektem których jest zmniejszenie wartości bieżącej oczekiwanych przyszłych przepływów pieniężnych z tytułu należności kredytowej do poziomu poniżej wartości bilansowej tej należności.

Stwierdzenie wystąpienia co najmniej jednej z wyżej wymienionych przesłanek świadczy o utracie wartości należności kredytowej (czyli o wystąpieniu tzw. impairment).

#### *Wyznaczanie klasy ryzyka klienta*

Każdy podmiot, wobec którego Bank posiada ekspozycję kredytową musi posiadać rating i jest on stosowany jednolicie w całym Banku. Integralną częścią procesu związanego z oceną ryzyka kredytowego banku związanego z ekspozycjami kredytowymi wobec klientów korporacyjnych jest wyznaczenie klasy ryzyka klienta.

W odniesieniu do ekspozycji wobec przedsiębiorców stosowana jest 22 stopniowa skala ratingowa, używana w całej Grupie ING, której klasy stanowią prezentację ryzyka związanego z dłużnikiem. Przypisanie do każdej z klas ryzyka klienta oparte jest na:

- modelu finansowym, wykorzystującym dane ze sprawozdań finansowych dłużnika,
- ocenie czynników jakościowych,
- standingu finansowym spółki-matki.

#### Klasy inwestycyjne (Investment grade) 1-10

Grupa klas inwestycyjnych obejmuje podmioty, które oceniamy jako podmioty obciążone relatywnie niskim ryzykiem, przy czym dokonując klasyfikacji ryzyka uwzględniamy zagrożenia wynikające z uwarunkowań otoczenia ekonomiczno-gospodarczego.

#### Klasy spekulacyjne (Speculative grade) 11- 17

Jest to grupa o stosunkowo dużej rozpiętości poziomów ryzyka, stąd charakterystyka skrajnych klas w ramach tej grupy jest bardzo zróżnicowana. Generalnie jednak możemy stwierdzić, że:

- podmioty z najlepszych klas w ramach tej grupy aktualnie wywiązują się ze swoich zobowiązań finansowych, jednak pokrycie obsługi długu (kapitału oraz odsetek) jest w dłuższym okresie czasu niepewne i w związku z tym margines bezpieczeństwa jest ograniczony, istnieje realne niebezpieczeństwo wzrostu ryzyka kredytowego z uwagi na niesprzyjające otoczenie gospodarcze lub niekorzystne warunki ekonomiczne;
- kredytobiorców klasyfikowanych do klas o największym ryzyku (najgorsze klasy z tej grupy) mogą charakteryzować niepewne perspektywy w zakresie dochodów, gorsza jakość aktywów oraz, w dłuższej perspektywie, ryzyko niedopasowania poziomu kapitałów oraz możliwość wystąpienia strat.

#### Klasy trudnych kredytów (Problem loan grade) 18- 22

Ta grupa klas ryzyka obejmuje Kredytobiorców, u których wystąpiły jednoznaczne oznaki istniejących problemów z obsługą zadłużenia lub, u których wystąpiła już sytuacja określana jako tzw. „default”.

Kredytobiorcy w tej grupie klas ryzyka (jak również ci spośród klasyfikowanych do klasy 17 lub lepszej, wobec których ekspozycje objęto regulacjami są klasyfikowani wyłącznie przez Jednostki Intensive Care zarządzające zaangażowaniem danego klienta.

W odniesieniu do klientów:

- z segmentu klientów strategicznych stosowany jest globalny model oceny ryzyka (PD) Grupy ING - dłużnik przypisywany jest jednej z 17 klas z przedziału 1-17,
- z segmentu klientów korporacyjnych (SME) stosowany jest lokalny model oceny ryzyka (PD), dłużnik przypisywany jest jednej z 10 klas z przedziału od 8 do 17.

#### **Narzędzia do zarządzania kredytowym ryzykiem korporacyjnym**

Bank podejmował szereg działań w obszarze zarządzania ryzykiem kredytowym w związku z wdrażaniem Uchwały KNB 1/2007 w sprawie zakresu i szczegółowych zasad wyznaczania wymogów kapitałowych, wprowadzającej postanowienia Dyrektywy CRD odnośnie adekwatności kapitałowej banków zgodnej z Nową Umową Kapitałową (NUK). W ślad za decyzją Grupy ING o zaimplementowaniu zaawansowanej metody wewnętrznych ratingów (AIRB) opracowano i wdrożono modele (lokalne i globalne) podstawowych parametrów ryzyka:

- PD (prawdopodobieństwa niewykonania zobowiązania),
- LGD (straty dla banku wynikającej z niewykonania zobowiązania przez klientów),
- EAD (zaangażowania klienta wobec banku w momencie niewykonania zobowiązania)

dla różnych klas aktywów według wymagań metody AIRB.

Między innymi, dla zaangażowań wobec przedsiębiorstw funkcjonują w Banku następujące modele:

- Dla lokalnego segmentu klientów strategicznych, obejmującego firmy o rocznych przychodach powyżej 100 mln EUR:
  - Globalny model ratingowy (statystyczny model PD) Grupy ING,
  - Globalne modele LGD i EAD (modele hybrydowe statystyczno-eksperckie) zbudowane także na poziomie Grupy ING,
- Dla lokalnych segmentów firm średnich i dużych (klasa aktywów SME), obejmujących klientów o rocznych przychodach od 800 tys. do 100 mln EUR:
  - Lokalny model ratingowy PD (tzw. SME PD) - model zbudowany w banku dla polskich firm,
  - Lokalne modele LGD i EAD (modele hybrydowe statystyczno-eksperckie) zbudowane w banku na podstawie wewnętrznych danych z zastosowaniem metodologii Grupy ING.

Oprócz powyższych Bank stosuje także modele globalne dla ekspozycji wobec banków i innych instytucji finansowych oraz wobec rządów i jednostek samorządu terytorialnego.

Modele są wykorzystane do kalkulacji kapitału regulacyjnego i ekonomicznego dla potrzeb NUK, pozwalając na optymalizację poziomów obu kapitałów. Przyczyniają się także do lepszej kwantyfikacji ryzyka kredytowego w portfelu banku. Na ich podstawie szacowane są m.in. rezerwy według MSSF, efektywność działania banku (RAROC, zysk ekonomiczny, zarządzanie wartością firmy) oraz ceny kredytów.

Bank wykorzystuje zaawansowane systemy informatyczne wspierające proces nadawania ocen ryzyka klientów i transakcji przy wykorzystaniu modeli ryzyka. Podstawowym narzędziem informatycznym do zarządzania ryzykiem kredytowym jest zintegrowane środowisko Grupy ING, które łączy w sobie wszystkie aplikacje potrzebne do pełnej realizacji wymogów NUK. Przy jego pomocy można efektywnie zarządzać ryzykiem na poziomie oddziału banku a nawet portfela pojedynczego opiekuna klienta.

#### Zaangażowanie wobec klientów korporacyjnych według klas ryzyka

klasa ryzyka (risk rating)	zaangażowanie w mln PLN					
	30.06.2007		31.12.2006		30.06.2006	
	bilansowe	pozabilansowe	bilansowe	pozabilansowe	bilansowe	pozabilansowe
01	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
02	0,0	2,3	0,0	0,0	0,0	0,0
03	1 742,8	478,9	1 389,0	621,1	814,2	232,6
04	0,0	0,6	0,0	45,8	115,1	344,6
05	0,2	4,9	0,0	0,0	0,0	0,0
06	224,8	75,2	247,2	53,1	208,3	93,8
07	8,9	45,7	10,4	4,1	11,8	2,6
08	412,9	762,6	251,9	681,9	260,6	707,0
09	578,3	1 084,9	248,1	725,0	253,8	646,9
10	1 274,9	1 744,7	1 357,8	1 821,6	1 024,5	1 082,2
11	899,3	973,7	655,1	704,1	728,6	962,6

*Śródroczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej ING Banku Śląskiego S.A.  
za okres od 1 stycznia 2007 roku do 30 czerwca 2007 roku.*

12	1 192,0	1 072,1	879,0	1 075,5	817,3	1 082,7
13	1 330,0	850,3	1 261,0	860,9	1 122,0	815,8
14	1 426,3	1 007,4	1 816,1	778,1	1 406,9	595,1
15	1 158,7	590,1	1 256,3	522,5	1 066,7	460,5
16	509,0	277,7	415,7	288,5	385,9	448,4
17	303,0	49,3	161,3	65,9	187,4	54,8
18	57,2	17,9	54,5	27,2	85,9	13,1
19	49,2	6,2	34,8	5,9	27,8	4,2
20	87,6	1,7	104,8	5,2	129,7	3,8
21	5,0	0,0	5,5	0,0	6,4	0,0
22	342,8	0,4	343,1	0,4	364,6	0,8
<b>Razem</b>	<b>11 602,9</b>	<b>9 046,6</b>	<b>10 491,6</b>	<b>8 286,8</b>	<b>9 017,5</b>	<b>7 551,5</b>

*Zaangażowanie wobec klientów korporacyjnych według okresów przeterminowania*

ilość dni przeterminowania	zaangażowanie w mln PLN					
	30.06.2007		31.12.2006		30.06.2006	
	bilansowe	pozabilansowe	bilansowe	pozabilansowe	bilansowe	pozabilansowe
0	11 155,4	9 021,1	10 067,7	8 270,4	8 584,3	7 533,4
1-30	73,1	25,2	43,1	14,7	24,3	15,6
31-60	4,3	0,0	10,8	1,0	3,8	0,6
61-90	0,9	0,0	3,7	0,1	9,6	0,1
91-180	2,4	0,3	7,7	0,1	8,5	1,0
181-365	15,5	0,0	7,6	0,0	13,6	0,2
>365	351,3	0,0	351,0	0,5	373,4	0,6
<b>Razem</b>	<b>11 602,9</b>	<b>9 046,6</b>	<b>10 491,6</b>	<b>8 286,8</b>	<b>9 017,5</b>	<b>7 551,5</b>

*Zaangażowanie wobec klientów korporacyjnych objęte odpisem na poniesione, lecz nieujawnione straty (IBNR\*) według okresów przeterminowania*

ilość dni przeterminowania	zaangażowanie w mln PLN					
	30.06.2007		31.12.2006		30.06.2006	
	bilansowe	pozabilansowe	bilansowe	pozabilansowe	bilansowe	pozabilansowe
0	11 082,0	9 019,4	9 976,9	8 266,8	8 477,8	7 529,6
1-30	67,6	25,1	42,3	13,3	22,8	15,6
31-60	3,5	0,0	4,9	1,0	0,6	0,6
61-90	0,0	0,0	0,3	0,0	1,6	0,1
91-180	0,4	0,0	4,1	0,1	1,5	1,0
181-365	0,2	0,0	0,2	0,0	1,7	0,0
>365	13,8	0,0	9,5	0,0	10,8	0,0
<b>Razem</b>	<b>11 167,5</b>	<b>9 044,5</b>	<b>10 038,2</b>	<b>8 281,2</b>	<b>8 516,8</b>	<b>7 546,9</b>

\*IBNR – Incurred But Not Recognised

Zaangażowanie wobec klientów korporacyjnych, w przypadku których indywidualnie wykazano utratę wartości (ISFA\*)

klasa ryzyka (risk rating)	zaangażowanie w mln PLN					
	30.06.2007		31.12.2006		30.06.2006	
	bilansowe	pozabilansowe	bilansowe	pozabilansowe	bilansowe	pozabilansowe
20	65,7	0,0	83,0	1,6	77,2	2,2
22	257,0	0,0	258,6	0,0	276,8	0,1
<b>Razem</b>	<b>322,7</b>	<b>0,0</b>	<b>341,6</b>	<b>1,6</b>	<b>354,0</b>	<b>2,3</b>

\*ISFA – Individually Significant Financial Assets

Zaangażowanie wobec klientów korporacyjnych, w przypadku których indywidualnie wykazano utratę wartości (ISFA\*) według okresów przeterminowania

ilość dni przeterminowania	zaangażowanie w mln PLN					
	30.06.2007		31.12.2006		30.06.2006	
	bilansowe	pozabilansowe	bilansowe	pozabilansowe	bilansowe	pozabilansowe
0	60,8	0,0	76,8	0,2	65,5	2,3
1-30	4,3	0,0	0,0	1,4	0,0	0,0
31-60	0,0	0,0	5,2	0,0	0,5	0,0
61-90	0,0	0,0	0,0	0,0	5,5	0,0
91-180	0,0	0,0	0,0	0,0	0,2	0,0
181-365	4,8	0,0	0,0	0,0	4,0	0,0
>365	252,8	0,0	259,6	0,0	278,3	0,0
<b>Razem</b>	<b>322,7</b>	<b>0,0</b>	<b>341,6</b>	<b>1,6</b>	<b>354,0</b>	<b>2,3</b>

\*ISFA – Individually Significant Financial Assets

Zaangażowanie wobec klientów korporacyjnych objęte odpisem na należności indywidualnie nieznaczące (INSFA\*) według klas ryzyka

klasa ryzyka (risk rating)	zaangażowanie w mln PLN					
	30.06.2007		31.12.2006		30.06.2006	
	bilansowe	pozabilansowe	bilansowe	pozabilansowe	bilansowe	pozabilansowe
20	21,8	1,7	21,7	3,6	52,5	1,6
21	5,1	0,0	5,4	0,0	6,5	0,0
22	85,8	0,3	84,6	0,4	87,7	0,7
<b>Razem</b>	<b>112,7</b>	<b>2,0</b>	<b>111,7</b>	<b>4,0</b>	<b>146,7</b>	<b>2,3</b>

\*INSFA – Individually Not-Significant Financial Assets

Zaangażowanie wobec klientów korporacyjnych objęte odpisem na należności indywidualnie nieznaczające (INSFA\*) według okresów przeterminowania

ilość dni przeterminowania	zaangażowanie w mln PLN					
	30.06.2007		31.12.2006		30.06.2006	
	bilansowe	pozabilansowe	bilansowe	pozabilansowe	bilansowe	pozabilansowe
0	12,7	1,7	14,0	3,4	41,0	1,5
1-30	1,1	0,0	0,9	0,0	1,6	0,0
31-60	0,8	0,0	0,7	0,0	2,7	0,0
61-90	0,9	0,0	3,4	0,1	2,4	0,0
91-180	2,0	0,3	3,5	0,0	6,8	0,0
181-365	10,6	0,0	7,4	0,0	7,9	0,2
>365	84,6	0,0	81,8	0,5	84,3	0,6
<b>Razem</b>	<b>112,7</b>	<b>2,0</b>	<b>111,7</b>	<b>4,0</b>	<b>146,7</b>	<b>2,3</b>

\*INSFA – Individually Not-Significant Financial Assets

## 7.2 Należności kredytowe klientów detalicznych

Bank traktuje wszystkie należności detaliczne (wobec klientów indywidualnych oraz klientów segmentu Small Business) jako indywidualnie nieznaczące i wylicza oraz tworzy odpisy i rezerwy na nie według podejścia kolektywnego.

Podejście eksperckie w szacowaniu wielkości odpisów i rezerw w tym także szacowaniu parametrów wykorzystywanych do wyliczania odpisów i rezerw jest dopuszczalne, jeśli zachodzi jeden z poniższych warunków:

- wielkość i wiek portfela i/lub ilość przypadków dotkniętych utratą wartości w okresie analizy jest niedostateczna dla przeprowadzenia estymacji statystycznej lub matematycznej,
- jakość danych jest niewystarczająca do adekwatnego oszacowania wielkości odpisów lub rezerw,
- nastąpiła istotna zmiana warunków ekonomicznych otoczenia Banku, poziomu apetytu na ryzyko, przyjętych strategii odzyskiwania należności,
- przyjęte statystyczne lub matematyczne metody szacunku (estymacji) nie odpowiadają wymogom regulacyjnym lub wymaganiom Grupy ING.

Zasadność zastosowania podejścia eksperckiego oraz ocena jego wyników weryfikowana jest odrębnie dla każdego przypadku i podlega akceptacji Komitetu Polityki Kredytowej. Takie same zasady stosuje się do wykorzystania danych i obserwacji pozyskanych z innych instytucji, w tym samej akceptacji źródła danych.

### *Przesłanki utraty wartości należności kredytowej*

- Kredytobiorca zaprzestał spłaty kapitału lub odsetek/prowizji i opóźnienie w spłacie utrzymuje się dłużej niż 90 dni. Dla limitów w ROR oraz limitów w rachunku bieżącym dla Small Businessu warunek ten dotyczy wyłącznie zaangażowań powyżej 200 PLN;
- W obrębie kredytów konsumpcyjnych: kredytobiorca (osoba prywatna) ma inne ekspozycje niż przedmiotowa, które posiadają przesłanki utraty wartości zawarte w poz. 1 i wszystkie te ekspozycje należą do grup kredytów konsumpcyjnych (nie mieszkaniowych / hipotecznych) ;
- W obrębie kredytów mieszkaniowych / hipotecznych: kredytobiorca (osoba prywatna) ma inne ekspozycje niż przedmiotowa, które posiadają przesłanki utraty wartości zawarte w poz. 1 i

wszystkie te ekspozycje należą do grupy kredytów mieszkaniowych / hipotecznych (nie konsumpcyjnych) ;

- Kredytobiorca (Small business) ma inne ekspozycje niż przedmiotowa, które posiadają przesłanki utraty wartości zawarte w poz.1;
- Kredytobiorca po wystąpieniu impairmentu obsługuje prawidłowo zadłużenie, jednak okres prawidłowej obsługi jest krótszy niż 3 miesiące (jeśli wcześniej okres przeterminowania był krótszy niż 6 miesięcy);
- Kredytobiorca po wystąpieniu impairmentu obsługuje prawidłowo zadłużenie, jednak okres prawidłowej obsługi jest krótszy niż 6 miesięcy (jeśli wcześniej okres przeterminowania był dłuższy niż 6 miesięcy);
- Kredytobiorca został postawiony lub wkrótce zostanie postawiony w stan upadłości (bankructwa), co będzie skutkowało brakiem spłaty lub jej opóźnieniem (przesłanka dotyczy w szczególności kredytobiorców z segmentu Small Business);
- Umowa kredytowa została wypowiedziana;
- Należność kredytowa została poddana restrukturyzacji. W związku z trudnościami finansowymi kredytobiorcy Bank dokonał restrukturyzacji zaangażowania kredytowego, udzielając kredytobiorcy udogodnień lub ustępstw, efektem których jest zmniejszenie wartości bieżącej oczekiwanych przyszłych przepływów pieniężnych z tytułu należności kredytowej do poziomu poniżej wartości bilansowej tej należności. Natomiast nie jest przesłanką utraty wartości zmiana warunków kredytowania wynikająca ze względów komercyjnych (w tym zmiany stóp procentowych uwarunkowane rynkowo). Zasady restrukturyzacji oraz sposób ich traktowania z punktu widzenia tworzenia odpisów aktualizacyjnych (rezerw) są określone odrębnymi procedurami.

Punktem wyjścia przyjętym do grupowania ekspozycji do portfeli w podejściu kolektywnym są zasady wprowadzane przez Nową Umowę Kapitałową (tzw. *Basel II*) wyróżniające trzy podstawowe grupy produktów detalicznych: kredyty odnawialne, kredyty hipoteczne i inne kredyty konsumpcyjne. Podstawową do grupowania jest zbieżność czynników ryzyka (*risk drivers*) w grupie. Produkt i jego cechy są podstawowymi kryteriami grupowania. Pochodną definicji produktu są kryteria przesłanek utraty wartości oparte na bazylejskiej definicji „default”. Ponieważ Bank stosuje karty skoringowe (statystyczne modele akceptacyjne) istniejący model akceptacyjny jest dodatkową przesłanką grupowania.

Dodatkowo w procesie grupowania uwzględnia się:

- rodzaj i definicję produktu,
- rodzaj zabezpieczenia,
- biznesowe pozycjonowanie produktu (np. wyodrębnienie produktów nie oferowanych),
- pozostałe elementy modelu akceptacyjnego,
- organizację procesu kredytowego.

Wyróżniony portfel powinien charakteryzować się odpowiednią liczebnością dla zapewnienia statystycznej powtarzalności zjawisk. Dla budowy modeli statystycznych przyjmuje się, że minimalna wielkość portfela w danej kategorii (np. default) powinna wynieść 300 obserwacji. Dla parametrów przyjętych na podstawie obserwacji historycznych wielkość ta nie powinna być mniejsza niż 100 obserwacji. Parametry przyjmowane na podstawie mniejszych portfeli podlegają weryfikacji eksperckiej.

Dla każdego portfela wyróżnia się:

- portfel należności nie dotkniętych utratą wartości (IBNR),
- portfel należności dotkniętych utratą wartości (impaired),
- portfel należności odnośnie których Bank nie spodziewa się dalszych odzysków (impaired – non risk zwany także „portfelem B”)

Bank stosuje następujące kryteria wyróżnienia portfela B:

- od momentu wystąpienia przesłanek utraty wartości upłynęło: 24 miesiące dla portfeli kredytów konsumpcyjnych i Small Business, 36 miesięcy dla portfeli kredytów mieszkaniowych,
- nie występują przesłanki posiadania przez dłużnika dochodów wystarczających do spłaty zaległości ani aktywów, z których Bank mógłby odzyskać swą należności i brak jest przesłanek do zmiany tej sytuacji w przewidywalnej przyszłości,
- dłużnik podlega procesom upadłościowym i istnieją uzasadnione przesłanki, że Bank nie odzyska żadnych lub nieistotne kwoty w ramach tego procesu.

Kolektywne podejście w szacowaniu i tworzeniu odpisów (rezerw) opiera się o zasady wprowadzane przez Nową Umowę Kapitałową (tzw. *Basel II*) i o koncepcję tzw. straty oczekiwanej. Z uwagi na fakt, że wg MSR rezerwę tworzy się na stratę poniesioną a nie stratę oczekiwaną, parametry modelu bazylejskiego podlegają modyfikacji. Do wyliczenia rezerwy wykorzystywane są następujące parametry:

- PD - prawdopodobieństwo niewypłacalności klienta określone dla każdego podportfela należności detalicznych i segmentu Small Business,
- LGD - strata poniesiona na należności w wyniku jej niepełnego odzyskania, określona dla każdego podportfela należności detalicznych i segmentu Small Business
- EAD – ekspozycja w momencie niewypłacalności - kwota bieżącego zaangażowania bilansowego powiększona o ekwiwalenty bilansowe niewykorzystanych linii kredytowych.

Modyfikacja parametrów wynika z faktu, że w Modelu Bazylejskim określa się prawdopodobieństwo dla straty oczekiwanej w okresie najbliższych 12 miesięcy, natomiast zgodnie z MSR rezerwę tworzy się na stratę poniesioną. Modyfikacja wynika z okresu, jaki przyjmuje się, aby poniesienie straty zostało rozpoznane (ujawnione, odkryte).

Modyfikacja parametru PD dokonywana jest w oparciu o koncepcję okresu ujawnienia straty (ang. *emergence period*), który jest na ogół krótszy niż 12 miesięcy. Okres ujawnienia straty uzależniony jest między innymi od następujących czynników:

- segmentu do którego należy kredytobiorca;
- rodzaju produktu.

Dostosowanie PD do wymagań MSR polega na skróceniu horyzontu czasowego parametru i przybliżeniu go do bieżącej daty bilansowej.

Dla portfela detalicznego i Small Business określenie PD dla grup produktów bazuje na estymacji prawdopodobieństw zajścia jednego z przypadków:

- Kredytobiorca zaprzestanie spłacania kapitału lub odsetek przez okres dłuższy niż 90 dni;
- Kredytobiorca zostanie postawiony w stan upadłości (dotyczy Small Businessu);
- Umowa kredytowa zostanie wypowiedziana;
- Należność zostanie poddana restrukturyzacji;

Tak wyliczone PD jest mapowane (alokowane) do poszczególnych przedziałów ratingowych.

W rozumieniu *Basel II* parametr LGD oznacza stratę, jaką Bank poniesie na danej ekspozycji kredytowej w przypadku niewypłacalności kredytobiorcy. LGD jest wyrażony jako ułamek zaangażowania na moment wystąpienia niewypłacalności kredytobiorcy (EAD). LGD Jest pochodną przyjętych zabezpieczeń prawnych, tj. rodzaju zabezpieczeń oraz ich wartości (likwidacyjnej).

LGD dla portfeli detalicznych oblicza się na podstawie ilorazu zdyskontowanych przepływów pieniężnych na rachunku od momentu wystąpienia utraty wartości do dnia raportu przez sumę kapitału i odsetek należnych w momencie wystąpienia utraty wartości.

Wyliczony w ten sposób parametr LGD korygowany jest z tytułu szacowanych kosztów windykacji, jakie Bank będzie musiał ponieść w związku z realizacją zabezpieczeń.

Przepływy po dacie impairmentu dyskontowane są przy pomocy stopy procentowej przyjętej dla całego portfela.

EAD w Modelu Bazylejskim oznacza wielkość zaangażowania kredytowego, jakie będzie miało miejsce w momencie niewypłacalności klienta. Przy kalkulacji straty oczekiwanej według *Basel II* EAD oznacza sumę bieżącego zaangażowania bilansowego i statystycznie oszacowaną część zaangażowania pozabilansowego, jaką klient wykorzysta do dnia niewypłacalności.

Zmodyfikowana wartość EAD na poziomie klienta dla potrzeb MSR jest bieżącą ekspozycją bilansową na dzień bilansowy, powiększoną o ekwiwalenty bilansowe bieżących pozycji pozabilansowych.

Wysokość rezerw zależy od wysokości zaangażowania oraz parametrów PD i LGD (przy czym PD dla portfela *impaired* wynosi 100% a LGD dla portfela B wynosi 100 %).

*Zaangażowanie wobec klientów detalicznych (osoby fizyczne i small business) według okresów przeterminowania*

ilość dni przeterminowania	zaangażowanie w mln PLN					
	30.06.2007		31.12.2006		30.06.2006	
	<i>bilansowe</i>	<i>pozabilansowe</i>	<i>bilansowe</i>	<i>pozabilansowe</i>	<i>bilansowe</i>	<i>pozabilansowe</i>
0	3 475,1	2 248,2	2 870,6	1 630,6	2 619,0	1 893,9
1-30	126,5	11,2	149,9	10,2	109,2	8,0
31-60	11,6	1,2	12,9	1,0	13,0	1,0
61-90	42,6	7,4	47,4	6,5	53,9	5,7
91-120	3,8	0,2	5,1	0,2	7,1	0,2
121-150	3,3	0,6	4,3	0,5	9,4	0,6
151-180	2,4	0,0	4,7	0,1	4,5	0,0
>180	79,5	0,6	148,3	0,6	173,6	0,6
<b>Razem</b>	<b>3 744,8</b>	<b>2 269,4</b>	<b>3 243,2</b>	<b>1 649,7</b>	<b>2 989,7</b>	<b>1 910,0</b>

*Zaangażowanie wobec klientów detalicznych (osoby fizyczne i small business) objęte odpisem na poniesione lecz nie ujawnione straty (IBNR\*)*

Rodzaj produktu	zaangażowanie w mln PLN					
	30.06.2007		31.12.2006		30.06.2006	
	<i>bilansowe</i>	<i>pozabilansowe</i>	<i>bilansowe</i>	<i>pozabilansowe</i>	<i>bilansowe</i>	<i>pozabilansowe</i>
Kredyty hipoteczne	1 912,1	396,5	1 418,7	237,0	1 119,6	154,5
Kredyty dla small-business-u	680,8	427,7	530,6	353,0	475,3	256,5
Pozostałe kredyty	1 024,2	1 436,8	1 086,8	1 052,0	1 151,6	1 492,1
<b>Razem</b>	<b>3 617,1</b>	<b>2 261,0</b>	<b>3 036,1</b>	<b>1 642,0</b>	<b>2 746,5</b>	<b>1 903,1</b>

*\*IBNR – Incurred But Not Recognised*

Zaangażowanie wobec klientów detalicznych (osoby fizyczne i small business) objęte odpisem na poniesione lecz nie ujawnione straty (IBNR) według okresów przeterminowania

ilość dni przeterminowania	zaangażowanie w mln PLN					
	30.06.2007		31.12.2006		30.06.2006	
	bilansowe	pozabilansowe	bilansowe	pozabilansowe	bilansowe	pozabilansowe
0	3 475,1	2 248,2	2 870,6	1 630,6	2 619,0	1 893,9
1-30	126,5	11,2	149,9	10,2	109,2	8,0
31-60	11,6	1,2	12,9	1,0	13,0	1,0
61-90	3,9	0,4	2,7	0,2	5,3	0,2
<b>Razem</b>	<b>3 617,1</b>	<b>2 261,0</b>	<b>3 036,1</b>	<b>1 642,0</b>	<b>2 746,5</b>	<b>1 903,1</b>

\*IBNR – Incurred But Not Recognised

## 8. Przeglądy compliance

W obszarze przeglądów compliance w zakresie zarządzania ryzykiem kredytowym podstawową rolę odgrywają:

- Departament Inspekcji Ryzyka Kredytowego,
  - Departament Kontroli Wewnętrznej,
- w zakresie określonym w pkt 1.10 i 1.12..

## 9. Zarządzanie ryzykiem kredytowym spółek grupy

W skład Grupy Kapitałowej ING Banku Śląskiego wchodzi następujące podmioty:

Podmioty zależne:

- ING BSK Development Sp. z o.o. – spółka działająca od 2004 roku (100% udziałów),
- Śląski Bank Hipoteczny S.A. – spółka utworzona w listopadzie 2000 roku, we wrześniu 2001 roku uzyskała zgodę Komisji Nadzoru Bankowego na rozpoczęcie działalności operacyjnej. SBH S.A. jest trzecim bankiem hipotecznym w Polsce, (100% udziałów),
- ING Securities S.A. – spółka rozpoczęła działalność w 1996 roku pod nazwą Dom Maklerski Banku Śląskiego S.A. W grudniu 2001 połączono w jedno przedsiębiorstwo biura maklerskie ING działające w Polsce - Dom Maklerski BSK S.A.. i ING Baring Securities (Poland) S.A. (100% udziałów),
- Solver sp. z o.o. - spółka utworzona w roku 2002 (79,79% udziałów),
- Centrum Banku Śląskiego Sp. z o.o. – spółka została powołana w roku 1997 (60% udziałów),

Podmioty stowarzyszone:

- ING Nationale Nederlanden Powszechne Towarzystwo Emerytalne Polska S.A. – działa od 2000 roku. (20% udziałów)

Ze względu na charakter działalności zarządzanie ryzykiem kredytowym dotyczy następujących spółek Grupy Kapitałowej ING Banku Śląskiego: Śląskiego Banku Hipotecznego S.A. oraz ING Securities S.A.. W tych jednostkach zarządzanie ryzykiem kredytowym jest realizowane według

standardów Grupy ING, obejmujących zarówno odpowiednią strukturę organizacyjną, jak i procesy (narzędzia), zapewniające bezpieczną z punktu widzenia ryzyka kredytowego realizację celów komercyjnych.

## **10. Identyfikacja ryzyka kredytowego związanego z zawieraniem transakcji pochodnych**

Każdy klient zawierający z bankiem transakcje pochodne, musi posiadać przyznany przez Bank odpowiedni limit transakcyjny. Limity transakcyjne przyznawane są zgodnie z procedurami i kompetencjami kredytowymi obowiązującymi w Banku, tak jak dla wszystkich innych zaangażowań kredytowych.

Do monitorowania ryzyka związanego z zawieraniem przez kontrahentów banku transakcjami, służy system CRS. CRS jest globalnym systemem Ryzyka, używanym przez całą grupę ING, w którym rejestrowane są wszystkie limity FM („Financial Markets”) oraz transakcje zawarte przez dealerów.

Transakcje rodzące po stronie kontrahenta ryzyko (rozliczeniowe, przed-rozliczeniowe), wprowadzane do systemu, wymagają rejestracji w CRS-ie.

Monitorowanie ryzyka związanego z produktami Departamentu Skarbu, takimi jak transakcje pochodne, depozytowe i na papierach wartościowych, odbywa się w Banku „on-line”.

Z perspektywy pomiaru ryzyka, można podzielić je na:

- ryzyko przed-rozliczeniowe (pre-settlement) – występujące przy transakcjach walutowych, derywatywach i transakcjach na papierach wartościowych jako rezultat zamiany transakcji na rynku przy potencjalnie niekorzystnej cenie,
- ryzyko kredytowe – powstające przy plasowaniu pieniędzy na rynku (depozyty).

### ***Ryzyko przedrozliczeniowe***

Ryzyko przedrozliczeniowe jest ryzykiem wynikającym z naruszenia warunków transakcji przez Kontrahenta, przed jej rozliczeniem, co powoduje konieczność jej zamiany poprzez transakcję z innym Kontrahentem po cenie obowiązującej na rynku (ewentualnie niekorzystnej).

W celu kontrolowania ryzyka Kontrahenta, określa się nie tylko koszt zastąpienia, w razie naruszenia warunków w chwili bieżącej (bieżąca wartość rynkowa „MtM”), lecz także jak bardzo wzrośnie MtM w ciągu trwania transakcji.

Ponieważ jednak rynki finansowe nie do końca są przewidywalne, i nie można do końca być pewnym wyznaczonego, maksymalnego MtM, używa się modeli statystycznych, które określają poziom zaufania. Według polityki Grupy ING ten poziom zaufania wynosi 97,5%.

### ***Ryzyko kredytowe związane z plasowaniem środków (Money Market Risk)***

Ryzyko kredytowe związane z plasowaniem środków (Money Market Risk) powstaje gdy Bank plasuje depozyty u innego kontrahenta (banku). W razie naruszenia warunków przez kontrahenta, Bank traci pieniądze. W związku z tym ryzyko to jest mierzone po prostu jako wartość nominalna depozytu.

### ***Ryzyko rozliczeniowe***

Ryzyko rozliczeniowe jest ryzykiem, przy którym kontrahent nie dostarczy aktywów, które ma obowiązek dostarczyć w związku z rozliczeniem transakcji i Bank może stracić do 100% spodziewanych wartości. Ryzyko to powstaje wtedy, kiedy ma nastąpić wymiana wartości (środki lub inne instrumenty) w tej samej dacie dostawy bądź różnej i dostawa ta jest niesprawdzona lub

spodziewana aż do momentu, kiedy Bank dostarczył nieodwołalną instrukcję płatności lub sam zapłacił lub dostarczył swoją część zobowiązania wynikającego z transakcji.

Niektóre produkty zawsze rodzą ryzyko rozliczeniowe, niektóre nigdy a są takie, przy których wystąpienie tego ryzyka związane jest z mechanizmem rozliczeń. Ryzyko rozliczeniowe powstaje zawsze, gdy transakcja angażuje dwustronną wymianę środków pieniężnych/papierów wartościowych, ale ta wymiana nie odbywa się na bazie DVP (Dostawa za Zapłatę - Delivery Versus Payment).

#### **Ryzyko związane z kupnem/sprzedażą papierów wartościowych**

Ryzyko związane z kupnem/sprzedażą papierów wartościowych występuje wtedy, gdy wymiana środków pieniężnych na papiery wartościowe nie odbywa się na bazie DVP. Występuje wtedy ryzyko rozliczeniowe w dniu rozliczenia transakcji, chyba że rozliczenie odbywa się w ten sposób, iż Bank może kontrolować transakcję w taki sposób aby nie dopuścić do przepływu środków/papierów przed potwierdzeniem wykonania zobowiązania przez Kontrahenta.

#### **Wagi Ryzyka**

Wagi Ryzyka używane do monitorowania wykorzystania poszczególnych limitów ustalane są dla poszczególnych produktów, walut i czasu trwania transakcji, na poziomie grupy ING. Wagi ryzyka są szacunkiem potencjalnej przyszłej ekspozycji (PFE) kontraktu „at-the-money”, jako odsetek wartości nominalnej transakcji w czasie pozostałym do jej rozliczenia.

Ryzyko przed-rozliczeniowe na poziomie transakcji jest obliczane jako:

Ryzyko przed-rozliczeniowe = Wartość Rynkowa + Wartość Nominalna x Waga Ryzyka,

gdzie waga ryzyka jest oparta na okresie czasu pozostałym do rozliczenia transakcji.

Wagi ryzyka „używane” są przez system CRS do monitorowania poziomu wykorzystania limitów kontrahentów.

Portfel transakcji, zawartych z kontrahentami Banku, znajdujący się w CRS-ie (transakcje nie rozliczone), przedstawiał się następująco (wszystkie dane w mln EUR):

	30.06.2007	31.12.2006
Depozyty oddane (Money Market)	5 056,8	4 352,6
Bieżąca wartość rynkowa transakcji (MtM)	4 476,7	3 067,6
Potencjalna przyszła wartość transakcji (PFE)	1 063,8	900,4
Wartość bieżąca + przyszła (FM Value)	5 852,8	4 445,2

## **II. Zarządzanie ryzykiem rynkowym**

### **1. Informacje ogólne**

Głównymi celami zarządzania ryzykiem rynkowym w ING Banku Śląskim są: zapewnienie, że istnieje świadomość i zrozumienie ekspozycji banku na ryzyko rynkowe oraz że ta ekspozycja jest odpowiednio zarządzana i tam gdzie ma to zastosowanie mieści się w granicach przyjętych limitów.

Ryzyko rynkowe definiuje się jako potencjalną stratę, którą może ponieść bank w związku z niekorzystnymi zmianami cen rynkowych (takich jak krzywe dochodowości, kursy walutowe, ceny na rynku kapitałowym) i/oraz parametrów rynkowych (zmienności cen rynkowych, korelacji pomiędzy ruchami poszczególnych cen) i/oraz zachowań klientów (np. wcześniejsze spłaty kredytów).

Proces zarządzania ryzykiem rynkowym w banku obejmuje identyfikację, pomiar, monitorowanie oraz raportowanie ryzyka. Departament Zarządzania Ryzykiem Rynkowym dostarcza menedżerom Rynków Finansowych, wybranym członkom Zarządu oraz Komitetu ALCO regularne raporty ryzyka. Ponadto, ALCO, Zarząd Banku oraz Rada Nadzorcza otrzymują okresowe raporty zawierające najważniejsze miary ryzyka rynkowego. Pracownicy Departamentu Zarządzania Ryzykiem Rynkowym są wykwalifikowanymi specjalistami a niezależność departamentu jest zapewniona poprzez jego oddzielenie od jednostek generujących ryzyko. Ważną rolę konsultanta w procesie zarządzania ryzykiem rynkowym pełni większościowy akcjonariusz banku - ING Bank NV.

Zarządzanie ryzykiem rynkowym w banku również obejmuje funkcję Kontroli Produktów Rynków Finansowych („Product Control”), która zapewnia poprawność wyceny produktów Rynków Finansowych. Obejmuje ona niezależną ocenę (porównanie do rynku) cen/kursów stosowanych do wyceny pozycji oraz parametrów rynkowych używanych do kalkulacji wyniku finansowego pokazywanego w raportach finansowych. Decyzje związane z kwestiami dotyczącymi procesu wyceny takie jak: źródła wykorzystywanych danych rynkowych, kalkulacji rezerw dotyczących modeli wycen rynkowych są podejmowane przez Komitet Parametrów, któremu przewodniczy naczelnik Wydziału Kontroli Produktów, a w którego skład wchodzi również przedstawiciele Rynków Finansowych i Pionu Finansów.

Zarządzanie ryzykiem rynkowym w banku skupia się przede wszystkim na potencjalnych zmianach wyniku ekonomicznego (to znaczy na zmianach wartości bieżącej przyszłych przepływów finansowych), ale uwaga jest również skoncentrowana na przypadkach, gdy na skutek stosowanych zasad księgowych efekt zmian cen rynkowych na raportowany wynik finansowy jest inny niż w przypadku jego oddziaływania na wynik ekonomiczny.

### **2. Struktura ksiąg banku w kontekście zarządzania ryzykiem rynkowym**

Bank utrzymuje strukturę ksiąg bazującą na intencji co przekłada się na wiele procesów, w tym zarządzanie ryzykiem rynkowym. Struktura ksiąg jest odzwierciedleniem typów ryzyka rynkowego, które są oczekiwane oraz akceptowane w poszczególnych obszarach banku oraz tego, gdzie ryzyko rynkowe powinno być wewnętrznie transferowane/zabezpieczane. Księgi są pogrupowane według intencji utrzymania pozycji na „handlowe” (pozycje zajmowane w celu uzyskania korzyści w krótkim okresie wynikających z ruchów cen rynkowych) oraz „bankowe” (wszystkie pozostałe pozycje). Ogólna struktura ksiąg banku wygląda następująco:

Cały Bank

- ☐ Księgi Handlowe
- ☐ Księgi Bankowe
  - ☐ Komercyjne Księgi Bankowe
  - ☐ Księgi Bankowe Rynków finansowych

Księgi Handlowe

Są to księgi obszaru Rynków Finansowych (walutowe, opcji walutowych oraz stopy procentowej) oraz ING Securities (biuro maklerskie banku) - pozycje arbitrażowe oraz animatora rynku kapitałowego (raportowane w ramach Rynków Finansowych). Księgi te zawierają pozycje utrzymywane w krótkim okresie w celu odsprzedaży bądź uzyskania korzyści finansowych na aktualnych lub oczekiwanych w krótkim okresie zmianach cen bądź pozycje zawarte w celach arbitrażowych. Przykłady to własne pozycje handlowe, pozycje wynikające z obsługi klienta i/lub animowania rynku. Otwarte pozycje w księgach handlowych są limitowane poprzez limity VaR na pozycje handlowe lub w przypadku pozycji arbitrażowych oraz animatora rynku kapitałowego ING Securities - limity pozycyjne.

Komercyjne Księgi Bankowe

Są to księgi bankowe części detalicznej oraz korporacyjnej, zawierające komercyjne depozyty oraz kredyty. Ryzyko wynikające z tych pozycji jest transferowane do ksiąg bankowych obszaru Rynków Finansowych poprzez transakcje wewnętrzne, co zapewnia, iż w księgach tych nie pozostaje istotne ekonomiczne ryzyko rynkowe. Jednakże, jak zostanie to opisane bardziej szczegółowo później, krótko-terminowy wynik finansowy w tych księgach jest wrażliwy na zmiany stawek rynkowych.

Księgi Bankowe Rynków Finansowych

Są to księgi służące do zarządzania pozycją płynnościową oraz finansowania ("LMF"), a także do zarządzania aktywami i pasywami („ALM”). Ich podstawowym celem jest zarządzanie pozycją płynnościową oraz stopy procentowej wynikającą z pozycji komercyjnych banku. Utrzymywanie otwartych pozycji jest tu dopuszczalne w granicach przyjętych limitów VaR. Podobnie jak w przypadku ksiąg komercyjnych istnieje różnica pomiędzy wrażliwością wyniku ekonomicznego i finansowego na zmiany stawek rynkowych.

### 3. Koncepcja wartości narażonej na ryzyko ("VaR")

VaR jest główną metodologią wykorzystywaną do pomiaru ryzyka rynkowego w księgach obszaru Rynków Finansowych, zarówno dla ksiąg „handlowych”, jak i „bankowych”. VaR pokazuje wielkość potencjalnej straty, która nie powinna zostać przekroczona przy założeniu określonego poziomu ufności (prawdopodobieństwa). Bank kalkuluje osobno poziomy VaR dla portfeli stopy procentowej, pozycji walutowej oraz pozycji wynikającej z opcji walutowych stosując następujące założenia: 99% poziom ufności, 250 dniowy okres obserwacji wykorzystywany do pomiaru zmienności oraz korelacji. Pomiar VaR stosowany przez bank jest zgodny ze standardami grupy ING oraz najlepszymi praktykami rynkowymi. Adekwatność modelu VaR dla ksiąg handlowych jest sprawdzana podczas dziennego testowania wstecznego (tzw. „VaR backtesting”). Wynik finansowy, „dzienny” oraz „hipotetyczny lub teoretyczny” (wyznaczany jako dzienna zmiana wartości pozycji utrzymywanej na koniec dnia a więc wykluczający wszystkie transakcje intra-day) jest porównywany z miarą VaR. Przypadki przekroczeń (wszystkie negatywne oraz duże pozytywne) są szczegółowo badane i wyjaśniane.

### ***VaR w sytuacji kryzysowej („stress-tests”)***

Bank jest świadomy faktu, iż miara VaR nie pokazuje pełnego obrazu ryzyka rynkowego poszczególnych portfeli ponieważ nie uwzględnia potencjalnych strat w ekstremalnych przypadkach. W związku z powyższym bank kalkuluje VaR w sytuacji kryzysowej. Miara ta pokrywa możliwe negatywne wyniki portfeli banku w przypadku zaistnienia zdefiniowanych scenariuszy kryzysowych uwzględniających zmiany jednego lub kilku parametrów rynkowych mających wpływ na wartość danego portfela. Najgorszy rezultat wynikający z przyjętych scenariuszy jest raportowany jako VaR w sytuacji kryzysowej dla danego portfela.

### ***Ryzyko rynkowe ksiąg handlowych (statystyki VaR)\****

#### ***Miara VaR w pierwszym półroczu 2007 (kwoty w PLN)***

Obszar	Stan na 30.06.2007	Średnia	Min	Max
Interest Rate	384.123	438.190	202.041	1.424.258
FX	50.514	715.192	50.514	1.382.904
FX Options	150.632	488.031	143.526	982.722

#### ***Miara VaR w 2006 (kwoty w PLN)***

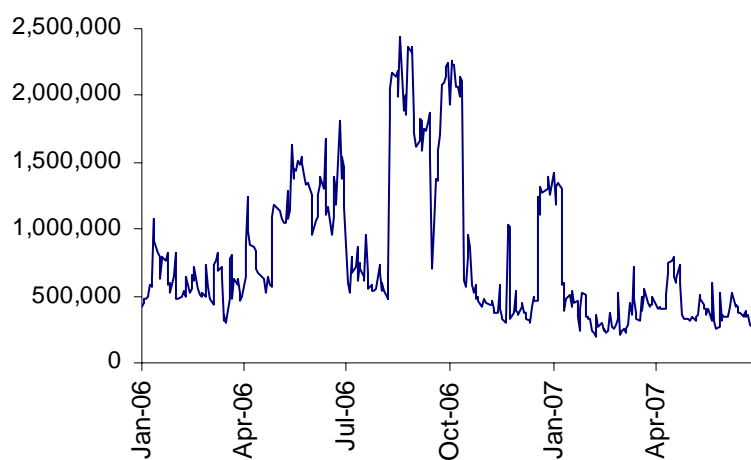
Obszar	Stan na 31.12.2006	Średnia	Min	Max
Interest Rate	1.253.270	973.864	304.322	2.439.333
FX	586.978	354.817	5.469	1.145.142
FX Options	505.718	494.367	180.424	1.302.511

#### ***Miara VaR w pierwszym półroczu 2006 (kwoty w PLN)***

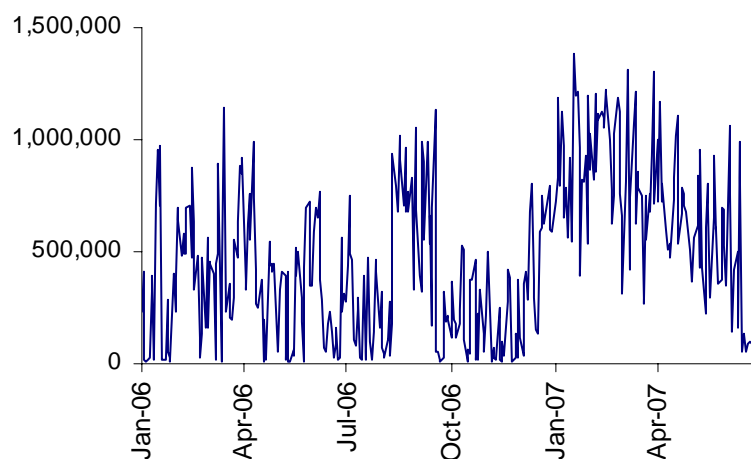
Obszar	Stan na 30.06.2006	Średnia	Min	Max
Interest Rate	1.168.061	860.939	304.322	1.812.905
FX	274.438	369.209	5.469	1.145.142
FX Options	493.295	474.526	180.424	1.302.511

\* Wszystkie limity VaR w ING Banku Śląskim są wyrażone w EUR. W związku z powyższym ich wykorzystanie również jest kalkulowane w tej walucie. Przeliczenie danych na PLN zostało wykonane specjalnie dla celów tego dokumentu z użyciem kursów NBP fixing.

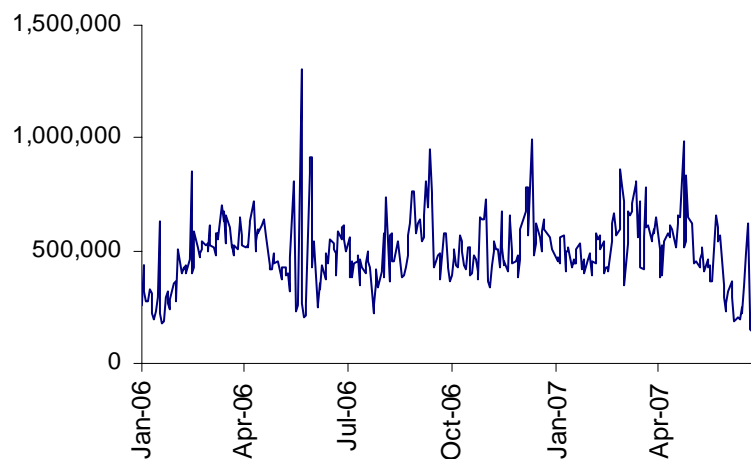
Ryzyko stopy procentowej VaR (PLN)



Ryzyko walutowe VaR (PLN)



Ryzyko opcji walutowych VaR (PLN)



**Ryzyko rynkowe ksiąg bankowych Rynków Finansowych (statystyki VaR)\*\***

Miara VaR w pierwszym półroczu 2007 (kwoty w PLN)

Obszar	Stan na 30.06.2007	Średnia	Min	Max
LMF	681.655	893.244	333.537	1.432.153
ALM	704.393	527.745	144.281	1.755.009

Miara VaR w 2006 roku (kwoty w PLN)

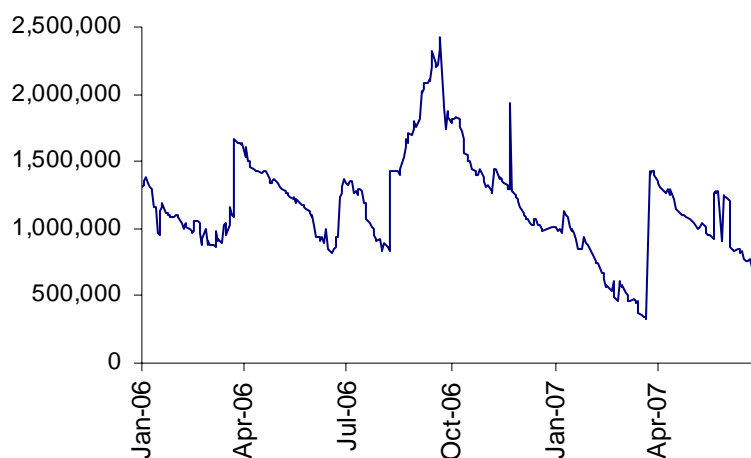
Obszar	Stan na 31.12.2006	Średnia	Min	Max
LMF	1.005.460	1.302.275	819.956	2.420.937
ALM	209.950	1.105.424	99.810	3.627.633

Miara VaR w pierwszym półroczu 2006 (kwoty w PLN)

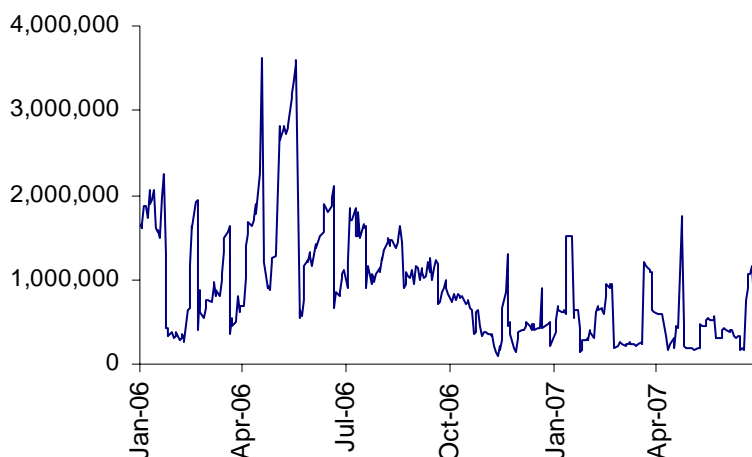
Obszar	Stan na 30.06.2006	Średnia	Min	Max
LMF	1.339.562	1.161.666	819.956	1.662.315
ALM	1.115.465	1.349.376	260.090	3.627.633

\*\* W przypadku pozycji LMF (zarządzanie pozycją płynnościową i finansowaniem) kwoty podane są miarami VaR łączny (uwzględniający zarówno zmiany krzywej swapowej jak i ryzyko spreadu kredytowego), podczas gdy dla ALM (pozycja zarządzania aktywami i pasywami) kwoty podane są miarami Delta VaR ponieważ tylko ta miara ta podlega formalnemu limitowaniu (Delta VaR uwzględnia jedynie zmiany krzywej swap).

LMF VaR (PLN)



#### ALM VaR (PLN)



#### **Ryzyko rynkowe bankowych ksiąg komercyjnych**

Ponieważ księgi te są zabezpieczane na wypadek zmian wyników ekonomicznych, główną miarą służącą do pomiaru ekspozycji na ryzyko stóp procentowych jest pomiar dochodu narażonego na ryzyko („Earnings at Risk – EaR”) – wyniki tych pomiarów są zaprezentowane w tabelach wrażliwości na ryzyko stopy procentowej w dalszej części dokumentu. Pozycje w bankowych księgach komercyjnych podlegają również pomiarowi nieliniowego ryzyka stopy procentowej. W szczególności, bank mierzy ryzyko opcyjności (potencjalne straty na tych pozycjach wynikające z wcześniejszego wycofywania depozytów i/lub wcześniejszej spłaty kredytów) oraz ryzyko bazowe (potencjalna strata na tych pozycjach wynikająca ze stosowania niestandardowych mechanizmów cenowych). Zdaniem banku w obydwu przypadkach nie jest to istotne ryzyko (potencjalne straty mają bardzo nieznaczny udział w historycznych i prognozowanych wynikach)

#### **4. Koncepcja dochodu narażonego na ryzyko (EAR)**

Pomiar dochodu narażonego na ryzyko jest stosowany dla pozycji w księgach bankowych, dla których wycena jest przeprowadzana z wykorzystaniem metody zamortyzowanego kosztu. Jak zostało to opisane poniżej, stosowane są dwa podejścia do pomiarów. Obydwa podejścia obejmują roczny horyzont czasowy i pokazują możliwe zmiany w wyniku w przypadku szokowych zmian rynkowych (+/-1% oraz +/- 2%):

- Podejście „bazowe” jest wykorzystywane dla pozycji złożonych z transakcji terminowych oraz niewielkich wolumenów pozycji na żądanie. Podejście to zakłada, iż każda przyszła luka bądź nadwyżka będzie finansowana/inwestowana na termin miesięczny.
- Podejście „zaawansowane” jest stosowane do znacznych wolumenów pozycji na żądanie. Obecnie jest to złotowa baza depozytów na żądanie oraz ich wewnętrzne inwestycje w księgach bankowych Rynków Finansowych. Pomiar wyznacza zmiany w wynikach banku wynikające z :
  - Obecnych (wewnętrznych) inwestycji tych funduszy oraz inwestycji odnawialnych ponieważ dokonane inwestycje wygasają i/lub pojawiają się nowe wolumeny. Przyszłe inwestycje (re-inwestycje) są prognozowane przy założeniu kontynuacji obecnie obowiązujących reguł inwestycyjnych
  - Oceny relacji pomiędzy zmianami stawek rynkowych oraz stawek, które bank musi płacić klientom celem utrzymania wolumenów.

### **Wrażliwość na ryzyko stopy procentowej – ogółem**

Poniższe tabele prezentują przegląd skonsolidowanej wrażliwości banku na zmiany stopy procentowej. Całkowite dane są jedynie dostępne na koniec czerwca 2007. Przyszłe sprawozdania finansowe będą zawierały porównanie do poprzednich okresów.

Pierwsza tabela pokazuje wrażliwość wyników banku na zmiany stóp procentowych uwzględniając następujące elementy:

- Pozycje zostały podzielone na „bankowe” i „handlowe”. Pozycje zawierają wszystkie istotne waluty. Pozycje złotowe reprezentują zdecydowaną większość wrażliwości banku na ryzyko stopy procentowej.
- Wartość punktu bazowego (BPV) została pokazana dla każdej pozycji. Wartość punktu bazowego oznacza zmianę wartości ekonomicznej pozycji dla równoległego przesunięcia krzywej dochodowości o 0,01%.
- Pozycje są w dalszej kolejności podzielone, tam gdzie jest to niezbędne według stosowanej metody księgowej: zamortyzowanego kosztu bądź wartości rynkowej. Dla pozycji wycenianych według wartości rynkowych wrażliwość ekonomiczna i finansowa jest identyczna. Zmiany w wartości rynkowej są w pełni odzwierciedlane w raportowanych wynikach. Pozycje wyceniane według zamortyzowanego kosztu pokazują asymetrię pomiędzy efektem ekonomicznym i finansowym przy danym ruchu krzywej dochodowości. Jest to efekt regulacji księgowych, który jest nie do uniknięcia. Efekty finansowe przesunięcia krzywej dochodowości są kalkulowane zgodnie z definicją dochodu narażonego na ryzyko prezentowaną wcześniej. Zaawansowane podejście do kalkulacji dochodu narażonego na ryzyko jest wykorzystywane dla złotych depozytów na żądanie. Podejście „bazowe” jest stosowane dla wszystkich pozostałych pozycji wycenianych wg metody zamortyzowanego kosztu. Wynik ekonomiczny jest pokazany jako prognozowana zmiana wartości bieżącej przyszłych dochodów kalkulowana w długim horyzoncie czasowym.
- Jak widać w tabeli poniżej w przypadku ksiąg bankowych występuje duża rozbieżność pomiędzy wrażliwością ekonomiczną a finansową. Chociaż bank jest świadomy wrażliwości krótkoterminowego wyniku finansowego na zmiany stóp procentowych, najważniejszą miarą jest – co jest w zgodzie z podejściem „Managing For Value” grupy ING - wrażliwość wyniku ekonomicznego banku w perspektywie długoterminowej.

Druga tabela pokazuje wrażliwość kapitału banku na zmiany wartości rynkowej instrumentów dłużnych klasyfikowanych jako dostępne do sprzedaży (AFS) w portfelu Rynków Finansowych (jest tu zdecydowana większość papierów wartościowych dostępnych do sprzedaży banku). Należy podkreślić, iż prezentowane potencjalne zmiany w bazie kapitałowej banku odnoszą się jedynie do kapitału regulacyjnego. Kalkulacje banku związane z kapitałem ekonomicznym nie zawierają pozytywnego/negatywnego wpływu rewaluacji instrumentów dłużnych dostępnych do sprzedaży. Wynika to z faktu, iż pozycje w papierach dostępnych do sprzedaży w dużej mierze wynikają z inwestowania środków ze złotych depozytów na żądanie zgodnie z modelem ekonomicznym banku dla tych depozytów.

Wrażliwość wyników banku na zmiany stóp procentowych

Księga	Kategoria księgowa	BPV	Zmiana w wyniku ekonomicznym przy zmianie krzywej				Zmiana w raportowanym wyniku finansowym przy zmianie krzywej			
			-2%	-1%	1%	2%	-2%	-1%	1%	2%
BANKOWA	Wartość rynkowa	-0,72	147,39	72,34	-69,86	-137,30	147,39	72,34	-69,86	-137,30
	Zamortyzowany koszt	0,53	-108,76	-53,70	52,31	103,26	130,60	66,69	-66,69	-133,35
	<i>Łącznie</i>	<i>0,19</i>	<i>38,60</i>	<i>18,68</i>	<i>-17,55</i>	<i>-34,04</i>	<i>277,99</i>	<i>139,03</i>	<i>-136,51</i>	<i>-270,69</i>
HANDLOWA	Wartość rynkowa	0,08	-12,92	-6,48	6,48	12,92	-12,92	-6,48	6,48	12,92
BANK RAZEM	Wartość rynkowa	-0,64	134,48	65,86	-63,38	-124,38	134,48	65,86	-63,38	-124,38
	Zamortyzowany koszt	0,53	-108,76	-53,70	52,31	103,26	130,60	66,69	-66,69	-133,35
<b>ŁĄCZNIE</b>		<b>-0,11</b>	<b>25,72</b>	<b>12,16</b>	<b>-11,07</b>	<b>-21,13</b>	<b>265,07</b>	<b>132,56</b>	<b>-130,07</b>	<b>-257,73</b>

wszystkie kwoty w mln PLN

Wrażliwość kapitału na zmiany stóp procentowych

Pozycja	BPV	Przybliżona zmiana w bazie kapitału regulacyjnego przy ruchu krzywej			
		-2%	-1%	+1%	+2%
Dostępne do sprzedaży papiery dłużne Rynków Finansowych	-3,39	671,07	335,53	-335,53	-671,07

wszystkie kwoty w mln PLN

### III. Zarządzanie ryzykiem płynności

Ryzyko płynności rozumiane jest w ING Banku Śląskim jako ryzyko niemożności zrealizowania – po rozsądnej cenie – zobowiązań gotówkowych wynikających z pozycji bilansowych i pozabilansowych. Polityka zarządzania ryzykiem płynności banku polega na utrzymaniu swoich pozycji płynności w taki sposób, aby zawsze można było wypełnić zobowiązania gotówkowe banku za pomocą środków w kasie, wpływów z transakcji o danej dacie zapadalności i/ lub za pomocą sprzedaży zbywalnych aktywów.

Realizację niniejszej polityki wspomagają następujące procesy określone szczegółowo w dokumencie *Polityka ING Banku Śląskiego w zakresie płynności i finansowania*:

- Tworzenie i przegląd wewnętrznie zdefiniowanych sprawozdań na temat ryzyka płynności i struktury finansowania, oraz stosowanie się do wszelkich nałożonych na nie formalnych limitów.
- Utrzymywanie jasnej struktury zarządczej określającej zakres obowiązków i odpowiedzialności w sytuacji normalnej i trudnej pod względem płynności.
- Tworzenie i przegląd ustawowo obligatoryjnych sprawozdań na temat ryzyka płynności i finansowania zdefiniowane przez polski i holenderski Bank Narodowy oraz stosowanie się do wszelkich nałożonych na nie formalnych limitów.
- Działania zapewniające prawidłową dostawę gotówki do sieci oddziałów banku.

- Aktywizacja – w pewnych określonych okolicznościach – działań mających na celu zachowanie ciągłości finansowania i płynności w banku zgodnie z planem awaryjnym.

Organy regulacyjne lub bank definiują limity formalne na różnorodne wskaźniki pomiarowe ryzyka płynności. Komitet ALCO może podjąć decyzję o włączeniu wskaźników pomiarowych ryzyka płynności do swojego sprawozdania nt. wskaźników KRI ( Key Risk Indicator), w którym wskaźniki te są podawane jako „możliwe do przyjęcia”, „pod obserwacją” lub „niemożliwe do przyjęcia” w oparciu o wstępnie zdefiniowane wielkości progowe. Sprawozdanie nt. wskaźników KRI Komitetu ALCO jest również przedstawiane Zarządowi i Radzie Nadzorczej Banku.

W przypadku przekroczenia twardych limitów i/lub sklasyfikowania wskaźników pomiarowych KRI dotyczących płynności jako „niemożliwe do przyjęcia”, podejmowane są następujące działania:

- Departament Zarządzania Ryzykiem Rynkowym – z pomocą innych departamentów, jeżeli jest to konieczne, upewnia się, czy faktycznie zostały przekroczone limity (upewnia się, czy nie mamy do czynienia z błędem sprawozdawczym).
- Departament ZRR informuje miejscowy i regionalny Komitet ALCO o przekroczeniu limitu lub wskaźnika KRI, o powodzie przekroczenia tego wskaźnika, oraz o proponowanych działaniach naprawczych.
- Spotkanie Komitetu ALCO ad hoc zwołuje się w celu uzgodnienia kroków naprawczych oraz zakresu odpowiedzialności za przeprowadzenie uzgodnionych działań. Regionalny Komitet ALCO zostaje poinformowany o podjętych decyzjach

Jednym z istotnych procesów zarządzania ryzykiem płynności jest opracowanie planu utrzymania płynności banku. Plan zachowania płynności banku określa wytyczne dotyczące identyfikacji kryzysu płynności poprzez sygnały ostrzegawcze oraz – w przypadku dokonania takiej identyfikacji – działań, które należy podjąć w celu przetrwania kryzysu płynności. Rodzaj działań podjętych zgodnie z planem zachowania płynności banku zależy od charakteru i natężenia kryzysu płynności.

Pierwszy z wyżej opisanych punktów w zakresie procesów zarządzania ryzykiem płynności banku jest bardzo istotny (wewnętrznie zdefiniowane raporty na temat ryzyka płynności banku) ponieważ naszym zdaniem, prezentuje szczegółowe i wielorakie podejście banku do pomiaru i zarządzania ryzykiem płynności w sytuacji trudnej pod względem płynności. Takie podejście jest przedstawione w raportach na temat ryzyka płynności w zamieszczonych poniżej tabelach.

Najbardziej istotne informacje w wewnętrznie zdefiniowanych raportach na temat luki płynnościowej przedstawiamy poniżej:

### ***Profil płynnościowy przepływów pieniężnych (Liquidity Cash Profile)***

Poniżej przedstawiamy informację o sytuacji płynnościowej banku na koniec grudnia 2006 oraz na koniec czerwca 2007. Raporty obrazują dwa podejścia: według umownych terminów płatności oraz w trudnej sytuacji płynnościowej. Opis poniżej:

Raport luki według umownych terminów płatności: Raport ten zawiera wszystkie pozycje bilansowe narażone na ryzyko płynności; wszystkie prezentowane w raporcie pozycje są uzgodnione do odpowiednich pozycji w bilansie banku. W raporcie pozycje są alokowane do odpowiednich przedziałów czasowych zgodnie z czasem pozostałym do daty wymagalności lub zapadalności (odpowiednio: pasywa lub aktywa). Pozycje o nieznanym terminie wymagalności np.: rachunki na żądanie lub rachunki oszczędnościowe są kwalifikowane do pierwszego przedziału (do 1mca).

**Raport luki w trudnej sytuacji płynnościowej banku:** W opinii banku, raport ten dostarcza głębszej informacji dotyczącej charakterystyki ryzyka płynności banku. Raport ten przygotowywany jest zgodnie z Polityką ING Banku Śląskiego dotyczącą płynności i finansowania. Najważniejsze różnice w odniesieniu do raportu luki według umownych terminów płatności:

- Pozycje pozabilansowe prezentowane są w przypadku gdy posiadają potencjalną wartość zagrożenia dla płynności banku. Przykładowo, w raporcie zakłada się konieczność zapewnienia środków dla klientów mogących korzystać z dostępnych im linii kredytowych, poprzez oszacowanie poziomu potencjalnego wypływu środków.
- Niektóre pozycje bilansowe nie są prezentowane w raporcie, dzieje się tak w przypadku pozycji, które nie mają wpływu na płynność banku. Przykładowo :1) aktywa trwale nie są ujmowane w raporcie, ponieważ nie można ich traktować jako bezpośrednie źródło gotówki; 2) kapitały nie są ujmowane w raporcie gdyż bank nie spodziewa się wycofania tych środków; 3) kwota wymaganej rezerwy obowiązkowej na rachunku Nostro w NBP nie jest wykazywana jako dostępna dla banku w przedziale czasowym do 1miesiąca, aktywa te traktowane są jak środki „zamrożone” i nie mogą być traktowane jako źródło gotówki dla pokrycia wymagalnych pasywów.
- Niektóre pozycje bilansowe są urealniane w celu dokładnego zobrazowania pozycji płynnościowej banku w trudnej sytuacji. Urealnienie to może skutkować dwojako: zarówno w przypadku kwalifikacji do odpowiedniego przedziału jak i w odniesieniu do przedstawianej w raporcie wartości. Przykładowo: 1) rachunki na żądanie oraz depozyty terminowe dla klientów niebankowych są kwalifikowane do odpowiednich przedziałów czasowych uwzględniając zarówno wcześniejsze podejmowanie środków przez klientów jak i odnawialność depozytów w trudnej sytuacji płynnościowej; 2) zbywalne papiery wartościowe są alokowane do pierwszego przedziału, wielkość rynkowa jest redukowana („haircut”) do wielkości możliwej do uzyskania przez Bank w przypadku sprzedaży portfela w trudnej sytuacji płynnościowej

*Luka płynnościowa według umownych terminów płatności (w mln PLN)*

**I półrocze 2007**

	<i>do 1 m-ca</i>	<i>1- 3 m-cy</i>	<i>3 - 12 m-cy</i>	<i>pow. 1 roku</i>	<i>RAZEM</i>
<b>BILANS AKTYWA</b>					
- Kasa, środki w Banku Centralnym	2 608,9	0,0	0,0	0,0	<b>2 608,9</b>
- Lokaty w innych bankach oraz kredyty i pożyczki udzielone innym bankom	9 047,9	8 477,3	549,8	3,9	<b>18 078,9</b>
- Aktywa finansowe wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	921,9	228,0	325,6	5 116,1	<b>6 591,6</b>
- Inwestycyjne aktywa finansowe	0,0	358,2	1 968,5	7 267,1	<b>9 593,8</b>
- Pochodne instrumenty zabezpieczające	0,0	0,0	2,9	0,9	<b>3,8</b>
- Kredyty i pożyczki udzielone klientom	5 273,6	1 295,9	2 422,2	5 575,5	<b>14 567,2</b>
<b>BILANS PASYWA</b>					
- Zobowiązania wobec Banku Centralnego	0,0	0,0	0,0	0,0	<b>0,0</b>
- Zobowiązania wobec innych banków	3 694,1	0,0	174,3	0,0	<b>3 868,4</b>
- Zobowiązania finansowe wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	3 206,0	98,3	196,6	437,0	<b>3 937,9</b>
- Pochodne instrumenty zabezpieczające	0,0	0,0	0,0	0,0	<b>0,0</b>
- Zobowiązania wobec klientów	35 971,1	1 827,7	1 668,5	786,1	<b>40 253,4</b>
<b>POZABILANS</b>					
- Pozabilansowe zobowiązania udzielone	9 175,3	544,8	1 457,8	1 865,4	<b>13 043,3</b>
<b>LUKA NETTO</b>	<b>-34 194,2</b>	<b>7 888,6</b>	<b>1 771,8</b>	<b>14 875,0</b>	<b>X</b>
<b>SKUMULOWANA LUKA</b>	<b>-34 194,2</b>	<b>-26 305,6</b>	<b>-24 533,8</b>	<b>-9 658,8</b>	<b>X</b>

**koniec roku 2006**

	<i>do 1 m-ca</i>	<i>1- 3 m-cy</i>	<i>3 - 12 m-cy</i>	<i>pow. 1 roku</i>	<b>RAZEM</b>
<b>BILANS AKTYWA</b>					
- Kasa, środki w Banku Centralnym	1 147,9	0,0	0,0	0,0	<b>1 147,9</b>
- Lokaty w innych bankach oraz kredyty i pożyczki udzielone innym bankom	11 370,3	2 027,0	110,5	6,1	<b>13 513,9</b>
- Aktywa finansowe wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	149,2	1 197,0	669,0	5 042,9	<b>7 058,1</b>
- Inwestycyjne aktywa finansowe	50,4	730,4	2 652,3	9 181,8	<b>12 614,9</b>
- Pochodne instrumenty zabezpieczające	0,0	0,0	3,3	0,0	<b>3,3</b>
- Kredyty i pożyczki udzielone klientom	4 799,3	1 017,0	1 985,5	5 066,3	<b>12 868,1</b>
<b>BILANS PASywa</b>					
- Zobowiązania wobec Banku Centralnego	696,0	0,0	0,0	0,0	<b>696,0</b>
- Zobowiązania wobec innych banków	1 050,2	74,8	129,4	146,7	<b>1 401,1</b>
- Zobowiązania finansowe wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	2 236,9	165,3	274,1	434,9	<b>3 111,2</b>
- Pochodne instrumenty zabezpieczające	0,0	0,0	0,0	0,0	<b>0,0</b>
- Zobowiązania wobec klientów	34 439,0	1 521,0	1 945,3	656,1	<b>38 561,4</b>
<b>POZABILANS</b>					
- Pozabilansowe zobowiązania udzielone	11 729,3	162,7	642,3	1 283,2	<b>13 817,5</b>
<b>LUKA NETTO</b>	<b>-32 634,3</b>	<b>3 047,6</b>	<b>2 429,5</b>	<b>16 776,2</b>	<b>X</b>
<b>SKUMUŁOWANA LUKA</b>	<b>-32 634,3</b>	<b>-29 586,7</b>	<b>-27 157,2</b>	<b>-10 381,0</b>	<b>X</b>

*Luki płynnościowe Banku w trudnej sytuacji płynnościowej według modeli Banku (w mln PLN)*

**I półrocze 2007**

	<i>do 1 m-ca</i>	<i>1- 3 m-cy</i>	<i>3 - 12 m-cy</i>	<i>pow. 1 roku</i>
<b>BILANS AKTYWA</b>				
- Papiery wartościowe	10 159,4	0,0	103,6	2,0
- Depozyty międzybankowe udzielone	8 266,1	8 387,9	447,8	0,0
- Kredyty terminowe	1 334,6	774,8	2 092,8	5 960,5
- Kredyty na żądanie	1 054,3	122,9	0,0	3 483,6
- Inne aktywa	944,3	0,0	0,0	1 374,9
<b>PASywa</b>				
- Depozyty międzybankowe otrzymane	3 433,2	0,0	174,3	0,0
- Depozyty terminowe	11 972,7	1 193,6	1 127,8	2 000,7
- Depozyty na żądanie	1 637,4	1 707,0	3 312,9	736,5
- Detaliczne rachunki oszczędnościowe	1 247,2	3 352,6	7 340,9	4 258,6
- Inne pasywa	167,5	0,0	0,0	0,0
<b>POZABILANS AKTYWA</b>				
- FX SWAPS / CC-IRS	12 328,8	4 247,1	7 264,0	629,7
- Depozyty międzybankowe / kl. strategicznych	147,7	300,0	521,8	0,0
- Spłata zobowiązań pozabilansowych	801,3	123,9	250,9	1 277,0
<b>PASywa</b>				
- FX SWAPS / CC-IRS	12 219,0	4 238,5	7 235,4	695,4
- Depozyty międzybankowe / kl. strategicznych	1 869,5	0,0	0,0	0,0
- Finansowanie zobowiązań pozabilansowych	2 453,0	0,0	0,0	0,0
<b>LUKA NETTO</b>	<b>937,0</b>	<b>3 464,9</b>	<b>-8 510,4</b>	<b>5 036,5</b>
<b>SKUMUŁOWANA LUKA</b>	<b>937,0</b>	<b>4 401,9</b>	<b>-4 108,5</b>	<b>928,0</b>

**koniec roku 2006**

	<i>do 1 m-ca</i>	<i>1- 3 m-cy</i>	<i>3 - 12 m-cy</i>	<i>pow. 1 roku</i>
<b>BILANS</b>				
<b>AKTYWA</b>				
- Papiery wartościowe	13 566,7	172,3	118,3	827,3
- Depozyty międzybankowe udzielone	10 940,9	2 032,8	0,0	0,0
- Kredyty terminowe / na żądanie	2 470,0	627,2	1 684,3	8 948,3
- Inne aktywa	511,5	0,0	0,0	771,2
<b>PASYWA</b>				
- Depozyty międzybankowe otrzymane	961,5	50,5	136,8	0,0
- Depozyty terminowe	11 388,8	944,9	879,2	2 579,9
- Depozyty na żądanie	1 450,3	1 794,0	3 302,0	705,2
- Detaliczne rachunki oszczędnościowe	3 090,0	1 297,0	7 001,3	4 061,7
- Inne pasywa	854,9	0,0	19,2	690,2
<b>POZABILANS</b>				
<b>AKTYWA</b>				
- FX SWAPS / CC-IRS	13 742,8	4 994,2	5 579,9	830,1
- Depozyty międzybankowe / kl. strategicznych	3 816,9	0,0	0,0	0,0
- Spłata zobowiązań pozabilansowych	706,3	56,8	143,7	1 088,2
<b>PASYWA</b>				
- FX SWAPS / CC-IRS	13 758,4	4 947,1	5 474,4	926,8
- Depozyty międzybankowe / kl. strategicznych	3 814,3	2,6	0,0	0,0
- Finansowanie zobowiązań pozabilansowych	1 995,1	0,0	0,0	0,0
<b>LUKA NETTO</b>	<b>8 441,8</b>	<b>-1 152,8</b>	<b>-9 286,7</b>	<b>3 501,3</b>
<b>SKUMULOWANA LUKA</b>	<b>8 441,8</b>	<b>7 289,0</b>	<b>-1 997,7</b>	<b>1 503,6</b>

#### **IV. Zarządzanie Kapitałem Regulacyjnym i Ekonomicznym**

Działając zgodnie z polityką zarządzania kapitałem Bank prowadzi swoją działalność utrzymując odpowiedni poziom kapitału (bazę kapitałową) zarówno w ujęciu regulacyjnym jak i ekonomicznym. Baza kapitałowa dla celów porównawczych oszacowana została zgodnie z dotychczasowymi metodami, a wymogi kapitałowe dotyczące kapitału regulacyjnego szacowane są zgodnie z wytycznymi określonymi przez aktualne regulacje prawne (Uchwała 1/2007 KNB z 13 marca 2007). Zarządzanie kapitałem ekonomicznym w dużym stopniu oparte jest na regulacjach wewnętrznych.

Na potrzeby zarządzania kapitałem Bank dokonuje rozróżnienia na pozycje księgi bankowej oraz pozycje księgi handlowej. Podział ten ma kluczowe znaczenie dla kalkulacji kapitału regulacyjnego jednocześnie pozostając bez wpływu na kapitał ekonomiczny.

Zakres procesu zarządzania kapitałem obejmuje Bank oraz wszystkie spółki Grupy ING Banku Śląskiego, jednak wymogi kapitałowe spółek zależnych nie są istotne dla łącznego poziomu wymogu kapitałowego dla ING Banku Śląskiego S.A.

##### ***Podział aktywów Banku na pozycje Księgi Bankowej i Handlowej***

Rozróżnienie na księgę bankową i handlową jest istotnie nie tylko z przyczyn regulacyjnych, znajduje również odzwierciedlenie w rachunkowości zarządczej prowadzonej przez Bank oraz w obszarze zarządzania ryzykiem. Powyższe elementy są immanentną cechą procesu zarządzania kapitałem regulacyjnym jednocześnie pozostając bez wpływu na kalkulację kapitału ekonomicznego. Omawiany podział może być scharakteryzowany w następujący sposób:

- Księga Bankowa obejmuje pozycje wynikające z komercyjnej działalności kredytowej i depozytowej oraz pozycje rynków finansowych, które są rezultatem zarządzania i finansowania tymi pozycjami.
- Księga handlowa zawiera pozycje o charakterze krótkoterminowym (spekulacja, arbitraż) i handlowym.

##### ***Baza Kapitałowa w ujęciu Regulacyjnym i Ekonomicznym***

Poniższe tabele przedstawiają szczegółowe kalkulacje wielkości bazowych kapitału ekonomicznego i regulacyjnego oraz współczynnika wypłacalności i współczynnika wykorzystania kapitału ekonomicznego wg stanu na 30 czerwca 2006, 31 grudnia 2006 oraz 30 czerwca 2007.

Wzrost regulacyjnych wymogów kapitałowych związany jest z rosnącym rozmiarem portfela kredytowego, co jest zgodne ze strategicznymi celami Banku i znajduje odzwierciedlenie w wielkości regulacyjnej bazy kapitałowej. W obecnej sytuacji Bank posiada odpowiedni poziom kapitału, o czym świadczy poziom współczynnika wypłacalności (8% wymóg regulacyjny).

Regulacyjna baza kapitałowa i współczynnik wypłacalności w ujęciu skonsolidowanym

<b>Składniki kapitału</b>	<b>Czerwiec 2007</b>	<b>Grudzień 2006</b>	<b>Czerwiec 2006</b>
Kapitał akcyjny	130 100	130 100	130 100
Kapitał zapasowy – Agio	993 750	993 750	993 750
Pozostały kapitał zapasowy	35 867	23 582	31 939
Kapitał rezerwowy	1 505 970	1 359 501	1 381 029
Fundusz ogólnego ryzyka	530 179	480 152	480 179
Fundusz z aktualizacji wyceny aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży	-65 115	42 830	-55 564
Niepodzielony wynik lat ubiegłych	102 273	82 162	51 764
Kapitał z aktualizacji i wyceny aktywów trwałych	53 681	52 263	44 359
Wartości niematerialnych i prawnych	-319 333	-317 661	-300 159
Kapitały mniejszości	28 896	22 699	19 887
Kapitał krótkoterminowy	9 013	120 556	-70 709

<b>Razem</b>	<b>3 005 281</b>	<b>2 989 934</b>	<b>2 777 284</b>
--------------	------------------	------------------	------------------

<b>Wymogi kapitałowe</b>	<b>Czerwiec 2007</b>	<b>Grudzień 2006</b>	<b>Czerwiec 2006</b>
Ryzyko kredytowe	1 666 549	1 378 219	1 198 529
Ryzyko rynkowe, w tym	125 794	141 431	181 365
- ryzyko walutowe	31 988	23 195	30 248
- ryzyko ogólne stóp procentowych	26 081	54 233	69 305
- ryzyko szczególne cen instrumentów dłużnych	42 566	43 919	53 423
- ryzyko rozliczenia dostawy oraz kontrahenta	25 152	19 351	28 389
- ryzyko cen kapitałowych papierów wartościowych	7	14	0

<b>Razem</b>	<b>1 792 343</b>	<b>1 519 650</b>	<b>1 380 983</b>
--------------	------------------	------------------	------------------

<b>Współczynnik wypłacalności</b>	<b>13,41%</b>	<b>15,74%</b>	<b>16,09%</b>
-----------------------------------	---------------	---------------	---------------

### **Regulacyjne i ekonomiczne wymogi kapitałowe**

Proces przygotowań Banku do implementacji zapisów Nowej Umowy Kapitałowej (Basel II) obejmuje między innymi pomiar i ocenę wszystkich ryzyk związanych z działalnością Banku. Efektem tego procesu jest sporządzenie kalkulacji wymogów kapitałowych, które stanowią ochronę przed ryzykiem. Wartość wymogów kapitałowych różni się w zależności od podejścia regulacyjnego lub ekonomicznego. Wyróżnia się dwie zasadnicze przyczyny różnic:

- Metody stosowane do oceny i pomiaru regulacyjnych wymogów kapitałowych określone są przez NBP/KNB. Podczas gdy metodologia pomiaru wymogów kapitału ekonomicznego opiera się na wewnętrznych modelach Banku.
- Regulacje prawne ściśle określają rodzaje ryzyk dla jakich powinien być kalkulowany regulacyjny wymóg kapitałowy, sytuacja ta nie dotyczy oszacowań kapitału ekonomicznego kalkulowanego w sposób zdefiniowany przez Bank. Kapitał ekonomiczny obejmuje zatem szerszy zakres ryzyk, uwzględniając te które cechują się istotnością (materialnością), ale nie są uwzględnione w kapitale regulacyjnym.

1 stycznia 2007 nastąpiła zmiana metodologii kalkulacji składników kapitału ekonomicznego związana z przejściem z metodologii RAROC na NewRAC w zakresie ryzyka kredytowego. Rezultatem powyższych zmian było znaczące obniżenie wymogu kapitałowego dla kapitału ekonomicznego na to ryzyko. Wielkość i kierunek zmian jakie nastąpiły w kalkulacji są zgodne z wartościami antycypowanymi. Bank przyjmuje, iż górną granicą wykorzystania kapitału ekonomicznego jest próg 70%. Obecne wyniki świadczą o utrzymywaniu wystarczającego poziomu kapitału.

W oparciu o modele wewnętrzne Bank oszacował następujące wielkości wymogów kapitałowych dla poszczególnych rodzajów ryzyka.

### ***Zmiany związane z implementacją Nowej Umowy Kapitałowej - NUK (Dyrektywa 2006/48/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z 14 czerwca 2006 oraz Dyrektywa 2006/49/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z 14 czerwca 2006)***

Bank jest zaawansowany w pracach nad implementacją postanowień NUK. Wymogi związane z NUK znajdują odbicie w trzech filarach:

- Filar 1 odzwierciedla wymogi regulacyjne. Najistotniejsze zmiany jakie zajdą w tym obszarze to:
  - Nowe podejście do determinacji wymogów kapitałowych dla ryzyka kredytowego, które obejmuje zastosowanie metody A-IRB (Advanced Internal Rating Based Approach) dla dużej części portfela kredytowego. Bank zamierza osiągnąć zgodność z wymogami poprzez zastosowanie:
    - Modeli globalnych opracowanych na poziomie Grupy i zaakceptowanych przez Holenderski Bank Centralny (DNB).
    - Modeli lokalnych opracowanych na poziomie ING Banku Śląskiego i zaakceptowanych przez Narodowy Bank Polski.

Dla pozostałej części portfela planuje się zastosowanie metody standardowej, obejmującej wykorzystanie parametrów regulacyjnych wskazanych w powyższych Dyrektywach oraz Uchwale 1/2007 KNB. Obszar ten jest zarządzany i monitorowany przez Departamenty wchodzące w skład Pionu Ryzyka.

- Wprowadzenie obowiązku kalkulacji wymogu kapitałowego dla ryzyka operacyjnego. W tym obszarze Bank wykorzysta metodę wskaźnika bazowego BIA (Basic Indicator Approach). Za zarządzanie i monitorowanie tego ryzyka odpowiedzialny jest Departament Ryzyka Operacyjnego i Compliance.
- Postanowienia NUK nie narzucają znaczących zmian w zakresie pomiaru, zarządzania i modelowania ryzyka rynkowego. Wszystkie wymogi nowych regulacji zostały zaimplementowane i są realizowane przez Departament Zarządzanie Ryzykiem Rynkowym.
- Filar 2 stawia nowe wymagania w zakresie kalkulacji kapitału ekonomicznego oraz nadzoru i zarządzania, zwłaszcza w obszarze ryzyk. Struktura organizacyjna Banku oraz model zarządzania instytucją jest zgodny z wytycznymi NUK. Zgodność ta jest rozumiana jako prawidłowy podział obowiązków oraz mechanizm sprawozdawczości wewnętrznej, który zapewnia, iż Zarząd oraz Rada Nadzorcza Banku są dokładnie informowane o rodzaju i poziomie poszczególnych ryzyk na jakie Bank jest narażony. Filar obejmuje swoim zakresem zarówno ryzyka Filaru 1 jak i ryzyka nie objęte nim, wśród nich wyróżnić można ryzyko biznesowe, transferowe, rezydualne, modeli czy warunków skrajnych.
- Filar 3 narzuca nowe wymogi sprawozdawcze oraz wprowadza obowiązek publikacji opracowania polityki informacyjnej dotyczącej zakresu, częstotliwości i formy ogłaszania i prezentowania informacji sprawozdawczej. Bank planuje osiągnąć zgodność z wymogami NUK poprzez budowę odpowiednich narzędzi sprawozdawczych, wdrożenie i publikację polityki informacyjnej oraz właściwe raportowanie regulacyjne.

## **SKRÓCONE ŚRÓDROCZNE JEDNOSTKOWE SPRAWOZDANIE FINANSOWE ING BANKU ŚLĄSKIEGO S.A.**

Skrócone śródroczne jednostkowe sprawozdanie finansowe Banku jest przedstawione w złotych polskich a wszystkie wartości, o ile nie jest to wskazane inaczej, podane są w tysiącach złotych (tys. zł).

Niniejsze skrócone śródroczne jednostkowe sprawozdanie finansowe zostało zatwierdzone do publikacji przez Zarząd Banku w dniu 25 września 2007 roku.

<b>RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT</b>	<b>Numer noty</b>	<b>I półrocze 2007 okres od 01.01.2007 do 30.06.2007</b>	<b>I półrocze 2006 okres od 01.01.2006 do 30.06.2006</b>
<i>Przychody z tytułu odsetek</i>	2.1	1 181 398	959 024
<i>Koszty odsetek</i>	2.1	664 846	513 521
<b>Wynik z tytułu odsetek</b>	2.1	<b>516 552</b>	<b>445 503</b>
<i>Przychody z tytułu prowizji</i>	2.2	438 494	335 963
<i>Koszty prowizji</i>	2.2	37 069	27 968
<b>Wynik z tytułu prowizji</b>	2.2	<b>401 425</b>	<b>307 995</b>
Wynik na inwestycyjnych aktywach finansowych	2.3	114 560	71 773
Wynik na na instrumentach finansowych wycenianych przez rachunek zysków i strat oraz rewaluacja	2.4	15 721	55 079
Pozostałe przychody i koszty operacyjne	2.5	12 067	17 917
<b>Wynik na działalności podstawowej</b>		<b>1 060 325</b>	<b>898 267</b>
Koszty działania banku	2.6	664 235	582 919
Pozostałe koszty	2.7	6 279	5 963
Odpisy na utratę wartości aktywów finansowych i rezerwy na zobowiązania pozabilansowe	2.8	-35 313	-91 203
<b>Zysk (strata) brutto</b>		<b>425 124</b>	<b>400 588</b>
Podatek dochodowy		65 502	64 071
<b>Zysk (strata) netto</b>		<b>359 622</b>	<b>336 517</b>
<b>Zysk (strata) netto</b>		<b>359 622</b>	<b>336 517</b>
<b>Średnia ważona liczba akcji zwykłych</b>		<b>13 010 000</b>	<b>13 010 000</b>
<b>Zysk (strata) na jedną akcję zwykłą (w zł)</b>		<b>27,64</b>	<b>25,87</b>
<b>Średnia ważona rozwodniona liczba akcji zwykłych</b>		<b>13 010 000</b>	<b>13 010 000</b>
<b>Rozwodniony zysk (strata) na jedną akcję zwykłą (w zł)</b>		<b>27,64</b>	<b>25,87</b>

BILANS	Numer noty	I półrocze 2007 stan na 30.06.2007	koniec roku 2006 stan na 31.12.2006	I półrocze 2006 stan na 30.06.2006
<b>A K T Y W A</b>				
- Kasa, środki w Banku Centralnym		2 608 856	1 147 891	1 230 981
- Lokaty w innych bankach oraz kredyty i pożyczki udzielone innym bankom	2.9	18 044 598	13 560 173	11 309 027
- Aktywa finansowe wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	2.10	6 592 280	7 056 724	5 848 440
- Inwestycyjne aktywa finansowe	2.11	9 623 837	12 644 728	12 251 246
- Pochodne instrumenty zabezpieczające	2.12	935	0	0
- Kredyty i pożyczki udzielone klientom	2.13	14 636 720	12 962 405	11 231 220
- Inwestycje w jednostki podporządkowane	2.14	140 410	126 910	126 910
- Rzeczowe aktywa trwałe	2.15	387 117	408 453	421 435
- Wartości niematerialne		318 301	316 753	324 923
- Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży		254	224	1 882
- Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego		93 477	30 209	141 595
- Pozostałe aktywa		154 642	96 980	107 619
<b>A k t y w a   r a z e m</b>		<b>52 601 427</b>	<b>48 351 450</b>	<b>42 995 278</b>
<b>P A S Y W A</b>				
<b>ZOBOWIĄZANIA</b>				
- Zobowiązania wobec Banku Centralnego		0	696 000	0
- Zobowiązania wobec innych banków	2.16	3 841 456	1 400 239	1 902 346
- Zobowiązania finansowe wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	2.17	3 937 933	3 111 213	3 864 491
- Pochodne instrumenty zabezpieczające	2.12	0	0	0
- Zobowiązania wobec klientów	2.18	40 244 236	38 626 433	33 103 808
- Rezerwy	2.19	81 715	88 833	62 157
- Zobowiązania z tytułu bieżącego podatku dochodowego		49 621	65 815	48 484
- Inne zobowiązania		941 509	746 943	709 702
<b>Z o b o w i ą z a n i a   o g ół e m</b>		<b>49 096 470</b>	<b>44 735 476</b>	<b>39 690 988</b>
<b>KAPITAŁY</b>				
- Kapitał akcyjny		130 100	130 100	130 100
- Kapitał zapasowy - nadwyżka ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej		993 750	993 750	993 750
- Kapitał z aktualizacji wyceny aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży		-65 115	42 830	-55 564
- Kapitał z aktualizacji wyceny aktywów trwałych		40 225	40 458	31 694
- Zyski zatrzymane		2 405 997	2 408 836	2 204 310
<b>K a p i t a ł y   w ł a s n e   o g ół e m</b>		<b>3 504 957</b>	<b>3 615 974</b>	<b>3 304 290</b>
<b>P a s y w a   r a z e m</b>		<b>52 601 427</b>	<b>48 351 450</b>	<b>42 995 278</b>
<b>Wsółczynnik wypłacalności</b>				
		<b>12,55%</b>	<b>15,09%</b>	<b>15,43%</b>
<b>Wartość księgowa</b>				
		<b>3 504 957</b>	<b>3 615 974</b>	<b>3 304 290</b>
<b>Liczba akcji</b>				
		<b>13 010 000</b>	<b>13 010 000</b>	<b>13 010 000</b>
<b>Wartość księgowa na jedną akcję ( w zł)</b>				
		<b>269,40</b>	<b>277,94</b>	<b>253,98</b>

## ZESTAWIENIE ZMIAN W KAPITALE WŁASNYM

I półrocze 2007

okres od 01.01.2007 do 30.06.2007

	Kapitał akcyjny	Kapitał zapasowy - nadwyżka ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej	Kapitał z aktualizacji wyceny aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży	Kapitał z aktualizacji wyceny aktywów trwałych	Zyski zatrzymane	Kapitały razem
<b>Kapitał na początek okresu</b>	<b>130 100</b>	<b>993 750</b>	<b>42 830</b>	<b>40 458</b>	<b>2 408 836</b>	<b>3 615 974</b>
- zyski/straty z rewaluacji aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży odniesione na kapitał własny	-	-	-90 084	-	-	-90 084
- przeniesienie na wynik finansowy w wyniku sprzedaży aktywów finansowych z portfela dostępnych do sprzedaży	-	-	-17 861	-	-	-17 861
- zbycie środków trwałych	-	-	-	-233	518	285
- wypłata dywidendy	-	-	-	-	-362 979	-362 979
- wynik netto bieżącego okresu	-	-	-	-	359 622	359 622
<b>Razem kapitał (BZ)</b>	<b>130 100</b>	<b>993 750</b>	<b>-65 115</b>	<b>40 225</b>	<b>2 405 997</b>	<b>3 504 957</b>

koniec roku 2006

okres od 01.01.2006 do 31.12.2006

	Kapitał akcyjny	Kapitał zapasowy - nadwyżka ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej	Kapitał z aktualizacji wyceny aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży	Kapitał z aktualizacji wyceny aktywów trwałych	Zyski zatrzymane	Kapitały razem
<b>Kapitał na początek okresu</b>	<b>130 100</b>	<b>993 750</b>	<b>85 796</b>	<b>31 725</b>	<b>2 223 818</b>	<b>3 465 189</b>
- zyski/straty z rewaluacji aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży odniesione na kapitał własny	-	-	-28 754	-	-	-28 754
- przeniesienie na wynik finansowy w wyniku sprzedaży aktywów finansowych z portfela dostępnych do sprzedaży	-	-	-14 212	-	-	-14 212
- zbycie środków trwałych	-	-	-	-2 132	3 647	1 515
- aktualizacja wyceny środków trwałych	-	-	-	10 865	-1 411	9 454
- wypłata dywidendy	-	-	-	-	-357 775	-357 775
- wynik netto bieżącego okresu	-	-	-	-	540 557	540 557
<b>Razem kapitał (BZ)</b>	<b>130 100</b>	<b>993 750</b>	<b>42 830</b>	<b>40 458</b>	<b>2 408 836</b>	<b>3 615 974</b>

I półrocze 2006

okres od 01.01.2006 do 30.06.2006

	Kapitał akcyjny	Kapitał zapasowy - nadwyżka ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej	Kapitał z aktualizacji wyceny aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży	Kapitał z aktualizacji wyceny aktywów trwałych	Zyski zatrzymane	Kapitały razem
<b>Kapitał na początek okresu</b>	<b>130 100</b>	<b>993 750</b>	<b>85 796</b>	<b>31 725</b>	<b>2 223 818</b>	<b>3 465 189</b>
- zyski/straty z rewaluacji aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży odniesione na kapitał własny	-	-	-132 025	-	-	-132 025
- przeniesienie na wynik finansowy w wyniku sprzedaży aktywów finansowych z portfela dostępnych do sprzedaży	-	-	-9 335	-	-	-9 335
- zbycie środków trwałych	-	-	-	-31	1 750	1 719
- wypłata dywidendy	-	-	-	-	-357 775	-357 775
- wynik netto bieżącego okresu	-	-	-	-	336 517	336 517
<b>Razem kapitał (BZ)</b>	<b>130 100</b>	<b>993 750</b>	<b>-55 564</b>	<b>31 694</b>	<b>2 204 310</b>	<b>3 304 290</b>

RACHUNEK PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH - metoda pośrednia	Numer noty	I półrocze 2007 okres od 01.01.2007 do 30.06.2007	I półrocze 2006 okres od 01.01.2006 do 30.06.2006
<b>DZIAŁALNOŚĆ OPERACYJNA</b>			
<b>Zysk (strata) netto</b>		<b>359 622</b>	<b>336 517</b>
<b>Korekty</b>		<b>-3 227 424</b>	<b>235 048</b>
- Niezrealizowane zyski (straty) z tytułu różnic kursowych		-159	1 972
- Amortyzacja	2.6	68 649	67 054
- Odsetki naliczone (z rachunku zysków i strat)		516 552	445 503
- Odsetki otrzymane / zapłacone		-604 708	-701 558
- Dywidendy otrzymane		-93 086	-56 640
- Zyski (straty) z działalności inwestycyjnej		291	-1
- Podatek dochodowy (z rachunku zysków i strat)		65 502	64 071
- Podatek dochodowy zapłacony		-163 865	-50 324
- Zmiana stanu rezerw		-7 118	-17 333
- Zmiana stanu lokat oraz kredytów i pożyczek udzielonych innym bankom		-9 224 431	1 537 442
- Zmiana stanu aktywów finansowych wycenianych do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat		458 869	311 924
- Zmiana stanu inwestycyjnych aktywów finansowych		3 031 799	-1 172 965
- Zmiana stanu kredytów i pożyczek udzielonych klientom		-1 655 458	-1 289 028
- Zmiana stanu innych aktywów		-57 156	29 999
- Zmiana stanu zobowiązań wobec innych banków		1 746 040	553 811
- Zmiana stanu zobowiązań wycenianych do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat		826 720	176 591
- Zmiana stanu zobowiązań wobec klientów		1 650 668	257 224
- Zmiana stanu innych zobowiązań		213 467	77 306
<b>Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej</b>		<b>-2 867 802</b>	<b>571 565</b>
<b>DZIAŁALNOŚĆ INWESTYCYJNA</b>			
- Nabycie rzeczowych aktywów trwałych		-24 044	-30 198
- Zbycie rzeczowych aktywów trwałych		128	127
- Nabycie wartości niematerialnych		-26 720	-17 952
- Zbycie wartości niematerialnych		0	310
- Nabycie udziałów w jednostkach podporządkowanych		-13 500	0
- Zbycie aktywów /zobowiązań trwałych przeznaczonych do sprzedaży		1 644	0
- Otrzymane dywidendy	2.3	93 086	56 640
<b>Przepływy netto związane z działalnością inwestycyjną</b>		<b>30 594</b>	<b>8 927</b>
<b>DZIAŁALNOŚĆ FINANSOWA</b>			
- Spłata kredytów długoterminowych		-19 140	-23 720
- Spłata odsetek od kredytów długoterminowych		-1 763	-1 040
- Dywidendy wypłacone		-362 979	-357 775
<b>Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej</b>		<b>-383 882</b>	<b>-382 535</b>
<b>Zmiana stanu środków pieniężnych z tytułu różnic kursowych</b>		<b>-145 359</b>	<b>24 492</b>
<b>Zwiększenie/zmniejszenie środków pieniężnych netto</b>		<b>-3 221 090</b>	<b>197 957</b>
<b>Środki pieniężne na początek okresu</b>		<b>8 172 580</b>	<b>5 053 730</b>
<b>Środki pieniężne na koniec okresu</b>		<b>4 951 490</b>	<b>5 251 687</b>

## **1. Istotne zasady rachunkowości**

### **Oświadczenie o zgodności**

Skrócone śródroczne jednostkowe sprawozdanie finansowe ING Banku Śląskiego S.A. za okres od 1 stycznia 2007 roku do 30 czerwca 2007 roku zostało sporządzone zgodnie z wymogami Międzynarodowego Standardu Rachunkowości 34 „Śródroczna sprawozdawczość finansowa”, który został zatwierdzony przez Unię Europejską i innymi obowiązującymi przepisami.

### **Podstawa sporządzenia**

Skrócone śródroczne jednostkowe sprawozdanie finansowe zostało sporządzone na podstawie tych samych zasad rachunkowości, które zostały zastosowane do śródrocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego, za wyjątkiem opisanych poniżej zasad ujmowania inwestycji kapitałowych.

Zasady rachunkowości nie uległy zmianie w stosunku do zasad rachunkowości przedstawionych w sprawozdaniu finansowym Banku za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2006 roku.

### **Inwestycje w jednostki zależne i stowarzyszone**

#### *Jednostki zależne*

Jednostki zależne to jednostki, w stosunku do których Bank w sposób pośredni lub bezpośredni sprawuje kontrolę. Kontrola to zdolność kierowania polityką finansową i operacyjną jednostki w celu osiągnięcia korzyści ekonomicznych. Sprawowaniu kontroli zwykle towarzyszy posiadanie większości liczby głosów w organie stanowiącym danej jednostki.

#### *Jednostki stowarzyszone*

Jednostki stowarzyszone to jednostki, na które Bank wywiera znaczący wpływ i które nie są ani jednostkami zależnymi, ani wspólnym przedsięwzięciem. Z reguły Bank posiada w poszczególnych jednostkach stowarzyszonych od 20% do 50% głosów.

### **Ujmowanie i wycena**

W sprawozdaniu Banku, inwestycje w jednostki zależne oraz stowarzyszone ujmowane są w cenie nabycia. Wartość bilansowa inwestycji jest poddawana testom na utratę wartości zgodnie z MSR 39. Rozpoznana utrata wartości ujmowana jest w rachunku zysków i strat w pozycji „Wynik odpisów z tytułu utraty wartości aktywów finansowych oraz rezerw na zobowiązania pozabilansowe”. Dywidendy stanowiące przychód z inwestycji ujmowane są w rachunku zysków i strat w momencie ustanowienia prawa Banku do otrzymania płatności.

## 2. Dane uzupełniające do rachunku zysków i strat oraz bilansu

### 2.1. Wynik z tytułu odsetek

	I półrocze 2007	I półrocze 2006
<b><i>Przychody odsetkowe i przychody o podobnym charakterze</i></b>		
- Lokaty, kredyty i pożyczki dla banków	417 399	249 856
- Kredyty i pożyczki dla klientów	409 092	337 909
- Odsetki od dłużnych pap wartościowych przeznaczonych do obrotu	69 260	61 973
- Odsetki od dłużnych pap wartościowych dostępnych do sprzedaży	285 168	308 064
- Instrumenty reverse repo	479	1 222
	<b>1 181 398</b>	<b>959 024</b>
<b><i>Koszty odsetek i podobne koszty</i></b>		
- Depozyty bankowe	52 883	35 508
- Depozyty klientów	556 787	463 117
- Kredyty i pożyczki otrzymane	233	999
- Instrumenty repo	54 943	13 897
	<b>664 846</b>	<b>513 521</b>
<b>Wynik z tytułu odsetek</b>	<b>516 552</b>	<b>445 503</b>

### 2.2. Wynik z tytułu prowizji

	I półrocze 2007	I półrocze 2006
<b><i>Przychody w tytułu prowizji</i></b>		
- Prowizje maklerskie	81	64
- Prowizje za usługi powiernictwa oraz przechowywanie papierów wartościowych	15 498	10 715
- Prowizje za zagraniczne operacje handlowe	11 237	9 572
- Prowizje za przelewy, wpłaty i wypłaty gotówkowe oraz inne transakcje płatnicze	51 158	51 097
- Prowizje i opłaty dot. kart płatniczych i kredytowych	67 240	55 132
- Prowizje od kredytów i pożyczek	41 231	37 755
- Prowizje i opłaty zw. z prowadzeniem rachunków	74 822	73 236
- Prowizje i opłaty zw. z systemami bankowości elektronicznej	5 908	5 574
- Prowizje i opłaty od gwarancji i poręczeń oraz akredytywy	11 318	8 675
- Prowizje i opłaty z tytułu dystrybucji jednostek uczestnictwa	102 336	33 943
- Marża transakcyjna na transakcjach wymiany walut	51 560	45 440
- Pozostałe prowizje	6 105	4 760
	<b>438 494</b>	<b>335 963</b>
<b><i>Koszty opłat i prowizji</i></b>		
- Prowizje maklerskie	0	0
- Pozostałe prowizje, w tym:	37 069	27 968
- koszty BFG	2 014	1 741
- koszty KIR	2 097	1 345
- zapłacone prowizje związane z obrotem papierami wartościowymi	2 915	1 705
- zapłacone prowizje od kart systemu VISA	17 163	12 065
	<b>37 069</b>	<b>27 968</b>
<b>Wynik z tytułu prowizji</b>	<b>401 425</b>	<b>307 995</b>

## 2.3. Wynik na inwestycyjnych aktywach finansowych

	I półrocze 2007	I półrocze 2006
- Instrumenty kapitałowe	14 640	5 805
- Instrumenty dłużne	7 021	9 328
- Przychody z tytułu dywidend	93 086	56 640
- Wycena transakcji zabezpieczanej w rachunkowości zabezpieczeń wartości godziwej papierów wartościowych	-1 192	0
- Wycena transakcji zabezpieczającej w rachunkowości zabezpieczeń wartości godziwej papierów wartościowych	1 005	0
<b>Wynik na inwestycyjnych aktywach finansowych</b>	<b>114 560</b>	<b>71 773</b>

## 2.4. Wynik na instrumentach finansowych wycenianych przez rachunek zysków i strat oraz rewaluacja

	I półrocze 2007	I półrocze 2006
<u>Wynik na wycenie do wartości godziwej instrumentów przeznaczonych do obrotu:</u>	-7 801	-6 050
- Wynik na instrumentach dłużnych	-37 624	-6 820
- Wynik na instrumentach pochodnych:	29 823	770
transakcje pochodne walutowe	1 878	-18 868
transakcje pochodne na stopę procentową	22 944	18 616
transakcje pochodne związane z papierami wartościowymi	5 001	1 022
<u>Wynik z tytułu aktywów i zobowiązań finansowych wycenianych wg wartości godziwej przy początkowym ujęciu</u>	3 014	3 336
- Wynik na instrumentach dłużnych	3 014	3 336
<u>Wynik z rewaluacji pozycji bilansowych:</u>	20 508	57 793
<b>Wynik na instrumentach finansowych wycenianych przez rachunek zysków i strat oraz rewaluacja</b>	<b>15 721</b>	<b>55 079</b>

## 2.5. Pozostałe przychody i koszty operacyjne

	I półrocze 2007	I półrocze 2006
- Odzyskane należności nieściągalne	422	543
- Odszkodowania i straty związane z działalnością bankową	252	8 389
- Sprzedaż pozostałych usług	2 040	2 458
- Wynik z tytułu aktywów do zbycia i aktywów przeznaczonych do sprzedaży	-19	-3
- Inne	9 372	6 530
<b>Razem</b>	<b>12 067</b>	<b>17 917</b>

## 2.6. Koszty działania banku

	I półrocze 2007	I półrocze 2006
- Koszty pracownicze:	<b>306 927</b>	<b>266 844</b>
<i>wynagrodzenia, w tym:</i>	<i>254 853</i>	<i>222 248</i>
<i>odprawy specjalne i emerytalne</i>	<i>1 595</i>	<i>957</i>
<i>świadczenia na rzecz pracowników</i>	<i>52 074</i>	<i>44 596</i>
<i>koszty szkoleń</i>	<i>7 998</i>	<i>4 423</i>
- Koszty ogólnoadministracyjne:	<b>288 659</b>	<b>249 021</b>
<i>koszty rzeczowe</i>	<i>41 738</i>	<i>38 937</i>
<i>podatki i opłaty (w tym PFRON)</i>	<i>3 354</i>	<i>3 366</i>
<i>koszty utrzymania i wynajmu budynków</i>	<i>80 480</i>	<i>72 459</i>
<i>usługi łączności</i>	<i>30 010</i>	<i>31 225</i>
<i>usługi leasingowe</i>	<i>5 390</i>	<i>5 194</i>
<i>usługi remontowe</i>	<i>13 847</i>	<i>15 444</i>
<i>licencje i patenty</i>	<i>9 121</i>	<i>7 902</i>
<i>pozostałe usługi obce</i>	<i>104 719</i>	<i>74 494</i>
- Amortyzacja	<b>68 649</b>	<b>67 054</b>
<i>amortyzacja rzeczowych aktywów trwałych</i>	<i>44 020</i>	<i>48 769</i>
<i>amortyzacja wartości niematerialnych</i>	<i>24 629</i>	<i>18 285</i>
<b>Razem</b>	<b>664 235</b>	<b>582 919</b>

## 2.7. Pozostałe koszty

	I półrocze 2007	I półrocze 2006
- Koszty sądowe	0	0
- Darowizny	1 033	1 119
- Roszczenia sporne	1 167	147
- Odpis na utratę innych aktywów niefinansowych	762	616
- Wycena do wartości godziwej rzeczowych aktywów trwałych	-423	-729
- Wynik z tytułu zbycia aktywów (środków trwałych, wartości niematerialnych) i nieruchomości własnych	328	-4
- Inne	3 412	4 814
<b>Razem</b>	<b>6 279</b>	<b>5 963</b>

## 2.8. Odpisy na utratę wartości aktywów finansowych i rezerwy na zobowiązania pozabilansowe

	I półrocze 2007	I półrocze 2006
- Odpisy z tytułu utraty wartości kredytów i pożyczek	39 070	148 172
- Rozwiązanie odpisów z tytułu utraty wartości kredytów i pożyczek	-31 595	-183 747
<b>Netto odpisy z tytułu utraty wartości kredytów i pożyczek</b>	<b>7 475</b>	<b>-35 575</b>
w tym:		
- dotyczące kredytów i pożyczek zagrożonych utratą wartości	-299	-13 531
- IBNR	7 774	-22 044
- Odpisanie należności nieściągalnych	58 629	11 061
- Rozwiązanie odpisów z tytułu odzyskanych należności uprzednio spisanych	-105 535	-64 662
<b>Netto odpisy z tytułu należności nieściągalnych</b>	<b>-46 906</b>	<b>-53 601</b>
- Odpisy z tytułu utraty wartości aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży:	0	0
- papierów wartościowych	0	0
- akcji i udziałów w jednostkach stowarzyszonych i udziałów mniejszościowych	0	0
- Rozwiązanie odpisów z tytułu utraty wartości aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży:	-314	-79
- papierów wartościowych	0	0
- akcji i udziałów w jednostkach stowarzyszonych i udziałów mniejszościowych	-314	-79
<b>Netto odpisy z tytułu utraty wartości aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży</b>	<b>-314</b>	<b>-79</b>
w tym:		
- papierów wartościowych	0	0
- akcji i udziałów w jednostkach stowarzyszonych i udziałów mniejszościowych	-314	-79
- Odpisy na rezerwy na zobowiązania pozabilansowe	13 978	11 038
- Rozwiązanie rezerw na zobowiązania pozabilansowe	-9 546	-12 986
<b>Netto odpisy na rezerwy na zobowiązania pozabilansowe</b>	<b>4 432</b>	<b>-1 948</b>
w tym:		
- dotyczące portfela zagrożonego utratą wartości		
- IBNR		
<b>Razem odpisy</b>	<b>111 677</b>	<b>170 271</b>
<b>Razem rozwiązanie odpisów</b>	<b>-146 990</b>	<b>-261 474</b>
<b>Netto odpisy na utratę wartości i rezerwy na zobowiązania pozabilansowe</b>	<b>-35 313</b>	<b>-91 203</b>

## 2.9. Lokaty w innych bankach oraz kredyty i pożyczki udzielone innym bankom

	I półrocze 2007	koniec roku 2006	I półrocze 2006
- rachunki nostro	352 110	277 596	51 165
- lokaty międzybankowe	17 322 487	12 976 032	11 006 604
- pozostałe należności	271 408	265 475	215 103
- kredyty i pożyczki	263 698	263 903	207 626
- inne należności	7 710	1 572	7 477
- odsetki naliczone	99 447	41 496	36 401
<b>Razem (brutto)</b>	<b>18 045 452</b>	<b>13 560 599</b>	<b>11 309 273</b>
Odpis aktualizacyjny z tytułu utraty wartości	-854	-426	-246
<b>Razem (netto)</b>	<b>18 044 598</b>	<b>13 560 173</b>	<b>11 309 027</b>

## 2.10. Aktywa finansowe wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat

	I półrocze 2007	koniec roku 2006	I półrocze 2006
- Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	4 769 582	6 833 206	5 529 127
<i>Instrumenty dłużne</i>	3 916 998	5 868 633	4 615 465
<i>Pochodne instrumenty finansowe</i>	852 584	964 573	913 662
- Aktywa finansowe desygnowane do wyceny do wartości godziwej przy początkowym ujęciu	1 822 698	223 518	319 313
<i>Instrumenty dłużne</i>	1 035 805	142 559	149 090
<i>Transakcje z przyrzeczeniem odkupu</i>	786 893	80 959	170 223
<b>Razem</b>	<b>6 592 280</b>	<b>7 056 724</b>	<b>5 848 440</b>

## 2.11. Inwestycyjne aktywa finansowe

	I półrocze 2007	koniec roku 2006	I półrocze 2006
- Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	9 575 296	12 644 728	12 251 246
<i>Instrumenty dłużne</i>	9 554 122	12 618 845	12 242 893
<i>Instrumenty kapitałowe</i>	21 174	25 883	8 353
- Zabezpieczenie wartości godziwej - pozycje zabezpieczane	48 541	0	0
<i>Instrumenty dłużne</i>	48 541	0	0
<b>Razem</b>	<b>9 623 837</b>	<b>12 644 728</b>	<b>12 251 246</b>

## 2.12. Pochodne instrumenty zabezpieczające

### *Instrumenty zabezpieczające w rachunkowości zabezpieczeń wartości godziwej*

	I półrocze 2007	koniec roku 2006	I półrocze 2006
- Wycena bilansowa instrumentów zabezpieczających wartość godziwą papierów wartościowych	935	0	0
<i>transakcja Interest Rate Swap</i>	935	0	0
<b>Razem</b>	<b>935</b>	<b>0</b>	<b>0</b>

## 2.13. Kredyty i pożyczki udzielone klientom

	I półrocze 2007	koniec roku 2006	I półrocze 2006
<i>Kredyty i pożyczki udzielone innym niż banki podmiotom sektora finansowego</i>			
- kredyty i pożyczki	2 053 487	2 010 466	1 434 104
w rachunku bieżącym	436 293	493 093	408 806
terminowe	1 617 194	1 517 373	1 025 298
- pozostałe należności	33 790	33 439	31 164
- odsetki naliczone	4 048	3 892	3 268
<b>Razem (brutto)</b>	<b>2 091 325</b>	<b>2 047 797</b>	<b>1 468 536</b>
Odpis aktualizacyjny z tytułu utraty wartości	-4 702	-8 735	-6 591
<b>Razem (netto)</b>	<b>2 086 623</b>	<b>2 039 062</b>	<b>1 461 945</b>

Kredyty i pożyczki udzielone podmiotom sektora niefinansowego

- kredyty i pożyczki udzielone podmiotom gospodarczym	8 333 721	7 264 243	6 638 872
w rachunku bieżącym	3 044 135	2 386 690	2 356 071
terminowe	5 289 586	4 877 553	4 282 801
- kredyty i pożyczki udzielone gospodarstwom domowym	4 093 004	3 527 561	3 326 221
w rachunku bieżącym	997 614	954 067	965 847
terminowe	3 095 390	2 573 494	2 360 374
- pozostałe należności	120 930	113 239	126 405
- odsetki naliczone	18 531	37 101	35 911
<b>Razem (brutto)</b>	<b>12 566 186</b>	<b>10 942 144</b>	<b>10 127 409</b>
Odpis aktualizacyjny z tytułu utraty wartości	-589 233	-663 191	-728 323
<b>Razem (netto)</b>	<b>11 976 953</b>	<b>10 278 953</b>	<b>9 399 086</b>

Kredyty i pożyczki udzielone podmiotom sektora instytucji rządowych i samorządowych

- kredyty i pożyczki	603 740	668 637	400 405
w rachunku bieżącym	10 641	2 575	4 346
terminowe	593 099	666 062	396 059
- pozostałe należności	1	1	0
- odsetki naliczone	2 016	2 459	-1 082
<b>Razem (brutto)</b>	<b>605 757</b>	<b>671 097</b>	<b>399 323</b>
Odpis aktualizacyjny z tytułu utraty wartości	-32 613	-26 707	-29 134
<b>Razem (netto)</b>	<b>573 144</b>	<b>644 390</b>	<b>370 189</b>

Kredyty i pożyczki udzielone klientom - razem

- kredyty i pożyczki	15 083 952	13 470 907	11 799 602
- pozostałe należności	154 721	146 679	157 569
- odsetki naliczone	24 595	43 452	38 097
<b>Kredyty i pożyczki udzielone klientom - brutto</b>	<b>15 263 268</b>	<b>13 661 038</b>	<b>11 995 268</b>
Odpis aktualizacyjny z tytułu utraty wartości	-626 548	-698 633	-764 048
<b>Kredyty i pożyczki udzielone klientom - netto</b>	<b>14 636 720</b>	<b>12 962 405</b>	<b>11 231 220</b>

**2.14. Inwestycje w jednostki podporządkowane**

Nazwa podmiotu	Charakter powiązania kapitałowego	Cena nabycia		
		I półrocze 2007	koniec roku 2006	I półrocze 2006
- ING Securities S.A.	zależny	30 228	30 228	30 228
- Śląski Bank Hipoteczny S.A.	zależny	63 450	49 950	49 950
- ING BSK Development Sp z o.o.	zależny	50	50	50
- Solver Sp. z o.o.	zależny	6 682	6 682	6 682
- ING Nationale Nederlanden Polska PTE S.A.	stowarzyszony	40 000	40 000	40 000
<b>Razem</b>		<b>140 410</b>	<b>126 910</b>	<b>126 910</b>

Ogólne informacje finansowe dotyczące jednostki stowarzyszonej:

	Aktywa	Zobowiązania i rezerwy na zobowiązania	Aktywa netto	Przychody	Zysk/(strata)
<b>I półrocze 2007</b>					
ING Nationale Nederlanden Polska PTE S.A.	418 504	30 775	387 729	190 977	103 719
<b>koniec roku 2006</b>					
ING Nationale Nederlanden Polska PTE S.A.	507 151	35 279	471 872	368 463	198 804
<b>I półrocze 2006</b>					
ING Nationale Nederlanden Polska PTE S.A.	412 975	51 471	361 504	176 596	92 445

## 2.15. Rzeczowe aktywa trwałe

	I półrocze 2007	koniec roku 2006	I półrocze 2006
- Nieruchomości i inwestycje w obcych środkach trwałych	253 210	265 971	252 109
- Sprzęt informatyczny	49 171	59 940	70 150
- Środki transportu	35	194	574
- Pozostałe wyposażenie	70 004	79 168	80 287
- Środki trwałe w budowie	14 697	3 180	18 315
<b>Razem</b>	<b>387 117</b>	<b>408 453</b>	<b>421 435</b>

## 2.16. Zobowiązania wobec innych banków

	I półrocze 2007	koniec roku 2006	I półrocze 2006
- Rachunki bieżące	180 551	178 315	135 646
- Depozyty międzybankowe	3 169 390	1 106 518	1 633 450
- Transakcje z przyrzeczeniem odkupu	481 543	105 805	125 210
- Pozostałe zobowiązania	4 998	5 450	6 410
- Odsetki naliczone	4 974	4 151	1 630
<b>Razem</b>	<b>3 841 456</b>	<b>1 400 239</b>	<b>1 902 346</b>

## 2.17. Zobowiązania finansowe wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat

	I półrocze 2007	koniec roku 2006	I półrocze 2006
- Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu	814 041	828 922	1 068 539
<i>Pochodne instrumenty finansowe</i>	<i>814 041</i>	<i>828 922</i>	<i>1 068 539</i>
- Zobowiązania finansowe desygnowane do wyceny do wartości godziwej przy początkowym ujęciu	3 123 892	2 282 291	2 795 952
<i>Transakcje z przyrzeczeniem odkupu</i>	<i>3 123 892</i>	<i>2 282 291</i>	<i>2 795 952</i>
<b>Razem</b>	<b>3 937 933</b>	<b>3 111 213</b>	<b>3 864 491</b>

## 2.18. Zobowiązania wobec klientów

	I półrocze 2007	koniec roku 2006	I półrocze 2006
<i>Zobowiązania wobec innych niż banki podmiotów sektora finansowego</i>			
- Depozyty	3 001 108	3 146 386	1 909 948
rachunki bieżące	2 251 141	2 265 816	817 167
rachunki terminowe	749 967	880 570	1 092 781
- Transakcje z przyrzeczeniem odkupu	1 972 999	1 429 242	16 397
- Pozostałe zobowiązania	46 350	30 719	72 285
- Odsetki naliczone	1 994	1 768	708
<b>Razem</b>	<b>5 022 451</b>	<b>4 608 115</b>	<b>1 999 338</b>

### *Zobowiązania wobec podmiotów sektora niefinansowego*

	I półrocze 2007	koniec roku 2006	I półrocze 2006
- Depozyty podmiotów gospodarczych	10 706 628	10 389 287	8 563 030
rachunki bieżące	6 221 006	5 885 424	4 964 462
rachunki terminowe	4 485 622	4 503 863	3 598 568
- Depozyty gospodarstw domowych	21 983 661	21 274 488	20 520 414
rachunki bieżące	2 999 064	2 897 751	2 489 501
rachunki oszczędnościowe	15 427 642	15 421 774	13 558 901
rachunki terminowe	3 556 955	2 954 963	4 472 012
- Transakcje z przyrzeczeniem odkupu	18 727	371 824	123 094
- Pozostałe zobowiązania	320 522	405 668	338 842
- Odsetki naliczone	61 338	46 243	66 579
<b>Razem</b>	<b>33 090 876</b>	<b>32 487 510</b>	<b>29 611 959</b>

Zobowiązania wobec podmiotów sektora instytucji rządowych i samorządowych

- Depozyty	2 128 210	1 528 107	1 489 713
rachunki bieżące	909 977	1 190 267	813 069
rachunki terminowe	1 218 233	337 840	676 644
- Pozostałe zobowiązania	703	713	1 634
- Odsetki naliczone	1 996	1 988	1 164
<b>Razem</b>	<b>2 130 909</b>	<b>1 530 808</b>	<b>1 492 511</b>

**Zobowiązania wobec klientów - razem**

- Depozyty	37 819 607	36 338 268	32 483 105
- Transakcje z przyrzeczeniem odkupu	1 991 726	1 801 066	139 491
- Pozostałe zobowiązania	367 575	437 100	412 761
- Odsetki naliczone	65 328	49 999	68 451
<b>Razem</b>	<b>40 244 236</b>	<b>38 626 433</b>	<b>33 103 808</b>

**2.19. Rezerwy**

	I półrocze 2007	koniec roku 2006	I półrocze 2006
- rezerwa na sprawy sporne	33 152	42 082	13 597
- rezerwa na zobowiązania pozabilansowe	26 827	25 015	27 683
- rezerwa na odprawy emerytalne	10 602	10 602	10 381
- rezerwa na niewykorzystane urlopy	11 134	11 134	9 074
- rezerwa na restrukturyzację zatrudnienia	0	0	1 422
<b>Razem</b>	<b>81 715</b>	<b>88 833</b>	<b>62 157</b>

### 3. Sezonowość lub cykliczność działalności

Działalność ING Banku Śląskiego nie podlega sezonowości i cykliczności w rozumieniu § 21 MSR 34.

### 4. Rodzaj oraz kwoty pozycji wpływających na aktywa, pasywa, wynik finansowy netto lub przepływy środków pieniężnych, które są niezwykle ze względu na ich rodzaj wielkość lub wpływ

W dniu 14.03.2007 r. została zawarta warunkowa umowa sprzedaży wierzytelności pomiędzy ING Bankiem Śląskim SA a Copernicus Capital Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych SA działającym na rzecz VPF I Niestandaryzowanego Sekurytyzacyjnego Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego. Przedmiotem sprzedaży było 45.127 wierzytelności, w tym 21.308 wierzytelności znajdujących się w bilansie Banku i 23.819 wierzytelności spisanych z bilansu. Na dzień podpisania umowy wartość księgowa netto portfela wynosiła 5.823 tys. zł. Cena sprzedaży wierzytelności została ustalona na 23.604 tys. zł.

Warunkiem niezbędnym realizacji umowy było podpisanie umowy cesji, które nastąpiło w dniu 25.04.2007 roku. Łączna wartość zaangażowania w dniu finalizacji umowy wynosiła 271.656 tys. zł, w tym kapitał 133.663 tys. zł. Zgodnie z zapisami umowy ostateczna cena sprzedaży została skorygowana o spłaty dokonane przez klientów w okresie od 14.12.2006 do 24.04.2007 - cena sprzedaży na datę finalizacji transakcji wyniosła 21.933 tys. zł. Koszty sprzedaży związane z transakcją wyniosły 539 tys. zł.

### 5. Emisje, wykup i spłaty dłużnych i kapitałowych papierów wartościowych

Nie wystąpiły.

### 6. Wyplacone dywidendy

Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy w dniu 9 maja 2007 r. zatwierdziło wypłatę dywidendy za rok 2006 w wysokości 27,90 zł brutto za 1 akcję, co stanowi 362 979 tys. zł. Wypłata dywidendy miała miejsce w dniu 11 czerwca 2007 r.

### 7. Przejęcia

W I półroczu 2007 r. ING Bank Śląski S.A. nie dokonał przejęcia, podobnie jak w 2006 r.

### 8. Zmiany zobowiązań warunkowych lub aktywów warunkowych, które nastąpiły po 31.12.2006

POZYCJE POZABILANSOWE	30.06.2007	31.12.2006	30.06.2006
- Zobowiązania warunkowe udzielone	13 227 245	13 817 405	9 640 837
- Zobowiązania warunkowe otrzymane	9 496 147	10 530 245	10 526 285
- Pozabilansowe instrumenty finansowe	178 185 130	157 144 424	151 441 486
<b>Pozycje pozabilansowe ogółem</b>	<b>200 908 522</b>	<b>181 492 074</b>	<b>171 608 608</b>

Zmniejszenie stanu zobowiązań warunkowych udzielonych na 30.06.2007 w stosunku do 31.12.2006 o 590,2 mln zł jest w głównej mierze wynikiem zmniejszenia pozycji depozyty do wydania w transakcjach międzybankowych. Z kolei zmniejszenie zobowiązań warunkowych otrzymanych o 1 034,1 mln zł w zasadniczej części jest efektem zmniejszenia otrzymanych gwarancji na zabezpieczenie należności kredytowych.

## **9. Nabycie lub zbycie pozycji aktywów rzeczowych trwałych (sprzedaż nieruchomości)**

W okresie 6 miesięcy 2007 r. miała miejsce sprzedaż nieruchomości Banku zlokalizowanych w Pińczowie i Myszkowie. Sprzedaży nieruchomości dokonano na warunkach rynkowych. W wyniku sprzedaży Bank uzyskał dochód w wysokości 846,5 tys zł.

## **10. Rozliczenia z tytułu spraw sądowych**

ING Bank Śląski prowadzi szczegółową ewidencję spraw sądowych oraz innych należności o charakterze roszczeń prawnych. W sprawach, dla których w ocenie prawnej i/lub kierownictwa Banku istnieje duże ryzyko przegrania sprawy lub nie ma możliwości odzyskania utraconych aktywów Bank tworzy rezerwy. Ewentualne przyszłe rozliczenia dokonywane są w ciężar utworzonych rezerw.

Poniżej zaprezentowano zmianę stanu rezerw na roszczenia sporne:

	w mln zł				
	30.06.2007	31.03.2007	31.12.2006	30.09.2006	30.06.2006
<b>Stan na początku okresu:</b>	<b>35,2</b>	<b>42,2</b>	<b>15,4</b>	<b>13,6</b>	<b>15,8</b>
Utworzenie rezerw w koszty	0,9	0,1	29,9	2,3	0,2
Rozwiązanie rezerw w przychody	0,0	-0,9	-2,4	0,0	-0,5
Wykorzystanie rezerwy w związku z przegranym sporem lub zawarciem ugody	-2,9	-6,2	-0,7	-0,5	-1,9
<b>Stan na koniec okresu</b>	<b>33,2</b>	<b>35,2</b>	<b>42,2</b>	<b>15,4</b>	<b>13,6</b>

## **11. Transakcje podmiotów powiązanych**

Podmioty zależne i stowarzyszone z ING Bankiem Śląskim:

- ING Securities S.A.,
- ING BSK Development Sp. z o.o.,
- Solver Sp. z o.o.,
- PTE ING Nationale Nederlanden S.A.,
- Centrum Banku Śląskiego (CBS) Sp. z o.o.,
- Śląski Bank Hipoteczny S.A.

w ramach wykonywanej działalności posiadają rachunki bieżące w ING Banku Śląskim, na których dokonują standardowych operacji rozliczeniowych, a ponadto deponują swoje środki pieniężne na lokatach terminowych. Ponadto CBS i Śląski Bank Hipoteczny zaciągnęły w ING Banku Śląskim kredyty. Podobnie ING Bank Śląski prowadzi rachunki bankowe innym podmiotom z Grupy ING m.in. ING Lease (Polska), ING Car Lease, ING Nationale Nederlanden, ING Real Estate. Transakcje z w/w podmiotami odbywają się na zasadach rynkowych.

ING Bank Śląski dokonuje na rynku międzybankowym operacji z ING Bank NV i podmiotami zależnymi od niego. Są to zarówno lokaty i kredyty krótkoterminowe jak i operacje instrumentami pochodnymi: Forex Spot i Forex Forward, opcje walutowe, transakcje SWAP.

Pomiędzy podmiotami powiązаныmi z ING Bankiem Śląskim przeprowadzane są również transakcje wynikające z zawartych umów o współpracy, podnajmu pomieszczeń, dzierżawy sprzętu, przetwarzania danych, składki na ubezpieczenie pracowników, leasingu środków trwałych i wartości niematerialnych oraz leasingu i zarządzania flotą samochodową.

W okresie 1.01.2007 – 30.06.2007 zostały zrealizowane następujące transakcje o łącznej wartości powyżej 500 tys. EUR:

- W związku z realizacją umowy o współpracy zawartej pomiędzy ING Bankiem Śląskim S.A. a ING Bank NV, wynagrodzenia za świadczone usługi w zakresie doradztwa finansowego w okresie 6 miesięcy 2007 r. wyniosły 22,6 mln zł (netto). W związku z realizacją umowy dotyczącej świadczenia usług przetwarzania danych i analizy informacji finansowej zawartej pomiędzy ING Bankiem Śląskim S.A. a ING Bank NV, opłata za korzystanie przez ING Bank Śląski z usług przetwarzania danych i analizy informacji finansowej wyniosła 5,9 mln zł (netto).
- Z tytułu umowy najmu pomieszczeń biurowych w budynku, będącego własnością CBS ING Bank Śląski zapłacił czynsz (za pośrednictwem ING BSK Development) w wysokości 11,0 mln zł (brutto) w ratach miesięcznych. Dodatkowo Bank zapłacił 0,9 mln zł tytułem prac adaptacyjnych.
- ING Services Polska świadczy usługi na rzecz ING Banku Śląskiego w zakresie najmu zasobów komputerowych. Koszt usług wyniósł 9,0 mln zł (brutto).
- ING Bank Śląski dokonał transakcji z ING Lease z tytułu podnajmu pomieszczeń użytkowych o łącznej wartości 7,6 mln zł (brutto).
- ING Bank Śląski współpracuje z ING Car Lease w zakresie leasingu samochodów oraz zarządzania flotą samochodową. Kwota płatności z tego tytułu w okresie 6 miesięcy 2007 r. wyniosła 5,3 mln zł (brutto).

**Informacje o transakcjach pomiędzy podmiotami powiązаныmi**

**30.06.2007**

	<b>Podmiot dominujący</b>	<b>Pozostałe podmioty Grupy ING</b>	<b>Spółki zależne</b>	<b>Spółki stowarzyszone</b>
<b>Należności i zobowiązania</b>				
Lokaty	1 735 047	386 759	-	-
Kredyty	-	1 070 055	346 047	-
Depozyty	1 528 094	233 138	284 102	17 141
Papiery wartościowe	-	-	30 260	-
Inne należności	208 520	500	2 706	-
Inne zobowiązania	116 465	6 624	17	-
<b>Operacje pozabilansowe</b>				
Udzielone gwarancje	304 493	202 381	-	-
Otrzymane gwarancje	1 779 621	-	-	-
Udzielone linie kredytowe	254 626	1 380 100	217 967	-
Transakcje wymiany walutowej	20 084 213	1 456 868	-	-
Transakcje forward	276 575	1 569 467	-	-
IRS/CIRS	26 762 366	101 889	-	-
FRA	360 987	-	-	-
Opcje	1 019 080	631 567	-	-
<b>Przychody i koszty</b>				
Przychody	369 808	21 853	9 249	108
Koszty	318 236	2 426	16 201	1 844

*Skrócone śródroczne jednostkowe sprawozdanie finansowe ING Banku Śląskiego S.A.  
za okres od 1 stycznia 2007 roku do 30 czerwca 2007 roku*

Informacje o transakcjach pomiędzy podmiotami powiązanymi (w tys. zł)

30.06.2006

	Podmiot dominujący	Pozostałe podmioty Grupy ING	Spółki zależne	Spółki stowarzyszone
<b>Należności i zobowiązania</b>				
Lokaty	2 498 013	349 920	-	-
Kredyty	-	510 331	379 042	-
Depozyty	148 200	107 148	214 760	24 887
Papiery wartościowe	-	-	42 569	-
Inne należności	17 870	3 703	2 745	-
Inne zobowiązania	3 780	18 312	41	-
<b>Operacje pozabilansowe</b>				
Udzielone gwarancje	444 502	185 731	-	-
Otrzymane gwarancje	2 023 799	-	-	-
Udzielone linie kredytowe	205 159	1 709 230	318 688	-
Transakcje wymiany walutowej	15 163 777	3 463 991	-	-
Transakcje forward	99 737	738 492	-	-
IRS/CIRS	25 459 231	74 982	-	-
FRA	3 769 917	-	-	-
Opcje	695 233	-	-	-
<b>Przychody i koszty</b>				
Przychody	356 463	47 606	7 500	218
Koszty	304 213	37 664	14 992	1 626

## 12. Zdarzenia po dacie bilansowej

W dniu 19 września 2007 r. została podpisana umowa nabycia przez ING Bank Śląski S.A. udziałów spółki Centrum Banku Śląskiego Sp. z o.o. Zbywającym jest BUILDCO SA, Avenue Pasteur 3, L-2311 Luxembourg. ING Bank Śląski S.A. nie jest powiązany z podmiotem zbywającym – BUILDCO SA.

Przedmiotem umowy jest 36.716 udziałów o wartości nominalnej 1.000 zł za każdy udział o łącznej wartości nominalnej 36.716.000 zł, co stanowi 40% kapitału zakładowego spółki Centrum Banku Śląskiego Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością, ul. Chorzowska 50, Katowice, KRS 47713, Sąd Rejonowy w Katowicach, Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego, REGON 273842724, NIP 9542206197. Cena nabycia wynosi 5 mln EURO, co stanowi 18.865.000,00 zł po przeliczeniu wg średniego kursu NBP z dnia 19.09.2007 r. Zapłata nastąpi przelewem na rachunek sprzedającego w terminie 7 dni roboczych od daty podpisania umowy. Źródłem finansowania transakcji są fundusze własne Banku. ING Bank Śląski S.A. posiada 100% udziałów w spółce ING BSK Development Sp. z o.o. ING BSK Development Sp. z o.o. posiada 60% udziałów w spółce Centrum Banku Śląskiego Sp. z o.o. Po zakończeniu transakcji ING Bank Śląski S.A. będzie bezpośrednio i pośrednio kontrolował 100 % kapitału zakładowego Centrum Banku Śląskiego Sp. z o.o. Kryterium uznania aktywów za aktywa o znacznej wartości: nabywane aktywa stanowią 40% kapitału zakładowego przedmiotowej jednostki.

## 13. Wskazanie akcjonariuszy posiadających bezpośrednio lub pośrednio co najmniej 5% głosów na WZA

Według stanu na dzień przekazania raportu za I półrocze 2007 r. akcjonariuszami posiadającymi 5 i więcej procent głosów na Walnym Zgromadzeniu ING Banku Śląskiego Spółka Akcyjna były następujące podmioty:

Lp.	Podmiot	Liczba akcji i głosów	% ogólnej liczby akcji i głosów na WZA
1.	ING Bank N.V.	9.757.500	75,00
2.	Commercial Union Otwarty Fundusz Emerytalny BPH CU WBK	800.000	6,15

#### **14. Zestawienie zmian w akcjach posiadanych przez osoby zarządzające**

Spośród członków Rady Nadzorczej Banku akcje ING Banku Śląskiego posiadają: Pan Mirosław Kośmider – 3 akcje, Pan Wojciech Popiołek – 9 akcji. Pozostali członkowie Rady Nadzorczej Banku oraz członkowie Zarządu Banku nie posiadają akcji ING Banku Śląskiego S.A. Na dzień przekazania do publicznej wiadomości raportu za I półrocze 2007 r. stan posiadania akcji ING Banku Śląskiego przez Członków Zarządu Banku i Rady Nadzorczej Banku był analogiczny.

#### **15. Wskazanie postępowań toczących się przed sądem o wartości co najmniej 10% kapitału lub łącznie co najmniej 10% kapitału**

Zarówno w I półroczu 2007 r., jak również w I półroczu 2006 r. nie wystąpiło wszczęcie przed sądem lub organem administracji publicznej jednego lub więcej postępowań, dotyczących zobowiązań lub wierzytelności, których łączna wartość stanowiłaby 10% kapitałów własnych ING Banku Śląskiego.

#### **16. Informacje o udzieleniu poręczeń kredytu, pożyczki lub gwarancji stanowiących co najmniej 10% kapitału**

W dniu 15 czerwca 2007 r. został podpisany z firmą ING Commercial Finance Polska S.A. aneks do umowy kredytowej z dnia 8 września 2006 r. Całkowita kwota kredytu wynosi 700 mln zł. Kredytobiorca jest powiązany z ING Bankiem Śląskim S.A.